STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ
2021 - 2027

CUPRINS

CAPITOLUL I – CONTEXTUL ELABORĂRII SIDU TÂRGU NEAMȚ – ORIZONT 2027 17
CAPITOLUL II – DEZVOLTAREA LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI LOCAL 23
CAPITOLUL III – CONTEXTUL ISTORIC 63
CAPITOLUL IV – CONTEXTUL CULTURAL 69
CAPITOLUL V – CONTEXTUL ADMINISTRATIV 87
CAPITOLUL VI – SISTEMUL DE EDUCAȚIE 129
CAPITOLUL VII – CONTEXTUL GEOGRAFIC 149
CAPITOLUL VIII – PROFILUL SOCIO – DEMOGRAFIC 169
CAPITOLUL IX – PROFILUL SOCIO – ECONOMIC 177
CAPITOLUL X – TURISMUL 201
CAPITOLUL XI – ANALIZA TOWS A DOMENIILOR STRATEGICE PENTRU DEZVOLTAREA ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ 215
CAPITOLUL XII – TENDINȚE INTERNAȚIONALE – DEZVOLTAREA URBANĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN 223
CAPITOLUL XIII – CALITATEA VIEȚII LA NIVEL NAȚIONAL ȘI EUROPEAN 233
CAPITOLUL XIV – PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ ORIZONT 2027 .. 255
CAPITOLUL XV – ORAȘUL TÂRGU NEAMȚ ÎN IMAGINI 313

Lista tabelelor

Tabelul 1.1: Resurse de muncă pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est (mii perosane) (Sursa: INSSE) 19
Tabelul 1.2: Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est (%) (Sursa: INSSE) 19
Tabelul 1.3: Rata șomajului pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est (Sursa: INSSE) 20
Tabelul 1.4: Rata sărăciei relative, pe regiuni de dezvoltare și macroregiuni (%) (Sursa: INSSE) 20
Tabelul 4.1: Numărul bibliotecilor (Sursa: INSSE) 85
Tabelul 4.2: Volume existente în biblioteci (Sursa: INSSE) 85
Tabelul 4.3: Volume eliberate de biblioteci(Sursa: INSSE) 85
Tabelul 4.4: Personalul angajat din biblioteci (Sursa: INSSE) 86
Tabelul 4.5: Cititori activi la biblioteci (Sursa: INSSE) 86
Tabelul 5.1: Suprafața fondului funciar după modul de folosință (ha) 90
(Sursa: INSSE) 90
Tabelul 5.2: Suprafața intravilană a orașului (ha) (Sursa: INSSE) 91
Tabelul 5.3: Suprafața spațiilor verzi (ha) (Sursa: INSSE) 91
Tabelul 5.4: Locuințe existente la sfârșitul anului (Sursa: INSSE) 92
Tabelul 5.5: Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului pe forme de proprietate (m^2) (Sursa: INSSE) 92
Tabelul 5.6: Locuințe terminate în cursul anului (Sursa: INSSE) 93
Tabelul 5.7: Autorizații de construire eliberate pentru clădiri (Sursa: INSSE) 93
Tabelul: 5.8: Lungimea străzilor orășenești (km) (Sursa: INSSE) 94
Tabelul 5.9: Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile (km) (m^3) (Sursa: INSSE) 94
Tabelul 5.10: Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (km) (Sursa: INSSE) 95
Tabelul 5.11: Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor (km) (m^3) (Sursa: INSSE) 95
Tabelul 5.12: Unități sanitare pe categorii de folosință (Sursa: INSSE) 99
Tabelul 5.13: Numărul paturilor disponibile în unitățile sanitare pe forme de proprietate (Sursa: INSSE) 100
Tabelul 5.14: Personalul medico-sanitar pe categorii (Sursa: INSSE) 100

Tabelul 5.15: Numărul mediu al salariaților în comuna Răucești 107
(Sursa: INSSE)..... 107
Tabelul 5.16: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Răucești..... 107
(Sursa: INSSE)..... 107
Tabelul 5.17: Numărul mediu al salariaților în comuna Timișești 108
(Sursa: INSSE)..... 108
Tabelul 5.18: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Timișești 108
(Sursa: INSSE)..... 108
Tabelul 5.19: Numărul mediu al salariaților în comuna Petricani..... 110
(Sursa: INSSE)..... 110
Tabelul 5.20: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Petricani 110
(Sursa: INSSE)..... 110
Tabelul 5.21: Numărul mediu al salariaților în comuna Grumăzești..... 111
(Sursa: INSSE)..... 111
Tabelul 5.22: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Grumăzești..... 111
(Sursa: INSSE)..... 111
Tabelul 5.23: Numărul mediu al salariaților în comuna Agapia 113
(Sursa: INSSE)..... 113
Tabelul 5.24: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Agapia..... 113
(Sursa: INSSE)..... 113
Tabelul 5.25: Numărul mediu al salariaților în comuna Vânători-Neamț. 114
(Sursa: INSSE)..... 114
Tabelul 5.26: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Vânători-Neamț 114
(Sursa: INSSE)..... 114
Tabelul 6.1: Unitățile școlare pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)..... 138
Tabelul 6.2: Populația școlară pe niveluri de educație (Sursa: INSSE) 138
Tabelul 6.3: Personalul didactic pe niveluri de educație (Sursa: INSSE) . 139
Tabelul 6.4: Săli de clasă (cabinete școlare/amfiteatre) pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)..... 140
Tabelul 6.5: Laboratoare școlare pe niveluri de educație (Sursa: INSSE) 140
Tabelul 6.6: Săli de gimnastică pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)... 141
Tabelul 6.7: PC-uri pe niveluri de educație (Sursa: INSSE) 141
Tabelul 6.8: Ponderea gospodăriilor care au acces la un computer acasă – pe medii de rezidență (%) (Sursa: INSSE) 142

Tabelul 6.9: Ponderea gospodăriilor care au acces la internet acasă – pe medii de rezidență (%) (Sursa: INSSE) 142
Tabelul 6.10: Absolvenți pe niveluri de educație (Sursa: INSSE) 143
Tabelul 6.11: Rata abandonului școlar în învățământul preuniversitar, pe niveluri de educație (%) (Sursa: INSSE) 144
Tabelul 8.1: Analiza evolutivă a populației în orașele din județul Neamț. 169
Tabelul 8.2: Populația după domiciliu pe grupe de vârstă la 1 ianuarie (Sursa: INSSE) 170
Tabelul 8.3: Născuții vii în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE) 172
Tabelul 8.4: Sporul natural al populației în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE) 172
Tabelul 8.5: Numărul căsătoriilor în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE) 172
Tabelul 8.6: Numărul divorțurilor în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE) 173
Tabelul 8.7: Divorțuri după numărul copiilor minori rămași după desfacerea căsătoriei, la nivelul județului Neamț, perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE) 173
Tabelul 9.1: Numărul înmatriculărilor de agenți economici în județul Neamț (Sursa: ONRC) 178
Tabelul 9.2: Numărul radierilor în județul Neamț (Sursa: ONRC) 178
Tabelul 9.3: Top 20 întreprinderi din orașul Târgu Neamț în anul 2019 după cifra de afaceri (lei) (Sursa: TopFirme) 181
Tabelul 9.4: Numărul șomerilor înregistrați (Sursa: INSSE) 186
Tabelul 9.5: Numărul mediu al salariaților (Sursa: INSSE) 186
Tabelul 10.1: Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri (Sursa: INSSE) 210
Tabelul 10.2: Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică (Sursa: INSSE) 211
Tabelul 10.3: Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri (Sursa: INSSE) 212
Tabelul 10.4: Înnoptări în structuri de primire turistică pe tipuri e structuri (Sursa: INSSE) 213
Tabelul 11.1: Analiza TOWS a profilului cultural 215
Tabelul 11.2: Analiza TOWS a profilului administrativ 216
Tabelul 11.3: Analiza TOWS a profilului educațional 217

Tabelul 11.4: Analiza TOWS a profilului demografic 218
Tabelul 11.5: Analiza TOWS a profilului economic..... 219
Tabelul 11.6: Analiza TOWS a profilului turism 220
Tabelul 14.1: Reabilitare/ extindere infrastructură rutieră 261
Tabelul 14.2: Dezvoltarea tursimului 263
Tabelul 14.3: Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii educaționale 268
Tabelul 14.4: Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii de sănătate..... 271
Tabelul 14.5: Reabilitarea/ dezvoltarea infrastructurii socio-culturale 274
Tabelul 14.6: Construire/ reabilitare clădiri rezidențiale..... 277
Tabelul 14.7: Urbanism 279
Tabelul 14.8: Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii sociale 280
Tabelul 14.9: Reabilitare/ dotare/ modernizare a orașului Târgu Neamț și a instituțiilor publice, administrative..... 284
Tabelul 14.10: Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri..... 287
Tabelul 14.11: Modernizarea/ extinderea rețelelor tehnico-edilitare 288
Tabelul 14.12: Dezvoltare infrastructură de salubritate, infrastructură verde și a mediului înconjurător..... 289
Tabelul 14.13: Dezvoltarea profesională/ personală 293
Tabelul 14.14: Reabilitarea/ modernizarea infrastructurii lăcașelor de cult 294

Lista figurilor

Figura 1.1: Regiunea Nord – Est (Sursa: Atlasul teritorială al României) .. 17
Figura 5.1: Evoluția populației comunei Răucești, perioada 2011 – 2020 106
Figura 5.2: Structura suprafeței agricole a comunei Răucești 106
Figura 5.3: Evoluția populației comunei Timișești, perioada 2011 – 2020 107
Figura 5.4: Structura suprafeței agricole a comunei Timișești 108
Figura 5.5: Evoluția populației comunei Petricani, perioada 2011 – 2020 109
Figura 5.6: Structura suprafeței agricole a comunei Petricani..... 109
Figura 5.7: Evoluția populației comunei Grumăzești, perioada 2011 – 2020 110
Figura 5.8: Structura suprafeței agricole a comunei Grumăzești 111
Figura 5.9: Evoluția populației comunei Agapia, perioada 2011 – 2020 .. 112
Figura 5.10: Structura suprafeței agricole a comunei Agapia 112
Figura 5.11: Evoluția populației comunei Vânători-Neamț, perioada 2011 – 2020 113
Figura 5.12: Structura suprafeței agricole a comunei Vânători-Neamț..... 114
Figura 5.13: Nivelul de satisfacție privind serviciile de transport..... 115
Figura 5.14: Nivelul de satisfacție privind serviciile de poștă și curierat.. 115
Figura 5.15: Nivelul de satisfacție privind rețeaua de apă potabilă și canalizare 116
Figura 5.16: Nivelul de satisfacție privind serviciul de salubritate 117
Figura 5.17: Nivelul de satisfacție privind iluminatul public 117
Figura 5.18: Nivelul de satisfacție privind infrastructura rutieră 118
Figura 5.19: Nivelul de mulțumire față de medici..... 119
Figura 5.20: Nivelul de mulțumire privind farmaciile..... 120
Figura 5.21: Nivelul de mulțumire privind cabinetele medicale 121
Figura 5.22: Nivelul de mulțumire privind cabinetele de specialitate..... 122
Figura 5.23: Nivelul de mulțumire privind serviciile medicale veterinare 123
Figura 5.24: Nivelul de mulțumire privind asistența socială pentru bătrâni 123
Figura 5.25: Nivelul de mulțumire privind asistențele sociale 124
Figura 5.26: Opinia publicului privind problemele orașului Târgu Neamț 125
Figura 5.27: Acțiuni propuse de public pentru rezolvarea principalelor probleme 125

Figura 5.28: Opinia privind cele mai importante aspecte pozitive 126
Figura 5.29: Mulțumirea față de situația actuală a orașului Târgu Neamț 126
Figura 5.30: Importanța publicului în dezvoltarea orașului Târgu Neamț 127
Figura 6.1: Nivelul de mulțumire privind dotarea unităților educaționale 145
Figura 6.2: Nivelul de mulțumire privind dotarea bibliotecilor 146
Figura 6.3: Nivelul de mulțumire privind dotarea bazei sportive..... 146
Figura 6.4: Nivelul de mulțumire privind performanțele dascălilor și elevilor 147
Figura 7.1: Localizarea orașului Târgu Neamț în județul Neamț 149
Figura 8.1: Evoluția demografică a orașului Târgu Neamț (Sursa: INSSE) 169
Figura 8.2: Populația pe sexe în anul 2020 (pe grupe de vârstă)..... 171
Figura 8.3: Evoluția stabilirilor și plecărilor cu domiciliul în orașul Târgu Neamț, perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE) 174
Figura 9.1: Produsul intern brut la nivelul Regiunii Nord - Est, pe județe, perioada 2010 - 2018 (milioane lei) (Sursa: INSSE)..... 179
Figura 9.2: Aprecierea dezvoltării comerțului din orașul Târgu Neamț.... 189
Figura 9.3: Aprecierea dezvoltării agriculturii în orașul Târgu Neamț 190
Figura 9.4: Aprecierea dezvoltării turismului în orașul Târgu Neamț..... 190
Figura 9.5: Aprecierea dezvoltării zootehniei în orașul Târgu Neamț 191
Figura 9.6: Aprecierea dezvoltării industriei în orașul Târgu Neamț..... 191
Figura 9.7: Aprecierea dezvoltării silviculturii în orașul Târgu Neamț..... 192
Figura 9.8: Aprecierea dezvoltării sectorului energetic în orașul Târgu Neamț 193
Figura 9.9: Aprecierea dezvoltării sectorului de construcții în Târgu Neamț 193
Figura 9.10: Aprecierea dezvoltării transporturilor în orașul Târgu Neamț 194
Figura 9.11: Aprecierea dezvoltării telecomunicațiilor în orașul Târgu Neamț 194
Figura 9.12: Aprecierea dezvoltării serviciilor în orașul Târgu Neamț..... 195
Figura 9.13: Opinia publicului față de posibilele investții 196
Figura 9.14: Principalele elemente pentru dezvoltarea economică 197
Figura 9.15: Principalele fenomene sociale negative 197
Figura 9.16: Domeniul de activitate al respondenților 198

Figura 9.17: Nivelul de apreciere al dezvoltării orașului Târgu Neamț 199
Figura 12.1: Priorități de finanțare ale UE – orizont 2030 223
Figura 13.1: Satisfacția generală a vieții..... 233
Figura 13.2: Satisfacția generală a vieții respondenților la nivelul orașului Târgu Neamț 234
Figura 13.3: Satisfacția finanțelor și venitul mediu anual 234
Figura 13.4: Satisfacție financiară a respondenților din orașul Târgu Neamț 235
Figura 13.5: Venitul mediu anual al locuințelor respondenților din orașul Târgu Neamț 236
Figura 13.6: Satisfacția privind condițiile de locuință și coeficientul de supraaglomerare..... 236
Figura 13.7: Satisfacția privind condițiile de locuință și coeficientul de supraaglomerare..... 237
Figura 13.8: Satisfacția față de propria locuință a respondenților la nivelul orașului Târgu Neamț 238
Figura 13.9: Nivelul de supraaglomerare a locuințelor la nivelul orașului Târgu Neamț 238
Figura 13.10: Satisfacția privind locul de muncă și rata angajării 239
Figura 13.11: Satisfacția privind locul de muncă și rata angajării 239
Figura 13.12: Satisfacția privind locul de muncă la nivelul orașului Târgu Neamț..... 240
Figura 13.13: Satisfacția timpului utilizat și media orelor de lucru săptămânale..... 240
Figura 13.14: Satisfacția timpului utilizat și media orelor de lucru săptămânale..... 241
Figura 13.15: Satisfacția respondenților privind utilizarea timpului la nivelul orașului Târgu Neamț 242
Figura 13.16: Situația media orelor lucrate pe săptămână..... 242
Figura 13.17: Nivelul de educație și diferența satisfacției generale 243
Figura 13.18: Nivelul de educație și diferența satisfacției generale 243
Figura 13.19: Autoevaluarea sănătății și speranța de viață..... 244
Figura 13.20: Autoevaluarea sănătății și speranța de viață..... 245
Figura 13.21: Perceperea propriei sănătăți de către respondenți 245
Figura 13.22: Speranța medie de viață prevăzută de respondenți 246
Figura 13.23: Satisfacția relațiilor personale 246

Figura 13.24: Satisfacția relațiilor personale 247
Figura 13.25: Satisfacția respondenților privind relațiile personale 248
Figura 13.26: Bazarea pe o persoană apropiată în caz de urgență 248
Figura 13.27: Nivelul de siguranță 249
Figura 13.28: Nivelul de siguranță 249
Figura 13.29: Siguranța respondenților plimbându-se pe întuneric..... 250
Figura 13.30: Încrederea în sistemul juridic 251
Figura 13.31: Încrederea în sistemul juridic 251
Figura 13.32: Încrederea în sistemul juridic la nivelul orașului Târgu Neamț 252
Figura 13.33: Satisfacția cu mediul înconjurător și nivelul de poluare 253
Figura 13.34: Satisfacția cu mediul înconjurător și nivelul de poluare 253
Figura 13.35: Satisfacția respondenților privind mediul de viață..... 254
Figura 14.1: Invitație reprezentanți instituții 257
Figura 14.2: Invitație reprezentanți instituții 257
Figura 14.3: Materiale promovare SIDU Târgu Neamț..... 260

Lista imaginilor

Imaginea 4.1: Muzeul de Istorie şi Etnografie 70
Imaginea 4.2: Expoziție din Muzeul de Istorie, și Etnografie 71
Imaginea 4.3: Casa de Cultură 71
Imaginea 4.4. Clubul copiilor 72
Imaginea 4.5: Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humuleşti 73
Imaginea 4.6: Casa Memorială „Veronica Micle” 74
Imaginea 4.7: Muzeul de Etnografie, Folclor, Istorie și măști tradiţionale „Nicolae Popa” de la Târpești 75
Imaginea 4.8: Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” și Casa Memorială „Visarion Puiu” 76
Imaginea 4.9: Casa Memorială „Alexandru Vlahuţă” 76
Imaginea 4.10: Mănăstirea Neamţ 78
Imaginea 4.11: Mănăstirea Agapia 80
Imaginea 4.12: Mănăstirea Văratec 81
Imaginea 4.13: Mănăstirea Secu 82
Imaginea 5.1: Harta aeroporturilor din România 96
Imaginea 6.1: Colegiul Național „Ștefan cel Mare” 130
Imaginea 6.2: Liceul „Vasile Conta” 131
Imaginea 6.3: Școala Gimnazială „Ion Creangă” Humuleşti 133
Imaginea 6.4: Colegiul Tehnic „Ion Creangă” 135
Imaginea 7.1: Parcul Natural Vânători-Neamţ 163
Imaginea 7.2: Pădurea de argint 163
Imaginea 7.3: Rezervaţia de stejari Dumbrava 164
Imaginea 7.4: Rezervaţia de zimbri şi faună carpatină Dragoş Vodă 165
Imaginea 10.1: Cetatea Neamț 202
Imaginea 10.2: Hanu Ancuței 204
Imaginea 10.3: Complexul medieval „Curtea Domnească” 205
Imaginea 10.4: Monumentul „Vânătorilor de munte” 207
Imaginea 10.5: Destinația de ecoturism Ținul Zimbrului 209
Imaginea 15.1: Cetatea Neamț 313
Imaginea 15.2: Stațiunea Oglinzi 313
Imaginea 15.3: Investitie construire amfiteatru 314
Imaginea 15.4: Zonă parc și viitorul ștrand 314

Imaginea 15.5: Monumetul Eroilor și Monumentul Ostașilor Sovietici ... 315
Imaginea 15.6: Biserica „Sf. Nicolae” ... 315
Imaginea 15.7: Spitalul orășenesc „Sfântul Dimitrie” ... 316
Imaginea 15.8: Casa și muzeul memorial „Ion Creangă” ... 316
Imaginea 15.9: Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae” ... 317
Imaginea 15.10: Școala Gimnazială „Ion Creangă” ... 317
Imaginea 15.11: Colegiul Național „Ștefan cel Mare” ... 318
Imaginea 15.12: Primăria orașului Târgu Neamț ... 318
Imaginea 15.13: Colegiul Tehnic „Ion Creangă” ... 319
Imaginea 15.14: Biserica Adormirea Maicii Domnului ... 319
Imaginea 15.15: Grădinița Nr. 2 cu program prelungit ... 320
Imaginea 15.16: Muzeul de istorie și etnografie ... 320
Imaginea 15.17: Casa memorială „Veronica Micle” ... 321
Imaginea 15.18: Școala Gimnazială Domnească ... 321
Imaginea 15.19: Clădire primire urgențe din cadrul spitalului orășenesc . 322
Imaginea 15.20: Gara Târgu Neamț ... 322
Imaginea 15.21: Clubul sportiv școlar ... 323
Imaginea 15.22: Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor, Târgu Neamț ... 323
Imaginea 15.23: Librăria Doxologia ... 324
Imaginea 15.24: Parcul Central ... 324
Imaginea 15.25: Casa culturii „Ion Creangă” ... 325
Imaginea 15.26: Biblioteca orășenească ... 325
Imaginea 15.27: Asociația meșteșugarilor „Nemțeanca” și fundația filantoprică „Omenia” ... 326
Imaginea 15.28: Râul Ozana, peisaj Târgu Neamț ... 326
Imaginea 15.29: Peisaj Târgu Neamț ... 327
Imaginea 15.30: Orașul Târgu Neamț ... 327

CAPITOLUL I – CONTEXTUL ELABORĂRII SIDU TÂRGU NEAMȚ – ORIZONT 2027

Orașul Târgu Neamț face parte din județul Neamț, Regiunea de Devoltare Nord – Est.

Județul Neamț cuprinde 2 municipii (Piatra Neamț, Roman), 3 orașe (Târgu Neamț, Bicaz, Roznov) și 78 de comune cu 344 de sate.

Orașul Târgu Neamț este alcătuit din localitățile: Bleblea, Humulești, Humuleștii Noi și Târgu Neamț (reședința).

Conform Nomenclatorului Unităților Teritoriale Statistice (NUTS), structura teritorială a României, asimilabilă NUTS, este:

NUTS I: România;

NUTS II: 8 regiuni, cu o populație medie de 2,76 milioane de locuitori pe regiune;

NUTS III: 42 de județe, care reflectă structura administrativ-teritorială a țării;

NUTS IV: nu se folosește, deoarece încă nu s-au realizat asocieri de unități teritoriale;

NUTS V: 320 de municipii și orașe, 2.861 comune cu 12.957 de sate (Anuarul statistic, 2020).

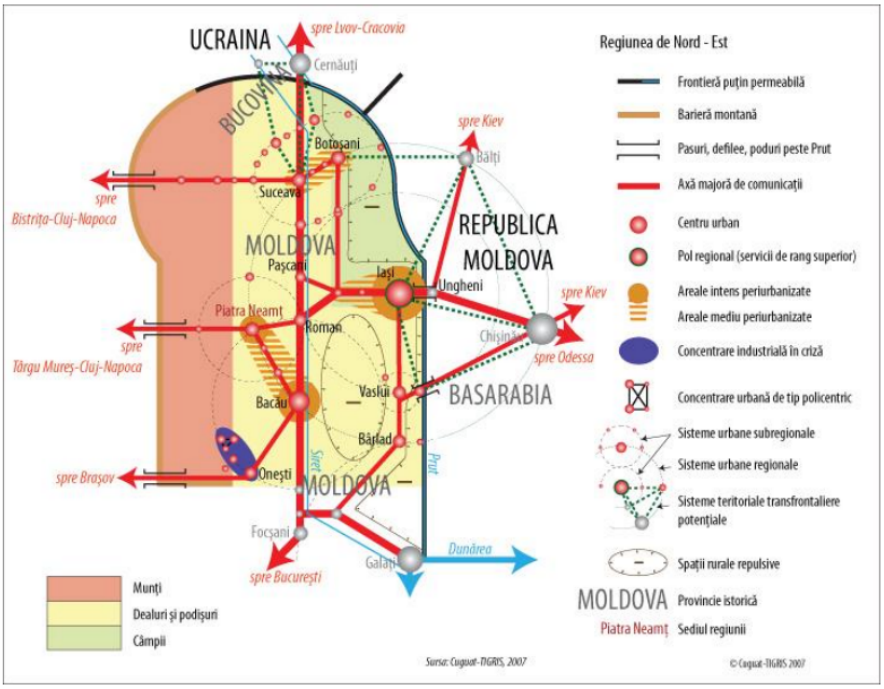

Figura 1.1: Regiunea Nord – Est (Sursa: Atlasul teritorială al României)

Regiunea Nord – Est are în componență următoarele județe: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

Populație: 3.987.727 locuitori;
Suprafață: 36.850 km^2;
Sediul agenției de dezvoltare regională: Piatra Neamț;
Densitate: 108 locuitori/km^2.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) cuprinde perioada de referință aferentă programării fondurilor structurale și de coeziune pentru perioada 2021 – 2027. În procesul de elaborarea documentului se ține cont atât de prevederile documentelor, propuse la nivel european cât și de specificul local al orașului Târgu Neamț.

SIDU conține următoarele elemente:

- definirea zonei și a populației care fac obiectul strategiei;
- analiza necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv o analiză a punctelor tari, slabe, oportunităților și amenințărilor;
- descrierea strategiei și a obiectivelor acesteia, inclusiv ținte clare și măsurabile pentru realizări și rezultate, strategia trebuie să fie coerentă cu programele relevante;
- descrierea procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei;
- un plan de acțiune care să demonstreze modul în care obiectivele sunt transpuse în acțiuni;

Principiile de punere în aplicare specifică, de asemenea, utilizarea principiului parteneriatului în planificarea SIDU. Principiile sunt explicate după cum urmează:

- SIDU este fundamentul de bază pentru dezvoltare – aceasta oferă cadrul pentru dezvoltarea economică și socială a orașului Târgu Neamț. Are ca scop o mai bună utilizare a resurselor și integrarea în activitățile locale. Aceasta poate include, de asemenea, proiecte de cooperare bazate pe nevoile actorilor locali. SIDU este elaborată cu participarea partenerilor locali, reprezentând instituții publice, mediul de afaceri și sectorul civil;
- SIDU este pregătită într-un parteneriat public-privat la nivel local – membrii parteneriatului public-privat se pun de acord și conlucrează pentru a defini obiectivele de dezvoltare locală și mijloacele pentru a le atinge;
- Abordarea multi-sectorială se aplică la proiectarea și punerea în aplicare a SIDU – Procesul de planificare și implementare a dezvoltării locale se bazează pe interacțiunea dintre actori și proiecte din diferite sectoare ale economiei locale.

Tabelul 1.1: Resurse de muncă pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est (mii perosane) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Masculin	1.239,9	1.250,2	1.258,7	1.270,4	1.071,6	1.064,1	1.068,2	1.062	1.037,3	1.043,8
Feminin	1.145,4	1.149,1	1.152,2	1.158,3	937,5	931,2	942,1	931,7	928,2	910,9

Resursele de muncă reprezintă acea categorie a populației care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale. Resursele de muncă includ: populația în vârsta de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate. Analizând datele existente la nivelul platformei INSSE rezultă faptul că în ultimii ani analizați s-a înregistrat o scădere a numărului de persoane care constituie resursa e muncă, la nivelul Regiunii Nord – Est. În perioada analizată, se constată o diferență între cele două sexe, la nivelul fiecărui an. Valorile maxime ale ratelor analizate s-au înregistrat la nivelul anului 2013 pentru ambele sexe.

Tabelul 1.2: Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est (%) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Masculin	51	49	50,4	49,4	73,8	57,5	56,8	57,8	59,1	58,8
Feminin	50,2	50,4	51,2	49,7	69,7	57,8	54	54,8	56,2	58,3

Rata de ocupare a resurselor de muncă reprezintă raportul, exprimat procentual, dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă. Rata de ocupare a resurselor de muncă a înregistrat cea mai ridicată valoare în anul 2014 pentru ambele sexe cu o rată de ocupare a resurselor de muncă totale de aproximativ 72% urmând să se reducă sub 60% din anul 2015 până în anul 2019.

Tabelul 1.3: Rata șomajului pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Masculin	8,9	6,4	7	7,7	7,6	7,2	7,4	6,2	5,2	4,6
Feminin	6,5	5,1	5	5,4	5,4	5,4	5,5	4,9	4,4	3,9

În ceea ce privește rata șomajului, la nivelul Regiunii Nord – Est, s-a constatat faptul că aceasta a înregistrat o scădere mai evidentă în rândul bărbaților față de scăderea înregistrată în rândul femeilor. Rata șomajului s-a redus cu 48,32% pentru bărbați și cu 40% pentru femei în anul 2019 comparativ cu anul 2010. Tendința este una descendentă în ultimii 3 ani.

Tabelul 1.4: Rata sărăciei relative, pe regiuni de dezvoltare și macroregiuni (%) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TOTAL	21,6	22,3	22,9	23	25,1	25,4	25,3	23,6	23,5	23,8
MACROREGIUNEA UNU	18	19,7	17,7	17,6	20,4	18,5	18,8	18,2	18,4	17,8
Regiunea NORD-VEST	15,8	20,6	17,4	17,1	20,4	19,2	17,1	19	17,5	14,7
Regiunea CENTRU	20,5	18,7	18	18,2	20,4	17,8	20,8	17,3	19,4	21,2
MACROREGIUNEA DOI	29,5	30,8	31,8	33,5	35,2	34,4	34	31,8	33,7	36,8
Regiunea NORD-EST	30,8	32,1	31,7	34,5	36,1	35,9	36,1	33,4	35,6	41,1
Regiunea SUD-EST	27,8	29,2	31,9	32,2	34	32,4	31,2	29,6	31,2	31,1
MACROREGIUNEA TREI	13,8	13,7	13,9	14,8	16,7	20,7	18,5	16,8	16,3	15,8
Regiunea SUD-MUNTENIA	21,2	21,1	22,1	22,7	25,5	30,6	24,8	24,9	25,7	26
Regiunea BUCURESTI - ILFOV	3,4	3,5	2,6	4,1	4,8	5,9	10,2	6,1	4,1	2,9
MACROREGIUNEA PATRU	24,9	24,6	28,7	25,6	27,9	26,7	29,9	27,7	25	23,5
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	29,1	28,1	31,2	28,2	28,3	32,1	34,2	33,4	34,3	31,6
Regiunea VEST	20,3	20,5	25,8	22,7	27,5	19,8	25,1	21,4	14,9	14,7

La nivelul regiunii Nord – Est conform tabelului 1.4 se constată faptul că valoarea maximă a fost înregistrată la nivelul ultimului an analizat. Valoarea minimă s-a înregistrat la nivelul anului 2010 fiind urmată de o creștere treptată până în anul 2016. Regiunea Nord – Est prezintă cea mai mare rată a sărăciei relative, mult mai ridicată față de cea la nivel național, în timp ce în Regiunea București – Ilfov se înregistrează cea mai mică rată urmând la o diferență considerabilă regiunile Nord – Vest și Vest.

La recensământul din anul 2011, orașul Târgu Neamț avea o populație de 18.695 de locuitori, fiind al treilea centru urban ca mărime al județului Neamț.

Localitatea Blebea, componentă a orașului Târgu Neamț are o populație de 793 locuitori, localitatea Humulești are o populație de 3.685 locuitori, iar localitatea Humuleștii Noi prezintă o populație de 481 locuitori conform recensământului din anul 2011.

Orașul Târgu Neamț reprezintă un reper pentru cultura și știința națională. Acesta a dat țării numeroase personalități care și-au pus decisiv amprenta pe plan național și internațional.

Orașul Târgu Neamț este cunoscut drept un centru cultural și turistic constituind un sâmbure al dezvoltării județului Neamț.

CAPITOLUL II – DEZVOLTAREA LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI LOCAL

În anul 2016, în Pactul de la Amsterdam a fost lansată Agenda Urbană a UE. Aceasta are scopul de a căuta soluții pentru problemele cu care se confruntă orașele prin crearea de parteneriate între Comisia Europeană (CE), organizațiile UE, guvernele naționale, autoritățile locale și părți interesate precum organizații neguvernamentale. Prin colaborarea continuă, aceste parteneriate elaborează planuri de acțiune, în vederea:

- adoptării unor legi mai bune;
- implementării unor programe de finanțare;
- schimbului de cunoștințe.[1]

La nivelul UE, în perioada 2014 – 2020, a continuat implementarea soluțiilor tehnologice care acoperă mai multe domenii politice în vederea sprijinirii orașelor să își reducă impactul asupra mediului și să le ofere cetățenilor o viață mai bună. Orașele și comunitățile inteligente au fost sprijinite prin diverse instrumente ale UE, cum ar fi fondurile structurale și de investiții europene, Programul Orizont 2020 și Parteneriatul european pentru inovare privind orașele și comunitățile inteligente (EIP – SCC).[2]

Parteneriatul european pentru inovare pentru orașe și comunități inteligente este o inițiativă susținută de UE, care combină Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor (TIC), managementul energiei și managementul transporturilor în vederea venirii cu soluții pentru problemele de mediu și sănătate cu care se confruntă astăzi orașele europene.[3]

Pandemia COVID-19 a provocat un declin al economiei UE. Statele membre s-au aflat în situația de a-și dovedi solidaritatea luând măsuri imediate. Raportul general privind activitățile UE pentru anul 2020, arată faptul că pe parcursul anului 2020, au fost adoptate peste 1.350 de măsuri menite să combată criza, printre care aproape 400 de decizii referitoare la ajutoare de stat pentru întreprinderile europene. În același raport se arată că

---

[1] Agenda urbană a UE | Comisia Europeană (europa.eu)
[2] Inițiative pentru orașe | Comisia Europeană (europa.eu)
[3] Isabella MASCHIO , European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities, European Commission - DG JRC, Directorate C - Energy, Transport and Climate

pentru a contracara efectele crizei, UE și statele membre au mobilizat 4,2 mii de miliarde euro, ceea ce înseamnă peste 30% din PIB-ul Uniunii:

- Măsurile naționale adoptate în temeiul flexibilității normelor bugetare ale UE (clauza derogatorie generală) – **575 miliarde euro**;
- Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency (SURE) – asistență financiară din partea UE pentru regimurile de lucru cu program redus – **100 miliarde euro**;
- Sprijin direct din partea UE, inclusiv inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus – **70 miliarde euro**;
- Măsuri naționale în materie de lichidități, inclusiv scheme aprobate în temeiul normelor flexibile temporare ale UE în materie de ajutoare de stat – **3.045 miliarde euro**;
- Sprijin în contextul crizei provocate de pandemie, din cadrul Mecanismului european de stabilitate, destinat statelor membre – **240 miliarde euro**;
- Finanțare pentru companii acordată de BEI – Grupul Băncii Europene de Investiții – **200 miliarde euro**.

În concluzie, pandemia COVID-19 a generat un declin puternic al economiilor statelor membre, prin urmare, au fost necesare măsuri ample pentru a acoperi daunele economice și sociale cauzate de pandemie. Bugetul pe termen lung consolidat pentru perioada 2021 – 2027 și NextGenerationEU, planul temporar de redresare, formează împreună cel mai mare pachet de măsuri de stimulare finanțat vreodată din bugetul Uniunii Europene, în valoare de 1,8 mii de miliarde de euro. Aceste fonduri vor ajuta Uniunea să îi sprijine pe cetățeni, dar și companiile și regiunile, mai ales pe cele deosebit de afectate de criză. Pachetul va contribui la reconstruirea unei Europe post – COVID-19 care va fi mai verde, mai digitală și mai reziliență.[4]

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

Obiectivul general al Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) a României este corelat în mod direct cu obiectivul general al Mecanismului de Redresare și Reziliență. Obiectivul general al mecanismului este să promoveze coeziunea economică, socială și teritorială a UE prin îmbunătățirea rezilienței, a nivelului de pregătire pentru situații de criză, a

[4] UE în 2020 — RAPORT GENERAL PRIVIND ACTIVITĂȚILE UNIUNII EUROPENE (europa.eu)

capacității de adaptare și a potențialului de creștere al statelor membre, prin atenuarea impactului social și economic al crizei în cauză, în special asupra femeilor, prin contribuția la punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale, prin sprijinirea tranziției verzi, prin contribuția la realizarea obiectivelor privind clima ale Uniunii pentru anul 2030 stabilite la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și prin respectarea obiectivului UE de realizare a neutralității climatice până în anul 2050, precum și a tranziției digitale, contribuind astfel la convergența economică și socială ascendentă, restabilind și promovând creșterea durabilă și integrarea economiilor Uniunii, încurajând crearea de locuri de muncă de înaltă calitate, contribuind la autonomia strategică a Uniunii alături de o economie deschisă și creând valoare adăugată europeană.

Pilonul I. Tranziţia verde

Componenta 1 - Managementul sistemului de apă și canalizare

Alocare totală: 1,88 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene;

2. Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apelor precum și a implementării corespunzătoare a Directivei cadru Apă și a Directivei Inundații;

3. Consolidarea cadrului legislativ actual privind stabilirea pragurilor pentru avertizarea fenomenelor meteorologice periculoase și a fluxului de elaborare și transmitere a informărilor, atenționărilor și avertizărilor meteorologice.

Ca urmare a investițiilor, se vor realiza, printre altele:

- 1.630 km construiți de rețele de apă – în localități cu peste 2.000 locuitori;
- 2.000 km construiți de rețele de canalizare în localități cu peste 2.000 locuitori și 470 de km de rețele de canalizare în cele cu mai puțin de 2.000 de locuitori;

- 10.000 de sisteme individuale sau alte sisteme adecvate construite și operaționale în aglomerările mai mici de 2000 de locuitori echivalenți (l.e.) care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă;
- conectarea a 88.000 de gospodării la rețele de apă și canalizare prin programul național Prima conectare la apă și canalizare;
- Realizarea cadastrului apelor.

Componenta 2 – Împădurim România și protejăm biodiversitatea

Buget propus: 1,37 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Reforma sistemului de management și a celui privind guvernanța în domeniul forestier prin dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente (Codul Silvic și legislație forestieră secundară);

2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficace a Strategiei Europene privind biodiversitatea;

Reformele și investițiile vor aduce rezultate importante, între care cel mai amplu program de împăduriri, prin care vor fi plantate peste 45.000 de hectare de pădure, se vor actualiza planurile de management pentru 250 de arii naturale protejate, și se vor adopta actele normative necesare pentru implementarea Strategiei UE 2030.

De asemenea, se vor obține 10.000 hectare suprafață de pădure refăcută/ regenerată natural, afectată de incendii forestiere și diferite alte fenomene și 2.900 habitate de pajiști reconstruite ecologic.

Componenta 3 – Managementul deșeurilor

Buget total propus: 1,2 miliarde euro

Reforma, pe scurt:

Îmbunătățirea guvernanței în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară.

Măsurile includ modificări legislative pentru o practică unitară de gestionare a deșeurilor și dezvoltarea capacității de monitorizare și control a Gărzii de Mediu, inclusiv 553 echipamente de monitorizare a poluării aerului. În acestea sunt incluse următoarele echipamente:

- 300 stații de monitorizare a radioactivității;

- 240 stații de monitorizare a zgomotului.

Componenta 4 – Sectorul de transport
Buget propus: 7,62 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. „Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră" – Îmbunătățirea cadrului strategic, legal și procedural pentru tranziția către transport sustenabil;
2. „Viziune și management performant pentru transport de calitate" – Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernanță corporativă.

În urma investițiilor vor fi obținute o serie de rezultate, spre exemplu:

Infrastructura rutieră:

- 434 de kilometri de autostradă construiți, cu Sistem Inteligent de Transport (ITS) instalat și cu sisteme moderne de monitorizare și informare a utilizatorilor infrastructurii;
- 52 de stații electrice construite (cu 264 de puncte de încărcare – o medie de 5 puncte de încărcare/ stație);
- 625 hectare de perdele forestiere liniare în lungul autostrăzilor nou construite;
- 45% din punctele negre eliminate; cele cu risc major pentru siguranța oamenilor;
- 18 parcări securizate implementate în lungul autostrăzilor nou construite;
- Aplicarea unui nou sistem de taxare, în special pentru traficul greu din România, conform principiului „poluatorul plătește", inclusiv posibile stimulente pentru cei care dețin vehicule cu emisii zero/ reduse;
- Strategia națională privind siguranța rutieră și pachetul legislativ aferent, precum și implementarea de măsuri pentru reducerea cu 45% a numărului de puncte negre;
- Reducerea cu 20% a numărului de victime rezultate din accidente în trafic;
- Creșterea cu 100% a cotei vehiculelor electrice/ hibride din totalul parcului auto până în anul 2026 (raportat la valorile din anul 2020);

- Înnoirea a 200.000 de mașini din parcul auto până în anul 2026 (raportat la valorile din anul 2020).

  Căile ferate:
- 311 km de cale ferată modernizată;
- 311 km de cale ferată cu implementarea Sistemului European de Management al Traficului Feroviar (ERTMS), nivel 2;
- 110 km de cale ferată electrificată;
- 206 km de cale ferată cu sistem modern de centralizare.

  Metrou:
- 12,7 km de rețea nouă de metrou;
- 32 de trenuri noi de metrou.

Componenta 5 – Fondul pentru Valul renovării
Bugetul total propus: 2,2 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente;
2. Asigurarea cadrului strategic și de reglementare tehnică actualizat pentru proiectarea și realizarea de construcții verzi și reziliente.

Componenta 6: Energie
Buget total propus: 1,62 miliarde euro

Reformele pe scurt:

1. Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulativ pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile;
2. Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare;
3. Îmbunătățirea guvernanței corporative a companiilor de stat din sector;
4. Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie;

5. Creșterea competitivității și decarbonizarea sectorului de încălzire – răcire;
6. Decarbonizarea sectorului de transporturi prin investiții în infrastructura de transport electric și crearea de stimulente pentru transportul verde.

Între rezultatele așteptate:

- Creșterea capacității instalate de producție a energiei electrice din surse regenerabile (eolian și solar), de la 4.408 la 5.908 MW;
- Contract de construcție a rețelei de gaz în combinație cu alți combustibili gazoși cu emisii scăzute de carbon;
- 400 km rețea de distribuție gaz metan și alte gaze cu emisii scăzute de carbon;
- Finalizarea unor capacități de fabricare de baterii cu o capacitate de cel puțin 0,5 GW pe an;
- Finalizarea punerii în funcțiune a cel puțin 100 MW (200 MWh) capacitate de stocare energie electrică cu scopul echilibrării sistemului de transmisie electricitate și integrării în rețea a capacităților solare și eoliene.

Pilonul II. Transformare digitală

Componenta 7 – Cloud guvernamental și sisteme publice digitale

Buget total propus: 1,89 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

- Dezvoltarea și implementarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental, a principalelor servicii livrate de către acesta, a componentelor sale de infrastructură și guvernanță, inclusiv proiectarea, implementarea și operarea acestui tip de sistem care să permită interconectarea sistemelor digitale din administrația publică printr-o abordare standardizată și livrarea de servicii digitale de înaltă calitate către cetățeni, firme și alte autorități publice;
- Alinierea strategiei naționale în domeniul conectivității digitale la legislația europeană prin măsuri specifice pentru atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate cu acoperire largă națională, inclusiv în corelație cu rețelele de transport,

respectiv zonele de interes de mediu, prin eliminarea barierelor din cadrul normativ în vigoare;

- Creșterea arealului de protecție și asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice;
- Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni.

Investițiile vor duce la rezultate importante, astfel:

- Cloud guvernamental – legarea tuturor ministerelor și a agențiilor guvernamentale într-o singură rețea și o singură bază de date interoperabilă;
- 8,5 milioane cetățeni care vor avea cartea de identitate electronică;
- 30.000 de funcționari publici instruiți digital;
- 100.000 persoane beneficiare de training pentru competențe digitale în cadrul bibliotecilor, transformate în hub-uri de învățare;
- 65 structuri sprijinite în domeniul securității cibernetice;
- Digitalizarea a 200 de unități sanitare publice;
- Acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 790 de localități rurale (sate) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii.

Pilonul III. Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Componenta 8 – Reforma fiscală şi reforma sistemului de pensii

Buget total propus: 482 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Reforma Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin digitalizare;
2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice;
3. Consolidarea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile prin utilizarea de instrumente complexe de modelare economică;
4. Revizuirea cadrului fiscal;
5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare;
6. Reforma sistemului de pensii.

Rezultatele așteptate ale măsurilor în cadrul acestei componente vor fi de natură să ducă la finalul perioadei de implementare la îmbunătățirea principalilor indicatori de performanță în domeniul fiscal, respectiv:

- Creșterea ponderii veniturilor colectate cu 3 părți procentuale (p.p.) din PIB raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020;
- Reducerea decalajului la TVA cu 5 p.p. raportat la valoarea medie a anilor 2019 și 2020;
- 600.000 case de marcat conectate la sistemul IT ANAF;
- 500.000 de contribuabili înrolați suplimentar în Spațiul Privat Virtual (SPV).

Componenta 9 – Sprijin pentru mediul de afaceri, cercetare, dezvoltare și inovare

Buget total propus: 2,36 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri;
2. Reforma privind cercetarea dezvoltarea inovarea, inclusiv a carierei de cercetător.

În urma investițiilor propuse, vor fi obținute următoarele rezultate:

- Cel puțin 3.000 de contracte de finanțare prin schema de ajutor de stat pentru digitalizarea Întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și pentru transformarea digitală și tehnologică;
- Cel puțin 280 de contracte de finanțare prin Schema de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursă;
- 500 vouchere acordate în schema de Suport pentru mediul de afaceri și Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI) – I.4.1 Program de mentorat Orizont Europa;
- Fondul de Fonduri de Capital de Risc pentru Redresare, gestionat împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare;
- Garanție de portofoliu pentru acțiune climatică înființată și operațională, gestionată împreună cu Fondul European de Investiții ca și partener de implementare;

- Fondul de Fonduri pentru Digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes, gestionat împreună cu BEI ca și partener de implementare;
- Instrumentul financiar pentru eficiență energetică, gestionat împreună cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) ca și partener de implementare;
- 50 de cercetători primesc un grant pentru a realiza proiecte de cercetare din Orizont 2020 și Orizont Europa.

Printr-un Proiect European de Interes Strategic (IPCEI) în domeniul microelectronicii cel puțin 3 entități din România vor participa în consorții răspunzând apelurilor de proiecte ale Întreprinderii Comune Tehnologii Digitale Esențiale.

Pilonul IV – Coeziune socială și teritorială

Componenta 10: Fond local pentru tranziția verde și digitală a Unităților Administrativ Teritoriale (UAT)

Buget total propus: 2,1 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Politica Urbană a României, cadru de politici pentru îmbunătățirea dezvoltării urbane;
2. Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, cadru de politici pentru reducerea disparităților teritoriale.

Câteva dintre rezultatele așteptate:

- Minim 140.000 m^2 construiți pentru locuințe sociale/ de necesitate, sau pentru tineri/ specialiști în mediul urban, minim 880.000 m^2 construiți de locuințe pentru specialiști în educație și sănătate în mediul rural;
- 420 autobuze electrice (împreună cu stații de încărcare rapide și lente)/ hidrogen/ și troleibuze cu baterii; 50 de tramvaie – în municipii reședințe de județ;
- 240 autobuze electrice/ hidrogen și 140 autobuze curate/ troleibuze cu baterii – în alte tipuri de orașe;
- Stații noi de încărcare vehicule electrice în total, în toate categoriile de localități (Referitor la infrastructura pentru stații de încărcare a mașinilor electrice, și în cadrul componentei 6 – Energie sustenabilă se propune dublarea numărului până la finalul anului 2022. În

prezent, România are doar 400 stații de încărcare pentru mașini electrice din cele cca. 200.000 la nivel european);

- 100 sisteme de transport inteligente și alte infrastructuri TIC realizate/ extinse;
- Microbuze electrice/ hidrogen achiziționate pentru scopuri comunitare.

Alte rezultate așteptate:

- 3.000 km de piste pe trasee velo naționale, inclusiv traseele EuroVelo – Municipii, Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), parteneriate multi-nivel, iar legat de aceasta:
  - Constituirea Centrului Naţional de Coordonare Velo;
  - Studii specifice pentru traseele cicloturistice;
  - Rețea națională de piste velo și trasee cicloturistice, inclusiv traseele EuroVelo;
  - Platforma Națională E-Velo.

Componenta 11 – Turism și cultură

Buget total propus: 200 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Transformarea structurală socio-economică în zonele rurale și în zonele defavorizate prin dezvoltarea sustenabilă a turismului cultural și natural ca vector de dezvoltare teritorială;
2. Creșterea competitivității turismului românesc prin managementul participativ al destinațiilor turistice și operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației (OMD);
3. Modele de finanțare pentru tranziția digitală a sectoarelor culturale și creative.

Astfel, ca rezultate după implementare, vor exista:

- 12 rute (trasee) culturale dezvoltate și marcate, 30 castele, 95 biserici și mănăstiri, 15 cule, 20 curii, 20 fortificații romane, 20 de sate cu arhitectură tradițională, 30 obiective gastronomice și 30 de obiective viticole puse în valoare;
- 3 castele, 11 biserici și mănăstiri, 2 cule, 3 curii, 115 case, șure, etc. tradiționale, 3 fortificații romane restaurate;
- 15 destinații turistice verzi vor fi certificate;

- Cu 50% mai mulți turiști români și străini vor vizita țara.

  În ceea ce privește transformarea digitală a sectoarelor creative:
- 350 de specialiști calificați în domeniul utilizării mediului digital în audio-vizual;
- 10 prezentări naționale și internaționale de film românesc;
- 50 companii de producție/ distribuție finanțate;
- Cartografie a nevoilor digitale pe termen mediu și lung ale companiilor de producție și distribuție;
- Un sistem național de monitorizare a distribuției de cărți și de creștere a capacității editurilor de realizare a cărților în format electronic (ebook), care va include: 50 edituri sprijinite pentru realizare ebook-uri.

Pilonul V – Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză

Componenta 12 – Sănătate

Buget total propus: 2,45 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Reforma gestionării fondurilor publice din sănătate;
2. Reforma managementului fondurilor destinate investițiilor în sănătate;
3. Reforma managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate.

Rezultatele pe care PNRR țintește să le obțină la final vor fi, între altele:

- 200 de centre comunitare construite sau renovate, care au dotări noi și personal;
- 3.000 de (asocieri de) cabinete de asistență medicală primară dotate/ dotate și renovate, prioritizându-se cabinetele din mediul rural;
- 26 compartimente/ secții de terapie intensivă nou – născuți dotate, inclusiv cu ambulanță transport nou – născuți (pentru centrele regionale);
- 30 de ambulatorii/ unități medicale publice/ alte structuri publice care furnizează asistență medicală ambulatorie reabilitate/ modernizate/ extinse/ dotate;

- 25 unități sanitare publice/ spitale publice care beneficiază de infrastructură nouă;
- 10 unități medicale mobile - pentru zonele cu acces limitat la servicii de asistență medicală specializată;
- persoane care au beneficiat de programele de formare în managementul serviciilor de sănătate.

Componenta 13: Reforme în domeniul social

Buget total propus: 167 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Crearea unui nou cadru legal pentru oferirea de soluții adecvate sprijinirii familiilor care trăiesc în sărăcie, cu copii în întreținere, astfel încât aceștia să poată fi menținuți în familie;
2. Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități: intensificarea acțiunilor de creștere a rezilienței sociale în comunitate, având ca scop prevenirea instituționalizării și îmbunătățirea calității vieții persoanelor adulte cu dizabilități;
3. Implementarea Venitului Minim de Incluziune;
4. Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici;
5. Îmbunătățirea și modernizarea legislației privind economia socială.

În urma investițiilor vor fi obținute rezultate importante precum:

- Rețea de centre de zi creată pentru copiii în situații de risc: aproximativ 150 de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor; este vizată menținerea a 4.500 de copii în familie;
- Modernizarea și crearea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități: Operaționalizarea a 150 de servicii comunitare: locuințe protejate (LP) în comunitate, centre de zi și centre de recuperare neuro-motorie pentru persoane cu dizabilități, pentru 1.600 de persoane cu dizabilități, pe an;
- Introducerea Venitului Minim de Incluziune (VMI): adoptarea modificărilor legislative necesare; beneficiarii direcți vor fi cel puțin 30% din actualii beneficiari de Venit Minim Garantat (VMG) și Alocație pentru Susținerea Familiei (ASF);

- Cel puțin 30.000 beneficiari (care vor angaja lucrători casnici) prin intermediul tichetelor de muncă; Cel puțin 60.000 de lucrători casnici/ prestatori care vor presta servicii prin intermediul tichetelor de muncă;
- Minim 350 de structuri de economie socială nou înființate (din care 875 locuri de muncă verzi, 875 tineri NEETS (*Not in Education, Employment, or Training*), angajați) și sustinerea scale-up-ului pentru minim 50 întreprinderi de economie socială cu minim 350 de locuri de muncă nou create.

Componenta 14: Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali

Bugetul total propus: 155 milioane euro

Reformele, pe scurt:

1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterii calității consultărilor publice la toate palierele administrației;
2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile;
3. Reforma funcției publice prin digitalizare și managementul parcursului de carieră;
4. Modificarea și modernizarea legislației privind sistemul de salarizare;
5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia;
6. Intensificarea luptei împotriva corupției;
7. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law);
8. Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții, în sensul identificării măsurilor de simplificare aferente, concomitent cu întărirea capacității

administrative a autorităților/ entităților contractante, într-un cadrul legal flexibil și coerent;

9. Parteneriat și participare în dezvoltarea politicilor la nivel local și digitalizarea sectorului neguvernamental – Creșterea predictibilității, eficacității, coerenței și „nclusivității" proceselor de formulare a politicilor publice/ deciziei publice prin planificare, monitorizare și evaluare transparente și participative, cu consultarea și coordonarea permanentă cu actorii relevanți din comunitate;
10. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat.

    În administrația publică, detaliile reformei vor include:

- Un sistem de recrutare pilot pe modelul european *The European Personnel Selection Office* (EPSO) pentru administrația centrală, în anul 2022, urmat de replicarea la nivel național pe baza lecțiilor învățate, începând cu anul 2023;
- Un sistem nou multi – anual de planificare pentru nevoile de recrutare din sectorul public;
- Introducerea unui sistem de recrutare nou pentru înalții funcționari publici care interzice politizarea funcțiilor;
- În domeniul justiției, sunt incluse în PNRR, pe lângă reformele asumate în cadrul MCV, o serie de măsuri, spre exemplu:
    - Adoptarea noii Strategii Naționale Anticorupție și implementarea acesteia;
    - Adoptarea strategiei privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022 – 2025;
    - Adoptarea legii de modificare a competențelor Agenției Naționale a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI);
    - Adoptarea „Legilor justiției" (statutul magistraților din România, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii);
    - Creștere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de ANABI;
    - Reformarea sistemului național de achiziții prin eficientizarea procesului de achiziții - un nou formular standard electronic va fi disponibil.

Pilonul VI. Politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele

Componenta 15 – România Educată

Buget total propus: 3,6 miliarde euro

Reformele, pe scurt:

1. Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie pentru copii, de la naștere la 6 ani, unitar, incluziv și de calitate, având la bază un mecanism eficient de cooperare interinstituțională și de coordonare intersectorială, care să asigure beneficiarilor rate crescute de acces și participare;
2. Reformarea sistemului de învățământ obligatoriu prin creșterea autonomiei unităților de învățământ în scopul identificării și implementării unor măsuri specifice pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar;
3. Constituirea unei rute profesionale complete, facilitată de un bacalaureat reformat, care să ofere elevilor oportunitatea unei rute deschise, cu acces la instituții de învățământ superior cu profil tehnic;
4. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației;
5. Modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate, prietenoase cu mediul, în unitățile de învățământ preuniversitar și universitar;
6. Reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului în condițiile unei autonomii sporite a școlilor.

La finalul acestor reforme și investiții se așteaptă rezultate importante precum:

- Creșterea cu cel puțin 10% a numărului elevilor înmatriculați în cadrul liceelor agricole (până la cel puțin 90.000 elevi);
- 50 de școli noi;
- 1.800 de microbuze verzi pentru transportul elevilor;
- 75.000 de săli de clasă dotate cu mobilier;
- 20.000 de locuri de recreere și lectură;
- 20.000 de locuri de cazare nou create în campusuri universitare;
- 1.175 *SMART Lab*-uri achiziționate pentru unitățile de învățământ de nivel gimnazial și liceal;

- 6.176 școli care au primit resurse tehnologice pentru dotarea laboratoarelor de informatică și pentru derularea învățării în format virtual;
- 140 de creșe înființate și operaționalizate și 412 servicii complementare (se înființează în spații oferite de comunitate/ diferiți furnizori publici și privați de educație, în localitățile izolate, dezavantajate unde nu se justifică construirea unei creșe/ grădinițe);
- 10 centre de învățământ dual integrate, finalizate și operaționale, corelate cu cerințele operatorilor economici din zona respectivă.

PLANUL NAȚIONAL INTEGRAT ÎN DOMENIUL ENERGIEI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE 2021 – 2030

România își propune să aducă o contribuție echitabilă la realizarea țintei de decarbonare a Uniunii Europene și va urma cele mai bune practici de protecție a mediului. Aplicarea schemei EU – ETS (*EU Emissions Trading System*) și respectarea țintelor anuale de emisii pentru sectoarele non-ETS reprezintă angajamentele principale pentru realizarea țintelor. Pentru sectoarele care fac obiectivul schemei EU – ETS, obiectivul general al României de reducere a emisiilor se ridică la aproximativ 44% până în 2030 față de anul 2005.[5]

Procesul de decarbonare va fi influențat și de îndeplinirea următoarelor obiective strategice aferente economiei circulare:

- Creșterea ratei de reutilizare și de reciclare a deșeurilor municipale la minimum 70% până în 2030 (minim 50% până la sfârșitul anului 2025);
- Reducerea cantității de deșeuri biodegradabile municipale depozitate la 35% din cantitatea de deșeuri biodegradabile municipale generată în anul 1995, până la sfârșitul anului 2020;
- Depozitarea până la finalul anului 2025 numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare;

[5] Regulamentul nr. 2018/842/UE al Parlamentului European și al Consiliului privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului nr. 525/2013/UE

- Creșterea ratei de reciclare a deșeurilor din ambalaje la 80% până în anul 2030, având ca obiective intermediare o rată de 60% până în 2020 și de 70% până în anul 2025;
- Interzicerea depozitării materialelor reciclabile precum mase plastice, metale, sticlă, hârtie și carton, precum și a deșeurilor biodegradabile până în anul 2025, eliminare completă a depozitării deșeurilor până în anul 2030;
- Dezvoltarea piețelor de materii prime secundare de înaltă calitate, inclusiv prin evaluarea valorii adăugate aduse de criteriile de stabilire a încetării statutului de deșeu aplicabile anumitor materiale;
- Creșterea gradului de valorificare energetică la minim 15% până la finalul anului 2025;
- Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile pe trei fracții (hârtie și carton, plastic și metal și sticlă) astfel încât să se atingă o rată minimă de capturare de 52% în fiecare județ și în municipiul București.

STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI 2020 – 2030, CU PERSPECTIVA ANULUI 2050

Strategia Energetică a României 2020 – 2030, cu perspectiva anului 2050 este un document programatic care definește viziunea și stabilește obiectivele fundamentale ale procesului de dezvoltare a sectorului energetic. De asemenea, documentul indică reperele naționale, europene și globale care influențează și determină politicile și deciziile din domeniul energetic.

Obiectivele Strategiei Energetice sunt:

1. Asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii;
2. Energie curată și eficiență energetică;
3. Modernizarea sistemului de guvernanță corporativă și a capacității instituționale de reglementare;
4. Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice;
5. Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
6. Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane calificate;
7. România, furnizor regional de securitate energetică;

8. Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificarea resurselor energetice primare naționale.

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE RENOVARE PE TERMEN LUNG PENTRU SPRIJINIREA PARCULUI NAȚIONAL DE CLĂDIRI REZIDENȚIALE ȘI NEREZIDENȚIALE, ATÂT PUBLICE CÂT ȘI PRIVATE ÎNTR-UN PARC MOBILIAR CU UN NIVEL RIDICAT DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI DECARBONAT PÂNĂ ÎN 2050

Conform Raportului „*EU Energy in Figures 2018*" publicat de Comisia Europeană, în perioada 2010 – 2016, consumul primar de energie a scăzut cu 8,9%, de la 34,33 Mtep la 31,26 Mtep (tonă echivalent petrol). Cu toate acestea, consumul final de energie a scăzut doar cu aproximativ 1,4%, de la 22,59 Mtep la 22,28 Mtep. Majoritatea sectoarelor de utilizare finală a energiei au înregistrat o scădere în perioada respectivă, cu excepția sectorului transporturilor, care a înregistrat o creștere semnificativă. În ceea ce privește sectorul rezidențial, consumul final de energie a scăzut cu 8,4%, de la 8,10 Mtep la 7,42 Mtep. În cazul sectorului serviciilor, care cuprinde sectorul public și sectorul comercial, consumul final de energie a scăzut cu 3,7%, de la 1,88 Mtep la 1,81 Mtep. Deși sectorul rezidențial și cel al serviciilor nu includ decât clădiri, aceste valori indică reducerea consumului de energie în sectorul clădirilor. Raportul privind progresul realizat în îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică din anul 2018 al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) din România indică un progres relativ similar.[6]

Obiectivele principale ale strategiei sunt următoarele:

- Îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri;
- Crearea de beneficii suplimentare prin îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii (de exemplu, un confort mai bun, beneficii asociate cu sănătatea, siguranța și calitatea aerului), reducerea nivelului sărăciei energetice;

[6] ANRE, *Raport privind progresul înregistrat în îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică,* 26 aprilie 2018, pag. 11.

- Extinderea duratei de viață și îmbunătățirea siguranței fondului de clădiri.

PLANUL INVESTIȚIONAL PENTRU DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT PE PERIOADA 2020 – 2030

Investițiile în infrastructura de transport se realizează în corelare cu strategia de dezvoltare a sectorului.

Obiectivele strategice identificate pentru sectorul de transport rutier sunt următoarele:

- Îmbunătățirea mobilității populației și a traficului aferent transportului de mărfuri în cadrul rețelei TEN-T de bază și a rețelei extinse, prin construcția unei rețele de autostrăzi și drumuri expres;
- Asigurarea accesului pentru populație și pentru mediul de afaceri la rețeaua TEN-T de bază și la rețeaua extinsă, prin construcția coridoarelor de legătură națională;
- Asigurarea unei rețele de transport rutier sigure și operaționale, care să contribuie la reducerea numărului de accidente rutiere, precum și la reducerea timpilor de călătorie;
- Asigurarea accesului internațional prin intermediul legăturilor cu țările vecine;
- Asigurarea unei rețele de transport propice mediului înconjurător, prin implementarea proiectelor de variantă de ocolire.

Obiectivele generale de conectivitate rutieră

Obiectivele de conectivitate rutieră vizează rezolvarea a patru mari probleme ale transportului rutier, cum ar fi:

- Timpi mari de întârziere în trafic;
- Media zilnică anuală (MZA) ridicată;
- Accesibilitatea redusă națională și internațională;
- Rata mare de accidente rutiere.

Obiectivele generale de conectivitate rutieră răspund nevoilor de mobilitate rutieră pentru populație și pentru mediul de afaceri, asigurând tranzitul pasagerilor și a mărfurilor în și între regiunile României, dar și în conexiune cu țările vecine, în condiții sigure și operaționale și în armonie cu mediul înconjurător și în concordanță cu politicile europene împotriva schimbărilor climatice.

Astfel, au fost identificate patru obiective generale de conectivitate rutieră, care asigură conexiunea atât a provinciilor istorice, cât și a regiunilor de dezvoltare ale României și se extind natural spre rețelele rutiere din țările vecine:

Obiectivul general de conectivitate 1 (OC_1) – asigură mobilitatea populației și a mărfurilor pe direcția vest – est, între Europa Centrală și Marea Neagră, prin vestul și centrul țării, sudul și estul României. Reprezintă o veritabilă axă națională transcarpatică și transregională, de importanță europeană regională.

Obiectivul general de conectivitate 2 (OC_2) – asigură conexiunea între nordul și sudul României, reprezentând totodată și o axă între nordul și sudul continentului, în actualul context geopolitic.

Obiectivul general de conectivitate 3 (OC_3) – reprezintă la nivelul țării o legătură importantă între Moldova și Transilvania, dar și o axă de tranzit între țările aflate la est de România și Europa Centrală.

Obiectivul general de conectivitate 4 (OC_4) – realizează legătura între sudul și vestul țării, traversând Muntenia, Oltenia și Banat. La nivel european reprezintă o legătură facilă între sudul continentului și partea centrală și vestică a acestuia.

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ (SNOFM) 2021 – 2027

În anul 2027 piața muncii din România va deveni dinamică, sustenabilă, rezilientă, pro-activă și bazată pe inovare socială. Forța de muncă va fi ocupată sustenabil și va fi înzestrată cu competențe necesare pentru a face față schimbărilor tehnologice, digitale și tendințelor globale. Piața muncii va asigura o competitivitate durabilă și cu sisteme de protecție socială flexibile adaptate și adecvate.

Obiectivul general al strategiei

Creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației 20 – 64 ani să fie de 75%.

Atingerea obiectivului general se va realiza prin măsuri de activare a persoanelor inactive apte de muncă, a șomerilor, în special a celor de lungă durată, a tinerilor, inclusiv NEETs, prin asigurarea unor tranziții rapide și de calitate în ocupare pentru tinerii absolvenți, prin dezvoltarea resurselor

umane, prin stimularea culturii și a inițiativei antreprenoriale și prin stimularea creării de noi oportunități și locuri de muncă.

Totodată, vor fi implementate măsuri de creștere a calității ocupării, promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile, avându-se în vedere combaterea excluziunii sociale și promovarea dialogului social pentru a crește convergența și pentru a îmbunătăți reziliența, dar și pentru a reduce disparitățile la nivel teritorial.

Procesul de realizare a obiectivului general se va baza pe inovarea socială, respectiv idei, servicii și modele noi de servicii publice și private, inclusiv în cadrul oferit de parteneriate care să genereze soluții adaptate și să abordeze de o manieră cuprinzătoare complexitatea societală crescută a României contemporane.

Ținta generală: Rata de ocupare a populației 20 – 64 ani de 75% la orizontul anului 2027

Obiective specifice:

Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile;

Direcția de acțiune 1:

Promovarea de noi abordări în furnizarea măsurilor active pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea serviciilor oferite persoanelor inactive apte de muncă și identificarea celor mai adecvate modalități de încurajare a participării acestora pe piața muncii;
2. Facilitarea accesului pe piața muncii a persoanelor din grupurile dezavantajate apte de muncă, prin crearea de echipe mobile mixte cu rol în furnizarea de servicii integrate de identificare, îndrumare și sprijin, precum și prin adaptarea intervențiilor individualizate în cadrul managementului de caz;
3. Furnizarea de pachete de servicii și măsuri adaptate grupurilor dezavantajate, precum persoane inactive apte de muncă, persoane cu dizabilități, șomeri cu un nivel redus de competențe, șomeri de lungă durată, persoane cu vârsta de peste 50 de ani, persoane reîntoarse în țară, persoane beneficiare ale unei forme de protecție internațională (migranți) etc.;

4. Dezvoltarea de instrumente și metodologii care să permită debirocratizarea și digitalizarea activității ANOFM (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă), în vederea furnizării în mod integrat a serviciilor dedicate angajatorilor, precum și realizarea de adaptări necesare persoanelor cu dizabilități;
5. Stimularea furnizorilor de servicii de ocupare acreditați, în condiții de sustenabilitate, prin acordarea de mini granturi dimensionate în funcție de perioada pentru care persoana mediată rămâne ocupată pe piața muncii (pentru 6/ 12 luni de la împlinirea a 12 luni de încadrare în muncă);
6. Promovarea unor servicii dedicate persoanelor, inclusiv persoanelor cu dizabilități, care au un loc de muncă și doresc schimbarea acestuia;
7. Acordarea de granturi pentru formarea profesională a angajaţilor;
8. Realizarea unor evaluări aprofundate a șomajului, dar și a inactivității în vederea reducerii și prevenirii șomajului de lungă durată și a șomajului structural.

Direcția de acțiune 2:

Promovarea, dezvoltarea și consolidarea inițiativelor/ oportunităților de antreprenoriat și economie socială vizând crearea de locuri de muncă de calitate;

Măsuri/ acțiuni:

1. Furnizarea unor programe de sprijin antreprenorial responsabil, adaptate la nevoile diferitelor grupuri țintă, cu accent pe persoanele dezavantajate, care să cuprindă măsuri de tip pre start-up și scheme granturi pentru start-up-uri;
2. Dezvoltarea unor instrumente și structuri colaborative/ participative, cu rol în monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România, promovarea, sensibilizarea și conștientizarea asupra antreprenoriatului social și economiei sociale, sprijinirea din punct de vedere organizațional și tehnic a entităților de economie socială;
3. Scheme de antreprenoriat social, care să combine sprijinul antreprenorial pre start-up și acordarea de granturi pentru start-up-uri de economie socială, în vederea activării potențialului de dezvoltare al sectorului economiei sociale;

4. Asistență/ consultanță în afaceri post înființare pentru depășirea dificultăților economice și sprijin pentru inovare și digitalizare al start-up-urilor sustenabile;
5. Scheme de sprijin, inclusiv financiar, în vederea îmbunătățirii perspectivelor de consolidare și dezvoltare sustenabilă a structurilor de economie socială, în special a celor cu rezultate dovedite de angajare a persoanelor din grupurile defavorizate;
6. Subvenționarea procesului de integrare socio-profesională a lucrătorilor defavorizați în cadrul întreprinderilor sociale de inserție – acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni, cu servicii de acompaniere socio – profesională și sociale;
7. Susținerea înființării de centre de inovație și antreprenoriat (de tipul incubatoarelor de afaceri, centrelor dedicate roboticii și inteligenței artificiale etc.).

Direcția de acțiune 3:

Dezvoltarea de măsuri pentru identificarea și reducerea deficitelor de forță de muncă, în special a celor de la nivel local/ regional;

Măsuri/ acțiuni:

1. Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, prin acordarea de granturi, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni:

- Identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă, în special de la nivel local/ regional;
- Proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor de forță de muncă în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori etc.);
- Acordarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor de forță de muncă în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori etc.).

2. Promovarea măsurilor de reducere a deficitelor de competențe;
3. Reducerea ocupării în agricultura de subzistență și facilitarea relocării acestei resurse umane către activitățile non-agricole;

4. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi;
5. Cartografierea ocupațiilor și competențelor, precum și asigurarea corespondenței între ocupații, calificări și conținutul lor de competențe.

Direcția de acțiune 4:

Reducerea disparității de gen privind ocuparea forței de muncă;

Măsuri/ acțiuni:

1. Promovarea formelor atipice de ocupare a forței de muncă, care să permită asumarea responsabilităților de îngrijire a persoanelor dependente, cu respectarea echilibrului dintre viața profesională și cea privată;
2. Furnizarea de servicii suport de integrare pe piața muncii a persoanelor care au calitatea de unici întreținători ai familiilor monoparentale și/ sau a persoanelor care au copii mai mici de 12 ani, în special a celor provenind din mediul rural;
3. Sprijin acordat angajatorilor/ consorțiilor de angajatori pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate.

Direcția de acțiune 5:

Furnizarea unor măsuri de sprijin pentru menținerea activității economice în contextul COVID-19 sau a altor situații excepționale;

Măsuri/ acțiuni:

1. Sprijin pentru persoanele care se află în șomaj tehnic ca urmare a declarării situațiilor de urgență/ alertă (ex. pandemia COVID-19), inclusiv subvenții;
2. Sprijin pentru persoanele angajate în cadrul întreprinderilor a căror activitate este afectată direct/ indirect ca urmare a declarării situațiilor de urgență/ alertă (ex. pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții;
3. Subvenții acordate angajatorilor pentru plata unei părți din salariu, în vederea menținerii locurilor de muncă, pentru angajații care au beneficiat de șomaj tehnic;

4. Acordare servicii de preconcediere (servicii de ocupare şi de formare profesională) pentru persoanele care urmează să fie disponibilizate;
5. Sprijin acordat angajatorilor pentru desfășurarea activității în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu;

   Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv a tinerilor NEET).

Direcția de acțiune 1:

Creșterea ocupării tinerilor și promovarea unei ocupări durabile, inclusiv prin implementarea Garanției pentru Tineret consolidate;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea de sisteme de prevenție prin consolidarea parteneriatelor între instituții cu competențe în domeniul ocupării, educației și protecției sociale, precum și alte entități în vederea identificării tinerilor cu risc de a deveni tineri NEET;
2. Înființarea/ dezvoltarea de centre/ cluburi de tineret la nivel comunitar, cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor și susținerea activității de promovare a acestora;
3. Realizarea de către centrele/ cluburile de tineret publice sau private sau alte entități interesate a unor rețele de lucrători de tineret, identificați, selectați și activați din rândul tinerilor (în special NEETs);
4. Cartografierea, informarea, pregătirea și furnizarea ofertei propriu-zise (pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEETs - consiliere, inclusiv antreprenorială și de antreprenoriat social, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ ucenicii/ stagii/ *internship*-uri, evaluare de competențe, înscriere și susținere participare la programe de a doua șansă flexibile, inclusiv la module de pregătire profesională, furnizare servicii suport personalizate: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șoferi (pe diverse clase, în funcție de necesități), stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie);

5. Îmbunătățirea monitorizării situației tinerilor NEET după integrarea pe piața muncii sau în sistemul de educație sau de formare profesională;
6. Dezvoltarea voluntariatului în rândul tinerilor, inclusiv NEETs, în scopul familiarizării acestora cu cerințele locurilor de muncă, facilitării dobândirii de noi competențe și identificării unor potențiale parcursuri profesionale, inclusiv antreprenoriale;
7. Asigurarea dobândirii de către tineri, inclusiv NEETs, a competențelor transversale, cu accent pe competențe digitale de bază, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, precum și competențe de antreprenoriat social și verzi.

   Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente.

Direcția de acțiune 1:

Reconcilierea flexibilității pieţei muncii cu securitatea ocupării şi coeziunea socială;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea unui cadru de reglementare stimulativ pentru noile forme de ocupare a forței de muncă, concomitent cu asigurarea echilibrului între flexibilizarea pieței muncii și securitatea lucrătorilor;
2. Măsuri de sporire a nivelului de informare şi conştientizare a angajatorilor și angajaților cu privire la noile forme de ocupare;
3. Sprijinirea întreprinderilor pentru dezvoltarea şi implementarea de modele organizaţionale adecvate noilor forme de ocupare a forţei de muncă, în condiții de debirocratizare și digitalizare;
4. Completarea/ modificarea cadrului legal privind munca pe platforme în sensul asigurării unei protecții sociale adecvate lucrătorilor, inclusiv a celor care desfășoară o activitate independentă;
5. Armonizarea legislației cu viziunea europeană privind salariul minim;
6. Stimularea negocierilor colective în vederea asigurării unor salarii echitabile pentru un nivel de trai decent în scopul asigurării convergenței cu celelalte state europene și contribuind astfel la reducerea impactului sărăciei în muncă;

7. Identificarea și stabilirea unor modalități de optimizare a sistemului de acordare a indemnizației de șomaj și a valorii acesteia;
8. Identificarea de instrumente/ mecanisme care să asigure un nivel adecvat de protecție socială pentru toți lucrătorii, în special în cazul lucrătorilor sezonieri/ pe perioadă determinată și ocazionali/ zilieri.

Direcția de acțiune 2:

Crearea unui sistem de monitorizare și evaluare a politicilor publice și de anticipare a modificărilor de pe piața muncii în vederea unei mai bune corelări între cerere și ofertă;

Măsuri/ acțiuni:

1. Îmbunătățirea instrumentelor, proceselor și mecanismelor de monitorizare a informațiilor din piața muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională, cu adăugarea de noi dezvoltări, care să includă previziuni periodice cu privire la dinamica cererii de forță de muncă pe sectoare de activitate, în profil regional și după mediu rezidențial, în vederea creșterii predictibilității alocărilor și realocărilor intra și inter sectoriale ale forței de muncă;
2. Creșterea capacității MMPS (Ministerul Muncii și Protecției Sociale) și ANOFM de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști (seminarii, instruire, formare continuă);
3. Creșterea capacității de evaluare și raportare a transpunerii/ implementării angajamentelor asumate de România în domeniul social și al pieței muncii.

Direcția de acțiune 3:

Consolidarea dialogului social în vederea îmbunătățirii implicării partenerilor sociali în elaborarea și implementarea politicilor cu impact pe piața muncii;

Măsuri/ acțiuni:

1. Dezvoltarea parteneriatelor la nivel local cu scopul generării oportunităților de creștere a ocupării, prin implicarea tuturor entităților din comunități;

2. Includerea în dialogul social a problematicii NEETs în vederea identificării de soluții pentru reducerea numărului tinerilor care nu au loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ şi nu participă la activități de formare profesională;
3. Promovarea şi susţinerea negocierii colective în IMM-uri şi la nivel de sector de activitate;
4. Monitorizarea participării la dialogul social desfăşurat în diferite grupuri de lucru şi consolidarea implicării în procesul decizional în structurile de consultare tripartită pentru fundamentarea şi elaborarea politicilor publice în susţinerea reformelor de pe piaţa muncii, în acord cu dinamica pieţei muncii;
5. Consolidarea capacităţii structurale şi de acţiune a organizaţiilor partenerilor sociali pentru implicarea în dialogul social tripartit și autonom în plan naţional şi european în susţinerea gestionării schimbărilor pe piaţa muncii, a elaborării şi implementării politicilor cu impact asupra muncii şi a furnizării adecvate de servicii de asistenţă, consiliere şi instruire în sprijinul organizaţiilor membre, a lucrătorilor şi a firmelor.

Direcția de acțiune 4:

Transformarea muncii nedeclarate în muncă declarată;

Măsuri/ acțiuni:

1. Intensificarea acțiunilor de control în vederea combaterii muncii nedeclarate;
2. Organizarea și desfășurarea de campanii de informare privind drepturile și obligațiile angajatorilor și salariaților;
3. Îmbunătățirea mecanismelor de identificare a cazurilor de muncă nedeclarată prin implicarea în pregătirea acțiunilor de identificare a cazurilor de muncă nedeclarată a partenerilor sociali prin furnizarea de către aceștia a unor informații privind angajatorii care utilizează munca nedeclarată;
4. Derularea unor campanii de conștientizare a riscurilor la care se expun lucrătorii prin acceptarea unui loc de muncă nedeclarat.

Direcția de acțiune 1:

Promovarea formării profesionale pentru redresare economică;

Măsuri/ acțiuni:

1. Revizuirea cadrului de reglementare a formării profesionale a adulților și a uceniciei la locul de muncă, inclusiv a învățării la distanță, cu accent pe: identificarea de noi surse de finanțare sustenabile, crearea condițiilor necesare pentru asigurarea accesului la internet și la echipamentele necesare;
2. Elaborarea cadrului legislativ privind acordarea creditelor transferabile în sistemul de formare profesională a adulților;
3. Elaborarea cadrului legislativ privind alocarea nivelurilor de calificare pentru calificările de nivel 1-5 din Cadrul Național al Calificărilor (CNC);
4. Reglementarea și dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților;
5. Elaborarea și actualizarea standardelor ocupaționale în concordanță cu noile schimbări tehnologice și cu agenda digitală.

Direcția de acțiune 2:

Sprijinirea participării adulților la educație și formare profesională de calitate, favorabilă incluziunii, atractivă, mai flexibilă și adecvată erei digitale și tranziției ecologice;

Măsuri/ acțiuni:

1. Acoperirea costurilor legate de cazare, masă și transport pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în perioada participării la programe de formare profesională;
2. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism național de finanțare a formării profesionale a salariaților prin constituirea unui fond de formare profesională;
3. Campanii de promovare și conștientizare cu privire la beneficiile participării la formarea profesională continuă;
4. Facilitarea accesului la recunoașterea experienței profesionale a lucrătorilor, conform Directivei 36/2005/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale;
5. Flexibilizarea rutelor de formare profesională pentru angajații proprii și dezvoltarea unor instrumente sectoriale de recunoaștere a competențelor acestora;

6. Organizarea de programe de formare profesională pentru angajați în vederea dezvoltării și diversificării competențelor, în contextul schimbărilor tehnologice și digitale de pe piața muncii;
7. Consolidarea cadrului de reglementare privind recunoașterea aptitudinilor și a competențelor dobândite în contexte formale, non-formale și informale, inclusiv prin experiență practică, mobilitate și voluntariat; crearea și dezvoltarea unor instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal.

Direcția de acțiune 3:

Implicarea entităților relevante pentru a oferi adulților oportunități de formare de calitate și pentru deblocarea investițiilor publice și private care să stimuleze realizarea unui echilibru dintre cererea și oferta de competențe;

Măsuri /acțiuni:

1. Elaborarea, semnarea, implementarea și monitorizarea unui Pact național pentru competențe pentru a oferi adulților oportunități de formare mai numeroase și de mai bună calitate, dar și pentru identificarea investițiilor publice și private care să stimuleze realizarea unui echilibru dintre cererea și oferta de competențe;
2. Elaborarea, semnarea, implementarea și monitorizarea de Pacte regionale/ sectoriale pentru competențe;
3. Elaborare de studii periodice privind nevoia de formare pentru regiunile care se confruntă cu deficit de forță de muncă calificată.

Direcția de acțiune 4:

Stimularea dobândirii de noi competențe în vederea ocupării unui loc de muncă și gestionarea cu succes a tranzițiilor profesionale;

Măsuri/ acțiuni:

1. Organizarea de programe de recalificare și perfecționare proactive pentru valorificarea beneficiilor tranziției ecologice - sprijinirea forței de muncă în vederea obținerii competențelor necesare pentru a realiza tranziția dinspre sectoarele în declin către sectoarele în creștere, în cadrul economiei verzi;
2. Implementarea programelor de actualizare a competențelor pentru adulții cu nivel scăzut de educație și calificare, inclusiv a programelor de ucenicie;

3. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate la nivelul angajatorilor, inclusiv prin programe de formare internaționale.

Rezultatele vizate ale acțiunilor SNOFM 2021 – 2027

Principalele rezultate vizate a fi obţinute prin implementarea SNOFM 2021 – 2027 sunt următoarele:

- Îmbunătățirea sistemului de elaborare a politicilor publice în domeniul ocupării și formării profesionale prin implementarea unui mecanism de colectare sistematică a informațiilor din piața muncii, de anticipare și prognozare a nevoii de competențe pe sectoare de activitate, în profil regional și după mediu rezidențial, de evaluare, monitorizare și revizuire a măsurilor implementate;
- Reducerea deficitului de forță de muncă, prin stimularea potențialului de ocupare a forței de muncă disponibile, ca răspuns la provocările pe termen mediu și lung determinate de declinul demografic și de migrație;
- Îmbunătățirea accesului la ocupare al persoanelor din cadrul grupurilor dezavantajate – persoane inactive, șomeri, inclusiv șomeri de lungă durată, tineri, inclusiv NEETs, femei, persoane care au calitatea de unici întreținători a familiilor monoparentale și/ sau persoane care au copii mai mici de 12 ani, persoane cu dizabilități, persoane din zone rurale, persoane eliberate din detenție, tineri post instituționalizați etc., prin reducere/ eliminarea barierelor care le împiedică să intre sau să revină pe piața muncii, respectiv prin îmbunătățirea angajabilității acestora;
- Intensificarea/ sporirea intervențiilor de stimulare a ocupării, corelat cu creșterea nivelului de adaptabilitate a acestora, atât la nevoile diferitelor grupuri, cât și la cele individuale, prin implementarea de instrumente adecvate, bazate pe intervenții mai aproape de beneficiari, prin crearea de echipe mobile mixte, stabilirea de profiluri ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și evaluarea nevoilor acestora, inclusiv în ceea ce privește parcursurile antreprenoriale, pregătirea de pachete prestabilite de măsuri dedicate fiecărei categorii de persoane dezavantajate și implementarea managementului de caz;

- Creșterea relevanței și calității intervențiilor de formare profesională, prin punerea în aplicare a unor măsuri bazate pe anticiparea nevoilor de competențe, cu luarea în considerare a potențialelor transformări ale pieței muncii, determinate de fenomene precum: globalizarea, dezvoltarea tehnologică și tranziția la economia digitală;
- Eficientizarea măsurilor de activare a categoriilor sociale dezavantajate pe piața muncii prin evaluarea și monitorizarea atentă și constantă a nevoilor acestora în raport cu provocările pieței muncii;
- Sporirea gradului de acoperire, a diversității și a calității serviciilor de ocupare prin crearea unor parteneriate între instituțiile/ autoritățile publice responsabile, mediul privat, organizaţiile non-guvernamentale relevante, inclusiv entitățile de economie socială și partenerii sociali, bazate pe o colaborare intens-participativă, precum și prin stimularea furnizorilor de servicii de ocupare acreditați și a întreprinderilor sociale de inserție, în condiții de sustenabilitate;
- Debirocratizarea, eficientizarea și flexibilizarea activității serviciului public de ocupare, prin implementarea unor instrumente digitale moderne și prin regândirea procedurilor de lucru, așa încât să se asigure interacțiunea facilă și rapidă atât cu angajatorii, cât și cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cu focus pe mediere;
- Îmbunătățirea ocupării tinerilor NEETs prin implementarea de măsuri de tipul Garanției pentru tineret consolidate, structurate în patru faze, respectiv cartografierea, informarea, pregătirea și oferta propriu – zisă și organizate în conformitate cu circumstanțele naționale, regionale și locale, acordând atenție perspectivei de gen și diversității tinerilor care sunt vizați de aceste scheme;
- Întărirea rolului economiei sociale în ceea ce privește ocuparea persoanelor dezavantajate, prin implementarea unor măsuri care să sprijine inclusiv procesul de integrare socio-profesională a acestora în cadrul întreprinderilor sociale de inserție;
- Creșterea vizibilității sectorului economiei sociale pentru o mai mare recunoaștere din partea factorilor interesați din mediul public sau privat, la nivel național sau european, prin dezvoltarea unor instrumente și structuri colaborative/ participative, cu rol de monitorizare, evaluare, promovare, sensibilizare, conștientizare,

sprijinire din punct de vedere organizațional și tehnic a entităților din acest sector;

- Mai bună valorificare a potențialului antreprenorial, în special al persoanelor subreprezentate sau dezavantajate în ecosistemul antreprenorial din România, și creșterea masei critice a IMM-urilor, prin implementarea de scheme de antreprenoriat care să asigure atât premisele sustenabilității start-up-urilor (inclusiv de economie socială), cât și pe cele de depășire cu succes a potențialelor dificultăți economice și de dezvoltare ulterioară, prin inovare și digitalizare;
- Reducerea deficitelor de forță de muncă, prin pachete de măsuri adaptate nevoilor economice și sociale de la nivel local/ regional, identificate și fundamentate pe date statistice/ administrative robuste;
- Atenuarea efectelor negative determinate de pandemia COVID-19, în special a riscului de șomaj, prin măsuri de răspuns rapid, menite să sprijine păstrarea locurilor de muncă, tranzițiile dinspre inactivitate spre ocupare, precum și dezvoltarea competențelor și abilităților relevante pe piața muncii, a adaptabilității și rezilienței forței de muncă.

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD-EST 2021 – 2027

Pentru perioada de programare 2021 – 2027 sunt avute în vedere următoarele elemente de ordin strategic:

Viziunea pentru anul 2030: Regiunea Nord-Est va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv unde oamenii își vor dori să locuiască, să lucreze și să investească.

Obiectiv general: Derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Indicatori de monitorizare obiectiv general: PIB la nivel regional și județean; indicele de disparitate al PIB-ului pe cap de locuitor la nivel regional și județean; indicele de dezvoltare umană la nivel local.

Priorități tematice ale strategiei de dezvoltare regională:

Prioritate	Obiectiv specific	Măsura	Corelarea cu politicile comunitare și obiectivele de politică aferente 2021-2027
1. Dezvoltarea unei economii competitive	1.1 Stimularea capacităților de inovare – cercetare și promovarea adoptării tehnologiilor avansate	1.1.1 Dezvoltarea inovării și promovarea transferului tehnologic	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă”
		1.1.2 Sprijinirea cercetării private și publice pentru dezvoltarea și fructificarea de soluții integrate	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă”
	1.2 Sprijinirea înființării de noi firme, competitive și sustenabile, în domenii de interes local și regional	1.2.1 Sprijinirea tinerilor antreprenori și creșterea accesului firmelor înființate la servicii noi, de calitate	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă”
	1.3 Îmbunatățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată	1.3.1 Dezvoltarea domeniilor competitive, sistemelor productive integrate și internaționalizare a acestora	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă”
	1.4 Îmbunatățirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei informației și comunicațiilor	1.4.1 Folosirea avantajelor tehnologiei informației și comunicațiilor în economie	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă”
	1.5 Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor	1.5.1 Sprijin acordat pentru dezvoltarea și promovarea industriilor	Politica de Coeziune OP 1 „O Europă mai inteligentă – transformare industrială inovativă și inteligentă”

	culturale și creative	culturale și creative	
	1.6 Creșterea competitivității economice în mediul rural	1.6.1 Sprijinirea și dezvoltarea activităților economice alternative în mediul rural	Politica agricolă comună
	1.7 Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent	1.7.1 Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovării potențialului turistic	Politica de coeziune OP 5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”
2. Dezvoltarea capitalului uman	2.1 Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor	2.1.1 Sprijinirea integrării pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și a tinerilor NEET’s	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”
	2.2 Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate	2.2.1 Creșterea participării la un învățământ de calitate, modern, corelat la cerințele pieții muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”
	2.3 Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern	2.3.1 Extinderea și diversificarea serviciilor de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”
	2.4 Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea	2.4.1 Sprijin adresat pentru integrarea socială și economică a comunităților marginalizate și	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”

	zonelor rurale și urbane aflate în declin	defavorizate prin furnizarea de pachete integrate de servicii	
3. Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	3.1 Sprijinirea și promovarea eficienței energetice	3.1.1 Creșterea eficienței energetice și a utilizării energiei din resurse regenerabile în sectorul rezidențial, infrastructura publică și firme	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.2 Promovarea managementului durabil al apei	3.2.1 Dezvoltarea integrată a sistemelor de apă și apă uzată	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.3 Promovarea tranziției către economia circulară	3.3.1 Dezvoltarea sistemelor de management integrat a deșeurilor și stimularea economiei circulare	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor	3.4.1 Adaptarea la schimbările climatice, managementul riscurilor legate de clima și reducerea poluării	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	3.5 Îmbunătățirea protecției și	3.5.1 Prezervarea biodiversității și dezvoltarea	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai

	conservării biodiversității și reducerea poluării	infrastructurii verzi	ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
4. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile	4.1 Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport	4.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de transport feroviar, aerian și rutier	Politica de coeziune OP 3 „O Europă mai conectată – Mobilitate și conectivitatea regională a tehnologiei informației și comunicațiilor”
	4.2 Îmbunătățirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză	4.2.1 Dezvoltarea infrastructurii de comunicații, în special în zonele rurale și comunitățile izolate	Politica de coeziune OP 3 „O Europă mai conectată – Mobilitate și conectivitatea regională a tehnologiei informației și comunicațiilor”
	4.3 Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană	4.3.1 Mobilitate urbană durabilă	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă, investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
	4.4 Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	4.4.1 Dezvoltarea durabilă a zonelor urbane funcționale 4.4.2 Sprijin pentru revitalizarea și regenerarea orașelor mici și mijlocii cu funcțiuni socio-economice reduce	OP1+OP2+OP3+OP4+OP5

	4.5 Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	4.5.1 Dezvoltarea spațiului rural, inclusiv integrarea funcțională cu zonele urbane	Politica agricolă comună

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Piatra Neamț pentru perioada de programare 2014 – 2020

SIDU a municipiului Piatra Neamț este realizată în contextul pregătirii unui nou cadru strategic și de programare a fondurilor europene pentru perioada 2014 – 2020, fapt generat de actualizarea strategiilor de dezvoltare, atât la nivel european și național, cât și regional și județean. Prin urmare, în elaborarea SIDU a municipiului Piatra Neamț pentru perioada 2014 – 2020 au fost luate în calcul toate demersurile strategice în curs sau recent încheiate la niveluri administrative superioare.

Obiective tematice ale Strategiei:

a. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
b. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității TIC;
c. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru FEPAM);
d. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele;
e. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor;
f. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
g. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;
h. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
i. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare;
j. Investițiile în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții;

k. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.

Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a orașului Târgu Neamț 2014 – 2020

Prin SDES a orașului Târgu Neamț s-au prevăzut următoarele aspecte:

- Oraşul Târgu Neamţ va oferi locuitorilor săi condiţii bune de trai, oportunităţi reale de dezvoltare profesională şi posibilităţi variate de petrecere a timpului liber, devenind un loc atractiv pentru a trăi şi a munci. Aspectele de ordin economic şi profesional vor fi armonizate cu posibilităţile de dezvoltare socială şi culturală. Oraşul Târgu Neamţ va oferi servicii publice moderne, de calitate, şi va asigura accesul nemijlocit al locuitorilor săi la acestea;
- Târgu Neamţ va deveni un oraș atractiv pentru investitori oferind facilităţi și un climat adecvat dezvoltării mediului de afaceri. Orașul Târgu Neamţ va oferi oportunităţi reale de dezvoltare a spiritului antreprenorial local și va crea premisele creșterii condiţiilor de trai ale locuitorilor;
- Târgu Neamţ va fi o staţiune activă şi plină de viaţă indiferent de sezon. Va fi destinaţia atât a turiştilor care doresc să beneficieze de serviciile de calitate ale staţiunii balneare dar şi a celor care caută un loc de liniște spirituală, odihnă sau de relaxare activă în natură, departe de grijile cotidiene;
- Târgu Neamţ va fi un oraş curat, care va respecta mediul natural ca pe o resursă importantă a dezvoltării sale. Târgu Neamţ va fi un reper al dezvoltării urbane în deplin respect pentru natură, reducând drastic implicaţiile negative ale activităţilor umane asupra mediului şi contribuind în permanenţă la îmbunătăţirea acestuia.

Obiectivele de la nivelul strategiei au prevăzut:

- Diminuarea decalajelor de dezvoltare dintre localităţile componente ale orașului;
- Crearea climatului optim dezvoltării mediului de afaceri;
- Dezvoltarea staţiunii de interes naţional – Târgu Neamţ;
- Protejarea mediului înconjurător.

CAPITOLUL III – CONTEXTUL ISTORIC

În orașul Târgu Neamț a existat una din cele mai vechi așezări locuite din zona Moldovei, datând din neolitic și epoca bronzului. Cele mai vechi dovezi de locuire s-au găsit în zona Băilor Oglinzi (zona izvoarelor sărate), și anume ceramică ce datează din perioada culturii Starčevo-Criș (mileniul VI-V î.d. Hr.). Cultura aceasta a fost urmată de cultura Precucuteni (mileniu V-IV î.d. Hr.) și apoi civilizația Cucuteni (până în mileniul III î.d.Hr.), culturi atestate de descoperirile facute la Pometea, Lunca, Târpești, Oglinzi, etc. În anul 1847, atunci când s-au început săpăturile pentru Spitalul Orășenesc, s-au descoperit, de asemenea, urmele unei posibile cetăți dacice.

În epoca feudală exista în această zonă o așezare stabilă și evoluată, care, datorită situării sale la intersecție de drumuri comerciale de mare importanță, și-a câștigat repede statutul de târg. Acest statut a fost câștigat mai ales după secolul al XII-lea, după venirea și stabilirea aici a mai multor sași din zona Flandrei, atunci când s-a adoptat pentru așezarea deja existentă modelul de organizare a orașelor transilvănene, iar ocupațiile locuitorilor s-au extins și la meșteșugurile practicate de sași.

Târgul medieval

Din punct de vedere al dovezilor scrise, Târgu Neamț este unul din cele mai vechi orașe din Moldova, fiind atestat documentar la sfârșitul anilor 1300 (Letopisețul Novgorodului – cunoscut și ca „Lista rusă de orașe”, datat în perioada 1387 – 1392), din timpul domniei lui Petru Vodă, când s-a construit și Cetatea Neamțului. Toponimul Neamț este menționat întâia oară în lista rusă de orașe „valahe” – adică românești – întocmită între anii 1387 și 1392, unde este înscris „Neamțul în munți”. Ulterior, regele Ungariei Sigismund de Luxemburg a folosit acest toponim „ante castrum Nempch” (înaintea Cetății Neamț) într-un act emis în ziua de 2 februarie 1395, cu ocazia unei incursiuni în Moldova, urmată de o luptă la Ghindăoani, unde a fost învins de domnul Ștefan I.

În data de 7 ianuarie 1403 toponimul Neamț apare într-un document al cancelariei Moldovei, unde domnul țării, Alexandru cel Bun, îl menționa pe boierul Pan Sansru de la Neamț ca făcând parte din sfatul domnesc. Apoi termenul apare din ce în ce mai des în documentele vremii. Între timp Târgu Neamț a devenit, datorită poziției și importanței economice, Centru Vamal cu Pecete, localitate cu însemne proprii, gen cruci, săgeți ș.a.. „Pecetea cea mare”

a orașului a fost folosită pe un zapis scris cu litere slavone la Neamț, la data de 25 ianuarie 1599, și avea caracteristici gotice S. CIVIUM DE NIMCZ (Sigiul orașenilor din Neamț). În acea perioadă, în afara zonei Transilvaniei, au mai existat doar trei orașe care au avut propriul sigiliu latinesc (Baia, Roman și Câmpulung-Muscel).

Datorită dezvoltării economice, Târgu Neamț a devenit și capitală de ținut, având în perioada secolelor XV-XVI o situație foarte bună, mai ales că ținutul arondat aparținea domnitorilor, iar Cetatea Neamțului era loc de adăpost pentru familiile domnești, atunci când era nevoie.

Imaginea 3.1: Teracotă cu stema Moldovei descoperită la Cetatea Neamțului

Declinul

În secolul al XVII-lea a urmat o perioadă de decădere a orașului, cauzată îndeosebi războaielor dese și drept urmare a atacării la fel de dese a cetății, respectiv orașului. În secolul al XVIII-lea, datorită domniilor fanariote impuse de Imperiul Otoman, orașul nu a mai atins perioada înfloritoare anterioară, mai ales pentru că Mihail Racoviță a distrus Cetatea Neamțului în anul 1718, la cererea turcilor nemulțumiți de rezistența întâmpinată anterior din partea acestei cetăți. Orașul a început să decadă economic și din cauza mutării capitalei Moldovei la Iași, s-a diminuat caracterul strategic al așezării.

Epoca modernă

O revenire a orașului s-a observat odată cu venirea evreilor și îndeosebi a transilvănenilor în secolul al XIX-lea. Transilvănenii au venit mai ales din zona Sibiului și mai apoi a Făgărașului, iar principala lor ocupație era

oieritul. Primii dintre ei s-au așezat sub cetate, formând mahalaua Țuțuieni (adică a oierilor), iar cei veniți mai târziu s-au stabilit în Blebea sau Humulești. Aceștia au adus odată cu ei și meșteșugurile aferente creșterii oilor și ovinelor, cum ar fi producția de produse lactate, producția de țesături de lână, de in, ș.a.. O dovadă a noii dezvoltări a orașului este că la mijlocul sec. al XIX-lea, Mihail Kogălniceanu fonda în Târgu Neamț prima fabrică integrată de lână din Moldova, cu un proces tehnologic avansat, cu utilaje aduse din Germania. O altă dovadă a dezvoltării, îndeosebi a celei sociale, o reprezintă faptul că la data de 16 octombrie 1852 domnitorul Grigore Ghica, mitropolitul Moldovei și starețul Mănăstirii Neamț, în prezența unei mulțimi apreciabile de oameni ai locului, inaugurau spitalul (care există și astăzi), spițeria și școala domnească (unde a învățat și Ion Creangă – actualul Muzeu de Istorie), instituții construite de către Mănăstirea Neamț, cea care primise Ținutul Neamțului drept danie de la domnitorul Constantin Racoviță, cu mult timp în urmă.

Adunarea Legiuitoare (Parlamentul de azi) a României a votat în anul 1863, ca urmare a reformelor lansate de Al. I. Cuza, „Legea privitoare la seculizarea averilor mănăstirești și trecerea lor în proprietatea statului”, ceea ce a permis orașului Târgu Neamț să devină de sine stătător și nu sub conducerea și stăpânirea Mănăstirii Neamț. La sfârșitul secolului al XIX-lea, Târgu Neamț era o comună urbană, reședință a plășii de Sus-Mijlocul a județului Neamț și formată din diviziunile Neamțul, Berăria, Boiștea, Haralambie, Pârâul-Ursului, Pometea, Prundu și Țuțuieni, având în total 6.690 de locuitori. În oraș se aflau un spital, două școli primare de băieți, cu 276 de elevi, și una de fete, cu 136 de eleve, opt biserici ortodoxe, mai multe sinagogi. La acea vreme, pe teritoriul actual al orașului mai funcționa în aceeași plasă și comuna Humulești, formată din satele Humulești, Săcălușești, Topolița, Ocea și Țolicea, având în total 2.339 de locuitori. În comuna Humulești existau cinci mori, patru biserici, o școală și o fabrică de spirt.

Dezvoltarea și perioada înfloritoare a orașului a continuat până la începutul secolului al XX-lea, mai exact până în anul 1916, atunci când, odată cu începerea Primului Război Mondial, orașul a suferit o decădere evidentă ca urmare a stării de război. După încetarea războiului, în perioada interbelică, orașul a cunoscut în continuare o perioadă de prosperitate, care însă a fost urmată de perioada grea din timpul celui de al Doilea Război Mondial, atunci când linia frontului s-a aflat situată în interiorul și apropierea orașului, ceea ce a dus la distrugerea orașului și evacuarea populației. Anuarul Socec din

anul 1925 consemnează orașul drept reședință a plășii Cetatea-Neamțu, având 9.082 de locuitori; comuna Humulești nu mai exista, satele ei fiind probabil arondate orașului.

Perioada contemporană

După cel de-al Doilea Război Mondial, în perioada comunistă, Târgu Neamț a fost un oraș care nu a prezentat un interes deosebit pentru autoritățile comuniste, în ceea ce privește dezvoltarea economică, ceea ce a făcut ca orașul să nu mai ajungă la situația înfloritoare din perioada interbelică și antebelică. Totuși, între anii 1950 și 1968, Târgu Neamț a fost reședința raionului cu același nume din cadrul regiunii Bacău. În anul 1968, el a revenit la județul Neamț, reînființat.

Din anul 1989, după o primă perioadă de decădere și reorganizare, orașul a început să se îndrepte spre o nouă perioadă de dezvoltare.

Etimologie Târgu Neamț

Asupra originii toponimului Neamț au existat diferite discuții și ipoteze, care nu au soluționat mulțumitor această problemă.

Bogdan Petriceicu Hașdeu, în anul 1870 considera faptul că Neamț e tot Neamț, adică numele de Neamț se referă la grupul de nemți (germani), poate chiar cavaleri teutoni ori sași, care au zidit Cetatea Neamț. Această ipoteză a fost susținută și de alți istorici: Dimitrie Onciul, A. D. Xenopol, Nicolae Boierescu, Grigore Ionescu și mulți alții. Cert este că în evul mediu a trăit aici o importantă populație de negustori germani.

O părere deosebită a avut-o Ilie Minea în anul 1943 (susținută de mulți lingviști și istorici: Alexandru Lepădatu, Nicolae Iorga, Radu Rosetti, Nicolae Constantinescu, Nicolae Grigoraș, Gheorghe Cojoc, Virgil Vătășianu, Dumitru Constantinescu, Constantin Turcu și alții), care considerau toponimul Neamț de origine slavă, de la termenul „nemeți”, care înseamnă liniștit sau tăcut, definind caracteristicile zonei și ale râului principal. „Tăcut – tăcută” este termen de origine latină, iar expresia „tacenta loca” înseamnă locuri calme, liniștite, tăcute, tăinuite. Tăcut prin traducere a devenit „nemeți”, care cu timpul a căpătat forma romanizată de Neamț, ce a înlocuit termenul străvechi latino-românesc „tăcută”. Revenind la cele de mai sus, acceptăm faptul că numele orașului vine de la toponimul râului Neamț (râu tăcut sau liniștit). În sprijinul acestei idei sunt și însemnările episcopului catolic Marco Bandini, care, vizitând comunitatea catolică din Târgu Neamț,

în anul 1646, nota: „orașul este așezat lângă un râu ... , de la care își ia numele” Călători străini prin Țările Române, (t. V, 1973).

De la orașul Neamț și-a luat numele cetatea din apropiere, Cetatea Neamț, respectiv Mănăstirea Neamț. Toponimul Neamț s-a extins asupra ținutului care și-a avut centrul în oraș sau la cetate. În cele din urmă a intrat și în componența numelui Piatra care din Piatra lui Crăciun, cum se numea la început, a devenit Piatra Neamț.

Cetatea, aflată deasupra târgului, a avut cea mai înfloritoare perioadă în timpul lui Ștefan cel Mare care a inclus-o în sistemul defensiv de cetăți ce aveau ca rol apărarea Moldovei. Unul din cele mai cunoscute momente de glorie ale Cetății Neamțului este în anul 1691 când a rezistat în fața atacurilor armatei poloneze conduse de Ioan III Sobieski.

CAPITOLUL IV – CONTEXTUL CULTURAL

Orașul Târgu Neamț se află printre orașele cu o puternică bază culturală, de aici pornind valori, născându-se oameni cu impact important asupra culturii țării. Din bogatul lexicon al personalităților nemțene fac parte:

- **scriitorii:** Ion Creangă, Florin Gheorghiță (traducător);
- **istoricii, criticii literari și filologii:** Vasile Conta, Moshe Idel (cercetător israelian în domeniul studiilor iudaice, mai ales al Cabalei și al misticii evreiești), Constantin Crișan;
- **poeți:** Veronica Micle, Irving Layton (poet canadian de limbă engleză), Daniel Corbu (Poet, traducător, editor), Ioan Vieru (jurnalist, editor);
- **sculptori:** Gheorghe Gheorghiță;
- **meșter popular:** Nicolae Popa;
- **medici:** Dumitru A.Cornelson (profesor de igienă la Facultatea de Medicină din Iași și director al Institutului de Igienă din același oraș între anii 1946 – 1962), Mihaela Antohi, medic la Spitalul Orășenesc Târgu Neamț;
- **pictor bisericesc, sculptor și profesor:** Nicolae Popa;
- **sportivi:** Rodica Arba (Sportivă (canotaj), medaliată cu aur la Olimpiadele de la Los Angeles 1984 și Seul 1988), Alina Râpanu (atlestism).

Instituții culturale

Muzeul de Istorie şi Etnografie

O primă expoziţie muzeală în Târgu Neamţ a luat fiinţă în anul 1940, ca urmare a cercetărilor arheologice efectuate la Cetatea Neamţ. Expoziția, intitulată „Muzeul Cetăţii Neamţ”, a fost organizată în cadrul Şcolii nr. 2, atunci punându-se bazele primului muzeu de istorie din localitate. În anul 1944, cea mai mare parte a colecţiei respective s-a risipit şi abia în anul 1957 s-a reluat proiectul amenajării unui muzeu. Pentru că atunci se împlineau 500 de ani de la urcarea pe tronul Moldovei a lui Ştefan cel Mare, s-a considerat necesar faptul că respectivul eveniment să fie celebrat şi prin înfiinţarea unor expoziţii cu caracter muzeal. Realizarea acestora a fost încredinţată profesorului D. Constantinescu, care a pus bazele a două muzee: Muzeul Cetăţii Neamţ şi Muzeul Raional „Ştefan cel Mare” Târgu Neamţ. Cu toată voinţa şi puterea de muncă de care a dat dovadă prof. D. Constantinescu,

instituţiile muzeale au cunoscut numeroase momente de „reorganizare”, datorită faptului că au fost mutate în diferite locaţii.

Deşi la început a avut caracter mixt, profilul Muzeul Raional „Ştefan cel Mare” Târgu Neamţ s-a axat ulterior pe istorie, cu o expoziţie de bază care fusese constituită din diverse piese arheologice provenite de la Cetatea Neamţ şi din binecunoscutul sit de la Târpeşti.

Aşa cum o arată documentele de arhivă, se pare că din nou a fost schimbat sediul muzeului, iar expoziţia de bază a fost reorganizată. Cu toate acestea, merită menţionată bogata activitate arheologică desfăşurată în acei ani, când au fost efectuate cercetări în mai multe situri reprezentative pentru zona de nord-est a judeţului Neamţ.

Din anul 1976 muzeul a fost transferat într-un nou sediu, în fosta Şcoală Domnească, a cărei construcţie a început în anul 1852 din iniţiativa domnitorului Grigore Alexandru Ghica. Noua expoziţie a fost inaugurată la 1 decembrie 1978. În perioada 1985 – 1986 expoziţia de bază a fost reorganizată şi s-a axat pe meşteşugurile tradiţionale din zona de nord-est a judeţului Neamţ. Din acel moment profilul muzeului a fost de istorie şi etnografie.

Imaginea 4.1: Muzeul de Istorie şi Etnografie

Imaginea 4.2: Expoziție din Muzeul de Istorie, și Etnografie

Actuala expoziţie permanentă a fost deschisă în anul 2012 şi a adus în prim plan atât aspecte de ordin istoric şi arheologic, dar şi un bogat patrimoniu etnografic specific zonei submontane a Neamţului. Structura expoziţiei, modul de etalare, materialul ilustrativ şi cel tridimensional constituie doar câteva dintre elementele atractive ale noului proiect muzeal.

Casa de Cultură

Casa Culturii „Ion Creangă" Târgu Neamţ este o instituţie publică a oraşului ce desfăşoară o activitate permanentă de conservare, promovare şi dezvoltare a valorilor culturale locale. În acest sens, Casa Culturii „Ion Creangă":

- ✓ Organizează şi desfăşoară activităţi cultural – artistice şi de educaţie permanentă;
- ✓ Organizează activităţi de documentare, expoziţii şi desfăşoară lucrări de educaţie civică şi informare a publicului;
- ✓ Se implică activ în conservarea şi promovarea tradiţiilor locale şi a folclorului autentic specific zonei şi nu numai.

Imaginea 4.3: Casa de Cultură

Clubul copiilor

Clubul copiilor din Târgu Neamţ, reprezintă o instituţie de învăţământ pentru petrecerea timpului liber într-un mod creativ şi plăcut. Acesta desfăşoară numeroase concursuri, ca de exemplu: concurs pentru copiii talentaţi în muzică uşoară, concurs pentru copiii talentaţi în muzică populară, concurs de dans modern, concurs de dans popular, dar şi diferite concursuri de colaje, pictură, desene pe calculator şi fotografie.

Imaginea 4.4. Clubul copiilor

Alte instituţii culturale din oraşul Tîrgu Neamţ sunt:

Muzeul Memorial „Ion Creangă" din Humuleşti

Organizat din anul 1954 în casa în care s-a născut şi a copilărit scriitorul, construită probabil în anul 1830 de către Petrea Ciubotariul, bunicul marelui povestitor; în muzeu astăzi pot fi văzute ambient şi unelte tradiţionale, expoziţie cu documente de arhivă, scrisori, fotocopii ale manuscriselor, fotografii, operele scriitorului. Sub acoperişul larg de draniţă, pereţii duraţi din bârne groase peste care s-a aşternut un strat de lutuială, delimitează o singură încăpere cu ferestre înguste şi o tindă unde abia puteai să te învârţi. Intrarea scundă este adăpostită de ploile repezi printr-o prispă lată de câteva palme, iar în spatele casei un acoperământ de scânduri cu pantă repede protejează mai multe obiecte gospodăreşti şi unelte agricole cu certă

valoare etnografică. Exponatele prezentate sunt caracterizate de simplitatea, bunul simţ şi modestia proprie ţăranului moldovean, generând un puternic sentiment de pioşenie, nu numai pentru ceea ce reprezintă ele faţă de amintirea lui Ion Creangă, ci pentru că ele sunt mărturii autentice ale tradiţiei populare a locuitorilor din această parte a ţării. Reprezintă, dincolo de semnificaţia sa istorico-literară şi sentimentală, un produs cert al arhitecturii populare specifice perioadei şi ariei etno-culturale în care se încadrează.

Imaginea 4.5: Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humuleşti

Casa Memorială „Veronica Micle”

Casa Memorială „Veronica Micle” se distinge prin simplitate, având o tindă şi trei încăperi, precum şi prin autenticitatea stilului. Casa, aflată în centrul vechi al oraşului, este construită numai din lemn şi cărămidă; în faţa acesteia este amplasat un bust de bronz al poetei.

Imaginea 4.6: Casa Memorială „Veronica Micle”

În apropierea orașului Târgu Neamţ, își desfășoară activitatea:

Muzeul de Etnografie, Folclor, Istorie și măști tradiţionale „Nicolae Popa” de la Târpești;

Nicolae Popa, (1919 – 2010), a fost cântăreț bisericesc, colecționar pasionat de artă populară autentică dar și de obiecte folclorice. Creator popular de măști, el este unul dintre numele de referință în arta naivă, devenit cunoscut nu numai pe plan național dar și european. Muzeul organizat în casa sa constituie cea mai interesantă colecție muzeală sătească din județ, rezultată din dragostea pentru vestigiile trecutului a unui mare amator și creator de artă populară. Acest muzeu reunește deopotrivă, arheologie, numismatică, etnografie, artă religioasă, precum și creații proprii ale colecționarului – măști, sculptură în lemn etc.

Imaginea 4.7: Muzeul de Etnografie, Folclor, Istorie și măști tradiţionale „Nicolae Popa” de la Târpești

Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” și Casa Memorială „Visarion Puiu”

În comuna Vânători-Neamţ, în vecinătatea Schitului Vovidenia se găseşte o clădire ce adăposteşte, deopotrivă, Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” şi Casa Memorială „Visarion Puiu”. Clădirea a fost ridicată în anul 1937, fiind construită la iniţiativa Mitropolitului Visarion Puiu al Bucovinei. În perioada 1948 – 1961 aceasta a constituit reşedinţa de vară a marelui povestitor Mihail Sadoveanu. După moartea scriitorului casa a devenit muzeu ce prezintă o expoziţie permanentă de obiecte, cărţi şi tablouri care au aparţinut scriitorului, precum şi o icoană din secolul al XVIII-lea. Pe lângă acestea, impresionant rămâne pianul vienez, la care au cântat nume mari româneşti precum: George Enescu, Dinu Lipatti, Maria Tănase și Sviatoslav Richter.

Imaginea 4.8: Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” și Casa Memorială „Visarion Puiu”

Casa Memorială „Alexandru Vlahuţă”.

Casa Memorială „Alexandru Vlahuţă” a fost locul în care scriitorul a fost inspirat să scrie vestita „Românie Pitorească” (1901), în special povestirea „În munţii Neamţului”. Acesta se află în satul mănăstiresc din comuna Agapia, lângă mânăstirea cu acelaşi nume.

Imaginea 4.9: Casa Memorială „Alexandru Vlahuţă”

Obiective culturale – religioase

Mănăstirea Neamţ – aici se află cea mai mare şi veche bibliotecă mănăstirească din Moldova;

Mănăstirea Neamț este o mănăstire ortodoxă de călugări din România, situată în comuna Vânători-Neamț, satul Mănăstirea Neamț, județul Neamț. Este cel mai mare și mai vechi așezământ monahal din Moldova, fiind declarat monument istoric.

În incinta mănăstirii se află două biserici, două paraclise, turnul-clopotniță cu 11 clopote, Seminarul Teologic „Veniamin Costache", precum și un muzeu cu o colecție de artă bisericească și sala tiparului. Specific este aghiazmatarul circular din fața mănăstirii, unde se face sfințirea apei la hram. În biserică se află o icoană a Maicii Domnului pictată în anul 665 în Israel, făcătoare de minuni.

Așezământul are cea mai mare și mai veche bibliotecă mănăstirească (18.000 volume) și a avut o contribuție deosebită la dezvoltarea culturii și artei medievale românești. În camera mormintelor este îngropat Ștefan Voievod, unchiul lui Ștefan cel Mare, iar în pronaos se află moaștele sfântului necunoscut descoperite în anul 1986, prin scoaterea asfaltului de pe alee.

Arhitectura

Biserica ctitorită de Ștefan cel Mare este principalul monument istoric și de arhitectură moldovenească din incinta mânăstirii, de o eleganță și frumusețe deosebită. Dimensiunile și monumentalitatea ansamblului au sporit prin introducerea în construcție a unor elemente noi: pridvorul, situat în fața intrării și sala mormintelor, sau gropnița, amplasată între pronaos și naos.

Pronaosul, de formă dreptunghiulară, este boltit cu două calote sferice. Naosul, tot dreptunghiular, de dimensiuni mari, are două abside laterale, semicirculare în interior și pentagonale în exterior, baza fiind formată din patru arce oblice sprijinite pe alte patru arce mari. Turla se ridică în mijloc, iar nouă contraforturi masive susțin zidurile până la nivelul bolților. Fațadele sunt frumos ornamentate în stil autohton moldovenesc, rezultat din îmbinarea elementelor bizantine (ceramică smălțuită, cărămizi și discuri diferit colorate, în verde, galben, brun) cu cele gotice (contraforturi și ancadramente de uși și ferestre). Discurile smălțuite și nișele împodobesc și turla, de formă octogonală, prevăzută cu patru ferestre. Pictura din absida principală, naos și sala mormintelor aparțin ultimilor ani de domnie ai lui Ștefan cel Mare, iar cea din pridvor și pronaos este din timpul lui Petru Rareș.

Mânăstirea a suferit multe devastări și incendii distrugătoare, urmate de refaceri care au distrus treptat zugrăveala inițială.

A doua biserică inclusă în complexul mănăstiresc este biserica Sfântul Gheorghe, încorporată în zidul de incintă.

Imaginea 4.10: Mănăstirea Neamţ

Mănăstirea Agapia – aici se pot admira picturile lui Nicolae Grigorescu

Mănăstirea Agapia (denumită și Mănăstirea Agapia Nouă pentru diferențiere de Schitul Agapia Veche) este o mănăstire ortodoxă de maici din România, situată pe valea pârâului Agapia, la o distanță de 9 km de orașul Târgu Neamț. Ea se află amplasată în mijlocul unei păduri, la o distanță de 3 km de satul Agapia (județul Neamț). Este una dintre cele mai mari mănăstiri de maici din România, având 300 – 400 maici și aflându-se pe locul doi ca populație după Mănăstirea Văratec.

Mănăstirea a fost construită între anii 1641 – 1643. Arhitectura bisericii nu are un stil specific. Ceea ce conferă o deosebită valoare acestui monument sunt frescele pictate de Nicolae Grigorescu în perioada 1858 – 1861.

Mănăstirea Agapia este situată pe valea pârâului Agapia, fiind străjuită de dealurile Muncelu, Ciungi, Bogoslov și Dealul Crucii. Complexul mănăstiresc cuprinde bisericile „Sf. Voievozi”, „Adormirea Maicii Domnului”, „Sf. Ioan Bogoslovul” și paraclisul „Sf. Nicolae”, clădirile de

incintă și satul mănăstiresc alcătuit din 141 de case monument istoric, între case și casa memorială „Al. Vlahuță”. Ansamblul mănăstirii Agapia are o suprafață de peste 50 ha, din care 35 ha curți și clădiri.

Mănăstirea Agapia este formată dintr-o incintă alcătuită din clădiri pe două nivele, având un cerdac larg, care se desfășoară de jur-împrejurul bisericii. Pe latura de est se află un turn clopotniță cu două etaje, având la primul etaj o prispă continuă cu arcade elegante și coloane de lemn dispuse în linie.

Pe latura sudică a incintei se află Paraclisul „Nașterea Maicii Domnului”. În paraclis se află vechea catapeteasmă cu picturi din secolul al XVIII-lea a Paraclisului „Sf. Gheorghe” de la Mănăstirea Bisericani.

Arhitectura

Principalul element al complexului este Biserica „Sf. Voievozi”, care are plan triconc. Edificiul este construit pe temelie de piatră brută, cu ziduri din piatră și cărămidă de o grosime impresionantă. El are abside semicirculare, la care au fost adăugate ulterior un diaconicon la sud și un proscomidiar la nord. Lăcașul de cult are un acoperiș cu o înclinație redusă, acesta fiind străpuns de o turlă octogonală aflată deasupra naosului.

Biserica are fațade în stil neoclasic și este tencuită în asize mari cu mortar de var alb. Soclul este rostuit. Fundațiile sunt alcătuite din zidărie de piatră brută (bolovani) cu mortar de argilă. Peretele vestic este delimitat longitudinal de doi pilaștri corintici, având la partea superioară un fronton cu arcaturi în plăci de ghips cu motive florale. Sub arcaturi se află dispuse o fereastră în formă de rozetă și două ferestre largi cu decorații de factură neoclasică. Zidurile sunt susținute de trei contraforturi, două în dreptul naosului (unul pe latura sudică și unul pe latura nordică, a căror bază sprijină în interior arcul principal al naosului) și un picior de contrafort în axul absidei altarului.

În interior a fost eliminat zidul de mare grosime care separa pridvorul inițial de pronaos, el fiind înlocuit cu trei arce care se sprijină pe două rânduri de coloane dorice masive.

Imaginea 4.11: Mănăstirea Agapia

Mănăstirea Văratec – aici se află mormântul Veronicăi Micle

Mănăstirea Văratec, cea mai mare mănăstire de maici din România, a fost fondată în anul 1785 de către schimonahia Olimpiada, împreună cu duhovnicul Iosif. Ansamblul Mănăstirii Văratec alcătuit din: Biserica „Adormirea Maicii Domnului" (biserica principală), Biserica „Sf. Ioan Botezătorul", Biserica „Schimbarea la Față", împreună cu turnul clopotniță și chiliile, se află pe noua listă a monumentelor istorice din județul Neamț.

Biserica „Adormirea Maicii Domnului" a fost construită (între anii 1808 – 1812) din piatră de râu și cărămidă după un plan dreptunghiular, fără abside laterale și cu absida altarului semicirculară. Interiorul este împărțit în patru încăperi: pridvor, pronaos, naos și altar. Lăcașul de rugăciune este susținut de patru contraforturi și este înconjurat, sub streașină, de un brâu de ocnițe. Intrarea în biserică se face atât prin cele două uși aflate pe laturile de nord și de sud ale pridvorului, cât și printr-o ușă aflată pe latura sudică a bisericii. Cele două turle au formă semicirculară și sunt sprijinite pe baze poligonale. Catapeteasma este sculptată în lemn de tisă și poleită cu aur în anul 1816 de către Constantin Zugravul. Fresca interioară (neobizantin) a fost realizată în anul 1841 și refăcută în anul 1882, așa cum apare pe o inscripție aflată în partea de nord a pridvorului.

Imaginea 4.12: Mănăstirea Văratec

Mănăstirea Sihăstria – aici se află mormântul Părintelui Cleopa

Mănăstirea Sihăstria este o mănăstire ortodoxă de călugări, cu hramul Naașterea Maicii Domnului, situată în partea de nord a județului Neamț, la 22 km de orașul Târgu Neamț, pe șoseaua ce duce spre Pipirig – Vatra Dornei.

Prima ctitorire a avut loc în anul 1655 de către sihastrul Atanasie împreună cu șapte ucenici de-ai săi. Vremurile grele care au urmat au dus la ruinarea bisericii și de aceea, în anul 1734, episcopul Ghedeon al Romanului a ridicat o nouă biserică, din piatră, pe locul celei vechi. Edificiul este construit în stil clasic moldovenesc.

Istoria zbuciumată a acestor locuri a influențat și dezvoltarea mănăstirii, care a avut mult de suferit în decursul vremurilor. După distrugerile din anul 1821, când a fost incendiată de turci, a fost refăcută în anul 1824, cu sprijinul mitropolitului Veniamin Costachi. Mănăstirea a atras vizitatori din toată România ce veneau la părintele arhimandrit Cleopa, care a fost unul dintre cei mai apreciați preoți la acea vreme. El a murit în anul 1998, în urma să rămânând 16 volume de învățături într-o colecție intitulată „Ne vorbește părintele Cleopa”. La mănăstirea Sihăstria se vizitează cimitirul mănăstirii, și schitul Sfântul Cleopa. Vizitatorii pot rămâne peste noapte în sala de dormit, iar masa o pot servi din sala meselor. Cei care doresc se pot spovedi la un preot din apropierea clopotniței.

Mănăstirea Secu – aici se află mormântul Episcopului Mitropolit Varlaam al Moldovei

Mănăstirea Secu este o mănăstire ortodoxă din România situată în comuna Pipirig, județul Neamț.

Mănăstirea Secu a fost construită în anul 1602 cu sprijinul lui Ioan Mogîldea (vornic) și lui Nestor Ureche, mare vornic al Țării de Jos, tatăl cunoscutului cronicar Grigore Ureche, pe locul unei mici sihăstrii numită „Schitul lui Zosim”, fondat în anul1564. În prezent este monument istoric.

Imaginea 4.13: Mănăstirea Secu

Schitul Sihla – aici se află Peştera Sfintei Cuvioase Teodora

Mănăstirea Sihla (sau Schitul Sihla) este o mănăstire ortodoxă din sec. XVIII-XIX, care se află la 1.000 m altitudine într-o zonă stâncoasă a Obcinei Sihlei din Munții Stânișoarei, pe drumul forestier care leagă satul Agapia de mănăstirile Sihăstria și Secu. În apropierea Mănăstirei se află peștera în care, în secolul al XVII-lea, a trăit Cuvioasa Teodora, fiica lui Joldea Armașu de la Cetatea Neamțului, cea care va fi cunoscută în lumea ortodoxă drept Sfânta Teodora de la Sihla.

Ansamblul este alcătuit din biserica de lemn „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” și biserica de lemn „Schimbarea la Față”.

Arhitectură urbană

Arhitectura oraşului nu este unitară, existând variaţii destul de mari la nivel local în ceea ce priveşte materialele de construcţii folosite, design-ul clădirilor, densitatea clădirilor într-un areal, regimul de înălţime, etc. În zona centrală a oraşului se remarcă existenţa multor blocuri cu regim de înălţime mai mare (în special cu 4 niveluri), în timp ce periferiile oraşului sunt caracterizate de locuinţe cu un pronunţat caracter rural (gospodării mici, fără etaj, cu teren alăturat pe care se practică de regulă agricultura de subzistenţă). Per ansamblu, nu putem vorbi de un stil arhitectural respectat la nivelul întregului oraş, ci de un mix de stiluri specifice diferitelor perioade istorice. În centrul istoric şi de-a lungul B-dului Ştefan cel Mare se găsesc mai multe clădiri de patrimoniu arhitectural şi cultural, multe din acestea fiind incluse în Lista Monumentelor Istorice realizată de Ministerul Culturii şi Patrimoniului Naţional. O parte din aceste construcţii se află într-un nivel mai accentuat de degradare, fiind necesare lucrări de reconsolidare.

Târgu Neamţ, veche aşezare istorică, se înscrie pe axa evenimentelor culturale ce s-au instituit ca tradiţii ale urbei, fapt dovedit prin sărbătorile culturale care polarizează atenţia locuitorilor şi a celor care vizitează oraşul an de an.

Cele mai importante evenimente culturale ale oraşului Târgu Neamţ:

- **„Zilele Cetății Neamț”, 3 – 5 iulie**

  Un eveniment complex, care adună comunitatea în jurul celui mai spectaculos obiectiv turistic al orașului Târgu Neamț, cetatea, Festivalul Medieval e prilej de a vedea pe viu puneri în scenă ale unor secvențe din viața celor care populau aceste meleaguri acum câteva sute de ani. Totul e completat de concerte între zidurile fortăreței medievale, precum și de experiențe culinare tipic moldovenești. Timp de 3 zile, în primul final de săptămână din luna iulie, orașul Târgu Neamț și Cetatea Neamț îmbracă straie din vremurile medievale. Domnițe, cavaleri, demonstrații de luptă în ehipament de epocă, jocuri, muzică, scenete de teatru, ateliere medievale sunt doar câteva din ceea ce încântă pe oricine ajunge în zona orașului și a Cetății Neamț în această perioadă. Manifestările au loc și la Cetatea Neamț, dar și la baza dealului ce urcă spre cetate. Bucate tradiționale, pregătite la ceaun și nu numai sunt pregătite la vedere de localnici pentru a fi savurate într-un mediu câmpenesc. De

asemenea, meșterii populari sunt și ei prezenți pentru a încânta cu măiestria și delicatețea produselor pe care le realizează cu pasiune. Iar seara se încheie cu un foc de tabără cavalerească și povești încărcate de farmec.

- **„Zilele orașului Târgu Neamț”, 7 – 9 septembrie**
  În fiecare an, la început de toamnă, Zilele oraşului Târgu Neamţ, reuşesc să aducă laolaltă un număr impresionant de oameni, locuitori ai oraşului, turişti atraşi de programul variat pe care autorităţile locale şi instituţiile de cultură, se străduiesc să-l realizeze, în fiecare an, cât mai atractiv şi interesant. Este sărbătoarea de suflet a oraşului înnobilată fiind de sărbătoarea creştină a Naşterii Maicii Domnului, din data de 8 septembrie, ocrotitoarea oraşului Târgu Neamţ.
- **„Zilele Ion Creangă”, 1 martie**
  Una din cele mai importante activităţii culturale ale oraşului Târgu Neamţ, realizată cu scopul, în primul rând, de a valorifica inepuizabilul izvor de înţelepciune şi sensibilitate umană specifice spaţiului humuleştean şi, în al doilea rând, popularizarea şi cunoaştrea inegalabilei opere a marelui povestitor Ion Creangă.

Alte evenimente/ manifestări/ aniversări locale:

- **„Zilele Spitalului Târgu Neamț”**, 26 – 27 octombrie;
- **„Ziua Vânătorilor de Munte”**, 3 noiembrie.

Tabelul 4.1: Numărul bibliotecilor (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biblioteci	11	11	11	11	12	11	12	12	11	11

Un aspect acoperit de către biblioteca publică este legat de coeziunea socială, spaţiul instituţiei transformându-se într-un loc al întâlnirii şi un centru pentru dezvoltarea comunitară. Identitatea trebuie să fie popularizată prin intermediul bibliotecii publice, iar imaginaţia şi creativitatea dezvoltă interesul publicului pentru activităţile culturale. Toate acestea demonstrează că biblioteca publică deţine un rol social special în comunitate, iar serviciile oferite de către aceasta sunt axate pe îndeplinirea acestui rol. În orașul Târgu Neamț funcționează 11 biblioteci.

Tabelul 4.2: Volume existente în biblioteci (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Volume cărți	196.038	192.020	194.233	199.078	198.651	200.188	201.988	198.217	197.055

Numărul de cărți la nivelul bibliotecilor a înregistrat o tendință oscolantă, la nivelul ultimului an analizat înregistrându-se 197.055 volume.

Tabelul 4.3: Volume eliberate de biblioteci(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Volume eliberate	101.634	108.919	136.553	121.881	108.095	107.163	101.773	105.123	111.047

Numărul volumelor pe care le-au împrumutat cititorii din cadrul bibliotecilor, a înregistrat variații pe perioada 2011 – 2019, singura creștere constantă realizându-se de-a lungul anilor 2011 – 2014, când a avut loc o creștere de 19,9% a numărului de volume eliberate. Media de volume împrumutate în cei 10 ani este de 111.354 volume.

Tabelul 4.4: Personalul angajat din biblioteci (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Personal	4	4	4	4	5	11	12	10	10

Personalul angajat în cadrul bibliotecilor oferă consultare persoanelor ce ar dori să împrumute volume de cărți. Numărul acestora a avut o creștere de la 4 angajați în anul 2011 până la 12 în anul 2017, urmând ca în următorii ani numărul acestora să se plafoneze la 10. Numărul de angajați a înregistrat o creștere pentru a veni în ajutorul locuitorilor cât și pentru o bună funcționare a sistemului.

Tabelul 4.5: Cititori activi la biblioteci (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cititori activi	7.094	6.775	8.165	7.715	8.085	8.652	8.545	8.073	8.415

În această perioadă a digitalizării, unde accesul la informație este la un click distanță și comoditatea cărților virtuale este mult mai mare, numărul cititorilor activi se menține relativ ridicat cu fluctuații de la an la an, media anilor analizați este de aproximativ 7.949 cititori activi.

CAPITOLUL V – CONTEXTUL ADMINISTRATIV

La sfârșitul secolului al XIX-lea, „Marele dicționar geografic” prezenta orașul Târgu Neamț într-o ușoară dezvoltare economică și social-culturală, cu multe străzi, bine îngrijite și prunduite, opt biserici, două școli de băieti și una de fete, 77 stabilimente comerciale, numeroase ateliere de tăbăcărie, cojocărie, tâmplărie, fierărie, croitorie, cizmărie și altele, cu un comerț și un iarmaroc renumit în toată țara pentru lemn și produse din lemn, cereale, țesuturi din lână și din in, brânzeturi, păsări, vite etc.

Orașul Târgu Neamț în secolul al XX-lea

Ascensiunea orașului a continuat și la începutul secolului al XX-lea, până în anul 1916, când România a participat la Primul Război Mondial. În perioada anilor 1916 – 1918, orașul a trecut prin greutăți impuse de război, la care se adaugă iarna cumplit de grea a anului 1917, în care o parte din populație a fost secerată de boli, de foame și de frig. După încheierea păcii și înfăptuirea unirii tuturor românilor, situația economică și social-politică a început să prospere. A crescut numărul locuitorilor și s-a dezvoltat funcția turistică a orașului, prin îmbunătățirea căilor de comunicație rutieră și introducerea transportului auto. În perioada celui de-al Doilea Razboi Mondial, Târgu Neamț a avut mult de suferit datorită pierderilor determinate de poziția sa în imediata apropiere a liniei frontului, ceea ce a determinat evacuarea populației. După război, orașul s-a refăcut și și-a diversificat funcțiile economice și administrative. În prezent, funcția industrială a orașului este prioritară spre industria textilă, industria confecțiilor, a blănăriei, a lemnului (cherestea, butoaie, scaune, mobilă – corp mobilă sculptată), industria alimentară (brânzeturi, semiconserve de fructe, preparate din carne), industria materialelor de construcții și industria cauciucului. Prin poziția sa și prin noua arhitectură, care îmbină stilul geometric cu elementele tradiționale ale zonei, reprezintă un centru turistic important cu un nou patrimoniu bogat, care asigură tranzitul spre obiectivele turistice de importanță internațională. Din anul 1986, circulația turistică se poate orienta și spre transportul feroviar fiind dată în exploatare calea ferată electrificată Pașcani – Târgu Neamț.

În cursul dezvoltării istorice, evoluția teritorială a fost stimulată de apariția unor noi tipuri de zone funcționale și de includerea la oraș a unor foste așezări rurale. În secolele XVI – XVIII, orașul a avut o extindere moderată, iar în secolul al XIX-lea a avut o creștere teritorială mare. Acum au apărut cartiere suburbane noi, cum este "Mahalaua Tutuienilor", întemeiată de

românii veniți din Transilvania. În anul 1890, suburbiile orașului erau: Neamțu, Berăria, Boiștea, Haralambie, Pârâul Ursului, Pometea, Prundu și Tutuieni. (C.D. Gheorghiu, 1895), unele având o dezvoltare funcțională bine conturată. În secolul al XX-lea, creșterea în suprafața a fost realizată prin extinderea unor cartiere vechi și prin înglobarea la oraș a localităților suburbane Condreni, Humulești, Blebea și a Băilor Oglinzi, care în prezent aparțin administrativ de orașul Târgu Neamț.

Textura stradală a orașului exprimă etapele evoluției teritoriale și diversificarea funcțiilor. Centrul a evoluat spontan spre forma pieței alungite sau a pieței-stradă. În planul orașului se evidențiaza două axe principale de circulație: una din direcția nord-est spre sud-vest, care străbate orașul ca o componentă a drumului național 15C, iar alta pe direcția vest-est, cu legătura spre zona montană (DN15B) și Valea Bistriței, sau spre drumul național de importanță europeană E85, cu legătura la Cristești. Aceste artere principale sunt dublate sau chiar triplate de străzi paralele. Unele cartiere au influențe rurale, casele vechi fiind construite pe stâlpi de stejar, cu pereți de bârne, în prezent tencuite. Acoperișurile sunt realizate în patru ape, acoperite cu draniță, ulterior cu tablă sau țiglă. Prispa a fost înlocuită cu cerdac, care are decorații cu motive florale, geometrice și uneori zoomorfe, executate prin cioplituri și crestături în lemn sau prin traforaj. În "Tutuieni" s-a pastrat fizionomia sud-transilvăneană, casele fiind mari, având formă pătrată, cu pridvor înalt pe mai multe laturi, cu stâlpi de caramida și arcade rotunde sau în acoladă.

În zona centrală se mai păstrează un număr mic de case de tip aristocratic, cu o anumită distincție arhitecturală. Sunt clădiri masive, de dimensiuni mari, cu fațade frumos ornamentate. Pe arterele principale s-au construit blocuri de locuințe cu magazine la parter, în forme variate și cu ornamentații în manieră geomatrică.

Organizare administrativă

Oraşul are în componenţa sa patru localităţi: Târgu Neamţ (reşedinţa oraşului), Humuleşti, Humuleştii Noi şi Blebea (localităţi componente ale oraşului altele decât reşedinţa de oraş).

Oraşul Târgu Neamţ este situat în partea central-vestică a Regiunii de dezvoltare Nord-Est, în Depresiunea Neamţ (Ozana – Topoliţa), pe cursul mijlociu al râului Neamţ (Ozana). Târgu Neamţ este una din cele cinci localităţi urbane de la nivelul judeţului, fiind al treilea oraş ca volum

demografic, după municipiul Piatra Neamţ şi municipiul Roman. Conform clasificării reţelei urbane realizate de Legea nr. 351/2001 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului naţional – Secţiunea a IV-a Reţeaua de localităţi, Târgu Neamţ este localitate de rang III.

Potrivit documentului Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030, care integrează condiţiile de conformare a structurilor policentrice la nivelul Uniunii Europene conform documentelor privind coeziunea teritorială, socială şi economică (reţeaua ESPON), oraşul Târgu Neamţ este unul dintre cei 31 poli locali din Regiunea Nord – Est. La nivel judeţean, potrivit aceleaşi clasificări mai există 2 Poli Regionali Opuși: municipiul Piatra Neamţ și municipiul Roman. Oraşul Târgu Neamţ se află la o distanţă de circa 45 km de municipiul Piatra Neamţ, 110 km de municipiul Iaşi şi 60 km de municipiul Suceava.

Zona destinată instituţiilor şi serviciilor publice (administraţie, şcoli, instituţii locale etc.) este concentrată în localitatea componentă Târgu Neamţ, în celelalte localităţi componente (Blebea, Humuleşti şi Humuleştii Noi) funcţionând câteva unităţi educaţionale. Majoritatea instituţiilor publice sunt amplasate în partea central-nordică a oraşului, pe Bulevardul Ştefan cel Mare: Primăria Oraşului Târgu Neamţ, Poliţia Locală, Biblioteca Orăşenească, Casa Culturii „Ion Creangă”, etc.

Suprafață

Fondul funciar al României este constituit din totalitatea terenurilor de orice fel, indiferent de destinatie, de titlul pe baza căruia sunt definite sau de domeniul public ori privat din care fac parte. Fondul funciar definit astfel reprezintă o componentă esentială a avuției naționale, avuție care trebuie folosită, protejată si ameliorată în deplină concordanță cu interesele societății.

Oraşul Târgu Neamţ deţine o suprafaţă totală de 4.301 ha, din care 70,2% teren agricol (teren arabil, păşuni, fâneţe, vii şi livezi), iar 29,8% teren neagricol (păduri, ape, bălţi, construcţii, căi de comunicaţie, căi ferate şi terenuri neproductive).

Tabelul 5.1: Suprafața fondului funciar după modul de folosință (ha)
(Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014
Total	4.301	4.301	4301	4301	4.301
Agricolă	3.021	3.021	3021	3021	3.021
Arabilă	2.040	2.040	2040	2040	2.040
Pășuni	901	901	901	901	901
Fânețe	43	43	43	43	43
Vii și pepiniere viticole	1	1	1	1	1
Livezi și pepiniere pomicole	36	36	36	36	36
Terenuri neagricole total	1.280	1.280	1.280	1.280	1.280
Păduri și altă vegetație forestieră	420	420	420	420	420
Ocupată cu ape, bălți	58	58	58	58	58
Ocupată cu construcții	359	359	359	359	359
Căi de comunicații și căi ferate	103	103	103	103	103
Terenuri degradate și neproductive	340	340	340	340	340

Suprafața fondului funciar al orașului Târgu Neamț nu a prezentat nicio modificare la nivelul nici unei componente în perioada 2010 – 2014, suprafața totală fiind de 4.301 ha.

Cea mai mare suprafață este deținută de suprafața agricolă, în speță terenurile arabile cu o valoare de 2.040 ha. Iar cele mai mici suprafețe sunt ocupate cu vii și pepiniere viticole.

Spaţii verzi

Cele mai importante spaţii verzi amenajate de pe teritoriul oraşului sunt:

- Parcul Cetate: Având o suprafaţă de 22.130 m^2, Parcul Cetate este situat în partea vestică a oraşului, în apropiere de Cetatea Neamţului.
- Grădina Publică: Situată în apropiere de Primăria Oraşului Târgu Neamţ, Grădina Publică este una dintre cele mai mari spaţii verzi de la nivel local (9.527 m^2). Grădina Publică din Târgu Neamţ a fost atestată pentru prima dată în anul 1890, bucurându-se şi astăzi de foarte mare popularitate în rândul locuitorilor.
- Parcul Unirea cu o suprafaţă de 1.843 m^2;
- Parcul Monumentul Eroilor având o suprafaţă de 2.000 m^2.

Tabelul 5.2: Suprafața intravilană a orașului (ha) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Suprafața intravilan	1.349	1.349	1.349	1.349	1.349	1.349	1.349	1.349	1986	1986

Suprafața intravilană este formată din suprafața teritoriului inclusă în perimetrul construibil al municipiilor și orașelor, inclusiv localitățile componente ale municipiului și orașului, conform planului de sistematizare aprobat pentru localitatea respectivă.

Singura modificare care s-a produs în intervalul anilor 2010 – 2019 cu privire la suprafața intravilanului orașului Târgu Neamț a fost dată de creșterea din anul 2018 de la 1349 ha la 1986 ha suprafață intravilan în anii 2018 și 2019, o creștere procentuală de 47,22%.

Tabelul 5.3: Suprafața spațiilor verzi (ha) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spații verzi	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32

Locuitorii orașului Târgu Neamț au putut beneficia de un total de 32 de ha de spații verzi care s-au materializat în perioada 2010 – 2019 în parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, parcele cu pomi și flori, păduri, cimitire, terenurile bazelor și amenajărilor sportive, pentru a-și petrece timpul liber cât și a avea un beneficiu de pe urma acestora. Media este de 14,4 m^2 per locuitor de spațiu verde la nivelul orașului Târgu Neamț.

Tabelul 5.4: Locuințe existente la sfârșitul anului (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Număr locuințe	7.824	7.802	7.843	7.870	7.898	7.921	7.951	7.952	7.972	7.978

Conform datelor disponibile la nivelul INSSE numărul locuințelor existente în orașul Târgu Neamț a prezentat o creștere anuală în perioada 2011 – 2019, înregistrandu-se o creștere de 2,3% în anul 2019 față de anul 2011, construindu-se 176 de locuințe noi până în anul 2019.

Tabelul 5.5: Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului pe forme de proprietate (m^2) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului	325.023	411.558	416.016	419.119	422.085	424.848	427.673	428.977	431.236	432.529

Suprafața locuibilă a crescut direct proporțional cu numărul locuințelor existente la sfârșitul anului, în perioada 2010 – 2019. Astfel, deși s-au înregistrat creșteri relativ mici pentru perioada 2011 – 2019, suprafața locuibilă s-a majorat cu 33,1% în anul 2019 față de anul 2010.

Suprafața crește considerabil datorită dimensiunii locuințelor și numărului acestora, sub influența dimensiunii familiilor și bugetului alocat.

Tabelul 5.6: Locuințe terminate în cursul anului (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Locuințe terminate	106	21	47	35	34	28	39	20	23	21

Locuința terminată în cursul unui an este construcția cu această destinație, terminată complet în anul de referință, care nu a existat anterior (ale carei elemente, inclusiv fundația, s-au construit pentru prima dată) și la care s-au realizat toate categoriile de lucrări prevăzute în documentația de execuție, fiind recepționată de beneficiari. Numărul acestora este într-o scădere după anul 2010 când se finalizau 106 locuințe, ajungând în anul 2019 să se finalizeze o cincime din numărul locuințelor terminate în anul 2010. Această scădere este datorată atât costurilor mari, veniturile scăzute ale populației cât și posibilitatea proprietarilor de a locui în locuințe nefinalizate complet și a reducerii suprafețelor disponibile pentru realizarea de locuințe.

Tabelul 5.7: Autorizații de construire eliberate pentru clădiri (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități)	56	49	35	31	32	28	29	40	55	37

Autorizațiile de construire eliberate de către instituțiile abilitate în acest sens, au înregistrat o tendință descendentă. Astfel, conform INS, cele mai multe autorizații de construire, în perioada 2010 – 2019, au fost eliberate în anul 2010, 56 autorizații, iar cele mai puține s-au înregistrat în anul 2015, 28 autorizații.

Tabelul: 5.8: Lungimea străzilor orășenești (km) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea străzilor	97	97	97	97	97	97	97	106	106	106
Lungimea străzilor orășenești modernizate	35	35	35	45	53	64	64	65	65	65

Lungimea străzilor s-a majorat în anul 2017 cu 9 km ajungând la o lungime totală de 106 km, menținându-se această lungime și până în anul 2019. Lungimea străzilor modernizate a crescut cu 30 de km în anul 2019 față de anul 2010, ajungându-se la o lungime de 65 km, aceasta reprezentând 61,32% din totalul de kilometri stradali. Rata de modernizare a străzilor este mult mai ridicată comparativ cu rata de realizare a străzilor cu sau fără îmbrăcăminte.

Tabelul 5.9: Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile (km) (m^3) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea rețelei de apă potabilă	66,9	66,9	66,9	66,9	66,9	66,9	66,9	95,9	95,9	95,9
Cantitatea de apă potabilă distribuită	770	757	685	644	613	640	682	653	650	632
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile	10.872	10.872	10.872	10.872	10.872	10.872	10.872	10.872	10.872	10.872

Rețeaua de apă potabilă s-a dezvoltat, ajungând la 95,9 km lungime, cu 29 km mai mult față de perioada 2010 – 2016, înregistrându-se o creștere de 43,34%. Deși lungimea rețelei de apă potabilă a crescut în perioada 2017 – 2019, cantitatea de apă potabilă distribuită s-a diminuat în comparație cu perioada 2010 – 2012.

Capacitatea de producere a apei potabile este constantă pe întreaga perioadă analizată, aceasta fiind de 10.872 m^3/zi.

Tabelul 5.10: Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (km) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea conductelor de canalizare	29	29	29	29	29	29	29	39,9	39,9	66,8

Lungimea conductelor de canalizare s-a majorat la nivelul anului 2017 cu 10 km față de perioada 2010 – 2016, urmând ca în anul 2019 să se dezvolte rețeaua de canalizare la 66,8 km, realizându-se o majorare de 37,8 km, respectiv 130,34% comparativ cu perioada 2010 – 2016.

Tabelul 5.11: Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor (km) (m^3) (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lungimea conductelor de distributie a gazelor	39,1	44	44,4	44,4	49,2	56	59,4	59,4	66,2	65,3
Gaze naturale distribuite	7.035	6.465	6.367	6.089	5.921	6.055	6.083	6.483	6.736	6.787

Conform statisticilor INS lungimea conductelor de distribuție a gazelor s-a majorat treptat până în anul 2019, în anul 2018 s-a atins lungimea de 66,2 km a conductelor de gaz, o creștere de 27,1 km, respectiv 69,3% față de anul 2010. În anul 2019 această lungime s-a redus cu 0,9 km comparativ cu anul precedent.

Cantitatea de gaze distribuite a înregistrat valoarea maximă în anul 2010 aceasta fiind de 7.035 m^3 deși lungimea rețelei de gaze prezintă cea mai mică valoare din perioada analizată, iar minimul s-a înregistrat în anul 2014, distribuindu-se 5.921 mii m^3.

Transport rutier/ feroviar/ aerian

Târgu Neamț se află în centrul sistemului de șosele. Șoseaua europeană E85 de la sud la nord, de la București la Suceava și spre Ucraina este situată la 18 km est.

Principala cale de comunicaţie a oraşului este drumul naţional secundar DN15B, care traversează localitatea pe axa est-vest şi care leagă oraşul Târgu Neamţ de DN2 (și prin acesta de municipiile Iași și Roman, și de DN15, prin care se face legătura cu Transilvania). Alte drumuri importante de la nivel local sunt DN15C Piatra Neamţ – Vadul Moldovei, DJ155I Târgu Neamţ – Tupilaţi, DC7 Târgu Neamţ – Răuceşti – Ungheni şi DC171 Târgu Neamţ – Oglinzi – Răuceşti, oraşul Târgu Neamţ fiind situat la intersecţia acestora.

De asemenea, oraşul Târgu Neamţ este una dintre localităţile urbane ale Regiunii Nord – Est care dispune de infrastructură feroviară, accesul realizându-se prin intermediul Magistralei secundare 517 – Paşcani – Târgu Neamţ. Aceasta se intersectează în Paşcani cu Magistrala principală 500 – Bucureşti (nord) – Ploieşti (sud) – Adjud – Paşcani – Suceava – Vicşani şi Magistrala secundară 606 – Paşcani – Târgu Frumos – Podu Iloaiei – Iaşi.

Cel mai apropiat aeroport este Aeroportul Internaţional „Ştefan cel Mare” Suceava (70 km), urmat de Aeroportul Internaţional „George Enescu” Bacău (107 km) și Aeroportul Internaţional Iași (115 km).

Imaginea 5.1: Harta aeroporturilor din România

Aeroporturile Internaționale „Henri Coandă” și „Băneasa” din București sunt situate la aproximativ 400 km distanță de Târgu Neamț, iar Aeroportul Internațional Transilvania din Târgu Mureș este situat la 230 km de orașul Târgu Neamț.

Telecomunicații

În Târgu Neamț există atât rețea de telefonie fixă prin operatorul Romtelecom cât și rețea de telefonie mobilă: Orange, Vodafone, Telekom. Rețeaua de televiziune prin cablu este asigurată de două firme, iar cea de internet prin dial-up și fibră optică.

Sistemul de salubritate

În Târgu Neamţ, salubrizarea este asigurată la nivel local de două firme: S.C. ROSSAL S.R.L. și de S.C. Eurosal Trade S.R.L.

Dezvoltare urbană

Zona economică a oraşului Târgu Neamţ este concentrată în partea centrală şi central-nordică a localităţii componente Târgu Neamţ (în special pe următoarele străzi: Bulevardul Ştefan cel Mare, B-dul Mihai Eminescu, Str. Mărăşeşti, Aleea Zimbrului, Băile Oglinzi), dar şi în partea de est (Str. Cuza Vodă, B-dul 22 decembrie, Str. Mihail Sadoveanu), sud (Str. Ion Creangă).

La nivelul oraşului se remarcă şi o zonă industrială, aceasta fiind amplasată în partea de est şi reunind unităţi industriale care desfăşoară activităţi cu risc de poluare. De altfel, nu putem vorbi de o dispunere foarte compactă a întreprinderilor industriale în profil teritorial, unităţi din industria uşoară funcţionând la nivelul întregii localităţi. Principalul domeniu de dezvoltare industrială dezvoltat în oraşul Tîrgu Neamţ este industria de exploatare şi prelucrare a lemnului.

Deşi necaracteristică localităţilor urbane, la nivelul oraşului Târgu Neamţ există şi o zonă cu caracter agricol, aceasta fiind formată în special din părţi din localităţile Humuleştii Noi, Humuleşti şi Blebea. Arhitectura urbană a acestora, caracterizată în special de locuinţe tradiţionale cu teren extins în vecinătate (adesea destinat practicării agriculturii), nivelul dotărilor tehnico-edilitare şi funcţionalitatea mai apropiată de mediul rural sunt motivele clasificării acestor teritorii ca zone cu caracter agricol.

Extinderea spaţială a oraşului Târgu Neamţ a fost una vectorială, în lungul principalelor drumuri din localitate: DN15B şi DN15C. Este de aşteptat ca această tendinţă de dezvoltare să fie menţinută şi în perioada următoare, cu atât mai mult cu cât există şi terenuri disponibile pentru construcţii în vecinătatea acestor drumuri.

Zona de influenţă a oraşului Târgu Neamţ cuprinde şi localităţile învecinate, raza de servire a unei localităţi de rang III fiind de circa 10-20 km. Importanţa acestuia asupra comunelor din jur este amplificată de faptul că în partea de nord a judeţului Neamţ nu există alte localităţi urbane, municipiul Piatra Neamţ, municipiul Roman, oraşul Bicaz şi oraşul Roznov fiind situate în jumătatea de sud a judeţului.

Unități sanitare

Organizarea şi asigurarea serviciilor de sănătate pentru populaţia orașului Târgu Neamţ este realizată prin unităţile sanitare publice, mixte şi particulare.

Spitalul Orășenesc „Sf. Dimitrie" Tg. Neamţ are ca subunităţi:

- ✓ Ambulatoriu de specialitate;
- ✓ Compartiment neonatologie;
- ✓ Farmacie;
- ✓ Laborator analize;
- ✓ Laborator radiologie;
- ✓ Laborator recuperare;
- ✓ Prevenire infecţii;
- ✓ Compartiment primiri urgenţe;
- ✓ Secţia boli infecţioase;
- ✓ Secţia cardiologie;
- ✓ Secţia chirurgie generală;
- ✓ Secţia medicină internă;
- ✓ Secţia obstetrică ginecologie;
- ✓ Secţia pediatrie;
- ✓ Secţia reumatologie.

Tabelul 5.12: Unități sanitare pe categorii de folosință (Sursa: INSSE)

Categorii de unităţi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spitale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ambulatorii integrate spitalului	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dispensare medicale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Centre de dializă	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Cabinete medicale de medicină generală	7	7	7	7	7	7	7	7	7	3
Cabinete medicale școlare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
Cabinete medicale de familie	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Cabinete stomatologice	20	20	20	20	22	22	22	22	20	27
Cabinete medicale de specialitate	25	38	44	44	41	41	41	41	38	25
Farmacii	12	12	12	9	9	9	9	9	9	12
Laboratoare medicale	9	9	10	13	13	13	13	14	14	7
Laboratoare de tehnică dentară	14	14	14	14	14	14	14	14	15	9

Conform datelor INSSE orașul Târgu Neamț la nivelul anului 2019 dispune de un spital cu ambulatoriu integrat, un dispensar medical și un centru de dializă și 10 cabinete medicale de familie. Numărul cabinetelor medicale de medicină generală a înregistrat o diminuare. Astfel, în anul 2019 s-au înregistrat 3 cabinete de acest tip, cu 4 mai puține comparativ cu perioada 2010 – 2018. Cabinetele școlare au înregistrat o creștere de la un singur cabinet existent în perioada 2010 – 2018 la un număr de 6 în anul 2019. La nivelul anului 2019 funcționau 27 cabinete stomatologice, iar la nivelul laboratoarelor de tehnică dentară, la nivelul aceluiași an funcționau 9 laboratoare, cu 6 mai puține față de anul precedent. Numărul cabinetelor medicale de specialitate a înregistrat fluctuații în perioada analizată, la nivelul anului 2019 funcționând 27 cabinete. Numărul farmaciilor a oscilat în perioada analizată, la nivelul anului 2019 funcționând 12 farmacii. Numărul laboratoarelor medicale s-a majorat treptat din anul 2010 până în 2018, ajungând la o valoare de 14 laboratoare, urmând ca în anul 2019 acestea să se reducă la jumătate rămânând disponibile doar 7 laboratoare medicale.

Tabelul 5.13: Numărul paturilor disponibile în unitățile sanitare pe forme de proprietate (Sursa: INSSE)

Categorii de unităţi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
În spitale (inclusiv în centre de sănătate)	230	330	260	260	260	260	260	260	300	300
În centre de dializă	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14

Numărul de paturi dispobinile în spital a atins valoarea maximă în anul 2011, 330 paturi disponibile, urmând ca în perioada 2012 – 2017 să fie disponibile doar 260 de paturi iar din anul 2018 numărul s-a majorat la 300 de paturi la care se adaugă 14 paturi disponibile în centrul de dializă.

Tabelul 5.14: Personalul medico-sanitar pe categorii (Sursa: INSSE)

Nivel de agregare a datelor	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Medici	58	71	68	71	70	70	70	70	70	85
din total medici: medici de familie	13	13	13	13	13	13	13	13	13	11
Stomatologi	19	19	19	19	21	21	21	21	21	25
Farmaciști	14	45	53	35	37	37	37	37	37	36
Personal sanitar mediu	176	176	176	176	176	176	176	176	162	228

La nivelul anului 2019, în orașul Târgu Neamț activau 85 de medici atestați, iar 11 dintre aceștia erau medici de familie. Numărul medicilor stomatologi a crescut în anul 2019 la 25 de medici stomatologici, cu 6 mai mulți față de anul 2010.

Numărul farmaciștilor a prezentat fluctuații puternice în perioada 2010 – 2013. Din anul 2014, numărul acestora s-a menținut constant. În perioada 2014 – 2018, în orașul Târgu Neamț activau 37 farmaciști, iar la nivelul anului 2019 activau 36 de farmaciști.

Personalul sanitar mediu a ajuns la nivelul anului 2019 la 228 persoane.

Serviciul de asistență socială

Direcția de Asistență Socială a orașului Târgu Neamț este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor și a serviciilor sociale. Direcția de Asistență Socială a orașului Târgu Neamț este un serviciu cu personalitate juridică înființat în subordinea Consiliului Local al orașului Târgu Neamț, ca direcție de asistență socială, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Direcţia de Asistenţă Socială a oraşului Târgu Neamţ funcţionează ca instituţie publică de specialitate cu personalitate juridică în subordinea Consiliului Local al oraşului Târgu Neamţ, din data de 08.07.2015, conform H.C.L. nr. 151/2015.

În oraș există mai multe fundații și asociații dintre care:

- Fundația de Dezvoltare Locală „Speranța", denumită inițial „Fundația de Intrajurare a șomerilor Speranța", este o organizație non-guvernamentală, nonprofit și apolitică înființați în 1995, în cei peste 20 de ani de activitate inițiind și derulând numeroase proiecte pe plan național cât și internațional cu impact major asupra comunității prin combaterea șomajului, orientare și formare profesională, servicii sociale pentru persoane defavorizate, protecția mediului, instruire,consiliere etc.
- Centrul de Integrare și Terapie Ocupațională (C.I.T.O) , primul și singurul centru din județ, destinat persoanelor cu handicap din oraș. Acest centru presupune activități precum: informare și consiliere juridică, testare aptitudini de lucru, orientare și formare profesională, sprijin pentru ocuparea și menținerea unui loc de muncă, recuperare fizică, terapie ocupațională în cadrul atelierelor de legătorie, birotică, lucru cu calculatorul, croitorie, broderie, imprimerie pe suporturi textile, confecționare lumânări decorative etc.
- Fundația Filantropică „Omenia" înființată în anul 1997, ca urmare a situațiilor create și a numărului mare de persoane afectate de restrângerea activităților economice la nivelul orașului, motto-ul organizației fiind „Comuniatea orașului Târgu Neamț, capabilă de a oferi sprijin pentru integrarea socială a persoanelor defavorizate, comunitate în care problemele fiecăruia să fie problemele tuturor."
- Asociația „Căsuța cu miracole" înființată în anul 2015, membră a Federației Organizațiilor de Părinți ai Copiilor cu Dizabilități (FOPCD), ce se ocupă cu susținerea copiilor cu dizabilități și părinții acestora.
- Fundația „cAUTă" își propune să promoveze drepturile și interesele copiilor cu autism și ale familiilor acestora, fiindu-le alături prin aplicarea terapiei comportamentale de tip ABA și TEACH.

Principalele servicii oferite copiilor cu autism în cadrul asociației sunt:

- Evaluarea copiilor cu tulburări din spectru autist, dar și alte tulburări de dezvoltare;
- Intervenție (terapie comportamentală sau terapie ocupațională, în ședințe individuale sau în grupuri);
- Terapie logopedică;
- Grupuri de socializare;
- Grupuri de suport pentru părinți;
- Consilierea psihologică a familiei copilului cu tulburări de spectru autist.

Administrația publică

Primăria oraşului Târgu Neamţ este organizată şi funcţionează potrivit prevederilor OUG nr. 57 din 2019 Codul Administrativ, privind administraţia publică locală, cu modificările și completările ulterioare şi în conformitate cu hotărârile Consiliului Local al oraşului Târgu Neamţ privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi şi a statului de funcţii ale Aparatului de specialitate al Primarului.

Primarul, Viceprimarul, Secretarul oraşului, Administratorul public împreună cu Aparatul de specialitate al Primarului constituie Primăria oraşului Târgu Neamţ, instituţie publică cu activitate permanentă care asigură ducerea la îndeplinire a prevederilor Constituţiei, ale legilor ţării, ale decretelor Preşedintelui României, ale hotărârilor Guvernului, ale actelor emise de ministere şi alte autorităţi ale administraţiei publice centrale, ale hotărârilor Consiliului judeţean, ale Consiliului local şi soluţionează problemele curente ale colectivităţii. Asigură respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale cetăţenilor.

Sediul Primăriei este în oraşul Târgu Neamţ, str. Ştefan cel Mare nr. 62 înscris în C.F. nr. 2614104.

Statutul juridic al primarului cuprinde şi calitatea de reprezentant al statului în oraş. Ca atare, el are nu numai calitatea de demnitar ales, ci şi pe aceea de şef al administraţiei publice locale aflat "în serviciul acesteia". Atribuţiile ce revin primarului, sunt stabilite de lege sau încredinţate de către Consiliul Local. Primarul exercită funcţia de ordonator principal de credite, numeşte şi eliberează din funcţie personalul din aparatul de specialitate, cât și din cadrul serviciilor subordonate Consiliului Local, controlează activitatea personalului din aparatul de specialitate şi al serviciilor publice de deservire.

Primarul, în exercitarea atribuţiilor sale, emite dispoziţii cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii după ce sunt aduse la cunoştinţa publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate. Viceprimarul este ales de Consiliul Local.

Viceprimarul exercită atribuţii delegate de către Primar, prin dispoziţia acestuia. Viceprimarul întocmește și semnează actele pe care le presupune executarea atribuţiei delegate.

Secretarul orașului Târgu Neamţ este funcţionar public cu funcţie publică de conducere, este subordonat Primarului, are stabilitate în funcţie şi îndeplineşte atribuţiile stabilite de lege şi cele încredinţate de către Consiliul Local sau de către Primar. Secretarul oraşului îşi desfăşoară activitatea în condiţiile legii. Atribuţiile principale ale secretarului sunt:

- Avizarea pentru legalitate a dispoziţiilor primarului şi ale hotărârilor consiliului local;
- Organizează arhiva şi evidenţa statistică a hotărârilor consiliului local şi a dispoziţiilor primarului, respectiv a hotărârilor consiliului judeţean şi a dispoziţiilor preşedintelui consiliului judeţean;
- Asigurarea gestionării procedurilor administrative privind relaţia dintre consiliul local şi primar şi între aceştia şi prefect;
- Pregăteşte lucrările supuse dezbaterii consiliului local;
- Asigură procedurile de convocare a consiliului local şi efectuarea lucrărilor de secretariat, comunică ordinea de zi, întocmeşte procesul-verbal al şedinţelor consiliului local şi redactează hotărârile consiliului local.

Administratorul public este angajat în baza unui contract de management pe durată determinată, ca urmare a promovării concursului organizat pentru ocuparea postului de administrator public, conform prevederilor art.12, alin.2 din Codul Muncii. Administratorul public îndeplineşte atribuţiile stabilite de Primarul oraşului Târgu Neamţ şi urmăreşte îndeplinirea obiectivelor şi criteriilor de performanţă stabilite prin hotărârile Consiliului Local. Atribuţiile acestuia sunt:

- Elaborarea proiectelor de strategii ce privesc starea economică, socială şi de mediu a unităţii administrativ-teritoriale;
- Coordonarea diferitelor îndatoriri delegate de primar în baza contractului de management şi a fişei de post;
- Monitorizarea implementării strategiilor şi programelor în domeniile de responsabilitate, participarea în calitate de invitat la ședinţele consiliului local;
- Reprezentarea instituţiei în relaţia cu toate organele de control specializate şi semnarea în numele instituţiei a proceselor verbale de control rezultate în urma desfăşurării activităţilor de control precum şi rapoartele rezultate din misiunile de audit intern desfăşurate de către Compartimentul de Audit Public Intern din cadrul aparatului de specialitate al Primarului .
- Îndeplinea atribuţiilor referitoare la relaţia cu Consiliul Local al oraşului Târgu Neamţ;

- Participarea la negocierea contractului colectiv de muncă al salariaţilor aparatului de specialitate al Primarului;
- Coordonarea procesului de elaborare, de către departamentele de specialitate, a raportului anual asupra situaţiei gestionării bunurilor aparţinând unităţii administrativ-teritoriale şi prezentarea Consiliului Local acest raport.

Aparatul de specialitate al Primarului cuprinde funcţionarii publici şi personalul contractual din direcţii, servicii şi compartimente prevăzute în organigramă şi regulament. El îşi desfăşoară activitatea în conformitate cu prevederile legii, hotărârilor Guvernului şi ale Consiliului local. Structura acestuia şi numărul de personal este, în concordanţă cu specificul instituţiei, în limita mijloacelor financiare de care dispune şi cu respectarea dispoziţiilor legale.

Funcţionarii publici au obligaţia de a apăra în mod loial prestigiul Primăriei orașului Târgu Neamţ, precum şi de a se abţine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

Atracția resurselor din teritoriile învecinate

Comunele vecine ale orașului Târgu Neamț sunt:

- la nord: comuna Răucești;
- la est: comuna Timișești;
- la sud-est: comuna Petricani;
- la sud: comuna Grumăzești;
- la sud-vest: comuna Agapia;
- la vest: comuna Vânători-Neamț.

În Uniunea Europeană spațiul rural este definit prin recomandarea nr. 1296 din anul 1926, drept un teritoriu de interior sau de coastă (continental sau litoral) caracterizat prin sate și orașe mici, unde principalele activități sunt agricole și silvice, activități de agro-cultură și de pescuit, activități de agrement și petrecere a timpului liber, activități de mică industrie.

Orașul Târgu Neamț atrage resurse din imediata vecinătate.

Din punct de vedere economic, există:

- Spațiul rural periurban;
- Spațiul rural intermediar;
- Pațiul rural periferic marginalizat sau defavorizat.

Spațiul rural periurban sau preorășenesc, geografic este amplasat în imediata vecinătate a centrelor urbane și se întinde pe o distanță egală cu forța de atracție sau de contaminare a centrului urban (1 – 5 km). Aceste spații se caracterizează prin:

- Veniturile populației sunt preponderent non-agricole;
- Arhitectura este dominată de volumetria urbană;

- ❖ Economia este dezvoltată și dominată de infrastructura comercială și industrială a urbanului;
- ❖ Aici sunt amplasate centrele comerciale mari și majoritatea industriilor;
- ❖ Migrația este pozitivă;
- ❖ Aceste spații au scop rezidențial pentru locuitorii din urban.

Spațiul rural intermediar este amplasat într-o zonă în care forța de atracție a urbanului este foarte scăzută (15 – 50 km). Se caracterizează prin:

- ❖ Economia este dominată de agricultură;
- ❖ Veniturile populației sunt agricole;
- ❖ Arhitectura este specifică ruralului național;
- ❖ Sâmburii de dezvoltare economică sunt dați de industriile de depozitare și procesare a materiilor prime agricole;
- ❖ Migrația este negativă;
- ❖ Populația se caracterizează prin îmbătrânire.

Spațiul rural periferic sau defavorizat

Economia este dominată de serviciile publice (învățământ, sănătate, securitate personală, susținere socială). Resursele economice sunt puține și greu de pus în valoare (altitudini mari, zone secetoase sau cu inundații, zone cu terenuri degradate, zone fără infrastructură tehnică). Procesul de depopulare este accentuat în lipsa activităților economice. Veniturile populației sunt mai mici cu peste 25% față de media națională. Infrastructura din spațiul urban acționează ca un magnet pentru populația din spațiul rural. Aici sunt atrase principalele resurse:

- forță de muncă;
- personal calificat;
- tineri;
- resurse naturale, ș.a.

Ca urmare a posibilităților limitate din spațiul rural, populația își alocă principalele resurse în mediul urban:

- o Efectuează cumpărături – produse de alimentație, produse de întreținere, îmbrăcăminte, ș.a.;
- o Frecventează unități de alimentație publică;
- o Utilizează servicii din mediul urban, ș.a.

Prin posibilitatea accesării unei game vaste de servicii și produse, populația din mediul rural este atrasă de spațiul urban, contribuind la creșterea economiei locale. Principala resursă atrasă către mediul urban este resursa umană.

Prezentarea comunei Răucești

Comuna Răucești este formată din satele Oglinzi, Răucești (reședința), Săvești și Ungheni, cu o suprafață de 77,1 km^2 și o densitate a populației de 109,3 locuitori/km^2 la 1 ianuarie 2020.

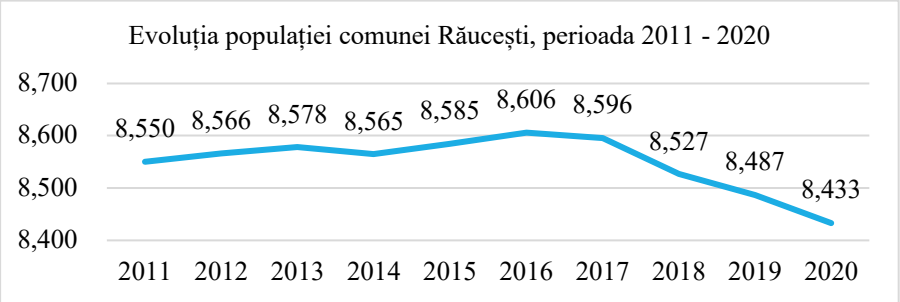

Figura 5.1: Evoluția populației comunei Răucești, perioada 2011 – 2020

Conform INS, populația comunei Răucești a prezentat o tendință ușor ascendentă în intervalul de timp 2011 – 2016 atingând numărul maxim de locuitori în anul 2016, acesta fiind de 8.606 persoane, urmând ca din anul 2017 populația să se diminueze ajungând în anul 2020 să fie cu 1,37% mai mică față de anul 2011.

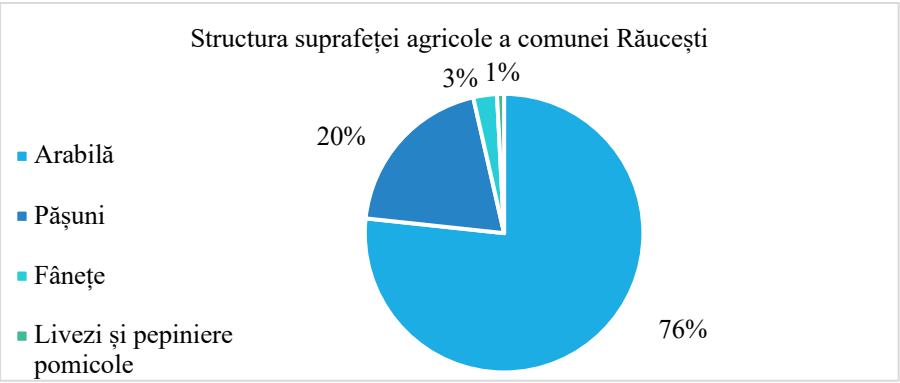

Figura 5.2: Structura suprafeței agricole a comunei Răucești

Conform figurii 5.2 la nivelul comunei Răucești peste 75% din suprafața agricolă este arabilă în timp ce doar 1% este ocupată cu livezi și pepiniere pomicole.

Tabelul 5.15: Numărul mediu al salariaților în comuna Răucești
(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Salariați	276	317	278	120	104	102	206	214	220

Analizând evoluția numărului de salariați în comuna Răucești în perioada 2011 – 2019, se constată faptul că în intervalul de timp 2014 – 2016 s-a înregistrat o reducere la jumătate a numărului salariaților comparativ cu restul anilor. În anul 2019 media salariaților a fost de 220 persoane, cu 20,29% mai mică față de anul 2011. După anul 2016 s-a înregistrat o ușoară tendință ascendentă.

Tabelul 5.16: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Răucești
(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Șomeri	403	386	344	412	423	421	409	306	295

Numărul șomerilor înregistrați în comuna Răucești este mai ridicat decât numărul mediu de salariați, prezentând valori și de 4 ori mai mari față de cel al salariaților. După anul 2015 se observă o tendiță descendentă ajungându-se la 295 șomeri înregistrați în anul 2019, cu 26,8% mai puțini comparativ cu anul 2011.

Prezentarea comunei Timișești

Comuna Timișești este formată din satele Dumbrava, Plăieșu, Preutești, Timișești (reședința) și Zvorănești, cu o suprafață de 25,76 km^2 și o densitate a populației de 156,9 locuitori/ km^2 la 1 ianuarie 2020.

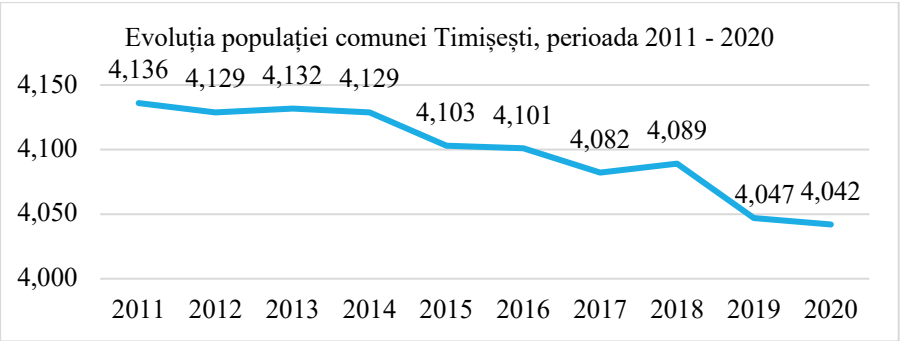

Figura 5.3: Evoluția populației comunei Timișești, perioada 2011 – 2020

Populația comunei Timișești a înregistrat o tendință descendentă în perioada 2011 – 2020. În anul 2020 populația comunei era de 4.042 persoane, cu 2,28% mai mică comparativ cu anul 2011.

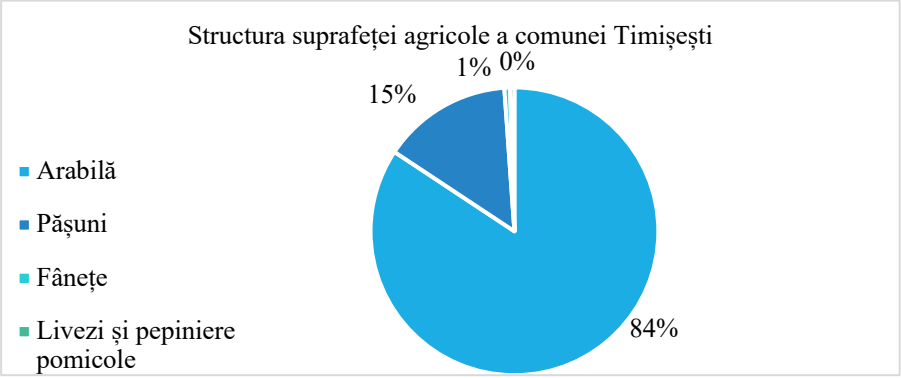

Figura 5.4: Structura suprafeței agricole a comunei Timișești

O mare parte a suprafeței agricole din comuna Timișești este arabilă (84%) iar suprafața ocupată cu fânețe, livezi și pepiniere este sub 2%.

Tabelul 5.17: Numărul mediu al salariaților în comuna Timișești (Sursa: INSSE)

Anul	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Salariați	218	193	201	119	113	116	168	184	213

Analizând evoluția numărului de salariați din comuna Răucești în perioada 2011 – 2019, se constată faptul că în intervalul de timp 2014 – 2016 s-a înregistrat o reducere la jumătate a numărului salariaților comparativ cu restul anilor analizați. În anul 2019 media salariaților a fost de 213 persoane, cu 2,3% mai mică față de anul 2011. După anul 2016 s-a evidențiat o tendință ascendendtă.

Tabelul 5.18: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Timișești (Sursa: INSSE)

Anul	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Șomeri	73	60	50	46	48	33	44	29	27

Comuna Timișești prezintă un număr redus de șomeri înregistrați, în perioada 2011 – 2019 evidențiindu-se o tendință descendentă. Astfel, în anul

2019 au fost înregitrați 27 de șomeri, cu 63% mai puțini comparativ cu anul 2011.

Prezentarea comunei Petricani

Comuna Petricani este formată din satele Boiștea, Petricani (reședința), Târpești și Țolici, cu o suprafață de 36,37 km^2 și o densitate a populației de 168,7 locuitori/km^2 la 1 ianuarie 2020.

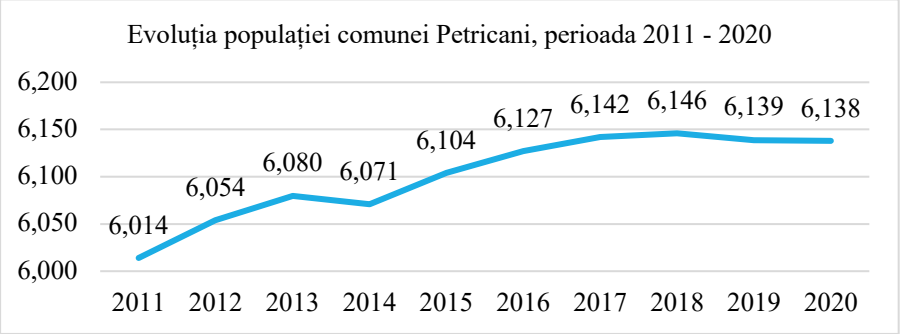

Figura 5.5: Evoluția populației comunei Petricani, perioada 2011 – 2020

Populația comunei Petricani înregistrează o tendință ascendentă, ajungând în anul 2020 la 6.138 locuitori, cu 2,06% mai mulți față de anul 2011. Cea mai ridicată valoarea a populației a fost înregistrată în anul 2018, aceasta fiind de 6.146.

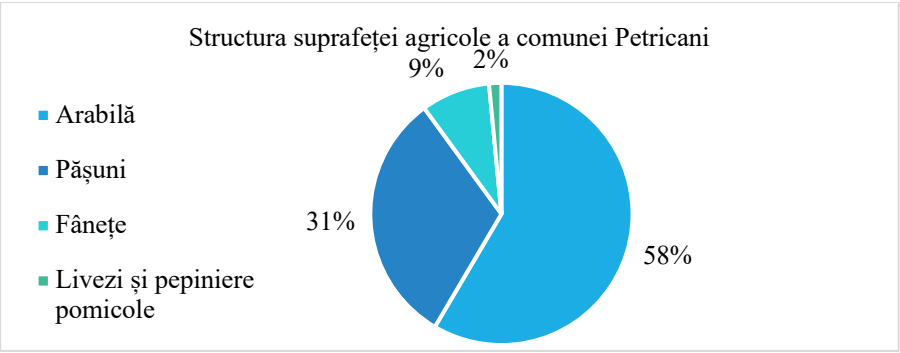

Figura 5.6: Structura suprafeței agricole a comunei Petricani

Comuna Petricani nu deține o pondere la fel de ridicată (58%) a suprafeței arabile precum comunele analizate anterior, având o suprafață considerabilă de pășuni (31%) și fânețe (9%).

Tabelul 5.19: Numărul mediu al salariaților în comuna Petricani
(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Salariați	417	435	445	327	225	221	231	253	257

Analizând evoluția numărului de salariați din comuna Petricani în perioada 2011 – 2019, se constată faptul că în intervalul de timp 2014 – 2016 s-a înregistrat o reducere majoră a numărului salariaților comparativ cu perioada 2011 – 2013. În anul 2019 media salariaților a fost de 257 persoane, cu 38,37% mai mică față de anul 2011. După anul 2016 s-a evidențiat o tendință ascendendtă.

Tabelul 5.20: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Petricani
(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Șomeri	117	160	152	217	217	204	147	134	72

La nivelul comunei Petricani, numărul șomerilor înregistrați atinge apogeul maxim în anii 2014 – 2015, urmând să se reducă treptat numărul acestora, astfel în anul 2019 erau înregistrați 72 de șomeri, cu 66,83% mai puțini comparativ cu anul 2015.

Prezentarea comunei Grumăzești

Comuna Grumăzești este formată din satele Curechiștea, Grumăzești (reședința), Netezi și Topolița, cu o suprafață de 39,76 km^2 și o densitate a populației de 131,3 locuitori/km^2 la 1 ianuari 2020.

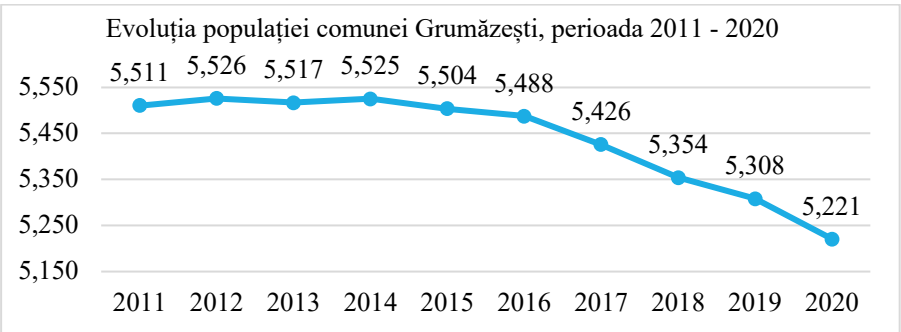

Figura 5.7: Evoluția populației comunei Grumăzești, perioada 2011 – 2020

În comuna Grumăzești populația nu a înregistrat modificări semnificative în perioada 2011 – 2014, urmând să scadă treptat până în anul

2020 când a ajuns la 5.221 locuitori, cu 5,27% mai puțini comparativ cu anul 2011.

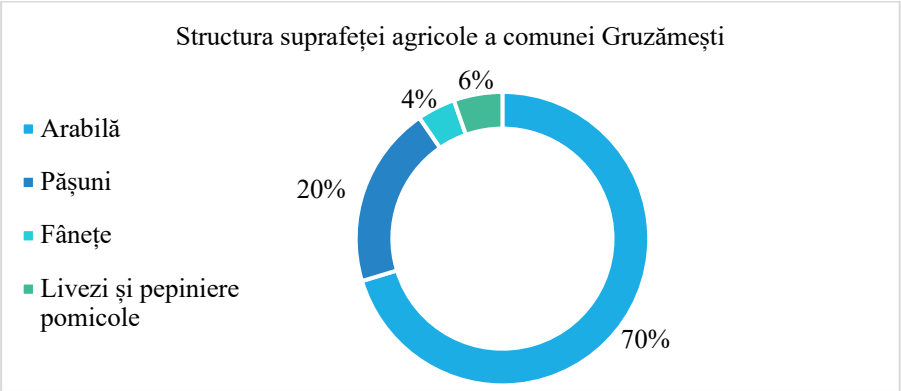

Figura 5.8: Structura suprafeței agricole a comunei Grumăzești

În comuna Grumăzești, o pondere de 70% din suprafața agricolă este arabilă, comparativ cu restul comunelor analizate aceasta deține o suprafață ridicată de livezi și pepiniere pomicole cu o pondere de 6%.

Tabelul 5.21: Numărul mediu al salariaților în comuna Grumăzești (Sursa: INSSE)

Anul	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Salariați	293	302	316	175	249	245	246	240	248

Numărul mediu al salariaților din comuna Grumăzești a suferit o scădere puternică în anul 2014, reducându-se la o medie de 175 salariați, urmând ca din anul 2015 să se observe o tendință ușor ascendentă ajungându-se la o medie de 248 salariați în anul 2019, cu 15,36% mai puțini comparativ cu anul 2011.

Tabelul 5.22: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Grumăzești (Sursa: INSSE)

Anul	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Șomeri	55	32	56	45	56	57	57	77	63

Numărul de șomeri din comuna Grumăzești se menține relativ constant, cu cea mai mică valoare în anul 2012 de 32 șomeri înregistrați. Ulterior s-a observat o tendință ascendentă, în anul 2019 fiind 63 de șomeri înregistrați, cu 14,54% mai mulți față de anul 2011.

Prezentarea comunei Agapia

Comuna Agapia este formată din satele Agapia (reședința), Filioara, Săcălușești și Văratec, cu o suprafață de 58,58 km^2 și o densitate a populației de 71,8 locuitori/ km^2 la 1 ianuarie 2020.

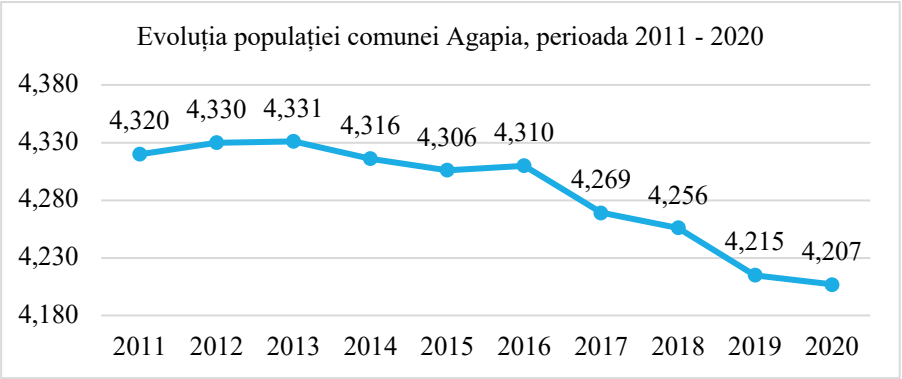

Figura 5.9: Evoluția populației comunei Agapia, perioada 2011 – 2020

În comuna Grumăzești s-a prezentat o creștere a populației în perioada 2011 – 2013, urmând să scadă până în anul 2020 ajungând la 4.207 locuitori, cu 2,62% mai puțini comparativ cu anul 2011.

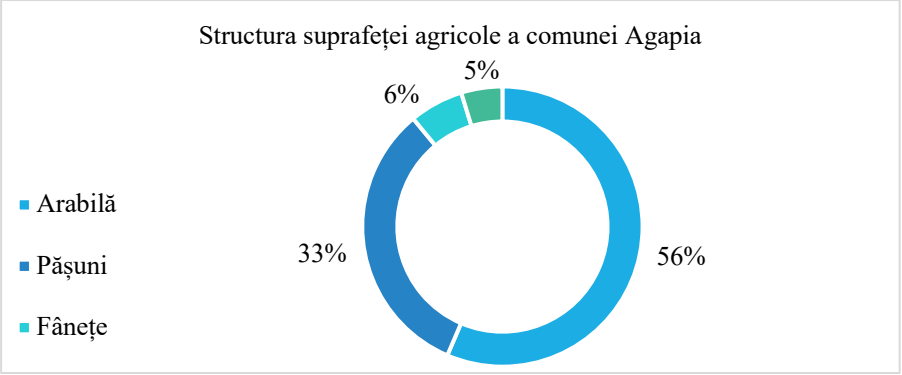

Figura 5.10: Structura suprafeței agricole a comunei Agapia

Comuna Agapia deține cea mai redusă suprafață agricolă dintre toate comunele analizate, cu o pondere de 56% fiind arabilă iar 33% fiind pășuni.

Tabelul 5.23: Numărul mediu al salariaților în comuna Agapia
(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Salariați	223	235	220	179	242	222	232	253	257

Numărul mediu al salariaților în comuna Agapia a suferit o scădere seminifcativă în anul 2014, reducându-se la o medie de 179 salariați, urmând ca după anul 2016 să se observe o tendință ușor ascendentă ajungâdu-se la o medie de 257 salariați în anul 2019, cu 15,24% mai mulți comparativ cu anul 2011.

Tabelul 5.24: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Agapia
(Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Șomeri	43	70	83	76	68	55	52	48	36

Numărul șomerilor înregistrați a crescut în perioada 2011 – 2013 ajungând la 83 șomeri înregistrați, urmând să scadă treptat din anul 2014 până în 2019 ajungând la 36 șomeri înregistrați, aceasta fiind și cea mai mică valoare a intervalului analizat, cu 16,28% șomeri înregistrați mai puțini comparativ cu anul 2011.

Prezentarea comunei Vânători-Neamț

Comuna Vânători-Neamț este formată din satele Lunca, Mânăstirea Neamț, Nemțișor și Vânători - Neamț (reședința), cu o suprafață de 167,31 km^2 și o densitate a populației de 51,44 locuitori/km^2 la 1 ianuarie 2020.

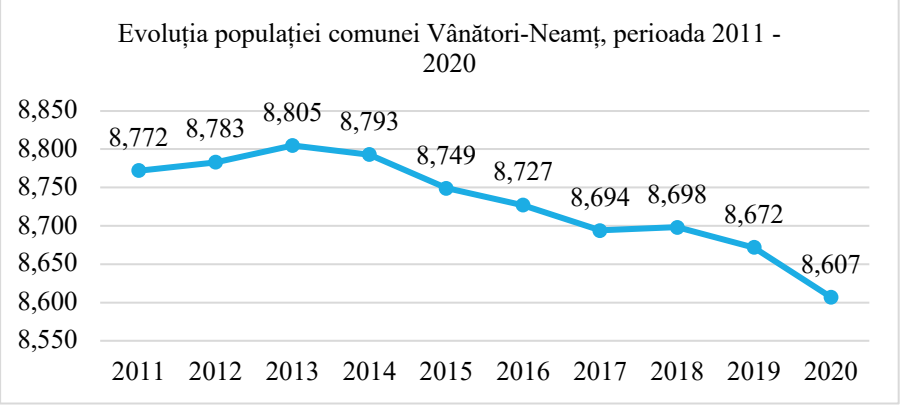

Figura 5.11: Evoluția populației comunei Vânători-Neamț, perioada 2011 – 2020

În comuna Vânători-Neamț s-a înregistrat o creștere a populației în perioada 2011 – 2013, urmând să scadă până în anul 2020 ajungând la 8.607 locuitori, cu 1,89% mai puțini comparativ cu anul 2011. Comuna Vânători-Neamț are cea mai ridicată populație dintre comune analizate.

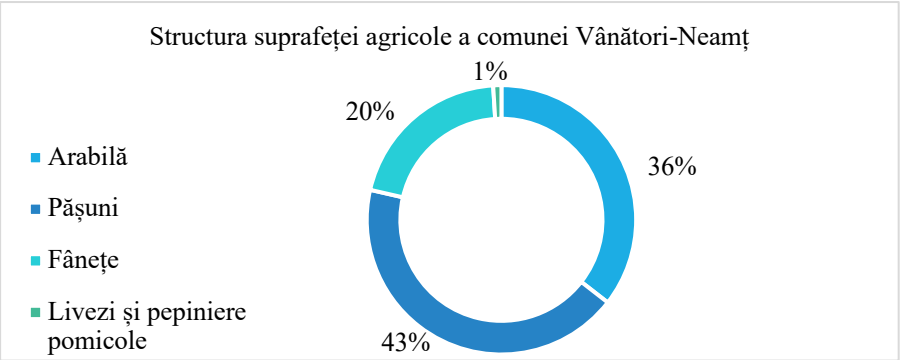

Figura 5.12: Structura suprafeței agricole a comunei Vânători-Neamț

La nivelul comunei Vânători-Neamț suprafața ocupată cu pășuni deține o pondere de 43% din suprafața agricolă, urmată de cea arabilă cu o pondere de 36%.

Tabelul 5.25: Numărul mediu al salariaților în comuna Vânători-Neamț (Sursa: INSSE)

Anul	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Salariați	660	627	672	493	639	636	646	670	678

Numărul mediu al salariaților în comuna Vânători-Neamț a suferit o scădere puternică în anul 2014, reducându-se la o medie de 493 salariați, urmând ca după anul 2016 să se observe o tendință ușor ascendentă ajungându-se la o medie de 678 salariați în anul 2019, cu 2,72% mai mulți comparativ cu anul 2011.

Tabelul 5.26: Numărul șomerilor înregistrați în comuna Vânători-Neamț (Sursa: INSSE)

Anul	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Șomeri	248	239	198	290	283	314	256	214	197

Numărul șomerilor înregistrați a prezentat fluctuații, astfel în anul 2016 a atins cea mai ridicată valoare de 314 șomeri înregistrați, urmând apoi

o tendința descendentă, în anul 2019 atingându-se numărul de 197 șomeri înregistrați fiind și cea mai mică valoare a perioadei.

În urma realizării unei anchete sociologice în rândul comunităţii orașului Târgu Neamţ privind satisfacția față de rețelele edilitare, utilități/ servicii publice, au reieșit următoarele:

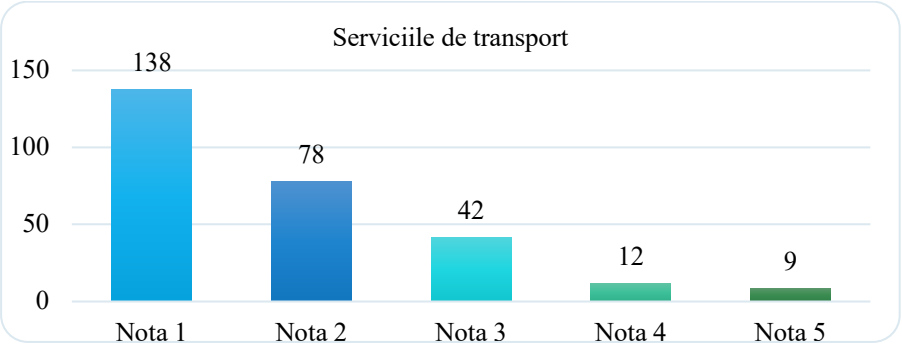

Figura 5.13: Nivelul de satisfacție privind serviciile de transport

Serviciile de transport au primit note cuprinse între 1 si 5. Cele mai multe voturi au fost acordate notei 1, acestea reprezentând 49,46% din răspunsuri, urmate de nota 2 și nota 3 ceea ce semnifică faptul că locuitorii orașului Târgu Neamț sunt nemulțumiți de serviciile de transport, media orașului fiind de 1,8/5. Din acest punct reiese necesitatea unei investiții/ atragerea de investitori pentru serviciile de transport, îmbunătățirea/ extinderea parcului auto, reducerea timpilor de așteptare a autobuzelor/ microbuzelor, îmbunătățirea infrastructurii rutiere pentru transportul public pentru a reduce timpul petrecut în trafic.

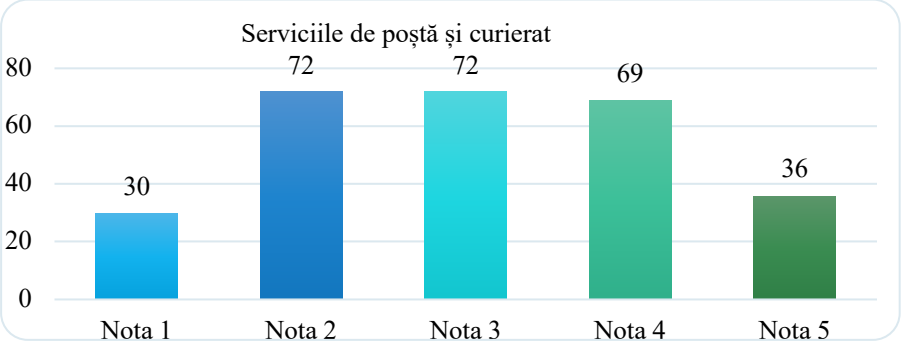

Figura 5.14: Nivelul de satisfacție privind serviciile de poștă și curierat

Voturile acordate serviciilor poștale și de curierat evidențiază faptul că locuitorii orașului Târgu Neamț sunt relativ mulțumiți. Majoritatea respondenților au acordat notele 2 și 3, însă o parte semnificativă a respondenților a acordat nota 4. Media orașului este de 3/5. Sunt recomandate investiții de îmbunătățire/ de modernizare/ digitalizare pentru a reduce timpii de livrare și creșterea gradului de precauție privind produsele livrate pentru a reduce numărul pachetelor deteriorate, precum și creșterea nivelului de acoperire pentru ca livrările să poată fi realizate pe un areal mai ridicat.

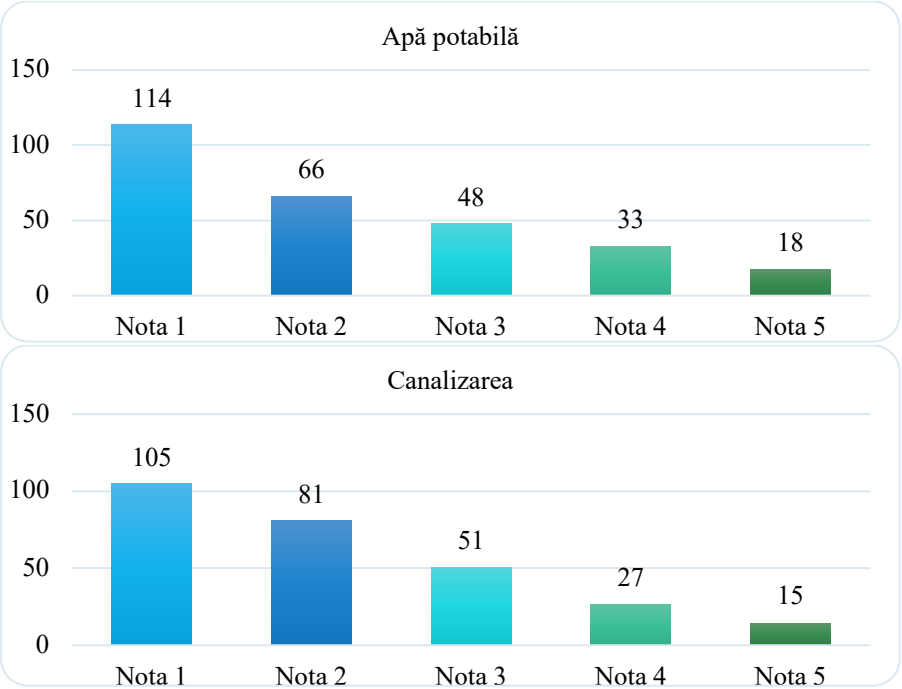

Figura 5.15: Nivelul de satisfacție privind rețeaua de apă potabilă și canalizare

Majoritatea respondenților, 114 respondenți, au acordat nota 1 pentru rețeua de apă potabilă, în timp ce 66 respondenți au acordat nota 2 și 48 de respondenți au acordat nota 3, media răspunsurilor totale fiind de 2/5.

În privința rețelei de canalizare 37,63% dintre respondenți au acordat nota 1, urmând ca 29% să ofere nota 2 iar 18,28% au acordat nota 3, rezultând o medie a răspunsurilor totale de 2,16/5. Conform răspunsurilor oferite sunt necesare investiții majore pentru dezvoltarea rețelei de apă potabilă și canalizare, aceste utilități devenind astfel accesibile pentru un număr cât mai

mare de locuințe, crescând calitatea vieții pentru locuitorii orașului Târgu Neamț.

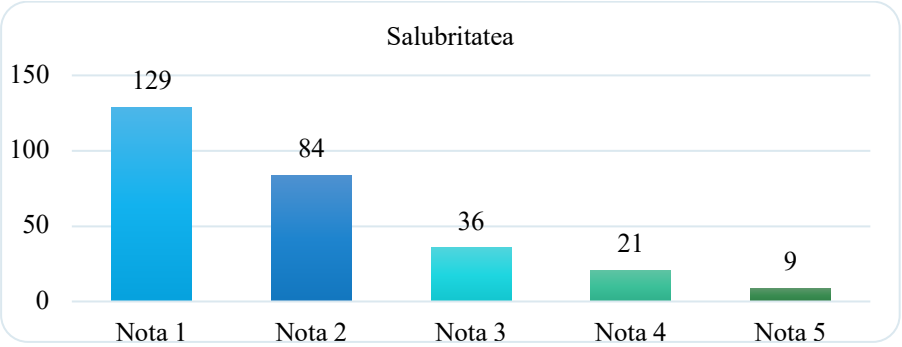

Figura 5.16: Nivelul de satisfacție privind serviciul de salubritate

Pentru serviciile de salubritate au fost acordate 129 respondenți au acordat nota 1, reprezentând 46,23% dintre respondenți, 84 de respondenți au acordat nota 2, media fiind de 1,9/5. Din acest punct reiese faptul că locuitorii orașului au o satisfacție scăzută față de infrastructura de salubritate. Privind acest subiect se pot aduce investiții pentru îmbunătățirea sistemului de salubritate, creșterea cantității de deșeuri reciclate, creșterea numărului de pubele, investiții în infrastructura de colectare selectivă și creșterea gradului de curățenie a orașului.

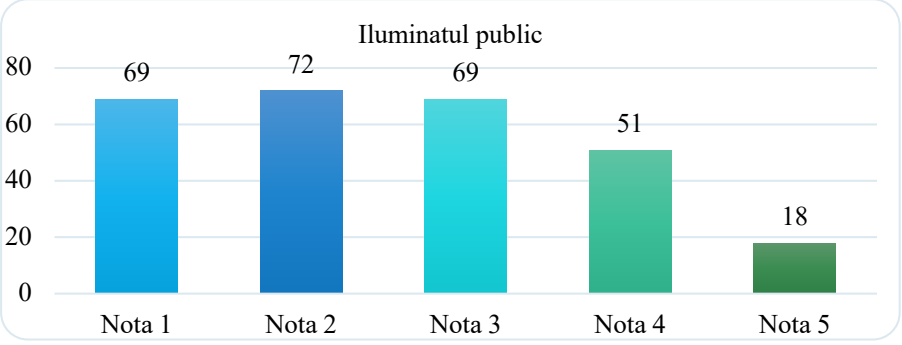

Figura 5.17: Nivelul de satisfacție privind iluminatul public

Analizând iluminatul public, majoritatea respondenților au acordat nota 2, reprezentând 25,8% dintre respondenți, urmând ca 69 de respondenți să acorde nota 2 și 69 de respondenți să acorde nota 3. Media calculată la nivelul orașului este de 2,56/5. Sunt necesare investiții pentru dezvoltarea

sistemului de iluminat public și creșterea eficacității acestuia, precum și utilizarea de surse de energie regenerabilă.

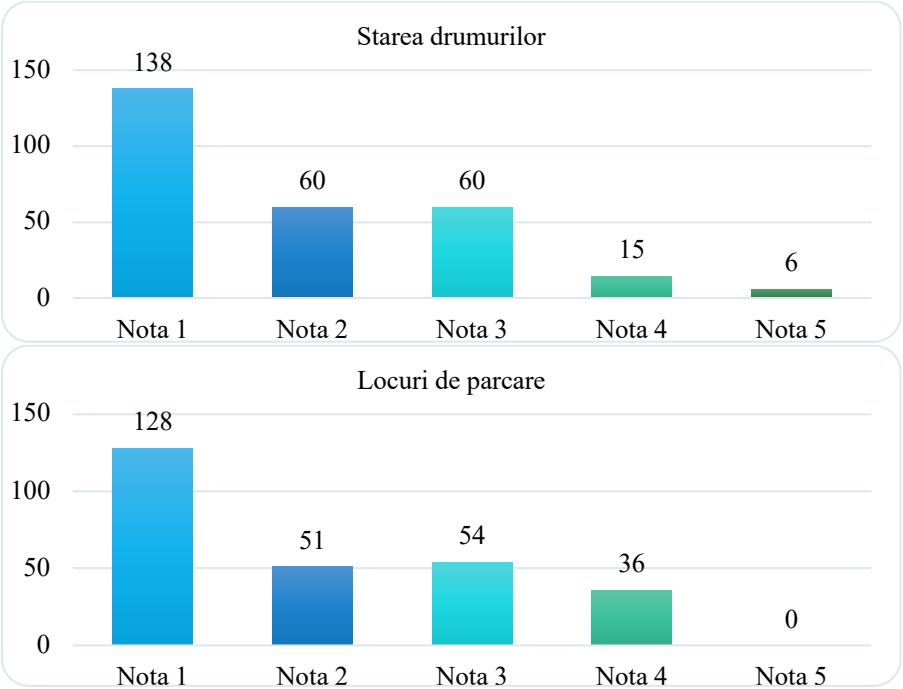

Figura 5.18: Nivelul de satisfacție privind infrastructura rutieră

Privind starea drumurilor, respondenții din orașul Târgu Neamț au acordat următoarele răspunsuri: 138 pentru nota 1, 60 pentru notele 2 și 3, 15 pentru nota 4 și 6 pentru nota 5. Media calculată la nivelul orașului Târgu Neamț este de 1,9/5 rezultând o satisfacție scăzută.

Pentru satisfacția față de locurile de parcare situația este asemănătoare. O pondere de 45,88% dintre respondenți au acordat nota 1, media răspunsurilor este de 1,9/5. Conform răspunsurilor primite situația este precară fiind necesare investiții majore pentru reabilitarea/ modernizarea drumurilor, creșterea suprafețelor de șosele cu îmbrăcăminți și amenajarea/ creșterea numărului de locuri de parcare prin realizarea de parcări subterane, supraterane, marcarea corespunzătoare a celor deja existente.

Analizând nivelul de mulțumire față de serviciile medicale/ sociale oferite, au reieșit următoarele:

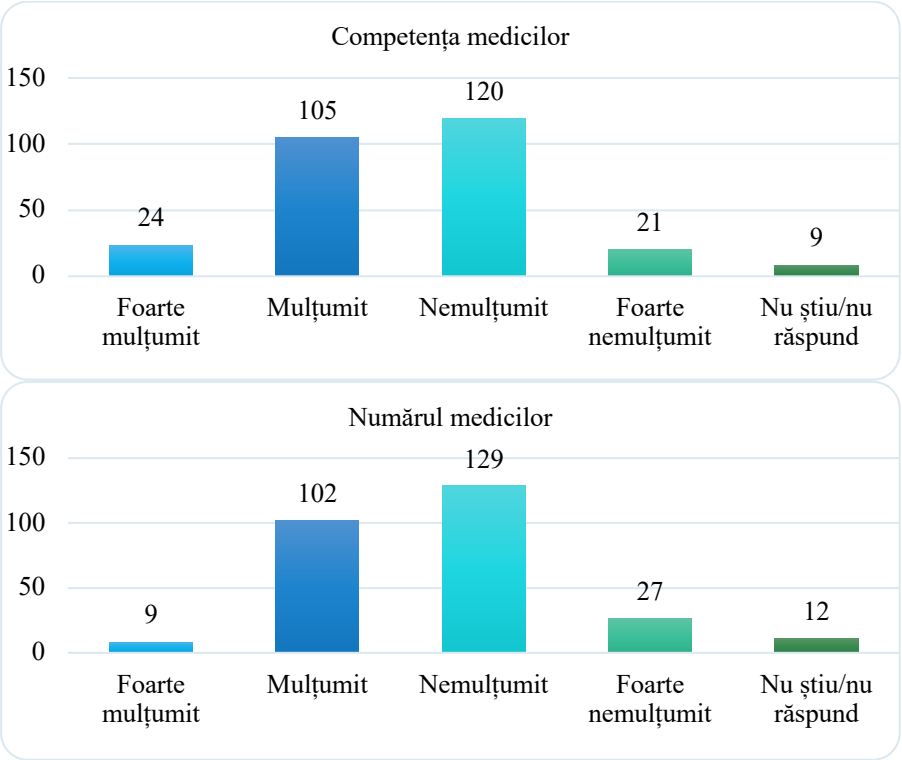

Figura 5.19: Nivelul de mulțumire față de medici

Majoritatea respondenților, 43%, s-au declarat „Nemulțumiți" față de competența și numărul medicilor. Totuși, 37% dintre respondenți s-au declarat „Mulțumiți". Creșterea satisfacției față de competența medicilor se poate realiza prin urmarea de cursuri de specialitate de către medici, creșterea interesului față de bunăstarea pacienților, accesul la aparatură/ echipamente necesare pentru consultații/ operații. Investițiile în infrastructura sanitară vor conduce la atragerea de personal medical competent.

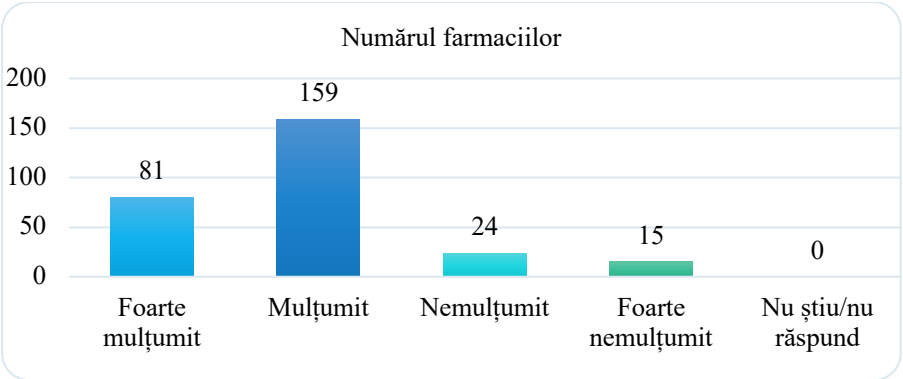

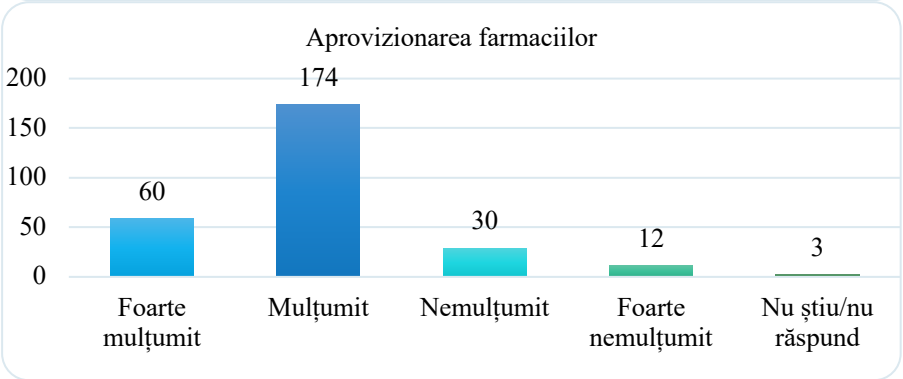

Figura 5.20: Nivelul de mulțumire privind farmaciile

Analizând aspectele legate de farmacii, peste 55% din respondenți se declară mulțumiți față de acestea iar aproximativ 28% sunt foarte mulțumiți. Analizând aceste răspunsuri se poate concluziona faptul că nivelul de mulțumire este unul ridicat, iar pentru a menține/ crește nivelul de mulțumire s-ar putea îmbogăți gama de medicamente disponibile în farmacii și s-ar putea înființa farmacii în zonele lipsite de acestea sau cu o densitate mult mai redusă față de alte zone ale orașului.

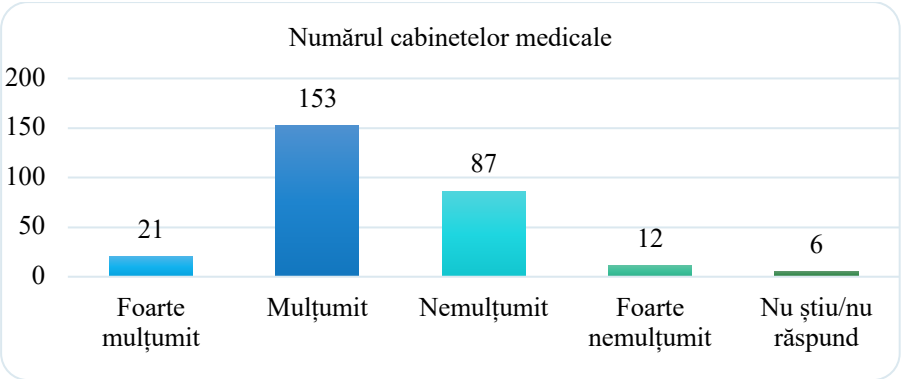

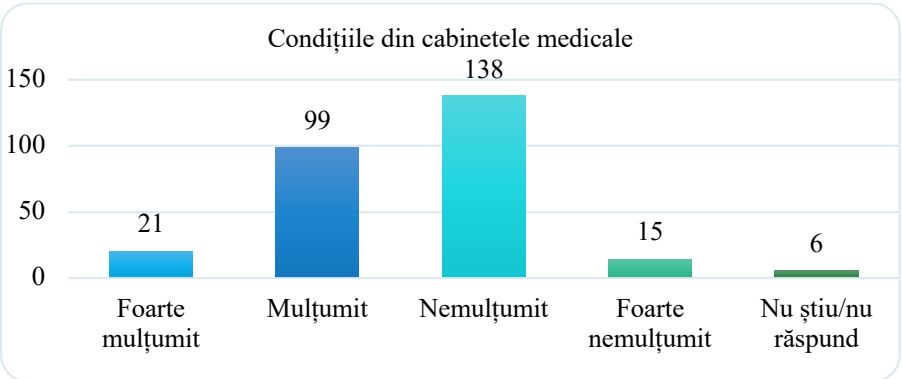

Figura 5.21: Nivelul de mulțumire privind cabinetele medicale

În privința numărului cabinetelor medicale, majoritatea respondenților (54,83%) s-au declarat mulțumiți, în timp ce 31,18% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți.

Pe de altă parte, în privința condițiilor din cabinetele medicale, 49,46% dintre respondenți s-au declarat „Nemulțumiți" iar 35,48% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți. Sunt necesare investiții pentru îmbunătățirea condițiilor oferite de cabinetele medicale, dotarea cu noi echipamente, reabilitarea cabinetelor dacă este cazul și creșterea numărului acestora pentru a satisface necesitățile întregii societăți.

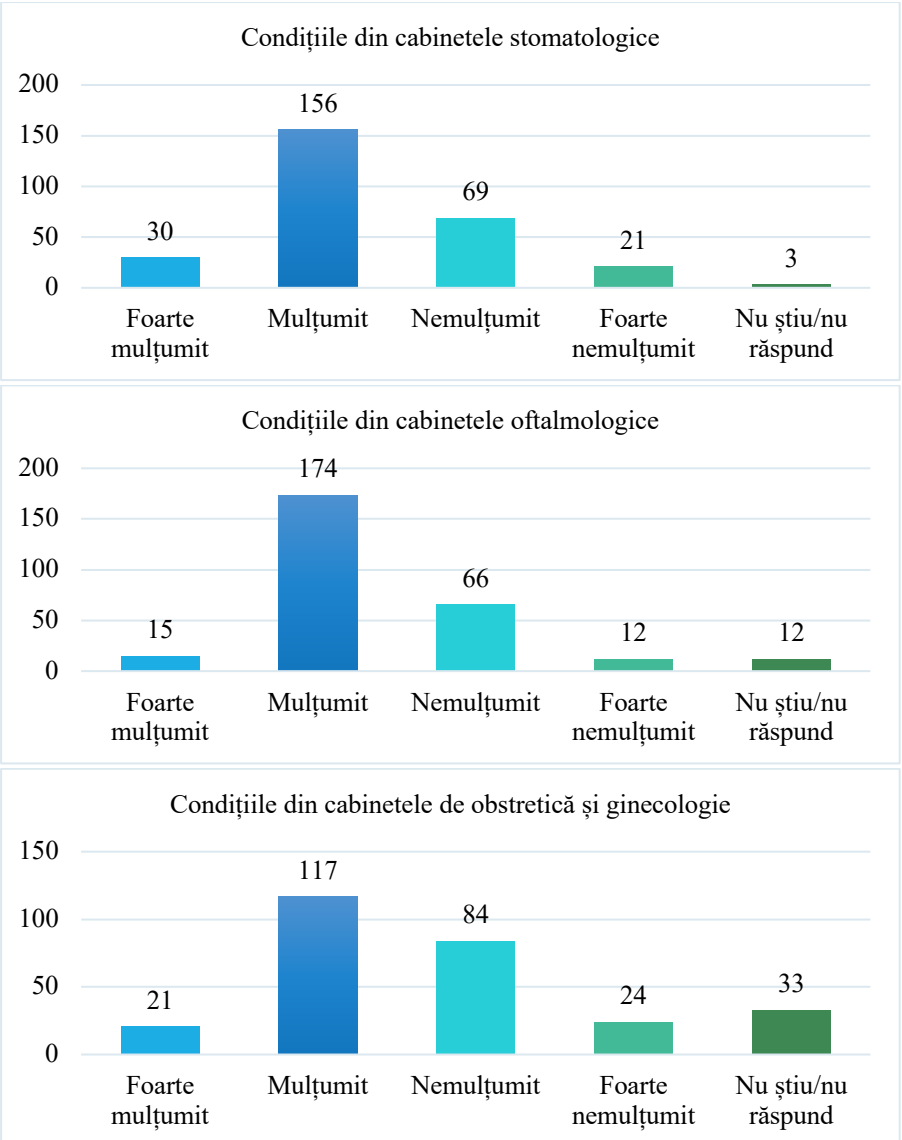

Figura 5.22: Nivelul de mulțumire privind cabinetele de specialitate

Analizând nivelul de mulțumire față de cabinetele de specialitate, toate cele 3 categorii împart aceeași tendință, majoritatea respondenților declarându-se mulțumiți. Pentru a îmbunătăți gradul de mulțumire sunt necesare investiții în aparatură/ echipamente pentru consultațiile/ operațiile de specialitate și creșterea/ îmbunătățirea personalului calificat de specialitate.

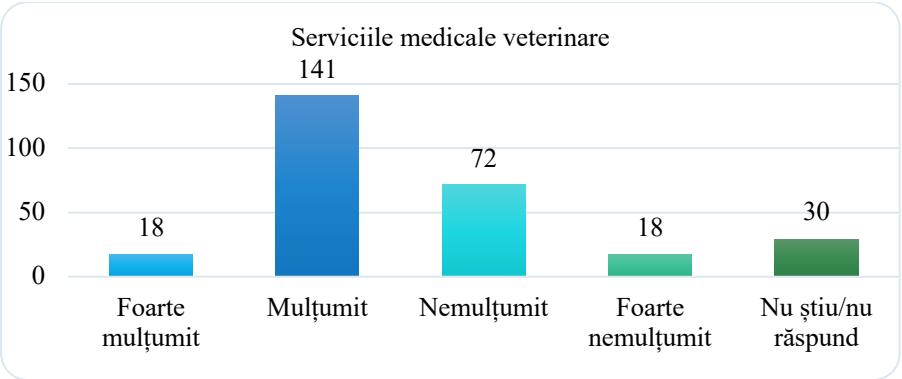

Figura 5.23: Nivelul de mulțumire privind serviciile medicale veterinare

Serviciile medicale veterinare sunt văzute ca mulțumitoare de către 50,5% dintre respondenți iar 25,8% se consideră nemulțumiți de acest aspect. Rezultă faptul că se poate interveni pentru a crește gradul de mulțumire al populației, prin realizarea unor investiții suplimentare, dotarea cu noi echipamente, creșterea numărului de cabinete veterinare și atragerea medicilor veterinari de calitate.

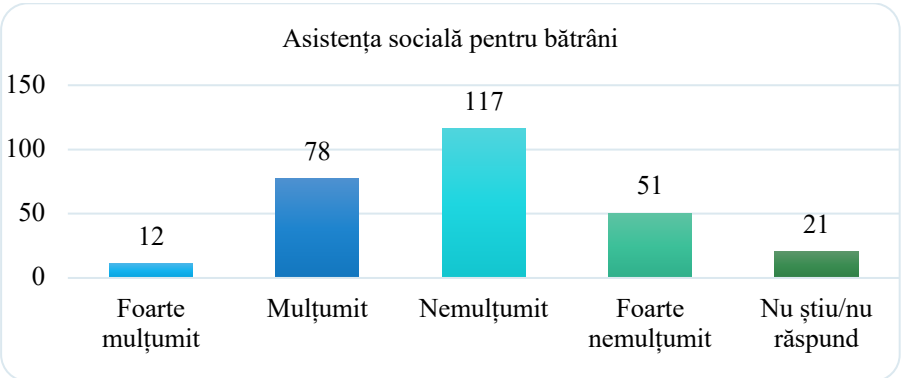

Figura 5.24: Nivelul de mulțumire privind asistența socială pentru bătrâni

Analizând serviciile de asistență socială pentru bătrâni majoritatea respondenților (41,93%) se declară nemulțumiți, 28% se declară mulțumiți în timp ce 18,28% sunt foarte mulțumiți față de această componentă. Sunt necesare investiții pentru crearea/ extinderea centrelor sociale pentru bătrâni și angajarea de personal pentru îngrijirea acestora.

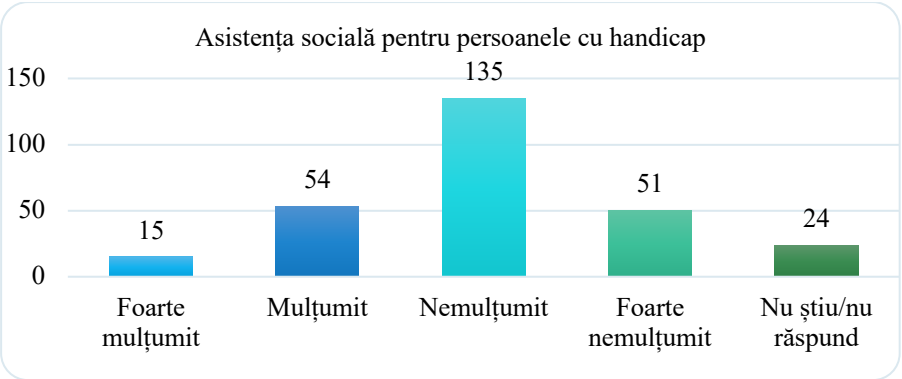

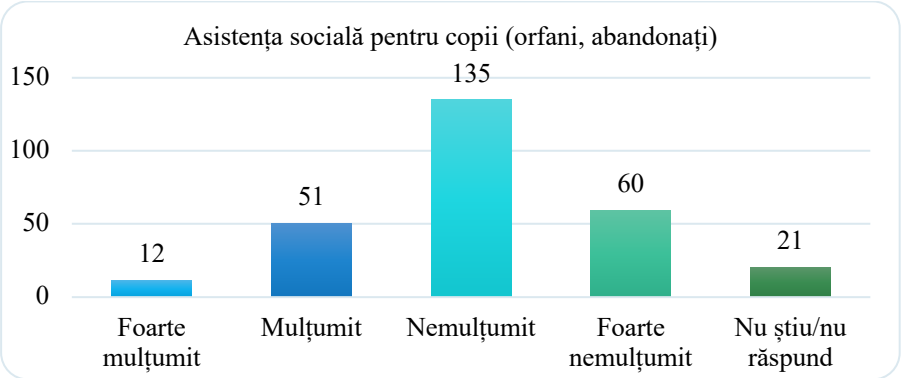

Figura 5.25: Nivelul de mulțumire privind asistențele sociale

Majoritatea respondenților, 48,38%, se declară nemulțumiți de situația asistenței sociale pentru persoanele cu handicap și cea pentru copiii orfani sau abandonați. Sunt necesare investiții pentru crearea/ extinderea centrelor sociale pentru categoriile menționate și angajarea de personal pentru îngrijirea acestora.

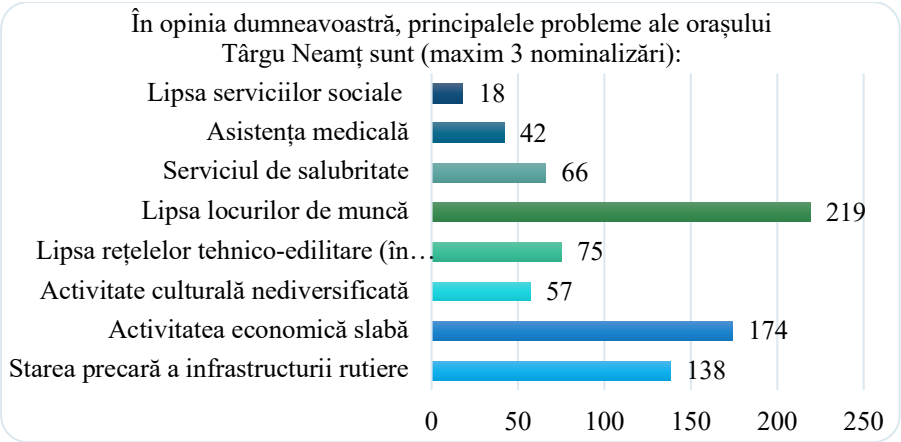

Figura 5.26: Opinia publicului privind problemele orașului Târgu Neamț

Conform respondenților cea mai mare problemă a orașului Târgu Neamț este lipsa locurilor de muncă, problemă votată de 27,75% dintre respondenți, urmată de activitatea economică subdezvoltată/ slabă și starea precară a infrastructurii rutiere. Alte probleme evidențiate sunt lipsa rețelor tehnico-edilitare pentru întregul oraș Târgu Neamț, sistemul de salubritate slab, precum și altele menționate în grafic.

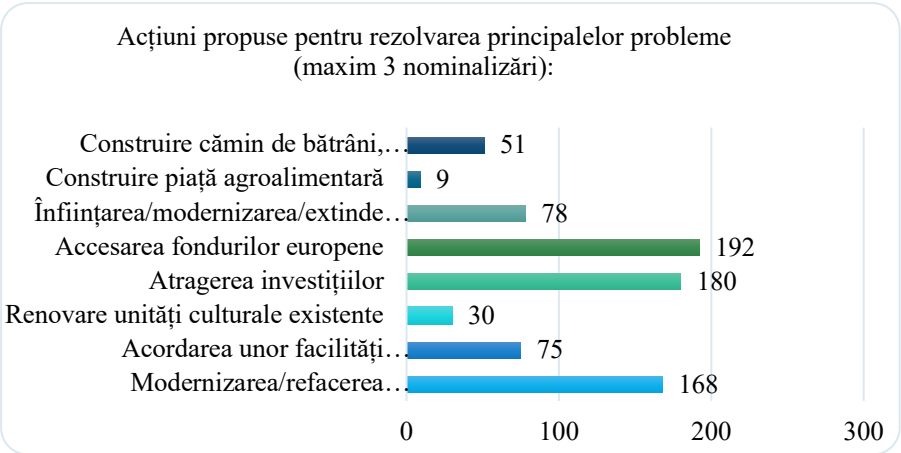

Figura 5.27: Acțiuni propuse de public pentru rezolvarea principalelor probleme

Analizând răspunsurile primite, cele 3 acțiuni propuse pentru rezolvarea principalelor probleme ale orașului votate de peste 150 respondenți sunt: accesarea fondurilor europene, atragerea investitorilor,

precum și modernizarea/ refacerea infrastructurii rutiere. Alte acțiuni propuse ar fi dezvoltarea rețelelor tehnico-edilitare, acordarea de facilități pentru investitori, precum și altele menționate în grafic.

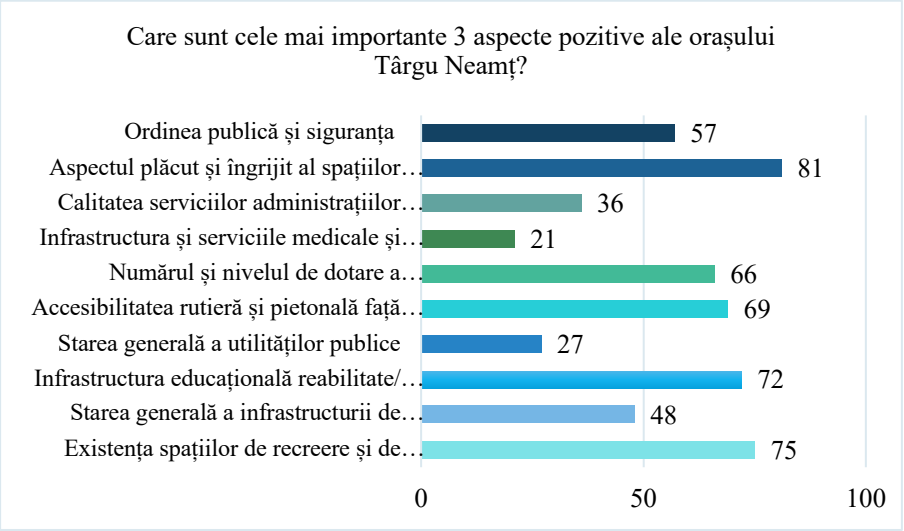

Figura 5.28: Opinia privind cele mai importante aspecte pozitive

Cel mai votat aspect pozitiv al orașului Târgu Neamț este aspectul plăcut și îngrijit al spațiilor publice, urmat de existența spațiilor de recreere și petrecere a timpului liber, ceea ce denotă faptul că orașul deține un aspect îngrijit și ample zone verzi pentru locuitori. Un alt aspect pozitiv important conform respondenților este reprezentat de infrastructura educațională.

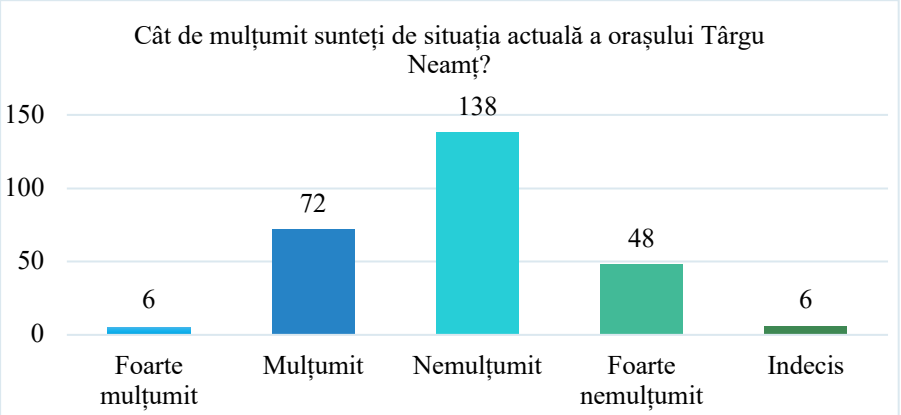

Figura 5.29: Mulțumirea față de situația actuală a orașului Târgu Neamț

Conform răspunsurilor primite, majoritatea respondenților (68,88%) sunt nemulțumiți față de situația existentă a orașului Târgu Neamț în timp ce doar 28,88% își exprimă un grad de mulțumire față de situația orașului.

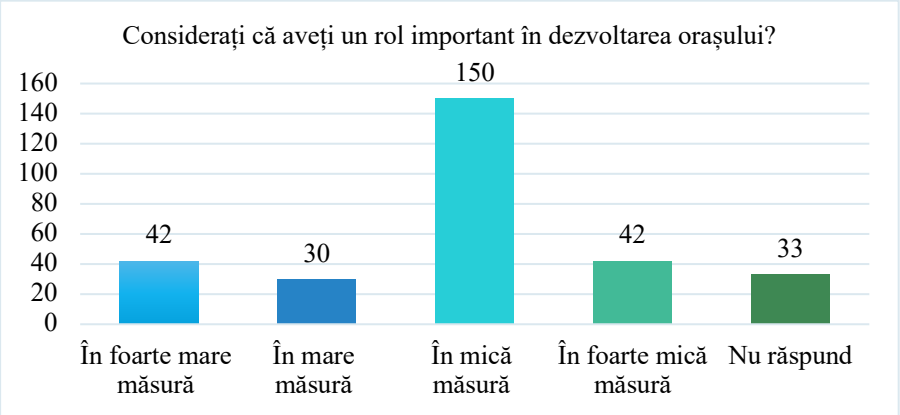

Figura 5.30: Importanța publicului în dezvoltarea orașului Târgu Neamț

Majoritatea persoanelor (50,5%) au răspuns prin faptul că au un rol important în mică măsură în ceea ce privește dezvoltarea orașului, în timp ce doar 10,1% consideră că joacă un rol important în mare măsură iar 14,14% consideră că rolul lor este important în foarte mare măsură. Ancheta sociologică realizată, a avut ca scop principal creșterea importanței rolului jucat de comunitate în dezvoltarea orașului prin evidențierea problemelor și nevoilor la nivelul orașului Târgu Neamț, astfel încât unitățile administrative să poată lucra împreună cu membrii comunității pentru rezolvarea/ remedierea/ îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor publice.

CAPITOLUL VI – SISTEMUL DE EDUCAȚIE

În Târgu Neamț există o tradiție a învățământului care a început odată cu deschiderea Școlii Domnești în 1853 și deschiderea, 5 ani mai târziu (1858), a primei școli publice pentru fete, „Școala Nr. 1 de Fete” în casele lui Mihail Kogălniceanu. Astăzi, cea mai prestigioasă instituție de învățământ este Colegiul Național „Ștefan cel Mare”. În oraș există o casă de cultură și o bibliotecă orășenească.

Colegiul Național „Ștefan cel Mare”

Începuturile Colegiului Naţional „Ştefan cel Mare” se regăsesc în istoria secolului al XIX-lea când, în Târgu Neamţ, se făcea din ce în ce mai simţită nevoia de şcoli publice. În Târgu Neamţ, începuturile educaţiei sunt legate de prima biserică construită în perimetrul oraşului. Această activitate este atestată documentar de certificatul emis de voievodul Grigore Alexandru Vodă, în anul 1756. Astfel, la 16 octombrie 1852, în cadrul unei mari solemnităţi, în prezenţa domnitorului Alexandru Ghica-Voievod, se inaugura „Şcoala Primară Nr.1 de băieţi” – Şcoala Domnească numită mai târziu în onoarea domnitorului care a inaugurat-o. Deficitară rămânea posibilitatea de a urma cursurile unei şcoli pentru fetele din Târgu Neamţ.

Această nevoie se transformă într-un memoriu al locuitorilor urbei, adresat caimacamului Teodor Balş, în care se cerea înfiinţarea unei şcoli de fete. Caimacamul a aprobat cererea, dând următoarea rezoluţie: „Departamentul bisericesc se va înţelege cu Doamna Ecaterina Balş, patroana şcolilor de fete, în ce priveşte înfiinţarea şcolii. Localul se va lua de la Mănăstirea Neamţului, iar profesoara va fi plătită ca şi la celelalte şcoli de judeţe.” (V.A. Urechea, Istoria Şcolilor; vol. I-VIII, Bucureşti, 1892).

Gheorghe Asachi, şeful Departamentului Instrucţiunii Publice, a propus ca localul acestei şcoli să fie dat de Mânăstirea Neamţului, aceasta fiind obligată să accepte aceast lucru prin hrisovul nr. 40 al Caimăcămiei, numai cu întreţinerea seminarului şi a şcolii primare de băieţi din Tg. Neamţ.

Abia dupa doi ani, în anul 1856, s-a rezolvat problema spaţiului şi şcoala de fete s-a putut înfiinţa sub îndrumarea institutoarei Sofia Cocea, în casa lui Mihail Kogălniceanu, de pe Uliţa Mare, pusă la dispoziţie de Consiliul Orăşenesc. Astăzi, pe locul „Şcolii de fete” se află gimnaziul Colegiului Naţional „Ştefan cel Mare”, care, până în anul 2003, a fiinţat ca şcoală autonomă, numită Şcoala „Mihail Kogălniceanu”. În anul 1864 s-a înfiinţat şi Şcoala Nr. 4, care în anul 1918 s-a transformat în Şcoala Medie

„Regina Maria”. Reforma învăţământului din anul 1948 a transformat această şcoala medie în liceu de 3 ani şi, în acelaşi timp, liceul a devinit un liceu mixt.

După statisticile anuale, la 15 septembrie 1951, a început cursurile prima serie de elevi, formată din 52 de elevi, care au absolvit în anul 1954. În toată această perioadă, titulatura instituţiei s-a schimbat în Şcoala Medie Mixtă, iar în noiembrie 1961 această a luat numele de Liceul Industrial „Ştefan cel Mare”. Din acest aşezământ de educaţie au absolvit pâna în prezent 63 de promoţii de elevi.

Din septembrie 1990 până în octombrie 2003, liceul a funcţionat sub denumirea de Liceul Teoretic „Ştefan cel Mare”, având clase cu profil real, respectiv umanist, ale căror specializări şi subspecializări sunt din cele mai diverse: matematică-informatică, ştiinţe ale naturii, ştiinţe sociale, filologie.

Transformarea Liceului Teoretic în Colegiu Naţional s-a produs în octombrie 2003, prin fuziunea Şcolii „Mihail Kogălniceanu” cu liceul, cele două instituţii devenind una singură cu un trecut istoric comun.

Imaginea 6.1: Colegiul Național „Ștefan cel Mare”

Liceul „Vasile Conta”

Înfiinţat pe structura Şcolii cu clasele I-VIII Nr. 1 „Vasile Conta” din Târgu Neamţ, desprinsă în anul 1997, din fosta Şcoală Nr. 2, continuatoare, la rândul ei, a fostei Şcoli Domneşti (înfiinţată în anul 1852), unde a învăţat Vasile Conta, personalitate marcantă a vieţii culturale româneşti. Datorită dezvoltării sectorului serviciilor și al celui comercial din zona Neamțului, s-a impus, ca o prioritate locală, dezvoltarea unor specializări preuniversitare

adaptate pieței muncii. Astfel, în anul școlar 2006 – 2007 s-au înființat primele clase ale unității de învățământ liceal, având ca specializare unică, de nivelul 3 din domeniul serviciilor, „Tehnician în activități economice”.

Liceul „Vasile Conta” are ca structură subordonată Grădinița cu Program Prelungit nr. 1, situată în strada Panazol, nr. 2.

Ziua de 15 Noiembrie, ziua de naștere a marelui filosof Vasile Conta, este declarată „Ziua liceului” şi este sărbătorită în fiecare an. Conducerea școlii, alături de părinții elevilor, a fost preocupată constant, după înființarea liceului în a oferi absolvenților din propriul gimnaziu posibilitatea de a rămâne în școală, autorizând și profilul real, în anul 2008. Un an mai târziu s-a înființat și prima clasă cu profilul real, specializarea matematică-informatică. De fapt a fost și singurul an în care au fost aprobate de ISJ Neamț clase care nu aveau legatură directă cu profilul și specializările de bază ale unităților școlare.

Imaginea 6.2: Liceul „Vasile Conta”

Școala Generală Nr. 3 „Ion Creangă” Humulești

Etapa 1845 – 1863

În această perioadă s-a înființat Școala primară de către preotul Ion Humulescu și Bădița Vasile (cel din Amintirile lui Creangă). Localul care a găzduit această școală era de fapt o „chilie” cu două camere aflată în poarta bisericii.

Etapa 1863 – 1883

„Școala comunală” a cunoscut multe întreruperi din lipsă de fonduri și învățători.

Etapa 1883 – 1887

„Școala Primară Nr. 2” nou înființată, aflată într-o casă la „canton” pe drumul spre Piatra Neamț. Școala Nr. 1 se afla la Topolița, atunci sat component al comunei Humulești. Școala s-a închis în anul 1887 din lipsă de fonduri.

La 1 octombrie 1889 s-a înființat școala de stat, sub oblăduirea înv. Ioan Posa, în locul fostei Primării a comunei Humulești. Primii dascăli ai acestei școli au fost Neculai și Elisa Bancea și Constantin Stan.

7 august 1915: decretul 1905 emis de regele Ferdinand prin care dă numele de „Școala primară Ion Creangă din Humulești – Tg. Neamț”.

1919: se pune piatra de temelie a actualei școli, Corp A. Din cauza vremurilor tulburi, construcția se finalizează abia după al doilei Război Mondial, în 1948, sub conducerea directorului prof. Toma Mosor, care respectă planurile unui arhitect care a conceput primăria orașului Craiova.

1920 – 1921: prima grădiniță.

1923: se înființează prima Școală primară de fete.

1934 – 1935: prima clasă gimnazială a V-a, iar din 1935 – 1936 și clasa a VI-a.

1970: se construiește Corp B prin grija directorului prof. Afloarei Dumitru.

1980: se construiește Corp C și apoi se finalizează o serie de lucrări mari sub conducerea domnilor directori: Crețu Eugen și Dobreanu Constantin.

1990 – 2014: se continuă munca de îmbunătățire a procesului educativ și instructiv și de consolidare a implicării școlii în cadrul comunității humulești. Director Lazăr Emanoil (1990 – 1995), prof. Aramă Păsălău Tamara (1995 – 2003, 2005 – 2012), prof. Moroșanu Angela (2003 – 2005), prof. Roșu Constantin (2012 – prezent).

2003: începe construcția unui nou corp de școală cu 4 clase.

2004: inaugurarea noului corp D.

Noiembrie 2006: încep lucrările de consolidare la Corp A.

Octombrie 2007: încep lucrările la Corp C (grădinița) și s-a finalizat tronsonul I de la Corp A.

Septembrie 2008: finalizarea lucrărilor la Corp C.

Ianuarie 2010: finalizarea lucrărilor la sala de sport, tronsonul II la corp A.

2012 – 2013: schimbare învelitoarea la Corpul B, înlocuirea tâmplăriei vechi cu una modernă din PVC și termopan la Corpul B, pavelarea curților interioare, amenajare parcare, plantarea unei livezi de pomi fructiferi lângă Corp D

2014: anvelopare Corp B

2015: din luna februarie se lucreaza la ridicarea Corpului Central.

Astăzi, Școala gimnazială „Ion Creangă" dispune de 3 corpuri de clădire pentru elevii din învățământul primar și gimnazial (Corp A, Corp B și Corp D), și un corp de grădiniță (Corp C).

Imaginea 6.3: Școala Gimnazială „Ion Creangă" Humulești

Colegiul Tehnic „Ion Creangă"

Colegiul Tehnic „Ion Creangă" are o istorie care a însumat, în luna mai a anului 2019, 62 de ani de existenţă. Astfel, în condiţiile reorganizării învaţământului profesional-agricol, şi-a început cursurile Şcoala Profesională de mecanici agricoli din Târgu Neamţ, în localul fostei Şcoli de Arte şi Meserii.

Din anul 1957, cursurile teoretice ale şcolii s-au desfăşurat în clădirile care au adăpostit primul batalion de vânători de munte din România.

Conform Deciziei nr.107/03.04.1957 a Comitetului executiv al Sfatului Popular Raional Târgu Neamţ se precizează: „Se aprobă trecerea şi transmiterea din folosinţa şi administraţia Sfatului Popular Raional Tîrgu-Neamţ, în folosinţa şi administraţia Şcolii Profesionale de Mecanici Agricoli Tîrgu-Neamţ, imobilul situat în oraşul Tîrgu-Neamţ, strada I.V. Stalin, nr.136, în suprafaţă construită 2.428 mp., teren aferent 26.252 mp., pentru a se crea un centru şcolar de mecanici agricoli SMT în oraşul Tîrgu-Neamţ, prin comasarea şcolilor de mecanici agricoli Hemeiuşi, Adjud şi Tîrgu-Neamţ". În anul 1956 sunt mentionaţi 26 absolvenţi cu examen de diplomă, în anul 1957 – 54 absolvenţi, iar în anul 1958 – 101 absolvenţi, numărul acestora crescând în fiecare an.

Din anul 1975 prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 577/ 12.06.1975, denumirea unității devine Liceul Agroindustrial și este în subordinea Ministerului Educației și Învățământului și a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Atunci şi-au început cursurile primele două clase de liceu, profilurile agronomie şi mecanică, clase care au absolvit în anul 1979. Având cadre didactice bine pregătite, cu specialităţi diverse, liceul a format generaţii întregi de tineri, mai ales în domeniul agricol şi mecanic.

După Revoluţia din decembrie 1989, s-au înfiinţat calificări noi în domeniul agricultură și mecanică dar au aparut și calificări în domenii noi (electric, economic, administrativ, electronică şi automatizări, silvic). Prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3291/19.02.1998 s-a schimbat denumirea unității în Grup Școlar Agricol „Ion Creangă".

Ordinul ministrului educației naționale nr. 4565/19.09.2000 a schimbat denumirea de Grupului Şcolar existent în denumirea de Colegiul Tehnic „Ion Creangă" prin absorbția Şcolii Profesionale nr.1, în anul 2001, încadrându-se în cerinţele Ministerului Educaţiei şi Cercetării şi purtând numele marelui povestitor născut în Humulești, Ion Creangă.

În anul 2003 CTIC a fost inclus în programul PHARE TVET 2001 – 2003 pe domenii prioritare AGRICULTURA și SILVICULTURA ceea ce a contribuit la dotarea și modernizarea spaţiilor de învăţământ, la realizarea de cabinete şi laboratoare dotate şi utilizate conform normelor europene.

Colegiul Tehnic „Ion Creangă" are o suprafaţă de aproximativ 4,3 ha şi cuprinde, în cadrul a doua locaţii 32 săli de clasă, 15 laboratoare şi 12

cabinete, 4 ateliere, 3 laboratoare de Informatică, un spațiu AEL, o sală şi trei terenuri de sport, 1 CDI, 1 cabinet medical şi un cabinet psihologic. Şcoala a avut, în anul școlar 2018 – 2019, 151 angajați: 114 profesori, 15 cadre didactice auxiliare și 22 personal nedidactic.

Colegiul Tehnic „Ion Creangă" a funcţionat în anul școlar 2020 – 2021 cu un număr de peste 1.700 de elevi.

Imaginea 6.4: Colegiul Tehnic „Ion Creangă"

Școala Gimnazială Domnească

Secolul al XIX-lea este cunoscut în istorie pentru avântul cultural în întreaga Europă.

Printre oamenii de cultură ai vremii s-a numărat şi Grigore Alexandru Ghica, întors nu de mult de la studii din Germania.

În anul 1849, Grigore Alexandru Ghica devine domn al Moldovei, domnind cu o mică întrerupere până în anul 1859.

Cunoscând gradul de civilizaţie din apus, domnitorul a sprijinit şi dezvoltarea învăţământului românesc, convins fiind că numai şcoala poate salva un popor, o naţiune de la întuneric.

În anul 1851, domnul Moldovei a semnat Legea potrivit căreia se declara „instrucţiunea publică…gratuită pentru toţi locuitorii ţării" iar limba română ca „limbă în care se va învăţa fără deosebire".

Aşa se face că la Târgu Neamţ a fost construită prima şcoală cu caracter organizat, public din această zonă a Moldovei.

Pentru realizarea acestui edificiu s-a făcut apel la mănăstirile Neamţ şi Secu, al căror stareţ era Kir Neonil.

Printr-o adresă din 18 aprilie 1850, mănăstirea răspunde: „Sfânta Monastire Neamţu şi Săcul cu bucurie să primeşte ca împreună a făptui la întocmirea unei şcoli în Târgul Neamţului, proprietate a monastirei”.

Piatra de temelie s-a pus în anul 1852. În legătură cu acest eveniment ne permitem să cităm din lucrarea Ion Creangă (Viaţa şi opera), de George Călinescu: „La 12 octombrie 1852 (după altă hârtie în anul 1850) se pune la Târgu-Neamţ piatra fundamentală a celei dintâi şcoli publice din judeţ. Vodă însuşi, Grigore Al. Ghica vine şi asistă la sfinţirea paraclisului spitalului şi la aceea a temeliei şi ţine el însuşi un mic cuvânt, pe care Creangă şi-l aminteşte aşa: << Iată, copii, şcoala şi sfânta biserică, izvoarele mângâierii şi ale fericirii sufleteşti; folosiţi-vă de ele şi vă luminaţi şi pre Domnul lăudaţi >>

Abia la 1 iunie 1853, clădirea înălţată de inginerul Alexandru Costinescu e în stare să primească pe şcolari.

Primul învăţător şi director al „Şcolii Domneşti” a fost ieromonahul Isaia Teodorescu, pomenit în amintirile marelui Ion Creangă cu numele de „Popa Duhu”.

La confluenţa dintre secole s-au remarcat ca directori Gheorghe Hrisoscoleu şi George Cosmovici.

În anul 1902, institutoarea Smaranda Cosmovici a înfiinţat În cadrul şcolii, prima bibliotecă publică.

„Şcoala Nr.1 de băieţi” – numele ei adevărat, a fost slujită de dascăli remarcabili pe tot parcursul, unii fiind autori de manuale, alţii promovaţi ca subinspectori, inspectori şi chiar inspectori generali la judeţ sau în minister.

Astfel de apostoli au instruit şi educat elevi numeroşi, unii dintre ei devenind mari personalităţi: Ştefănescu Ion (Ion Creangă), scriitorul de geniu, Conta Vasile, devenit filozoful de talie europeană, Munteanu Nicolae, devenit peste ani patriarhul bisericii ortodoxe române (Nicodim Munteanu), Lambrior Alexandru, nimeni altul decât lingvistul şi folcloristul de la sfârşitul secolului trecut (al XIX-lea), Busuioc Mihai, învăţătorul de mai târziu de la Paşcani al lui Mihail Sadoveanu glorificat pentru posterioritate în „Domnu’ Trandafir ”, Dochiţanu Ion din Humuleşti, eroul de la 1877 şi mulţi alţii.

Între timp, după al doilea război mondial, Şcoala Nr.1 de băieţi, a devenit Nr.2, iar din 1 iunie 1993, cu ocazia aniversării a 140 de ani, i s-a redat şi vechiul nume de „Grigore Ghica-Vodă”.

În anul 1968 s-au pus bazele unui muzeu şcolar, cuprinzând şi astăzi: istorie, arheologie, numismatică şi etnografie.

Permanent, dascălii acestei şcoli au știut că instituţia la care lucrează are o istorie aparte, foarte bogată, de invidiat. Dintotdeauna s-au străduit să-i respecte tradiţia, renumele şi să le păstreze, să le dezvolte, transmiţându-le urmaşilor.

Având în vedere noile condiţii socio–economice, dar şi creşterea populaţiei şcolare, în anul 1975 este dat în folosinţă un nou corp de şcoală – actualul Corp A. Tot în acest an este construit Corpul C şi dat în folosinţă ca atelier mecanic al şcolii.

La data 01.01.2011 Grădinița cu Program Prelungit Nr.2, Târgu Neamț este preluată prin Protocol, ca structură a școlii, de la Liceul Economic „Vasile Conta" Tâtgu Neamț.

În anul 2018, școala este numită începând cu 1 septembrie 2018, Școala Gimnazială Domnească.

Alte școli din orașul Târgu Neamț:

- Clubul sportiv școlar;
- Clubul Copiilor Târgu Neamț;
- Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă (CSEI) din Târgu Neamț;
- Școala Postliceală Sanitară „Laureatus";
- Școala Postliceală Sanitară „Moldova".

Infrastructura școlară

Tabelul 6.1: Unitățile școlare pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de educație	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Primar şi gimnazial (inclusiv învăţământul special)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Liceal	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Unitățile școlare reprezintă locul de formare a tinerelor generații care vor urma să intre în ciclul normal de obținere a unor calificări și implicit intrarea pe piața muncii.

În decurs de 10 ani (2010 – 2019) conform INSSE, la nivelul orașului Târgu Neamț nu s-a înregistrat nicio modificare a numărului de structuri educaționale disponibile.

Tabelul 6.2: Populația școlară pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de instruire	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	5.965	6.121	5.308	5.384	5.510	5.939	5.969	6.006	6.044	6.055
Copii înscriși în creșe	-	-	-	-	50	54	55	58	60	-
Copii înscriși în grădinițe	815	811	727	742	738	729	728	743	739	787
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	1.878	1.903	2.033	2.013	2.049	2.039	2.085	2.140	2.167	2.172
Elevi înscriși în învățământul liceal	2.959	3.317	2.497	2.501	2.379	2.852	2.861	2.806	2.796	2.665
Elevi înscriși în învățământul profesional	257	65	51	100	153	161	172	170	161	335
Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	56	25	-	28	141	104	68	89	121	96

Populația școlară de la nivelul orașului Târgu Neamț a prezentat o majorare treptată după anul 2012. Potrivit INSSE, în anul 2019 erau înregistrați 6.055 elevi, cel mai mare număr de elevi a fost înregistrat în anul 2011, 6.121 elevi. Cea mai mare pondere este deținută de elevii înscriși în, învățământul liceal, 44% la nivelul anului 2019, urmați de cei înscriși în învățământul primar și gimnazial cu un procent de 35,87%. Numărul elevilor înscriși în învățământul profesional a înregistrat o creștere de 108,07% în anul 2019 comparativ cu anul anterior.

Tabelul 6.3: Personalul didactic pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de instruire	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	366	382	375	387	359	357	366	362	366	376
Învățământ preșcolar	50	50	55	57	57	53	56	53	52	52
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământ special)	146	145	149	151	134	129	125	126	126	139
Învățământ liceal	170	187	171	177	167	174	184	182	187	184
Învățământ postliceal (inclusiv învățământ special)	-	-	-	2	1	1	1	1	1	1

Personalul didactic reprezintă persoanele autorizate și specializate pentru a veni în ajutorul elevilor și studenților în aprofundarea cunoștințelor teoretice și practice de la orice nivel de instruire. La nivelul orașului Târgu Neamț numărul cadrelor didactice înregistrează o tendință oscilantă.

Majoritatea personalului didactic se află la nivelul învățământului liceal (48,93%) unde se află și cei mai mulți elevi, iar cadrele didactice din învățământul primar și gimnazial reprezintă 36,96% la nivelul anului 2019.

Pentru învățământul postliceal există o singură persoană atestată ce se ocupă de acest nivel de instruire.

Tabelul 6.4: Săli de clasă (cabinete școlare/amfiteatre) pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de educație	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	194	227	203	221	209	193	188
Învățământ antepreșcolar	-	3	3	3	3	3	-
Învățământ preșcolar	-	33	30	30	29	27	27
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământ special)	78	69	64	65	62	59	57
Învățământ liceal	116	122	106	123	115	104	104

Locul de desfășurare a orelor de către elevi și studenți poartă denumirea de săli de clasă (cabinete școlare/ amfiteatre), dotate corespunzător pentru desfășurarea normală a orelor.

Pentru unitățile de învățământ din orașul Târgu Neamț numărul acestora a crescut până în anul 2014 ajungând la 227 săli de clasă, urmând să oscileze cu o tendință descendentă, până în anul 2019 rămânând doar 188 săli de clasă.

Cea mai puternică diminuare s-a realizat la nivelul învățământului primar și gimnazial, reducându-se numărul sălilor de clasă cu 27% în anul 2019 comparativ cu anul 2013.

Tabelul 6.5: Laboratoare școlare pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de educație	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Total	38	38	33	31	31	31	28
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământ special)	14	14	7	5	5	5	5
Învățământ liceal	24	22	26	26	26	26	23

Laboratoarele școlare reprezintă locul de desfășurare a orelor cu noțiuni aplicative, astfel elevii fixându-și noțiunile teoretice de bază.

Potrivit datelor extrase de pe site-ul național de statistică, acestea prezintă o serie de modificări în perioada 2013 – 2019. Cele mai multe laboratoare au funcționat la nivelul anului 2013 și 2014 când erau utilizate 38 de locații. După anul 2014 numărul acestora a scăzut treptat. Astfel, în anul 2019 funcționau 28 de laboratoare, cu 10 mai puține comparativ cu anul 2013.

Tabelul 6.6: Săli de gimnastică pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de educație	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Total	9	8	9	9	11	11	10
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământ special)	4	4	5	5	7	7	6
Învățământ liceal	5	4	4	4	4	4	4

Sălile de gimnastică utilizate de către învățământ sunt utilizate pentru orele de educație fizică și sport, pentru ca elevii să-și îmbunătățească condiția fizică și pentru a se dezvolta sănătos.

Numărul sălilor de gimnastică pentru învățământul liceal s-a diminuat de la 5 în anul 2013 la 4 în anul 2019 în timp ce pentru învățământul primar și gimnazial numărul acestora a crescut la 6 săli de gimnastică în anul 2019 față de cele 4 disponibile în anul 2013.

La nivelul orașului Târgu Neamț numărul terenurilor de sport pe niveluri de educație prezintă aceeași evoluție precum numărul sălilor de gimnastică.

Tabelul 6.7: PC-uri pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de educație	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Total	428	447	506	487	518	520	538
Învățământ antepreșcolar	-	1	1	1	1	1	1
Învățământ preșcolar	-	6	10	7	10	10	10
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	102	103	96	96	94	102	108
Învățământ liceal	319	319	385	376	406	400	407
Învățământ postliceal și de maiștri	7	18	14	7	7	7	13

Anual, unitățile de învățământ din România încearcă să acopere efectivul de unități de pc-uri necesare. Unitățile de învățământ de la nivelul orașului Târgu Neamț înregistrează un trend ascendent în achiziționarea computerelor. Astfel în perioada 2013 – 2015 numărul pc-urilor disponibile a crescut de la 428 la 506 dispozitive, în timp ce în anul 2019 existau 538 dispozitive în 2019, înregistrându-se o creștere față de anul 2013 de 25,7%.

Tabelul 6.8: Ponderea gospodăriilor care au acces la un computer acasă – pe medii de rezidență (%) (Sursa: INSSE)

Medii de rezidență	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2017
Urban	46	49,4	56,2	59,2	61,7	66,4	69,8	72,2	75,9
Rural	11,9	16,1	23	23,7	26,6	31,7	37,5	48,4	51,9

Conform tabelului 6.8 privind gospodăriile cu acces la un computer, la nivel național, încă există discrepanțe majore între cele două medii de rezidență, tinerii din mediul urban având avantaj comparativ față de cei din mediul rural. Analizând datele dispuse de platforma INSSE, se constată faptul că s-a înregistrat un trend pozitiv la nivelul ambelor medii. În mediul rural creșterea a fost mai puternică comparativ cu mediul urban, înregistrându-se o creștere de 40% din anul 2007 până în anul 2017 în mediul rural, deși mediul urban este în avantaj cu 24% față de cel rural în anul 2017.

Tabelul 6.9: Ponderea gospodăriilor care au acces la internet acasă – pe medii de rezidență (%) (Sursa: INSSE)

Medii de rezidență	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2017
Urban	33,6	42,5	50,8	54,3	59,3	64,6	68,3	71,9	77,5
Rural	3	7,6	13,5	17,8	21,8	27,7	32,8	46,6	56,9

În anul 2007 doar 3% din populația mediului rural avea acces la internet în timp ce în mediul urban 33,6 avea posibilitatea de a se conecta la internet. Ponderile au crescut treptat de la an la an ajungând în anul 2017 ca 56,9% din populația rurală să aibă acces la internet. Din anul 2017 ponderea persoanelor ce dețin acces la internet o depășește pe cea a persoanelor

ce au acces la un calculator. Aceste ponderi continuă să crească de la an la an, în anul 2020 69,7% din populația rurală, respectiv 84,8% populația urbană avea acces la internet, creșterea nivelului de tehnologizare esteun necesar pentru sistemul educațional și nu numai observând efectele cauzate de pandemia COVID – 19.

Tabelul 6.10: Absolvenți pe niveluri de educație (Sursa: INSSE)

Nivel de educație	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total	1.154	787	917	845	842	869	959	955	1.001
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	223	216	249	215	243	234	212	239	251
Liceal	737	521	668	583	553	547	682	640	684
Profesional	169	28	-	47	46	37	42	61	45
Postliceal (inclusiv Învățământul special)	25	22	-	-	-	51	23	15	21

Referitor la numărul absolvenților pe unități de învățământ s-au observat fluctuații pe întreaga perioadă analizată. Astfel, în anul 2011 se înregistra cel mai redus număr de absolvenți în timp ce în anul 2010 se înregistra cea mai mare valoare, aceasta fiind de 1.154 absolvenți. La nivelul anului 2019 s-au înregistrat 1.001 absolvenți, cu 13,26% mai puțini comparativ cu primul an al perioadei analizate. Absolvenții de liceu înregistrază cea mai mare pondere, aceasta fiind de 68,33%. În anul 2019, numărul acestora a înregistrat valori mai reduse pentru perioada 2011 – 2019 față de anul 2010.

Numărul absolvenților învățământului primar și gimnazial a înregistrat valori oscilante cu o tendință ușoară ascendentă în anul 2019, înregistrându-se cu 28 mai mulți absolvenți comparativ cu anul 2010, ponderea acestora fiind de 25% la nivelul anului 2019.

Cea mai mare scădere este vizibilă la învățământul profesional unde numărul de absolvenți se micșorează cu 65,1% în 2019 față de anul 2010.

Tabelul 6.11: Rata abandonului școlar în învățământul preuniversitar, pe niveluri de educație (%) (Sursa: INSSE)

Nivel de instruire	Nivel de agregare a datelor	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Învățământ primar și gimnazial	**TOTAL**	1,8	1,8	1,4	1,5	2	1,8	1,6	1,7	1,6
	Regiunea NORD-EST	1,5	1,3	1,3	1,2	1,5	1,4	1,3	1,3	1,4
	Neamț	1,7	1,4	0,9	1	1,6	1,2	1	1	1,6
Învățământul primar	**TOTAL**	1,6	1,6	1,1	1,3	1,8	1,7	1,5	1,6	1,6
	Regiunea NORD-EST	1,3	1	0,9	1	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2
	Neamț	1,6	1,3	1,1	0,8	1,5	1,1	0,9	0,8	1,1
Învățământ gimnazial	**TOTAL**	2	1,9	1,7	1,9	2,1	2	1,8	1,8	1,7
	Regiunea NORD-EST	1,7	1,5	1,7	1,5	1,8	1,7	1,5	1,5	1,7
	Neamț	1,9	1,4	0,8	1,2	1,7	1,4	1	1,1	2,1
Învățământul secundar ciclul 2 (liceal și profesional)	**TOTAL**	-	4,2	2,9	2,9	3,5	3,6	2,6	2,6	2,6
	Regiunea NORD-EST	-	4,8	3,1	3,2	3,7	3,3	2,4	2,7	2,5
	Neamț	-	3,7	5,5	3,3	3,1	3,6	2,9	2,7	2,3
	Regiunea NORD-EST	18,1	-	-	-	-	-	-	-	-
	Neamț	10,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Învățământ postliceal și de maiștri	**TOTAL**	6,3	6,1	8,9	7,9	10,7	9,7	10	9,2	9,7
	Regiunea NORD-EST	7,1	6,2	7,8	7,4	11,6	9,6	10,7	8,5	11,2
	Neamț	8,5	4,9	5,6	7,3	13,8	10,2	12,2	11,2	15,1

Rata abandonului școlar reprezintă diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidență la sfârșitul aceluiași an școlar, exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar.

Conform INSSE rata abandonului școlar în județul Neamț (tabelul 6.11) înregistrează valori mai reduse decât ratele înregistrate la nivelul Regiunii Nord – Est precum și la nivel național pentru majoritatea nivelurilor de instruire analizate. Cea mai mare rată a abandonului s-a înregistrat în învățământul postliceal și de maiștri în intervalul anilor 2014 – 2018, depășind rata abandonului la nivel național și de macroregiune, precum și rata la nivelul învățământului gimnazial.

În urma realizării unei anchete sociologice în rândul comunităţii orașului Târgu Neamţ privind infrastructura educațională, au reieșit următoarele:

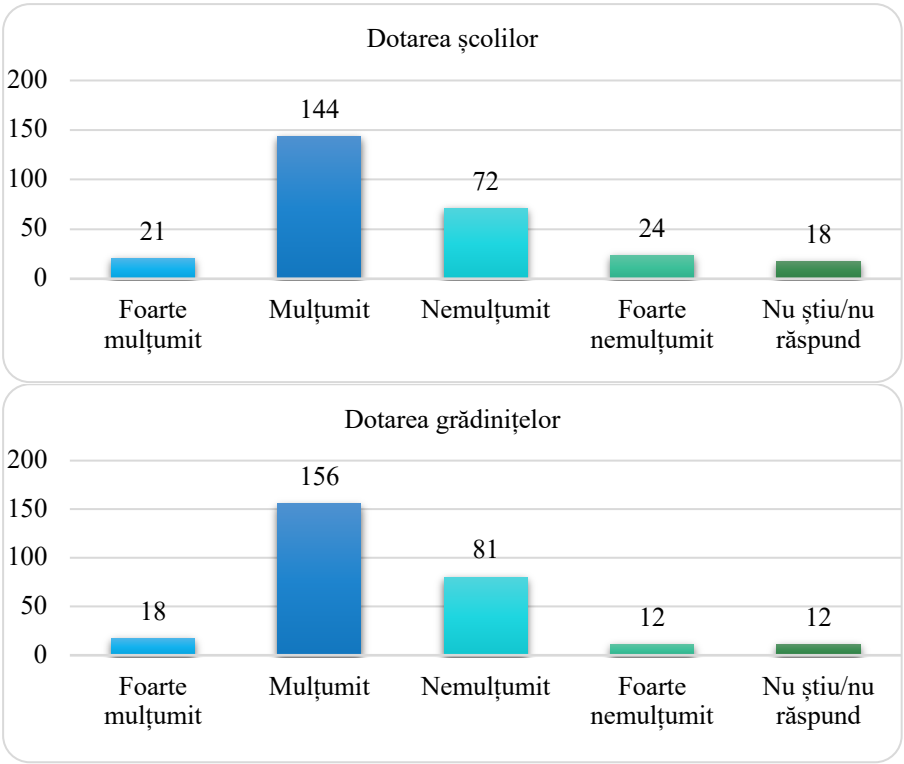

Figura 6.1: Nivelul de mulțumire privind dotarea unităților educaționale

Majoritatea respondenților s-au declarat mulțumiți în legătură cu dotarea unităților educaționale, totuși aproximativ 28% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți față de această componentă. Pentru a crește gradul de mulțumire sunt necesare investiții pentru dotarea cu echipamente/ maculatură nouă și achiziționarea de calculatoare, creșterea gradului de digitalizare.

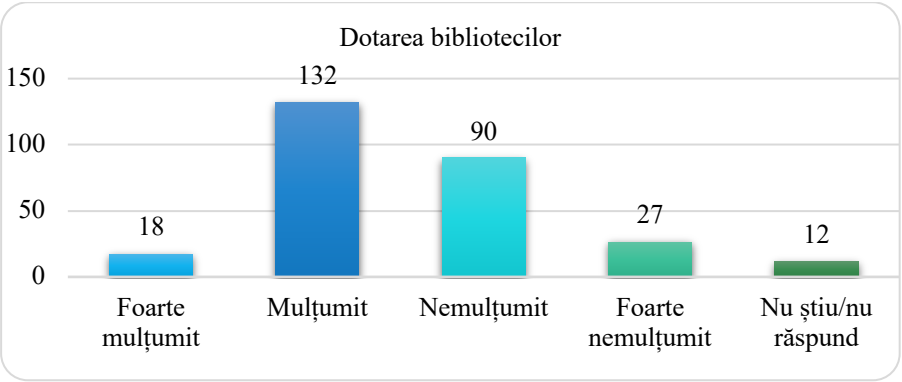

Figura 6.2: Nivelul de mulțumire privind dotarea bibliotecilor

Privind dotarea bibliotecilor 47,31% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți, în timp ce 32,25% din răspunsuri s-au declarat nemulțumiți. Dotarea bibliotecilor cu mai multe volume, amenajarea spațiilor de lectură în cadrul bibliotecilor, tehnologizarea bibliotecilor ar fi câteva opțiuni de creștere a gradului de mulțumire.

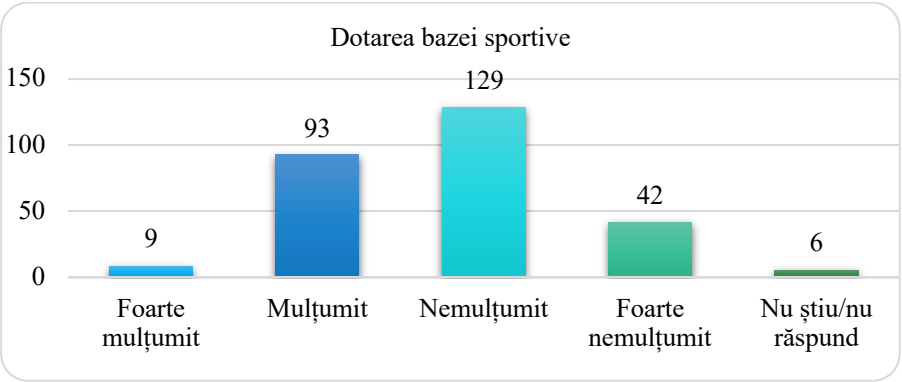

Figura 6.3: Nivelul de mulțumire privind dotarea bazei sportive

Majoritatea respondenților (46,23%) s-au declarat "Nemulțumiți" față de dotările bazei sportive. Amenajarea/ îmbunătățirea spațiilor de

activitate și achiziționarea de noi echipamente/ accesorii sportive ar fi câteva opțiuni de creștere a gradului de mulțumire.

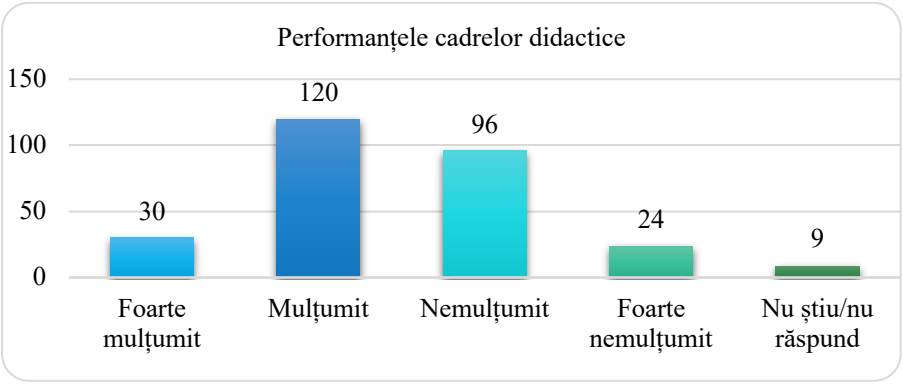

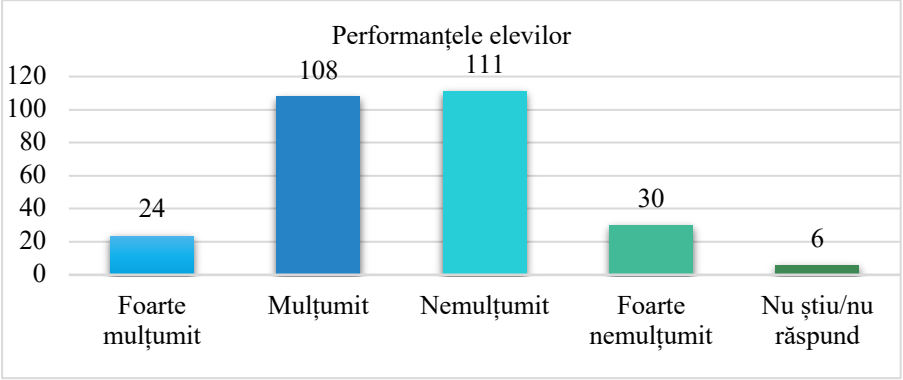

Figura 6.4: Nivelul de mulțumire privind performanțele dascălilor și elevilor

Majoritatea respondenților s-au declarat mulțumiți de performanțele cadrelor didatice. Totuși, un număr semnificativ de respondenți s-au declarat nemulțumiți de performanțele cadrelor didactice. În ceea ce privește nivelul de mulțumire față de performanțele elevilor, majoritatea respondenților s-au declarat nemulțumiți. Pentru creșterea gradului de mulțumire în privința acestor aspecte este necesară mai multă implicare din partea cadrelor didactice cât și din partea părinților. Extinderea/ modernizarea/ reabilitarea și dotarea infrastructurii școlare poate contribui la îmbunătățirea actului educațional.

Dezvoltarea personală și profesională a tinerilor

Se dorește dezvoltarea unei strategii de tineret la nivel local pentru a sprijini tinerii în dezvoltarea personală și profesională. Pentru a încuraja tinerii să se implice în comunitate. De asemenea se are în vedere aplicarea pentru competiția Capitala Tineretului din România.

Este necesară înființarea unui centrul de tineret unde, cu ajutorul lucrătorilor de tineret, a persoanelor de specialitate să se ofere sprijin, consiliere și orientare tinerilor. De asemenea, spațiul ar fi și un mediu sigur pentru ca tinerii să se exprime și să se dezvolte atât personal cât și profesional. (Asociatia Puzzle OptimEast își poate asuma acest rol cu ajutorul Primăriei Târgu Neamț).

Pe baza activității organizațiilor care au ca principal focus tinerii (Asociația Puzzle OptimEast) s-a observat potențialul tinerilor din zonă, însă se observă o nevoie din partea acestora de a fi încurajați, sprijiniți, consiliați.

Asociația promovează cultura, turismul, managementul și dezvoltarea personală și profesională a tinerilor prin intermediul proiectelor naționale și internaționale, venind în ajutorul comunităților folosindu-se de educația nonformală.

Datorită statusului de care se bucură, organizația poate ajunge la tinerii și copiii de toate vârstele pe care îi ajută să se dezvolte cât mai eficient.

CAPITOLUL VII – CONTEXTUL GEOGRAFIC

Aşezare geografică

Oraşul Târgu Neamţ este situat în partea de nord-est a judeţului Neamţ şi în partea central-estică a României, în Depresiunea Neamţ (Ozana – Topoliţa), pe cursul mijlociu al râului Neamţ (Ozana), la o altitudine de circa 365 m.

Localitatea se situează la intersecţia coordonatelor geografice de 47°12' latitudine nordică şi 26°21' longitudine estică.

Oraşul Târgu Neamţ se învecinează: în partea de nord cu comuna Răuceşti, la vest cu comuna Vânători-Neamţ, la sud-est cu comuna Petricani, iar la est cu comuna Timișești.

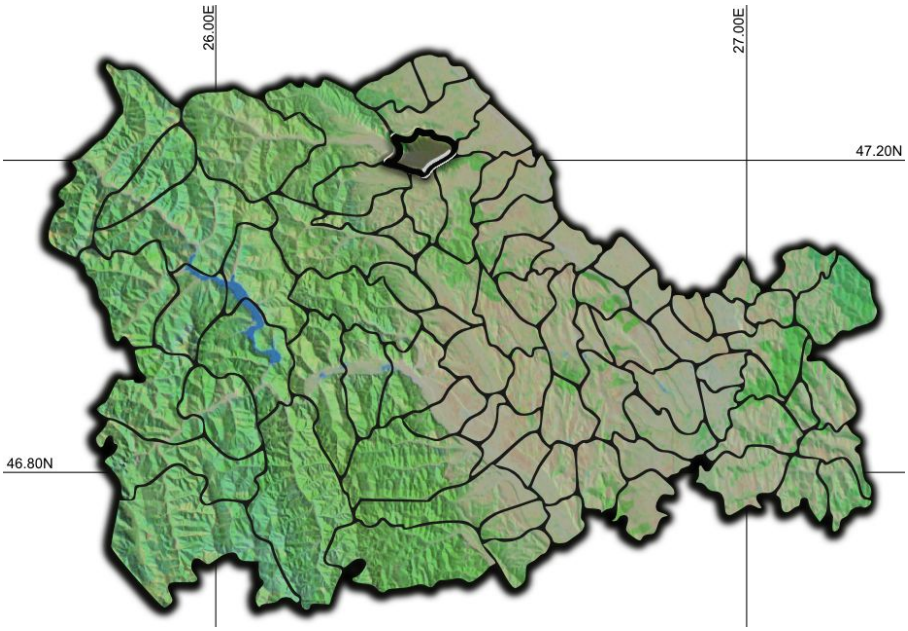

Figura 7.1: Localizarea orașului Târgu Neamț în județul Neamț

Principale forme de relief sunt Depresiunea Neamţului (Ozana – Topoliţa) şi dealurile şi culmile ce ţin de Subcarpaţii Moldovei: Culmea Pleşu (culme submontană) la nord, dealurile Movilelor, Humuleşti şi Ocea la sud, respectiv dealul Boiştea care închide valea Ozanei la est. Culmea Pleşului, cu o lungime de 24 km, situată la nord, are înălţimea maximă de 913 m. Înspre oraşul Târgu Neamţ, se află vârful Vânători care are altitudinea de 623 m, ce se ridică cu aproape 250 m deasupra albiei râului Ozana printr-o pantă

stâncoasă. Înspre sud dealurile au aspect de coline datorită înălţimilor lor nu foarte mari: Dealul Movilelor (440 m), dealul Humuleşti (410 m), dealul Ocea (400 m). Dealul Boiştea este situat pe latura estică a oraşului Târgu Neamţ, pe cealaltă parte a râului Ozana, la ieşirea din depresiunea subcarpatică. Are altitudinea maximă de 582 m şi străjuieşte întreaga vale, mai ales că versantul nordic este mai abrupt. La baza sa se găseşte satul Blebea, o mică suburbie a oraşului.

Limite, vecini, suprafaţă, căi de comunicaţie

În privinţa limitelor Depresiunii subcarpatice Ozana – Topoliţa, M. David (1932) a fost de părere că acestea urmăresc crestele Culmii Pleşului în nord şi nord-est, aliniamentul Culmii Dobreanul-Muncelului Agapia şi a Dealului Mare Văratic în vest. În sud, limita este marcată de şaua Crăcăoanilor şi de Coasta Ghindăoani – Curecheşti, iar în est de porţile joase de ieşire a apelor (Ozana şi Topoliţa) şi de cotele maxime ale dealului Boiştea.

Limitele depresiunii au fost discutate si de către G.Davidescu (1970), ţinând seama de particularităţile fizico-geografice distincte ale teritoriului. Același autor a analizat critic limitele stabilite anterior de către M. David, motivând excluderea din cuprinsul depresiunii a unor sectoare fizico-geografice ce aparţin altor unităţi naturale vecine. Astfel, în nord şi în nord-est au fost incluşi toţi versanţii sudici ai culmii Pleşului ce aparţin de fapt unei entităţi fizico-geografice distincte: Culmea Pleşului. În partea vestică au fost introduşi în aria depresiunii şi versanţii unor culmi cu caracter carpatic, constituiţi din fliş, în timp ce spre est jumătate din suprafaţa dealului sarmatic al Boiştei ar aparţine unităţii în discuţie, conform celor arătate de M. David.

La stabilirea limitelor fizico-geografice ale depresiunii, G. Davidescu a pornit de la particularităţile structural-tectonice, dublate de aspecte de litologie, cu reflex în conturarea unor diferenţieri ale tipologiei reliefului, deosebiri climatice, hidrologice și fito-pedogeografice. Astfel, limitele trasate de către G.Davidescu sunt următoarele:

Limita de nord și nord-est trece pe la poalele Culmii Pleşului, urcând de la circa 450 m la nord de Târgu Neamţ, până la 600 m în extremitatea nord-vestică a depresiunii. Cu toate că din punct de vedere geologic şi geomorfologic această culme se individualizează în întregime ca o unitate subcarpatică distinctă, din punct de vedere fizico-geografic a fost inclusă la depresiune baza versanţilor sudici şi sud-vestici, dintre localităţile Târgu Neamţ şi Nemţişor, care apar sub formă de cornişe înalte degradate prin rostogoliri, şiroiri şi ravenări. Aceşti versanţi sunt legaţi de depresiune atât

prin evoluţia paleogeografică cât şi prin aspectul fizico-geografic actual, datorită controlului sever al nivelului de bază al Ozanei.

Limita vestică este dată de glacisurile de contact de la marginea Munţilor Stânişoarei şi este evidentă în peisaj, atât din punct de vedere geologic cât şi fizico-geografic. Din punct de vedere geologic, limita urmăreşte contactul formaţiunilor flişului extern cu neogenul subcarpatic.

Sub aspectul fitogeografic, limita depresiunii relevă o separare evidentă a pajiştilor şi terenurilor cultivate de cele acoperite de pădure. Pedologic, spre limita vestică a depresiunii s-a observat o podzolire argiloiluvială din ce în ce mai evidentă, urmată de trecerea spre domeniul cambisolurilor, caracteristic regiunii montane.

Limita sudică şi sud-estică a fost just delimitată de M. David. Astfel, din înşeuarea Crăcăoani (538 m), înălţimile scad simţitor pe direcţia vest-est, iar depresiunea este clar limitată de versanţii Masivului Ghindăoani –Tupilaţi (Masivul Corni), ce se întind până în Dealul Târpeştilor. Între Târpeşti şi Boiştea, depresiunea este larg deschisă spre valea Moldovei, prin ieşirea Topoliţei printre Dealul Boiştea şi Masivul Corni.

Limita estică a depresiunii urmăreşte periferia Dealului Boiştea, fiind trasată avându-se în vedere contactul dintre prundişurile sarmaţiene de natură deltaică, cu depozitele cutanate de vârstă langhiană și seravaliană. Litologia diferită a acestor depozite a condiţionat şi manifestarea unor deosebiri fizico-geografice. În nordul Dealului Boiştea, apa Ozanei a deschis o poartă mai largă decât a Topoliţei spre valea Moldovei.

Între aceste limite, depresiunea are o suprafaţă de circa 175 km^2 şi o lungime pe direcţia nord-vest, sud-est de 27,5 km. Lăţimea depresiunii este de 3,5 km în dreptul localităţii Mânăstirea Neamţ (pe valea Nemţişorului) şi de 14 km între Mânăstirea Văratec (în vest) şi Dealul Staniştea (în est).

În partea de nord se învecinează cu comuna Răuceşti, la vest cu comuna Vânători-Neamţ, la sud-est cu comuna Petricani şi la est cu comuna Timişeşti.

Relieful

Subcarpaţii Moldovei, cu o suprafaţă de 5.000 km^2, constituie o fâşie marginală a Carpaţilor Orientali şi se întind între Valea Moldovei şi Valea Trotuşului, pe o distanţă de 160 km. Caracteristica generală a reliefului este dată de un singur rând de depresiuni submontane mari, închise spre exterior de înălţimi cu structură cutată sau cu caracter piemontan. Oraşul Târgu-Neamţ este situat în cea mai nordică depresiune subcarpatică, numită depresiunea

Ozana – Topoliţa (G. Davidescu, 1969), după râurile care o drenează, cunoscută şi sub numele de Depresiunea Neamţului (M. David, 1932) sau Depresiunea Nemţişorului (N. Popp, 1936). Limita dintre depresiune şi munţi se află în jurul altitudinii de 600 – 680 m. Lungimea depresiunii este de circa 28 km, iar lăţimea de 3 – 14 km. Oraşul Târgu Neamţ este situat la extremitatea nord-estică a depresiunii, între două porţi care străjuiesc Valea Ozanei: Culmea Pleşului şi dealul Boiştea.

Relieful este rezultatul acţiunii factorilor morfogenetici interni (roca, structura, tectonica) şi externi (climă, ape, vegetaţie, faună, activitatea omului). De aceea, în zona oraşului Târgu Neamţ pot fi identificate tipuri de relief structural, sculptural şi de acumulare. Localitatea este extinsă în suprafaţă pe o vale largă, cu orientare aproape vest-est, la baza căreia este albia minoră a râului Ozana (Neamţ), adesea despletită, limitată de o luncă largă, de zeci sau chiar de sute de metri, şi de două terase în trepte distincte, pe care este situat satul Humuleşti. Către nord, o culme submontană falnică (Culmea Pleşului), domină oraşul, iar spre sud valea este închisă de dealurile Movilelor, Humuleşti şi Ocea, care fac joncţiunea către est cu dealul Boiştea.

Relieful structural este datorat cutelor anticlinale şi sinclinale, a căror succesiune a imprimat Subcarpaţilor liniile directoare ale cutărilor. Atfel, la sud şi sud-vest de oraşul Târgu Neamţ, dealurile Brădăţel, Osoiului şi Carpeni au o morfologie conformă cu structura, corespunzând anticlinalelor Vânători şi Grumazeşti. Culmea Pleşului, cu o lungime de 24 km, situată la nord, este un anticlinal cu înălţimea maximă de 913 m, care descreşte spre sud-est. În dreptul oraşului Târgu Neamţ, vârful Vânători are altitudinea de 623 m, dominând cu aproape 250 m albia râului Ozana.

Relieful sculptural înglobează interfluviile sculpturale şi versanţii modelaţi de procese de versant (acţiunea de eroziune, de transport şi de sedimentare exercitată de apele de şiroire şi de cele torenţiale, ca şi deplasarea în masă prin alunecări sau rostogoliri) .

Interfluviile sculpturale au aspectul de coline, de dealuri, de munţi joşi şi de poduri uşor înclinate. Diferenţierea lor este determinată de alcătuirea litologică a substratului. Dealurile mai înalte sunt cele alcătuite din depozite mai rezistente la denudaţie (anticlinale în al căror ax se găsesc conglomerate), cum este cazul Culmii Pleşului (913 m) şi al dealului Brădăţel (557 m). În sectoarele în care predomină argilele, marnele, gresiile, nisipurile şi gipsurile, formele de relief sunt domoale, cu aspect de coline – Dealul Movilelor (440 m), dealul Humuleşti (410 m), dealul Ocea (400 m). În cazul în care eroziunea

nu a ajuns la stadiul de intersecţie al versanţilor, aspectul interfluviilor este de poduri uşor înclinate. Formarea lor este o urmare a evoluţiei incomplete a unei suprafeţe de nivelare (denudaţie) care în prezent apare la altitudinea absolută de 400 – 500 m.

Alcătuirea petrografică a miocenului (cu strate în care domină argilele, marnele, gresiile, nisipurile, gipsurile şi mai puţin conglomeratele) împreună cu regimul elementelor climatice şi cu caracteristicile învelişului vegetal a favorizat o dezvoltare variată a proceselor geomorfologice actuale. În Culmea Pleşului apele de şiroire au săpat, în decursul timpului, văi cu versanţi prăpăstioşi, pe care localnicii le-au numit „râpi" sau „gropi": Râpa lui Curca, Râpa lui Stan, Râpa Nebunului, Râpa Cetăţii, Râpa de la Humuleşti. Iar între acestea se găsesc „dealuri": Dealul Gol, Dealul Cetăţii, Dealul lui Stan şi altele. La poalele versanţilor se întâlneşte o pânză continuă de grohotiş care, în unele locuri, depăşeşte 4 m. Cu excepţia acestor degradări de teren, Culmea Pleşului este împădurită cu foioase şi conifere plantate, ceea ce îi dă un aspect de codru. Vegetaţia de pe versantul sudic al Culmii Pleşului face parte din zona de rezervaţie naturală a oraşului Târgu Neamţ. În ansamblul său, peisajul oferit de Culmea Pleşului este maiestuos şi pitoresc, amplificat şi de aşezarea pe versantul sudic a Cetăţii Neamţ şi a Monumentului Vânătorilor de Munte .

Versanţii dealurilor din sudul oraşului Târgu Neamţ (Movilelor, Humuleşti, Ocea), modelaţi prin eroziune în suprafaţă, eroziune torenţială şi ravenare, au la baza pantelor glacisuri coluviale formate din materiale fine lutonisipoase.

Dealul Boiştea este situat pe latura sud-estică a oraşului Târgu Neamţ, pe partea dreaptă a râului Ozana, la ieşirea din depresiunea subcarpatică. Are altitudinea maximă de 582 m şi este bine împădurit de foioase, predominând stejarul. Versantul nordic este mai abrupt, iar la baza sa se găseşte satul Blebea, o mică suburbie a oraşului Târgu Neamţ, renumită prin crescătorii de oi, urmaşi ai celor veniti de peste munţi în secolul al XVIII-lea.

Lunca râului Ozana reprezintă un relief de acumulare format din depozite aluvionare (pietriş, bolovaniş, nisip şi argilă) cu o grosime maximă de 6 m, sub care se găsesc depozite argilo-marnoase. Lunca este bine dezvoltată; în dreptul oraşului Târgu Neamţ are direcţia vest-est şi o lăţime de 500 m. Această extindere este o consecinţă a colmatării văii, datorită schimbării de pantă dintre lanţul muntos carpatic şi zona depresionară, care a redus viteza şi puterea de transport a apelor, cât şi datorită debitelor actuale

reduse. În cuprinsul Luncii Ozanei se disting trepte de relief cu altitudini de 1 – 2 m deasupra nivelului râului şi cu lăţimi de ordinul zecilor şi chiar sutelor de metri, considerate terase de luncă, inundabile periodic la viituri excepţionale. Deasupra luncii, relieful de acumulare este reprezentat prin două niveluri de terasă: de 2 – 6 m şi de 10 – 15 m. Cel mai dezvoltat este nivelul de 2 – 6 m al cărui pod, în dreptul localităţii Vânători, atinge lăţimea de 1.000 m. Terasa de 10 – 15 m are o lăţime medie de 500 m.

Lunca şi terasele Ozanei au constituit suportul pe care s-a dezvoltat oraşul Târgu Neamţ cu suburbiile sale, întrunind condiţii favorabile pentru construcţii, agricultură, transporturi etc.

Evoluţia paleogeografică

Sub aspect structural-tectonic, depresiunea Ozana – Topoliţa este amplasată în unitatea pericarpatică neogenă, cunoscută în literatura de specialitate şi sub denumirile de zona saliferă, avanfosa Carpatică, sau pur şi simplu zona de molasă (C. Grasu et al.1999).

Zona de molasă, dezvoltată de la exteriorul flişului carpatic şi până la vorlandul rigid al Platformei Moldoveneşti, reprezintă ultima fază de evoluţie gesinclinală a Carpaţilor Orientali, care a funcţionat ca o avanfosă în care a fost depus o stivă foarte groasă de sedimente neogene (circa 10.000 m L. Ionesi, 1971).

Majoritatea autorilor care au avut în obiectiv unitatea pericarpatică (I. Motaş, 1962, V. Mutihac, L. Ionesi, 1974, V. Lăzărescu, C. Dinu, 1983, V. Mutihac, 1990), relevă faptul că în evoluţia avanfosei carpatice se pot distinge trei stadii, reflectate în natura sedimentelor, petrografia şi tectonica acesteia.

Primul stadiu ar putea fi reprezentat printr-o avanfosă internă generată în compensaţie cu ridicarea flişului paleogen, ca urmare a tectogenezei savice (Oligocen superior Acvitanian). Ea corespunde molasei inferioare. Stadiul secund ar fi identificat cu avanfosa mediană, generată după tectogeneza stirică veche, când molasa inferioară a fost cutată şi ridicată. Ea conţine depozite badeniene şi sarmaţiene. A treia fază ar corespunde cu avanfosa externă, generată În tectogeneza moldavică, în acelaşi timp cu flexura marginală a platformei. Ea a cunoscut o puternică dezvoltare în Pliocen.

Astfel, în evoluţia paleogeografică a regiunii subcarpatice Ozana – Topoliţa, se pot distinge trei stadii sau etape de evoluţie:

a) În prima etapă (Oligocen Miocen inferior), a avut loc o imensă sedimentare a geosinclinalului carpatic. Având în vedere faptul că în Depresiunea Ozana – Topoliţa există la zi depozite Oligocene (zona anticlinalului fals Bălţăteşti, Culmea Pleşului), se poate deduce faptul că marea flişului paleogen se întindea spre exterior până la marginea zonei carpatice neogene. Totodată, lipsa orizonturilor inferioare ale Oligocenului de aici (disodile şi gresia de Kliwa), demonstrează că înaintea depunerii sedimentelor miocene, acest sector a fost spus eroziunii (G. Davidescu,1970).

În Miocenul inferior (Acvitanian, Burdigalian), în Depresiunea Ozana – Topoliţa au fost sedimentate depozite ce aparţin formaţiunii inferioare cu sare (P. Polonic, G. Polonic, 1967).

b) În a doua etapă (Miocen mediu şi superior), sedimentarea a fost întreruptă şi de faze orogenice. În Langhian (Helveţian inferior), au fost depuse depozite conglomeratice sau strate de Valea Mare şi strate de Topoliţa (P. Polonic, G.Polonic,1967).

În Serravalian (Helveţian superior), depresiunea subcarpatică a încetat să se mai scufunde, şi peste depozitele ce aparţin Langhianului au fost sedimentate gresii, marne, argile, ce aparţin formaţiunii cenuşii.

Cutările stirice tinere au dat naştere la o falie între flişul extern şi unitatea pericarpatică, numită linia externă (I. Băncilă, 1958, I. Băncilă şi E. Hristescu,1963). În lungul acestei falii au fost produse şi încălecări de strate. Din Această cauză, spre rama carpatică a Depresiunii Ozana Topoliţa a avut loc o afundare a structurii.

Eroziunea în adâncime s-a produs în timpul glaciației cuaternare, când pluviozitatea era intensă, iar râurile aveau debite mari pe când aluvionarea văilor sa produs în Holocen, când climatul era mai secetos şi debitul râurilor era mai mic, neputând transporta materialul colectat de către râurile principale de pe versanţii ce continuau să se înalţe epirogenetic. Ca rezultat al acestei evoluţii, în depresiune s-a format, mai ales pe baza eroziunii selective, un relief cu fragmentare deluroasă, cu văi largi ale râurilor principale şi cursuri de apă despletite.

Clima

Prin poziţia sa, în Depresiunea Neamţului, închisă spre vest de Munţii Carpaţi, iar spre nord şi est de culmi şi dealuri subcarpatice, cu rol de obstacol în calea maselor de aer subpolar sau continental, oraşul Târgu Neamţ are parte de factori climatogeni ce prezintă particularităţi specifice, datorită caracterului de adăpost, altitudinii și orientării reliefului. În ceea ce priveşte

circulaţia generală a atmosferei aceasta este dominată de masele de aer maritim din vest şi nord-vest, contientalizate după escaladarea Carpaţilor şi modificate prin caracteristicile de umezeală. O frecvenţă mare au şi masele de aer continental din est şi nord-est, reci iarna şi calde şi uscate în timpul verii. Sunt numeroase invaziile de aer rece de origine subpolară de la nord, cât şi pătrunderea de aer din părţile posterioare ale ciclonilor care se deplasează din vestul Europei. Aşezarea oraşului Târgu Neamţ într-o zonă de adăpost climatic atenuează influenţele extreme ale caracteristicilor maselor de aer. Temperatura medie anuală a aerului este de 8,2 ^{0}C. Luna cu temperatura medie cea mai coborâtă este ianuarie (-3,8 ^{0}C), iar luna cu temperatura cea mai ridicată este iulie (19,5 ^{0}C), rezultând o amplitudine termică medie anuală de 23,3 ^{0}C, care ne arată că la Târgu Neamţ climatul este temperat-continental moderat. Cea mai coborâtă valoare termică înregistrată în aer la Târgu Neamţ a fost de -29,1 ^{0}C (02.01.1909) iar cea mai ridicată a fost de 37 ^{0}C (17.08.1952).

Valorile elementelor climatice, moderate pe toată perioada anului, au acțiune de crutare (sedativ-indiferentă) asupra organismului uman, care nu primește stimuli prea intenși. Numărul mediu de zile cu confort termic, calculat pe baza relației dintre temperatura aerului, umezeală și vânt, în condițiile în care un organism uman sănătos, îmbracat ușor, în repaus, nu pierde și nu primește căldură, este în luna iulie la amiază, fiind de 9 zile.

Numărul mediu de zile cu disconfort prin încălzire, tot în luna iulie, la amiază, este de 7 zile, iar numărul de zile cu disconfort prin răcire variază între oraș și Culmea Pleșului, în funcție de altitudine, între 5 și 10 zile.

Numărul de zile cu confort prin adăpost de vânt, în luna iulie, la ora 13, este între 10 și 15. La o viteză a vântului mai mare de 3,5 m/sec, organismul uman resimte disconfort, chiar dacă temperatura este cuprinsă în limitele de confort.

Numărul mediu de zile cu disconfort datorat încălzirii prin adăpost de vânt este în luna iulie, la ora 13, între 10 și 13 zile, iar a celor cu disconfort datorat răcirii prin adăpost de vânt este mai redus de 10. Indicele climato-turistic, calculat pe baza relației I=(S+T-5D)/5 dintre durata de strălucire a soarelui pe cer (S), temperatura medie lunară a aerului (T) și durata precipitațiilor, excluzând precipitațiile din timpul nopții (D), evidențiază luna iulie ca fiind optimă (indice între 50 și 80) și pentru băi de aer.

Pe baza cunoașterii valorilor elementelor climatice în limitele cărora organismul uman prezintă o stare medie de echilibru a sistemelor reglatoare, s-au calculat indicii de stres.

Depășirea pozitivă sau negativă a valorilor optime determină stimularea sau stresarea organismului, antrenând mecanismele de autoapărare și de adaptare pentru păstrarea homeostazei interne. Stresul bioclimatic cutanat este determinat de senzațiile de căldură și de frig pe care le resimte organismul în procesul termoreglării. În cursul anului, la Târgu Neamț, perioada noiembrie – martie este hipertonică, lunile iulie și august sunt hipotonice, iar perioadele aprilie – iunie și septembrie – octombrie sunt relaxante. Valoarea medie anuală a indicelui de stres bioclimatic cutanat este redusă. Stresul bioclimatic pulmonar se bazează pe schimburile respiratorii prin absorbția de oxigen și eliminarea de bioxid de carbon. Poate fi determinat în condițiile în care tensiunea vaporilor de apă depășește limitele optime și acționează asupra mucoaselor căilor respiratorii. În condițiile în care tensiunea vaporilor de apă este cuprinsă între 7,5 și 11,6 mb, climatul este echilibrat, relaxant, nestresant. La Târgu Neamț, perioada noiembrie – martie, cu tensiunea vaporilor de apă sub 7,4 mb, are caracteristici deshidratante pentru mucoasele căilor respiratorii, iar perioada mai – septembrie este hidratantă, deoarece tensiunea vaporilor de apă depășește 11,7 mb. Lunile aprilie și octombrie sunt echilibrate.

Electricitatea atmosferei are influențe asupra organismului uman, mai ales prin ionizarea naturală a aerului. Predominarea ionilor pozitivi determină reacții nefavorabile ale organismului uman. Ionii negativi au o influență favorabilă în tratarea astmului bronșic, reumatismului, hipertensiunii, nevrozelor și surmenajului. În apropierea orașului Târgu Neamț, la Bălțătești, măsurătorile privind nivelul aeroionizării au înregistrat un număr mediu total de 1.055 ioni + și -/cm^3 aer, din care 560 ioni -/cm^3 și 495 ioni +/cm^3, coeficientul de unipolaritate fiind de 0,88 (Elena Teodoreanu și colab., 1984).

Stresul bioclimatic total, care prezintă influența globală a climatului asupra organismului uman, la nivelul pielii și al plămânilor, este minim, caracterizând orașul ca având un bioclimat sedativ, de crutare, cu nuanțe de excitare. Acest tip de bioclimat este favorabil persoanelor sănătoase sau cu stări de surmenaj, persoanelor în vârstă sau pentru bolnavii care nu pot suporta căldura excesivă, amplitudinile termice mari sau umezeala mare a aerului. Este cazul afecțiunilor cardiovasculare, reumatismului poliarticular acut sau al convalescenței de hepatită acută. Bioclimatul cu caracteristici sedative este

indicat și pentru copiii cu stări de nervozitate, fiind lipsit de contraindicații terapeutice, indiferent de sezon.

Hidrografie

Zona orașului Târgu Neamț este bogată în ape subterane de stratificație și în strate acvifere freatice.

Apele subterane de stratificație sunt cantonate în depozite nisipo-gresoase de vârstă helvețiană, care au permeabilitate mare. În general, ele mențin o cantitate redusă de săruri dizolvate și sunt potabile. Când vin în contact cu argilele salifere, pot fi de tipul clorurate sodice, iar când curg prin nisipuri și gresii friabile, pot fi bicarbonatate, calcice și magneziene. În zona Băilor Oglinzi, stațiune situată în sud-estul Culmii Pleșului, în vecinătatea orașului Târgu Neamț, apele de stratificație apar la suprafață pe o linie corespunzătoare contactului dintre „conglomeratele de Pleșu" cu elemente verzi și „orizontul supraconglomeratic" cu sare, sub forma izvoarelor minerale. Acestea au fost cunoscute din cele mai vechi timpuri și folosite intens pentru alimentație, conservarea alimentelor sau pentru obținerea sării prin evaporare. Săpăturile arheologice efectuate în apropierea izvorului mineral Slatina – Lunca au descoperit un bogat material ceramic ce aparține culturii Starcevo – Cris (mileniul VI-V i.d.Hr.), peste care sunt suprapuse materiale ce aparțin civilizațiilor următoare. Stratele acvifere freatice se găsesc înmagazinate în depozite de luncă, de terase și în cele deluviale. Orașul Târgu Neamț beneficiează de o pânză de apă freatică bogată, cu debite măsurate prin pompări din foraje cuprinse între 13,6 l/s și 21 l/s, care îndeplinește toate condițiile unei ape potabile de foarte bună calitate, cu gust plăcut și nepoluată. Stratul acvifer se găsește în zona de luncă la o adâncime de 0,5 – 8 m, iar grosimea stratului de apă oscilează între 2 și 3 metri. Terasa de 2 – 6 m are stratul acvifer la o adâncime de 1,5 – 6 m, iar terasa de 10 – 15 m are pânza freatică la 5 – 15 m adâncime.

Rețeaua hidrografică de suprafață aparține bazinului râului Ozana, afluent pe dreapta al Moldovei. Acesta izvorăște din zona montană a flisului carpatic, de sub vârful Halăuca (1.530 m) și străbate depresiunea intramontană Pipirig, după care pătrunde în depresiunea subcarpatică Ozana – Topolița, pe care o străbate de la vest la est, traversează orașul Târgu Neamț și se varsă în Moldova, în aval de localitatea Timișești, având o lungime de 57,2 km .

În zona carpatică, primește afluenți mai importanți pe dreapta: Dolhești, Domesnic și Secu, iar în depresiunea subcarpatică primește cel mai

important afluent al său, Nemțișorul (care izvorăște de sub vârful Chitigaia, 1.194 m), pe stânga. Suprafața bazinului hidrografic al râului Ozana este de 427 km^2. Modul de alimentare al apelor este pluvio-nival moderat. Debitul înregistrează variații foarte mari, în funcție de anotimp și de cantitatea de precipitații.

Cea mai mare parte a anului are un debit scăzut, bazându-se în principal pe cantitatea de apă ce o primește din izvoarele subterane. De aceea nivelul apei este mic, de circa 25 – 50 cm. Obișnuit, primăvara, debitul crește foarte mult, râul fiind alimentat prin topirea zăpezilor în zona înaltă și prin ploile abundente din acest anotimp. Acum nivelul apelor ajunge la 1 – 1,5 m, cateodată și mai mult, acoperind complet albia majoră și provocând inundații. De aceea, au fost necesare lucrări de amenajare a albiei în sectorul orașului Târgu Neamț, îndiguindu-se malul stâng cu blocuri de piatră și de beton pe o distanță de circa 6 km. În mod obișnuit scurgerile de primăvară reprezintă peste 40% din volumul total al scurgerii anuale. Scurgerea cea mai redusă are loc iarna, reprezentând cel mult 10% din scurgerea anuală. În acest anotimp se înregistrează fenomenul de îngheț.

În cursul mijlociu și în cel inferior, Ozana are o albie largă cu firul apei despletit în mai multe brațe, cu aluviuni groase formate din pietriș și nisip. Debitul scade considerabil, datorită infiltrării apei în orizontul freatic, din care sunt alimentate captările din zona Timișești – Zvoronești, pentru conducta de apă a orașului Iași. La topirea zăpezilor și după ploi torențiale, scurgerile de pantă sunt foarte puternice pe versanții Culmii Pleșului, transportând mari cantități de aluviuni, care blochează circulația pe unele străzi.

Solurile

Condițiile pedogenetice din depresiunea Ozana – Topolița, în zona orașului Târgu Neamț, au determinat formarea cernoziomurilor cambice. Dealurile subcarpaticce au soluri brune eumezobazice, brune luvice și luvisoluri albice. În locuri drenate, pe un substrat de roci argiloase, sărace în carbonați, în alternanță cu nisispuri și, uneori, cu pietrișuri, se găsesc soluri brune și brune luvice. Luncile și glacisurile de acumulare au avut condiții favorabile formării solurilor brune luvice pseudogleizate până la pseudogleice. Versanții nordici ai unor dealuri și versanții estici ai culmilor montane, care mărginesc depresiunea subcarpatică Ozana – Topolița, au soluri brune acide, formate în condițiile acoperirii cu pădure de fag sau de gorun, cu afin. Pe marne, s-au format soluri intrazonale, determinate de rocă

(pseudorendzine) sau de excesul de umezeală (soluri humicogleice). În lungul pârâiașelor cu conținut bogat în săruri sau în jurul izvoarelor de sare apar soluri halomorfe (sărături). Aluviunile recente au evoluat spre soluri aluviale, în diferite stadii de evoluție, de la protosoluri la soluri gleice sau humicogleice.

Caracteristicile pedologice ale zonei au determinat modul de folosință al terenurilor, contribuind la diversificarea peisajului subcarpatic.

Vegetația

Aspectul fitogeografic al zonei orașului Târgu Neamț a fost determinat de condițiile naturale (relief, climă, hidrografie, soluri) cu modificări în timp datorate activității omului. Vegetația spontană actuală este reprezentată prin păduri (situate pe Culmea Pleșului, dealul Boiștea și pe versanții montani sau ai masivului Corni), prin pajiști, prin vegetație specifică versanților cu terenuri degradante, cât și prin vegetație de luncă. În depresiunea subcarpatică Ozana – Topolița, pădurile cu Fagus sau cu Fagus și Abies au ocupat în trecut suprafețe mult mai mari (Gh. Grintescu, 1908), și numele unor dealuri (Făgețelu, Brădățel, Carpeni, Carpenului), ale unor ape (Făgețel, Aluniș) sau al unor localități (Ghindăoani, Valea-Arini) confirmă această răspândire. Pe harta lui Bauer (1835) existau în jurul orașului păduri întinse, care ulterior au fost defrișate, în scopul extinderii culturii plantelor, a pășunilor și fânețelor. Această acțiune a dus la modificarea structurii floristice și totodată a favorizat dezvoltarea proceselor geomorfologice. Zona și etajul nemoral cuprinde un etaj al pădurilor de gorun (Quercus petraea), uneori în amestec cu carpenul (Carpinus betulus) și cu mesteacanul (Betula pendula), cu răspândire locală (dealul Filiorul, de lângă Văratec) și un subetaj al pădurilor de fag. Gorunii seculari de lângă Văratec sunt ocrotiți, fiind cuprinși în rezervația Codrii de Aramă (9 ha), iar mestecenii seculari din aceeași zonă aparțin rezervației Pădurea de Argint (0,5 ha). La contactul acestor două subetaje s-a format o zonă de interferență, în care pădurile de gorun în amestec cu fag alternează cu gorunete (dezvoltate pe versanții însoriți, bine drenați) și cu fagete (pe versanții umbriți). Pe terasa de confluență a Ozanei cu Nemțișorul, s-a dezvoltat o pădure de stejar (Quercus robur), cu arbori seculari, în prezent rezervația naturală Braniștea cu o suprafață de 55 ha. Dintre speciile de amestec, se întâlnesc teiul (Tilia sp.) și carpenul (Carpinus betulus). Stejari seculari, ocrotiți sunt și în comuna Grumăzești.

Între satul Nemțișor și orașul Târgu Neamț, pe versanții Culmii Pleșului, pădurea este de fag (Fagus silvatica) și carpen (Carpinus betulus),

iar în jurul Mănăstirii Neamț, de fag și rășinoase. Capătul sud-estic al Culmii Pleșului, cu povarnsuri stâncoase, spre Târgu Neamț, este îmbrăcat cu plantații de pin (Pinus silvestris), iar spre poale, de salcâm (Robinia pseudoaccacia).

În pădurea de fag sau de fag și carpen, se întâlnesc și arbori izolați de brad alb (Albies alba), paltin de munte (Acer pseudoplatanus), plop tremurător (Populus tremula) și tei argintiu (Tilia tomentosa). De obicei, din cauza umbrei dese, subarboretul lipsește, dar uneori apar exemplare rare de soc (Sambucus nigra) și zmeură (Rubus idaeus). Solul pe care s-au dezvoltat aceste păduri este acoperit cu o pătură groasă de frunze moarte, fărămițate, descompuse și, din această cauză, lipsește, de multe ori, vegetația ierboasă sau este reprezentată numai primăvara prin câteva plante efemeroide (trei rai – Hepatica nobilis; brebenei – Coryadilis solida; pastita – Anemonae ramunculoides; horsti – Luzula pilosa etc). Aceste plante apar înaintea înfrunzirii arborilor. După închiderea coroanelor, în aceste păduri au condiții de dezvoltare doar plantele umbrofile. Cele mai întâlnite sunt vinerița (Ajuga reptans) și breiul (Mercurialis perennis). Pe lângă aceste plante, mai apar și ferigi (Dryopteris filix mas), apoi diverse plante cu flori: colțisor (Dentaria bulbifera), floarea paștelui (Anemonae nemorosa), măcrișul iepurelui (Oxalis acetosella), ciocul berzei (Geranium sanguineum) etc. În timpul verii, pădurile de fag sunt monotone, deoarece plantele ierboase dispar aproape complet.

În anotimpul de toamnă, o dată cu căderea frunzelor, unele plante își intensifică creșterea, dând pădurii un aspect mai viu. Pe Valea Nemțișorului, în jurul Mănăstirii Neamț și pe versanții montani dintre Mănăstirea Agapia și Văratec, sunt păduri de fag și conifere. Fagul este însoțit de bradul alb și, uneori, de exemplare izolate de paltin, molid, mesteacăn și carpen. Subarboretul lipsește aproape complet și în mod cu totul întâmplător apar exemplare de păducel (Cratageus monogyna), alun (Corylus avellana), soc (Sambucus nigra) și zmeură (Rubus idaeus).

Caracteristica faunistică a zonei subcarpatice din apropierea orașului Târgu Neamț este dată de eterogenitatea taxonomică și ecologică a elementelor constitutive, datorită posibilităților de pătrundere și deplasare, în ambele sensuri, ale unor elemente montane sau de podiș. Numeroase sunt speciile de interes cinegetic: căprioara (Capreolus capreolus), mistrețul (Sus scropha), jderul (Martes martes; Martes foina), vulpea (Vulpes vulpes) și iepurele (Lepus europaeus). Ursul (Ursus arctos) a coborat din zona montană,

extinzându-și arealul în dealurile subcarpatice, ca urmare a măsurilor de protecție. În apropierea Mănăstirii Neamț, în pădurea Dumbrava, există o rezervație de creștere a zimbrilor. În păduri și livezi pot fi văzute veveriţa (Sciurus vulgaris), șoarecele gulerat (Apodemus flavicollis), pârșul mare (Glis glis), șoimuleţul de seară (Falco vespertinus), ciocănitoarea verzuie (Picus canus), sturzul cântător (Turdus philomelos), porumbelul gulerat (Columba palumbus) etc.

Resurse naturale

Pe teritoriul orașului Târgu Neamţ, și în imediata apropiere a, acestuia se regăsesc, ca și resurse exploatabile ale subsolului:

- Ape minerale terapeutice clorosodice, clorurate, iodurate, bromurate în zona Oglinzi;
- Argile, în zona râului Ozana;
- Nisipuri și pietrișuri;
- Păduri și pășuni;
- Rezervaţii naturale.

Rezervaţii naturale

Apariţie relativ nouă în peisajul ariilor protejate nemţene, Parcului Natural Vânători – Neamţ, constituit ca parc natural în anul 1999, pe suprafaţă de 30.818 ha, dintre care peste 26.300 ha fond forestier, parcul adăposteşte o largă paletă de valori naturale, culturale şi istorice. Se află situat în nordul judeţului Neamţ, la graniţa cu Suceava, în raza comunelor Crăcăoani, Agapia, Vânători-Neamţ, a oraşului Târgu Neamţ, şi a staţiunilor Bălţăteşti şi Oglinzi.

Din punct de vedere geografic, parcul se întinde pe versantul estic al Munţilor Stânişoarei şi peste Subcarpaţii Neamţului, acoperind o parte a bazinului Ozanei şi Cracăului. Altitudinea medie este de 800 m.

Pentru o mai bună informare a vizitatorilor, Administraţia Parcului Natural Vânători-Neamţ a realizat un Centru de Informare Turistică, situat în satul Văratec chiar în vecinătatea Pădurii de Argint, a Ocolului Silvic Văratec şi a sediului administraţiei parcului. Accesul se face pe drumul judeţean Valea Seacă – Văratec. Vizitatorii pot afla amănunte privind creşterea zimbrului, speciile vegetale toxice şi otrăvitoare (inclusiv ciuperci), portul popular specific zonei, putând admira totodată imagini şi eşantioane legate de aspectele enumerate mai sus. În plus, specialiştii administraţiei stau permanent la dispoziţia vizitatorilor pentru informaţii mai amănunţite.

Imaginea 7.1: Parcul Natural Vânători-Neamţ

Pădurea de argint

Este situată pe teritoriul comunei Agapia lângă sediul Ocolului Silvic Văratec, pe terasa inferioară a Topoliţei, la altitudinea de 540 m. Pădurea de argint este un arboret de mesteacăn, având arborii cei mai bătrâni cu vârsta de peste 100 ani, dar pădurea este completată şi cu arbori de 20 și 50 ani. Are o suprafaţă de 2,4 ha, fiind o rezervaţie de tip mixt, forestieră şi peisagistică.

Imaginea 7.2: Pădurea de argint

Rezervaţia de stejari Dumbrava

Pădurea Dumbrava, în suprafaţă de 56,6 ha este situată între valea pârâului Neamţ şi a pârâului Nemţişor, la o altitudine cuprinsă între 445 şi 470 m. Este o rezervaţie de tip forestier care conservă o pădure de stejari seculari, foarte viguroşi. Arboretul este constituit din Quercus robur, Quercus daleschampii în amestec cu Carpinus betulus, la care se mai adaugă Prunus avium, Acer campestre, Fagus sylvatica şi Pyrus pyraster, fiind alcătuită dintr-o singură asociaţie, şi anume Quercorobori-carpinetum Soo et Pocs 1957. Arboretul este o rezervaţie naturală, interesantă prin dimensiunile şi aspectul exemplarelor de stejar, prin particularităţile subarboretului, bogăţia florei ierboase, infiltraţiile de conifere etc. Vârsta acestor arbori variază între 150 – 200 ani. Din punct de vedere al biodiversităţii s-au identificat 209 specii de plante vasculare aparţinând la 50 familii.

Imaginea 7.3: Rezervaţia de stejari Dumbrava

Rezervaţia de zimbri şi faună carpatină Dragoş Vodă

Rezervatia a fost înfiinţată în anul 1968 și se află în nordul judeţului Neamţ, pe raza comunei Vânători-Neamţ, în apropierea drumului naţional DN15 şi a Mănăstirii Neamţului. În anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, în număr de trei, originare din Polonia, cu numele de Rarău, Roxana şi Raluca. În momentul actual, se găsesc 3 exemplare de zimbri într-un ţarc de aproximativ 4 ha. Astăzi, în rezervaţie, pe lângă zimbri se mai pot întâlni:

cerbi carpatini, cerbi lopătari, căpriori, vulpi, bursuci, iepuri, urşi, lupi, specii de avifaună.

Imaginea 7.4: Rezervaţia de zimbri şi faună carpatină Dragoş Vodă

Lacul Zimbrăria – Vânători-Neamț

Este aşezat într-un peisaj natural deosebit în mijlocul pădurii (în locurile preferate de pescuit ale lui Mihail Sadoveanu), în cadrul rezervaţiei forestiere Vânători-Neamţ şi în incinta rezervaţiei de zimbri şi faună carpatină „Dragoş Vodă”. Accesul se face din şoseaua ce leagă oraşul Târgu Neamţ de Mănăstirea Neamţ. „Zimbrăria” reprezintă un complex de trei iazuri în cascadă; având ca peşti următoarele specii: crap, caras, şalău, novac, chinezesc, ştiucă, biban. Capturile pot depăşi 10 kg.

Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apei

Râul Ozana (sau râul Neamţ) traversează orașul Târgu Neamţ și se varsă în Moldova, în aval de localitatea Timișești, având o lungime de 59 km.

Calitatea apei în aşezările umane se determină prin măsurarea concentraţiilor medii orare, zilnice sau lunare ale diferiţilor poluanţi şi compararea acestora cu valorile limită sau după caz, cu concentraţiile maxime admisibile prevăzute în actele normative în vigoare (Ordinul MAPM 592/2002 pentru poluanţii relevanţi, respectiv STAS 12574-87 pentru restul poluanţilor reglementaţi).

Zona orașului Târgu Neamț este bogată în ape subterane de stratificație și în straturi acvifere freatice .

Oraşul Târgu Neamţ este aprovizionat din sursă de apă potabilă de profunzime, Captarea Lunca şi Preoţeşti.

Sursele autorizate sanitar sunt: Captarea Lunca – Preoţeşti a SC ACVATERM SA Târgu Neamţ şi Captarea Timişeşti, celelalte surse deşi au solicitat autorizarea sanitară nu s-au încadrat în normele impuse de Ord. 536/1997 şi Ord. 101/1997.

Calitatea aerului

Poluarea atmosferei poate fi definită ca orice schimbare în compoziţia acesteia cauzată de prezenţa unei cantităţi suficiente de substanţe chimice care poate altera compoziţia normală a atmosferei.

La nivelul orașului Târgu Neamț, calitatea aerului este acceptabilă pentru majoritatea persoanelor. Totuşi, grupurile de persoane sensibile pot experimenta simptome minore până la moderate la expunerea prelungită.

În judeţul Neamţ, calitatea aerului este monitorizată cu ajutorul a trei staţii automate, acestea fiind stabilite de legislaţia naţională ce priveşte protecţia atmosferei, conform cerinţelor prevăzute de directivele europene privind calitatea aerului. Cele trei staţii fac parte din Reţeaua Naţională de monitorizare a aerului şi sunt:

Staţia Neamţ 1 – staţie de tip urban, situată în municipiul Piatra Neamţ;

Staţia Neamţ 2 – staţie de tip industrial, situată în municipiul Roman;

Staţia Neamţ 3 – staţie de tip industrial, situată în comuna Taşca, sat Hamzoaia (în vecinătatea fabricii de ciment).

Efectele poluării aerului asupra stării de sănătate

Principalii poluanţi atmosferici din ţara noastră se încadrează în trei grupe: iritanţi, cancerigeni şi toxici sistemici.

Concentraţia emisiilor de poluanţi în aerul ambiant poate varia în funcţie de condiţiile meteorologice, mai mult sau mai puţin favorabile unei bune dispersii.

Supravegherea calităţii aerului la nivel local se face prin măsurarea:

- poluanţilor comuni (SO2, NO2, NH3, pulberi în suspensie), în toate reţelele locale din zonele industriale şi / sau urbane;
- poluanţilor specifici (HCl, fenoli, aldehide, Cl2, H2S, CS2, F, H2SO4, metale grele: Pb, Cd), în zone industriale, în funcţie de activitate.

În prevenirea acestor îmbolnăviri datorate expunerii populaţiei generale la diferiţi poluanţi atmosferici, o importanţă deosebită o are atât

profilaxia primară (de prevenire a apariţiei bolilor), cât şi profilaxia secundară.

În acest sens se are în vedere:

- Menţinerea concentraţiei substanţelor toxice din mediu sub nivelul concentraţiilor maxime admise (CMA) din STAS-uri. În acest scop se realizează monitorizarea calităţii mediului, prin reţeaua naţională de monitorizare, atât a Ministerului Sănătăţii, cât şi a Ministerului Mediului şi Gospodăririi Apelor, pentru asigurarea menţinerii concentraţiilor atmosferice în conformitate cu normele în vigoare;
- Screening-ul şi/ sau investigarea pe loturi reprezentative ale populaţiei care se cunoaşte a fi „cu risc crescut", mai ales ale grupelor populaţionale sensibile (nou născuţi, copii mici, femei gravide, bătrâni), expuse cronic la concentraţii mici sau moderate la diferite substanţe toxice din aerul atmosferic. Screening-ul sau testarea pe loturi reprezentative se poate realiza, în special, pentru poluanţi cum sunt: plumbul (datorat surselor fixe – industriale, cât şi mobile – trafic) prin determinări ale plumbemiei la grupa populaţională cu risc (copii de 0 – 6 ani, femei gravide) cât şi alte metale grele (cadmiu, arsen etc);
- Poluanţii atmosferici iritanţi (TSP, NO2, SO2) care prin expunere, atât cronică cât şi acută, duc la apariţia unei patologii respiratorii specifice, ce se manifestă în special la grupa de vârstă 7 – 11 ani. Examinări periodice ale acestei grupe de risc (chestionare, examen clinic, probe funcţionale respiratorii), în special pe loturi reprezentative, poate să ducă la un diagnostic precoce în comunitate;
- Studii epidemiologice ce reflectă impactul poluării atmosferice asupra indicatorilor demografici de mortalitate şi morbiditate.

Pentru urmărirea impactului poluării mediului asupra sănătăţii populaţiei este necesară urmărirea anumitor indicatori de sănătate, agreaţi şi propuşi de Comunitatea Europeană, care pot scoate în evidenţă gradul în care sănătatea populaţiei poate fi influenţată în urma expunerilor de scurtă durată sau a expunerilor pe perioade mai lungi. Pentru aceasta sunt aleşi indicatori de sănătate generali şi specifici unor boli acute sau cronice.

Principala sursă de poluare în orașul Târgu Neamț o reprezintă depozitul de gunoi menajer prin emanații din descompunerea și arderea necontrolată a deșeurilor.

Calitatea atmosferei este afectată și de poluanți de tip industrial în zona Barieră de la CVS PROD TG. NEAMȚ prin depășirea concentrației de compuși organici volatili.

Cele mai importante surse de poluare sunt cele urbane precum traficul rutier, mai ales cel greu datorită absenței unei șoseli ocolitoare.

Nivelul de zgomot

În anul 2008 au fost efectuate măsurători sonometrice de către toate cele şase agenţii de protecţie a mediului, conform planurilor de monitorizare specifice.

În mediul urban, principalele surse de zgomot sunt reprezentate de traficul rutier şi de cel feroviar. Nivelul zgomotului emis de sursele mobile este amplificat de starea precară a căilor de rulare, de starea tehnică necorespunzătoare a vehiculelor şi de lipsa perdelelor de protecţie.

Sursa principală a poluării fonice în orașul Târgu Neamț o reprezintă traficul rutier, datorită creşterii accentuate în ultimul deceniu a numărului de autovehicule aflate în circulaţie, precum şi gradul avansat de uzură al unora dintre acestea .

Alte surse de zgomot, dispersate la nivelul mediului urban, sunt şi locurile de joacă pentru copii, creşele, grădinițele şi şcolile, piețele, spaţiile comerciale. Poluarea fonică produsă de acestea afectează vecinătatea imediată, mai ales în cursul zilei.

Pentru reducerea poluării sonore, este necesar ca autorităţile publice locale să ia măsuri de limitare sau chiar interzicere a circulaţiei rutiere, îndeosebi a traficului greu, pe străzile din zonele intens populate.

Calitatea solului

Principalele soluri întâlnite în Târgu Neamţ sunt solurile podzolite brune argilo-iluviale, care se găsesc în acelaşi areal cu solurile brune de pădure din care au evoluat. Aceste tipuri de soluri sunt sărace în azot, fosfor, potasiu şi microelemente, fiind prielnice unui număr mic de plante. În judeţul Neamţ, întâlnim o suprafaţă de 27.592 m^2 supusă alunecărilor de teren în valuri, în trepte sau cu movile, conform datelor furnizate de raportul anual ANPM Neamţ în anul 2012. Resursele subsolului constau în pânze bogate de apă potabilă, a unor izvoare cu apă sărată şi în existenţa unor resurse naturale favorabile dezvoltării meşteşugurilor şi creşterii animalelor.

CAPITOLUL VIII – PROFILUL SOCIO – DEMOGRAFIC

Orașul Târgu Neamț a suferit un declin demografic din anul 2010 până în anul 2019 ajungând la o populație de 21.859, cu 3,26% mai puțini locuitori comparativ cu anul 2010. În anul 2020 s-a înregistrat o creștere semnificativă față de anul precedent, ajungându-se la o populație de 22.232 locuitori. Se evidențiază o tendință ascendentă pentru populația orașului Târgu Neamț. În anul 2020 densitatea populației orașului Târgu Neamț era de 469,9 locuitori/km^2.

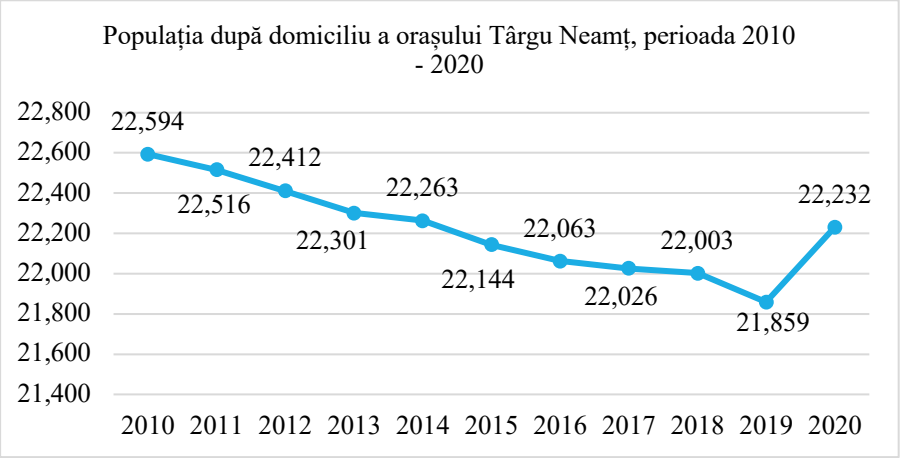

Figura 8.1: Evoluția demografică a orașului Târgu Neamț (Sursa: INSSE)

Tabelul 8.1: Analiza evolutivă a populației în orașele din județul Neamț

UAT	2010	2020	Rata de evoluție
Oraș Bicaz	9.218	8.250	89,5%
Oraș Roznov	9.878	10.388	105,16%
Oraș Târgu Neamț	22.594	22.232	98,4%

Analizând tabelul de mai sus, constatăm faptul că la nivelul orașului Târgu Neamț, s-a înregistrat o scădere a populației de 1,6%. O diminuare a fost înregistrată și pentru orașul Bicaz, 10,5% iar la nivelul orașului Roznov s-a înregistrat o majorare a populației cu 5,16% în anul 2020 față de anul 2010.

Tabelul 8.2: Populația după domiciliu pe grupe de vârstă la 1 ianuarie (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2010 (%)	2020 (%)
Total	22.594	22.516	22.412	22.301	22.263	22.144	22.063	22.026	22.003	21.859	22.232	100	100
0 - 9 ani	2.277	2.264	2.196	2.189	2.164	2.114	2.048	2.051	2.081	2.000	2.038	10,08	9,17
10 -19 ani	2.658	2.552	2.429	2.311	2.262	2.217	2.251	2.266	2.245	2.218	2.278	11,76	10,25
20 - 29 ani	3.682	3.609	3.554	3.519	3.441	3.328	3.176	2.960	2.802	2.678	2.665	16,3	11,99
30 - 39 ani	3.435	3.399	3.434	3.411	3.447	3.429	3.388	3.396	3.407	3.384	3.505	15,2	15,77
40 - 49 ani	3.693	3.703	3.637	3.582	3.557	3.559	3.653	3.753	3.644	3.508	3.450	16,35	15,52
50 - 59 ani	3.222	3.262	3.335	3.365	3.368	3.365	3.264	3.133	3.193	3.315	3.442	14,26	15,48
60 - 69 ani	1.773	1.836	1.907	1.994	2.123	2.259	2.415	2.595	2.728	2.790	2.790	7,85	12,55
70 - 79 ani	1.362	1.378	1.362	1.351	1.299	1.236	1.211	1.173	1.185	1.235	1.321	6,03	5,94
80+	492	513	558	579	602	637	657	699	718	731	743	2,18	3,34

La nivelul prezentei strategii, se impune gruparea populației pe vârste, pentru identificarea direcțiilor de acțiune. Orașul Târgu Neamț își propune să răspundă nevoilor populației, indiferent de grupa de vârstă și să le asigure facilități în mod egal. Aflându-ne într-o intensă și continuă evoluție informațională, percepția populației asupra unui anumit produs sau serviciu se schimbă în mod constant. Astfel, este necesară actualizarea continuă a facilităților pe care orașul Târgu Neamț le acordă populației.

S-a analizat structura populației pe grupe de vârstă în perioada 2010 – 2020 iar rezultate au scos în evidență faptul că cele mai ridicate ponderi sunt deținute de următoarele grupe de vârstă: 30 – 39 ani, 40 – 49 ani, 50 – 59 ani, respectiv 60 – 69 ani. Astfel, rezultă o populație ușor îmbătrânită, ponderile deținute de categoriile de vârstă înaintată înregistrează o tendință ascententă comparativ cu anul 2010.

Cea mai puternică scădere a ponderei s-a înregistrat pentru persoanele cuprinse între 20 – 29 ani, de la 16,3% la aproximativ 12% din numărul total de locuitori, în timp ce la nivelul vârstelor de 60 – 69 ani procentul a crescut de la 7,85% în anul 2010 la 12,55% în anul 2020. Numărul bărbaților este mai ridicat pentru vârstele până în 44 de ani, urmând ca balanța să se inverseze după vârsta de 45 de ani în favoarea femeilor.

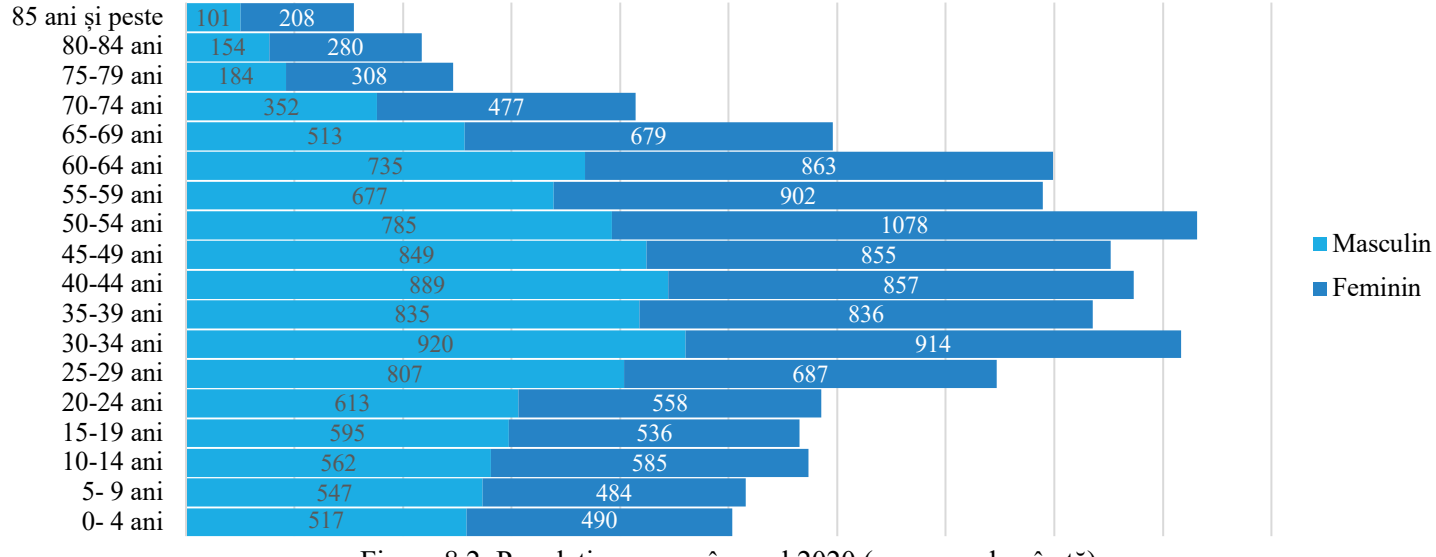

Figura 8.2: Populația pe sexe în anul 2020 (pe grupe de vârstă)

Tabelul 8.3: Născuții vii în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Născuți vii	182	185	204	272	185	169	204	198	196	211

În ceea ce privește numărul născuților vii în perioada 2010 – 2019, putem observa faptul că s-au înregistrat valori oscilante de la an la an. În anul 2013 s-a înregistrat cel mai ridicat număr de nou născuți, acesta fiind de 272 persoane, iar în anul 2015 s-a înregistrat cea mai mică valoare, aceasta fiind de 169 nou născuți vii. Trendul este unul ușor ascendent, cu o creștere a numărului de nou născuți în anul 2019 cu 15,93% comparativ cu anul 2010.

Tabelul 8.4: Sporul natural al populației în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sporul natural	-33	6	-20	42	-40	-49	-3	-17	-30	-22

Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul născuților vii și numărul persoanelor decedate, în anul de referință.

După cum se observă în tabelul 8.4 sporul natural a înregistrat atât valori pozitive cât și negative în intervalul 2010 – 2019, cu cea mai mare valoare pozitivă în anul 2013 și la polul opus cea mai mare valoare negativă înregistrată în anul 2015. Din anul 2014 până la sfârșitul perioadei analizate s-au înregistrat doar valori negative ale sporului natural.

Tabelul 8.5: Numărul căsătoriilor în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Căsătorii	131	140	136	136	126	158	156	135	126	135

Numărul căsătoriilor (Tabelul 8.5) prezintă fluctuații de la an la an, cu cel mai mic număr al acestora în anii 2014 și 2018 fiind de 126 căsătorii, cele mai multe cupluri și-au oficializat relația în anul 2015 , când au fost înregistrate 158 de căsătorii . Media perioadei analizate este de 138 căsătorii pe an.

Tabelul 8.6: Numărul divorțurilor în perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE)

Anul	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Divorțuri	60	59	35	37	41	45	24	27	24	29

Analizând datele existente pe INSSE, constatăm faptul că numărul divorțurilor prezintă o tendință descendentă, cu cel mai redus număr de divorțuri în anii 2016 și 2018 și cel mai mare număr al acestora în anul 2010. La nivelul anului 2019 numărul divorțurilor s-a înjumătățit comparativ cu anul 2010. Media perioadei analizate este de 38 divorțuri pe an, cu 100 mai puțin comparativ cu media căsătoriilor.

Tabelul 8.7: Divorțuri după numărul copiilor minori rămași după desfacerea căsătoriei, la nivelul județului Neamț, perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE)

Județul Neamț	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Total	1.080	1.204	931	877	794	757	784	925	901	826
Fără copii	600	661	478	440	440	388	394	511	458	416
Cu 1 copil	326	377	314	295	255	242	254	279	278	267
Cu 2 copii	133	128	112	124	82	111	119	109	135	120
Cu 3 copii	16	29	20	12	12	7	14	21	22	16
Cu 4 copii	3	4	4	3	5	6	1	3	5	6
Cu 5 copii și peste	2	5	3	3	-	3	2	2	3	1

La nivel județean se constată faptul că numărul divorțurilor totale (Tabelul 8.7) a scăzut față de anul 2010, an luat ca bază de referință. În anul 2011 s-a înregistrat cel mai ridicat număr de divorțuri, acesta fiind de 1.204 iar cel mai mic număr s-a înregistrat în anul 2015, acesta fiind de 757 divorțuri. Cele mai multe divorțuri se întâmplă înainte ca, cuplurile să conceapă un copil, această categorie fiind responsabilă pentru aproximativ 50% din numărul total de divorțuri în anul 2019, urmate de divorțurile efectuate după conceperea unui copil, reprezentând aproximativ 32% din totalul divorțurilor.

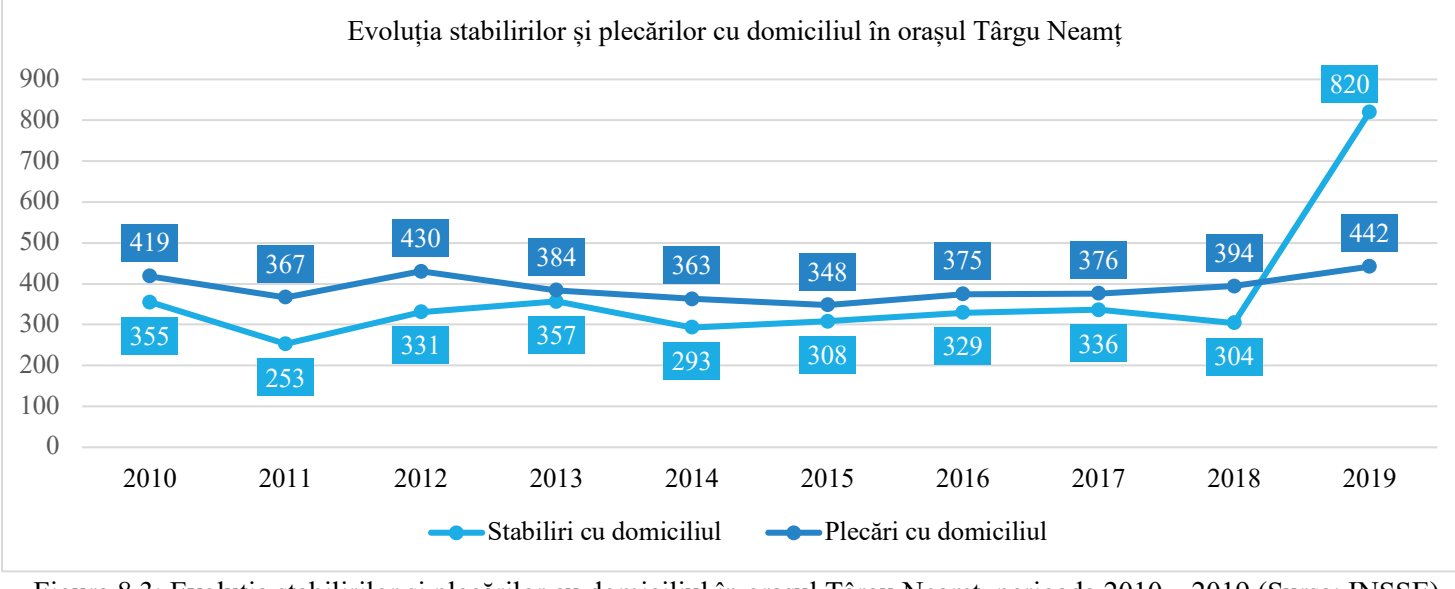

Figura 8.3: Evoluția stabilirilor și plecărilor cu domiciliul în orașul Târgu Neamț, perioada 2010 – 2019 (Sursa: INSSE)

După cum se poate observa în figura 8.3, numărul de stabiliri și de plecări cu domiciliul a atins cea mai ridicată valoare în anul 2019. Numărul plecărilor a fost mai ridicat comparativ cu cel al sosirilor exceptând anul 2019 când s-a înregistrat un număr aproape dublu pentru stabilirile cu domiciliul în orașul Târgu Neamț. Mediile perioadei analizate sunt de 368,6 pentru numărul stabilirilor și 389,8 pentru numărul plecărilor cu domiciliul. Din cauza numărului ridicat al plecărilor, scăderea populației din orașul Târgu Neamț a fost accentuată.

CAPITOLUL IX – PROFILUL SOCIO – ECONOMIC

Structura economiei județene

Economia judeţului Neamţ trece, în prezent, printr-o perioadă de revenire din urma crizei economice ce s-a manifestat la nivel mondial și care a avut ca efecte la nivel judeţean nu doar scăderea numărului de unităţi economice, ci şi o scădere a rezultatelor financiare, a investiţiilor brute în bunuri corporale sau a investiţiilor nete în unităţile locale.

Potrivit Oficiului Naţional al Registrului Comerţului, la data de 31.12.2019, în judeţul Neamţ erau 32.914 agenţi economici activi din punct de vedere economic. Aceştia reprezintă 14% din numărul total de agenţi economici din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est și 1,54% din totalul agenților economici din România

Densitatea întreprinderilor de la nivel judeţean este de 57,8 unităţi la 1.000 de locuitori.

În ceea ce priveşte cifra de afaceri a agenţilor economici judeţeni din anul 2019, aceasta însumează 12,8 miliarde lei. Cifra medie de afaceri pe agent economic este de 388.892,26 lei, cu 17,2% mai mică decât media pe unitate economică de la nivel regional (469.657,17 lei).

Productivitatea muncii – calculată ca raport dintre cifra de afaceri totală şi numărul de salariaţi – la nivelul judeţului Neamţ este de 251.572,32 lei, cu 34,5% mai mare decât în regiune (143.903,8 lei).

În cele 32.914 unităţi economice din judeţul Neamţ îşi desfăşoară activitatea, potrivit ONRC, 50.880 salariaţi, media pe unitate fiind de 1,5 salariaţi. Numărul total de salariaţi din judeţ reprezintă 13,4% din numărul total de salariaţi din Regiunea Nord-Est. La nivel regional, însă, talia întreprinderilor este puțin mai ridicată, media de salariaţi pe unitate economică fiind de 1,6 persoane.

Conform datelor de pe site-ul TopFirme, Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun – cod CAEN 4711 deține cea mai mare cifră de afaceri din județul Neamț fiind de 546,5 milioane lei realizată de 957 agenți economici cu 2.477 angajați, această cifră de afaceri reprezintă 4,27% din totalul județului Neamț. Cel mai ridicat profit a fost realizat de domeniul – Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale – cod CAEN 4120, obținându-se un profit de 112 milioane lei reprezentând 9,04% din profitul total obținut în județul Neamț, în acest domeniu activând 624 agenți economici cu 2.355 angajați.

În anul 2020, au fost înmatriculate 1.859 forme juridice, din care 58,25% au fost societăți cu răspundere limitată, 24,85% persoane fizice autorizate, 15,22% întreprinderi individuale, iar 1,68% alte forme juridice. Numărul de înmatriculări de forme juridice economice a scăzut cu 21,67% faţă de anul anterior (2.373 înmatriculări în anul 2019).

Tabelul 9.1: Numărul înmatriculărilor de agenți economici în județul Neamț (Sursa: ONRC)

Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2020 - 31.12.2020						**Nr. înmatriculări în perioada 01.01.2019 - 31.12.2019**					
CA	**IF**	**II**	**PFA**	**SRL**	**Total**	**CA**	**IF**	**II**	**PFA**	**SRL**	**Total**
6	25	283	462	1.083	1.859	8	57	330	655	1.323	2.373

Un aspect pozitiv este faptul că numărul radierilor este inferior celui al înmatriculărilor. Potrivit Oficiului Naţional al Registrului Comerţului, în anul 2020 la nivelul judeţului Neamţ au fost înregistrate 934 radieri, reprezentând 1,8% din totalul radierilor din ţară. În comparaţie cu anul 2019, însă, numărul radierilor de agenţi economici din judeţul Neamţ a crescut cu 136%, înregistrându-se 2.208 radieri, reprezentând 2,17% din totalul național.

Tabelul 9.2: Numărul radierilor în județul Neamț (Sursa: ONRC)

Nr. radieri în perioada 01.01.2020 - 31.12.2020	**Nr. radieri în perioada 01.01.2019 - 31.12.2019**
934	2.208

Produsul intern brut al județului Neamț se situează pe locul 4 din regiunea Nord – Est, după județele Iași, Bacău și Suceava. În anul 2018, PIB-ul județului Neamț a ajuns la 13.398 milioane lei, crescând cu 81,27% față de anul 2010 fiind a doua cea mai mare creștere procentuală după județul Iași, acesta crescând valoarea PIB-ului cu 91,96% comparativ cu anul 2010. În anul 2018 PIB-ul total al regiunii Nord – Est a ajuns la 98.762,8 milioane lei, județul Neamț reprezentând 13,56% din acesta.

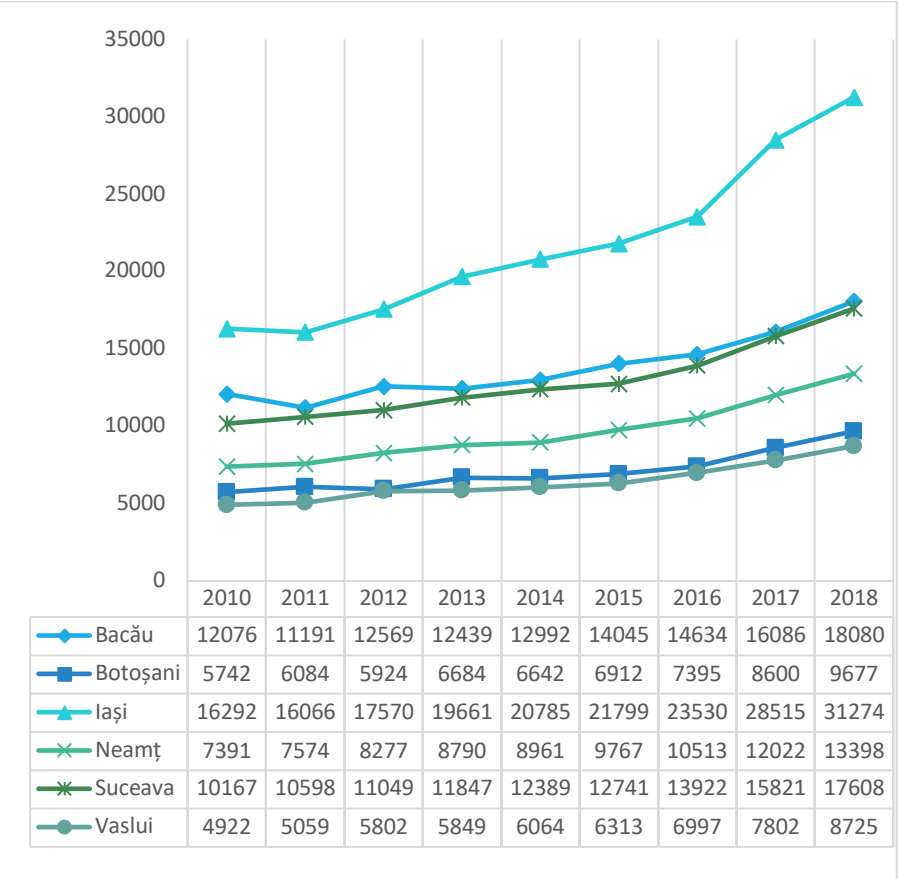

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bacău	12076	11191	12569	12439	12992	14045	14634	16086	18080
Botoșani	5742	6084	5924	6684	6642	6912	7395	8600	9677
Iași	16292	16066	17570	19661	20785	21799	23530	28515	31274
Neamț	7391	7574	8277	8790	8961	9767	10513	12022	13398
Suceava	10167	10598	11049	11847	12389	12741	13922	15821	17608
Vaslui	4922	5059	5802	5849	6064	6313	6997	7802	8725

Figura 9.1: Produsul intern brut la nivelul Regiunii Nord - Est, pe județe, perioada 2010 - 2018 (milioane lei) (Sursa: INSSE)

Structura economiei locale

Economia oraşului Târgu Neamţ se încadrează în peisajul economic judeţean atât din punct de vedere al evoluţiei anuale, cât şi din punct de vedere al sectoarelor economice dezvoltate.

Conform ONRC, la 31.12.2019, în oraşul Târgu Neamţ erau activi din punct de vedere economic 2.058 agenţi economici, reprezentând 6,25% din numărul total de agenţi economici de la nivel judeţean.

Densitatea agenţilor economici activi la nivel local este de 92,57 unităţi la 1000 de locuitori, cu mult peste media judeţeană (57,8‰).

La nivel local în orașul Târgu Neamț cea mai mare cifră de afaceri este realizată în domeniul – Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate – cod CAEN 4773, având o cifra de afaceri de 41,8 milioane lei reprezentând 8,84% din totalul cifrei de afaceri la nivelul orașului Târgu Neamț, realizată de 11 agenți economici cu 85 de angajați și un profit însumat de 1,6 milioane lei.

Cel mai mare număr de angajați se regăsește în domeniul – Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp) – cod CAEN 1413, prezintă un număr de 249 angajați, respectiv 9,35% din numărul total al angajaților din orașul Târgu Neamț, cu 13 agenți economici ce realizează un profit de 619.629 lei și au o cifră de afaceri de 12,6 milioane lei.

Cel mai ridicat profit se întâlnește în domeniul – Intermedieri în comerțul cu produse diverse – cod CAEN 4619, 25 de agenți economici realizând un profit de 4,5 milioane lei, respectiv 10,29% din profitul net realizat în orașul Tâgu Neamț, de către 53 de angați, cu o cifră de afaceri totală de 35,2 milioane lei.

Conform datelor ONRC, cifra medie de afaceri pe întreprindere în orașul Târgu Neamţ este de 229.834,8 lei, cu 40,9% mai scăzută decât la nivel judeţean.

Productivitatea muncii (raportul dintre cifra totală de afaceri şi numărul de salariaţi), la 31.12.2019, era de 177.619,22 lei. Asemenea cifrei medii de afaceri pe întreprindere, productivitatea muncii în Târgu Neamţ este inferioară celei din judeţ (251.572,32 lei).

Numărul mediu de salariaţi pe întreprindere la nivel local este de 1,3 persoane, valoare inferioară atât mediei judeţene (1,5 salariaţi/întreprindere), cât şi mediei regionale (1,6 salariaţi/întreprindere).

Tabelul 9.3: Top 20 întreprinderi din orașul Târgu Neamț în anul 2019 după cifra de afaceri (lei) (Sursa: TopFirme)

Nr. Crt.	Nume	Cod	Cifra de afaceri	Profit net/pierdere	Capitaluri total	Active imobilizate total	Active circulante total	Număr mediu angajați	Productivitatea muncii	Marja de profit
1	CUIUL SRL	2410	27.573.176	2.298.305	8.478.121	8.098.080	8.022.573	103	22.313,64	8,34%
2	DAKOTA EST SRL	4619	21.621.213	2.577.233	10.589.168	650.298	12.814.184	14	184.088,07	11,92%
3	NOVA GAMES SRL	9200	20.781.215	189.813	366.692	1.486.888	2.932.642	129	1.471,42	0,91%
4	SOFIAMAN IMPEX SRL	1414	17.571.157	1.171.711	2.963.597	4.457.166	6.619.149	168	6.974,47	6,67%
5	INCO INDUSTRY SRL	1623	16.581.470	690.974	17.907.091	9.448.195	24.539.679	89	7.763,75	4,17%
6	FARMACIA OPRIS SRL	4773	12.926.559	537.063	943.538	435.496	3.024.112	11	48.823,91	4,15%
7	GILTEX SRL	4939	11.531.447	313.691	2.681.911	1.996.666	1.264.200	31	10.119,06	2,72%
8	ELLMAR COM SRL	4690	11.208.990	68.126	1.424.312	1.377.487	2.304.352	22	3.096,63	0,61%
9	MALUCO COM SRL	4532	8.799.921	95.465	1.863.696	714.854	4.339.774	21	4.545,95	1,08%
10	ROINTERCLIM SRL	4619	8.345.966	237.468	762.611	857.570	643.193	3	79.156	2,85%
11	MODA ELISSA SRL	1413	7.358.618	-436.227	907.581	1.513.741	230.342	148	-2.947,48	-5,93%
12	MEDISS CENTER SRL	8610	7.298.357	943.529	1.063.475	1.028.888	879.271	31	30.436,42	12,93%
13	ZAHARESCU CONSTRUCTII SRL	4673	7.023.525	209.841	2.768.299	929.403	2.006.733	16	13.115,06	2,99%
14	FARMACIA SF ELENA SRL	4773	6.959.145	360.697	1.377.683	278.877	2.358.887	13	27.745,92	5,18%
15	MIZO SRL	1610	6.612.066	893.181	2.721.730	988.875	5.245.254	41	21.784,9	13,51%
16	SORIDOR PROD COM SRL	4711	6.397.696	382.566	627.965	84.721	683.163	14	27.326,14	5,98%

Nr. Crt.	Nume	Cod	Cifra de afaceri	Profit net/pierdere	Capitaluri total	Active imobilizate total	Active circulante total	Număr mediu angajați	Productivitatea muncii	Marja de profit
17	DZC CONSTRUCT SRL	4120	6.317.004	260.316	5.552.943	4.367.649	3.467.905	32	8.134,87	4,12%
18	ELNIUS PRODCOM SRL	4673	5.750.096	344.567	3.016.447	1.072.197	4.611.976	14	24.611,92	5,99%
19	FLOREDANA FARM SRL	4773	5.570.009	38.928	583.740	826.186	2.653.760	14	2.780,57	0,7%
20	RAMO FARM SRL	4773	5.151.088	64.534	502.804	594.998	2.548.123	21	3.073,05	1,25%

După cum se poate observa din "Tabelul 9.3" în domeniul "Sănătate și asistență socială" activează o singură întreprindere, același număr fiind și pentru domeniile "Activități de jocuri de noroc și pariuri", "Transport și depozitare" și "Construcții". Pentru domeniul "Industria prelucrătoare" se înregistrează 5 întreprinderi în topul primelor 20, restul de 11 întreprinderi activează în domeniul "Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor". Se observă faptul că în orașul Târgu Neamț comerțul este cel mai dezvoltat urmat de industria prelucrătoare.

CUIUL SRL este întreprinderea cu cea mai mare cifră de afaceri fiind de 27.573.176 lei ce activează în domeniul "Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje". În anul 2019 societatea a realizat un profit net de 2.298.305 lei rezultând o marjă a profitului de 8,34%, având o medie de 103 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 22.313,64 lei per angajat.

DAKOTA EST SRL activează în domeniul "Intermedieri în comerțul cu produse diverse" , având în anul 2019 o cifră de afaceri de 21.621.213 lei. Socieatea a realizat cel mai ridicat profit net din topul celor 20 de întreprinderi, acesta fiind de 2.577.233 lei cu o marjă a profitului de 11,92%, având o medie de 14 angajați, de unde rezultă o productivitate a muncii de 184.088,07 lei per angajat fiind cea mai ridicată dintre firmele analizate.

NOVA GAMES SRL activează în domeniul "Activități de jocuri de noroc și pariuri" cu o cifră de afaceri de 20.781.215 lei în anul 2019. Socieatea a realizat un profit net de 189.813 lei cu o marjă a profitului de 0,91%, prezintă o medie de 129 angajați, de unde rezultă o productivitate a muncii de 1.471,42 lei fiind printre cele mai reduse productivitățidin cauza numărului ridicat al angajaților față de profitul realizat.

SOFIAMAN IMPEX SRL activează în domeniul "Fabricarea de articole de lenjerie de corp" cu o cifră de afaceri de 17.571.157 lei în anul 2019. Socieatea a realizat un profit net de 1.171.711 lei cu o marjă a profitului de 6,67%, având o medie de 168 angajați fiind cel mai mare număr de angajați dintre întreprinderile afișate analizate, și o productivitate a muncii de 6.974,47 lei.

INCO INDUSTRY SRL activează în domeniul "Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții" cu o cifră de afaceri de 16.581.470 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 690.974 lei cu o marjă a profitului de 4,17%, având o medie de 89 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 7.763,75 lei.

FARMACIA OPRIS SRL activează în domeniul "Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate" cu o cifră de afaceri de 12.926.559 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 537.063 lei cu o marjă a profitului de 4,15%, având o medie de 11 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 48.823,91 lei.

GILTEX SRL activează în domeniul "Alte transporturi terestre de călători n.c.a" cu o cifră de afaceri de 11.531.447 lei în anul 2019. Societatea a realizat un profit net de 313.691 lei cu o marjă a profitului de 2,72%, prezintă o medie de 31 angajați de unde a rezultat o productivitate a muncii de 10.119,06 lei.

ELLMAR COM SRL activează în domeniul "Comerț cu ridicata nespecializat" prezintă în anul 2019 o cifră de afaceri de 11.208.990 lei. Societatea a realizat un profit net de 68.126 lei cu o marjă a profitului de 0,61% fiind unul dintre cele mai reduse profituri și marje a profitului realizate la nivelul topului celor 20 de întreprinderi pentru anul 2019. Societatea înregistrează o medie de 22 angajați cu o productivitate a muncii de 3.096,63 lei.

MALUCO COM SRL activează în domeniul "Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule" cu o cifră de afaceri de 8.799.921 lei în anul 2019. Societatea a realizat un profit net de 95.465 lei cu o marjă a

profitului de 1,08%, prezintă o medie de 21 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 4.545,95 lei.

ROINTERCLIM SRL activează în domeniul "Intermedieri în comerțul cu produse diverse" cu o cifră de afaceri de 8.345.966 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 237.468 lei cu o marjă a profitului de 2,85%, având o medie de 3 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 79.156 lei.

MODA ELISSA SRL activează în domeniul "Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)" prezintă o cifră de afaceri de 7.358.618 lei. În anul 2019 societatea a suferit o pierde de 436.227 lei rezultând o marjă a profitului negativă de 5,93% fiind singura întreprindere din tabelul analizat ce a înregistrat valori negative la nivelul anului 2019. Societatea are o medie de 148 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii negativă de 2.947,48 lei.

MEDISS CENTER SRL activează în domeniul "Activități de asistență spitalicească" cu o cifră de afaceri de 7.298.357 lei, a realizat în anul 2019 un profit net de 943.529 lei cu o marjă a profitului de 12,93%, având o medie de 31 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 30.436,42 lei.

ZAHARESCU CONSTRUCTII SRL activează în domeniul "Comerț cu ridicata a materalului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare" prezintă o cifră de afaceri de 7.023.525 lei, a realizat în anul 2019 un profit net de 209.841 lei cu o marjă a profitului de 2,99%, având o medie de 16 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 13.115,06 lei.

FARMACIA SF ELENA SRL activează în domeniul "Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate" cu o cifră de afaceri de 6.959.145 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 360.697 lei cu o marjă a profitului de 5,18%, având o medie de 13 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 27.745,92 lei.

MIZO SRL activează în domeniul "Tăierea și rindeluirea lemnului" având o cifră de afaceri de 6.612.066 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 893.181 lei și o marjă a profitului de 13,51% fiind cea mai ridicată marjă la nivelul firmelor analizate în anul 2019, prezintă un număr mediu de 41 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 21.784,9 lei.

SORIDOR PROD COM SRL activează în domeniul “Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun” cu o cifră de afaceri de 6.397.696 lei, a realizat în anul 2019 un profit net de 382.566 lei cu o marjă a profitului de 5,98%, având o medie de 14 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 27.326,14 lei.

DZC CONSTRUCT SRL activează în domeniul “Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale” cu o cifră de afaceri de 6.317.004 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 260.316 lei cu o marjă a profitului de 4,12%, având o medie de 32 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 8.134,87 lei.

ELNIUS PRODCOM SRL activează în domeniul “Comerț cu ridicata a materalului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare” prezintă o cifră de afaceri de 5.750.096 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 344.567 lei cu o marjă a profitului de 5,99%, având o medie de 14 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 24.611,92 lei.

FLOREDANA FARM SRL activează în domeniul “Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate” cu o cifră de afaceri de 5.570.009 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 38.928 lei cu o marjă a profitului de 0,7%, având o medie de 14 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 2.780,57 lei.

RAMO FARM SRL activează în domeniul “Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate” cu o cifră de afaceri de 5.151.088 lei. Societatea a realizat în anul 2019 un profit net de 64.534 lei cu o marjă a profitului de 1,25%, având o medie de 21 angajați de unde rezultă o productivitate a muncii de 3.073,05 lei.

În concluzie din cele 20 de întreprinderi analizate la nivelul anului 2019 doar una a prezentat valori negative în privința profitului iar 4 dintre acestea au obținut un profit sub 100.000 lei și 3 întreprinderi au realizat un profit de peste 1.000.000 lei , toate firmele prezintă o cifră de afaceri de peste 5.000.000 lei în timp ce numărul angajaților fluctuează de la doar 3 angajați până la 168 angajați per întreprindere.

Tabelul 9.4: Numărul șomerilor înregistrați (Sursa: INSSE)

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	355	409	381	389	364	306	214	214	303
Masculin	187	235	218	227	220	189	119	133	144
Feminin	168	174	163	162	144	117	95	81	159

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul sau reședința, pot beneficia de o primă de încadrare, neimpozabilă pe o perioadă de 12 luni. Persoanele înregistrate ca șomeri într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul ori își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acesteia pot beneficia de o primă de instalare, neimpozabilă în cuantum diferențiat.

Conform datelor INSSE în perioada 2012 – 2020 numărul șomerilor s-a redus după anul 2017. În anii 2018 și 2019 s-a înregistrat cel mai mic număr de șomeri, 214 persoane. Cea mai ridicată valoare a fost înregistrată în anul 2013, 409 persoane. În intervalul 2012 – 2019 majoritatea șomerilor erau bărbați, dar în anul 2020 ponderea s-a inversat astfel încât 52,47% din șomerii înregistrați au fost femei, în timp ce în anul 2012 52,67% erau bărbați.

Numărul șomerilor înregistrați a scăzut cu 14,65% în anul 2020 față de anul 2012.

Tabelul 9.5: Numărul mediu al salariaților (Sursa: INSSE)

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Salariați	4.531	4.234	4.444	4.599	4.509	4.636	4.890	4.978

În efectivul zilnic de salariați luat în calculul numărului mediu sunt cuprinse persoanele cu contract individual de muncă/ raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/ raport de serviciu nu a fost suspendat. În efectivul zilnic al salariaților luat în calculul numărului mediu se cuprind și salariații aflați în incapacitate temporară de lucru (concediu medical) pe perioada când aceștia sunt plătiți din fondul de salarii.

Numărul mediu de salariați în intervalul 2012 – 2019 prezintă cea mai mică valoare în anul 2013, înregistrându-se o medie de 4.234 salariați. Din anul 2016 s-a creat o tendință ascendentă a numărului mediu de salariați

ajungând în anul 2019 la o medie de 4.978 salariați, cu 9,86% mai mulți comparativ cu anul 2012.

Structuri de sprijin în afaceri

Structurile de sprijinire şi consultanţă în afaceri precum incubatoare de afaceri, centre de afaceri, parcuri industriale, tehnologice şi ştiinţifice, centre de expoziţie, instituţii de susţinere sunt esenţiale pentru dezvoltarea mediului de afaceri local. La nivelul oraşului Târgu Neamţ nu există incubatoare sau centre de afaceri. Totodată, instituţiile de susţinere sunt, în marea lor majoritate, instituţii judeţene sau chiar regionale precum: Camera de Comerţ şi Industrie Neamţ, Agenţia pentru Dezvoltare Regională Nord Est sau Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii Şi Cooperaţie Iaşi.

Agenţia pentru Dezvoltare Regională Nord – Est

ADR Nord – Est este o organizaţie neguvernamentală, nonprofit, de utilitate publică, care oferă, la nivel regional, servicii gratuite în următoarele domenii: Managementul Programului Operaţional Regional, Managementul Programului Operaţional Sectorial Creșterea Competitivităţii Economice - Axa 1 (Operaţiunile 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.3.2), Planificare şi Programare Regională, Cooperare Externă şi Promovare Regională.

ADR Nord-Est sprijină autorităţile publice locale din Regiunea Nord-Est în vederea dezvoltării unor proiecte relevante, mature şi cu impact şi furnizarea suportului tehnic pentru identificarea, definirea, dezvoltarea de propuneri de proiecte (elaborarea de fişe şi documentaţii specifice, documentare, parteneriate în proiectele de infrastructură etc.) pentru portofoliul regional. De asemenea, Agenţia îşi propune stimularea dezvoltării mediului antreprenorial prin facilitarea asocierii la nivel local şi regional, furnizarea de informaţii privind oportunităţile de finanţare prin site-ul propriu, dezvoltarea reţelelor de sprijin pentru investitori şi a turismului.

Camera de Comerţ şi Industrie Neamţ este o organizaţie autonomă, neguvernamentală, de utilitate publică, apolitică, fără scop patrimonial, non-profit, cu personalitate juridică, creată pentru a reprezenta, apăra şi susţine interesele membrilor săi şi ale comunităţii de afaceri în raport cu autorităţile publice şi cu organismele din tară şi din străinătate. Înfiinţată în anul 1990 şi parte integrantă a sistemului cameral naţional, CCI Neamţ a primit reconfirmarea prin Legea nr. 335/2007 ca singura organizaţie neguvernamentală de utilitate publică, cu caracter autonom, a cărei strategie este orientată către crearea unui mediu de afaceri stabil, coerent şi propice

dezvoltării sectorului privat, unei economii de piaţa reale, durabile şi deschise spre exterior.

Principalele preocupări ale CCI Neamţ se axează pe reprezentarea şi apărarea intereselor comunităţii de afaceri şi ale membrilor săi în faţa celor mai importanţi factori de decizie, facilitarea accesului la informaţii privind potenţialii parteneri şi mediul de afaceri în care evoluează.

Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă Neamţ

Agenţia pentru ocuparea forţei de muncă oferă angajatorilor şi persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă următoarele servicii: măsuri pentru stimularea ocupării forţei de muncă prin creşterea şanselor de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; măsuri pentru stimularea angajatorilor în vederea încadrării în muncă a şomerilor şi crearea de noi locuri de muncă. AJOFM Neamţ oferă angajatorilor:

- Subvenţionarea locurilor de muncă şi facilităţi, în cazul în care angajează şomeri, absolvenţi, persoane peste 45 de ani sau unici întreţinători ai familiilor monoparentale, şomeri care mai au 3 ani până la pensie, elevi şi studenţi, pe perioada vacanţelor, ucenici, persoane cu handicap;
- Credite în condiţii avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă;
- Sprijin financiar pentru formarea profesională a angajaţilor proprii.

Oficiul Registrului Comerţului Neamţ

Oficiul Registrului Comerţului este instituţia abilitată de lege să efectueze înregistrarea firmelor în judeţul Neamţ. Pe lângă activitatea de înregistrare propriu-zisă, această instituţie oferă şi servicii de consiliere pentru înfiinţarea unei afaceri, de întocmire a actelor necesare şi reprezentare în faţa instanţelor competente să autorizeze înfiinţarea firmei, precum şi de obţinere a avizelor necesare desfăşurării activităţii.

Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii Şi Cooperaţie Iaşi

O.T.IM.M.C. Iaşi este organizat şi funcţionează ca organ de specialitate al administraţiei publice, cu personalitate juridică, în subordinea Agenţiei pentru Implementarea Proiectelor şi Programelor pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii. Oficiul Iaşi are ca principală atribuţie implementarea tehnică şi financiară a programelor de sprijinire a înfiinţării de

noi întreprinderi şi de susţinere a dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii, la nivel local potrivit procedurilor de implementare aprobate de Agenţia pentru Implementarea Proiectelor şi Programelor pentru IMM. Judeţul Neamţ, inclusiv oraşul Târgu Neamţ este arondat Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii Şi Cooperaţie Iaşi.

În urma desfășurării unei anchete sociologice la nivelul comunităţii orașului Târgu Neamţ privind dezvoltarea diferitelor sectoare economice, au reieșit următoarele:

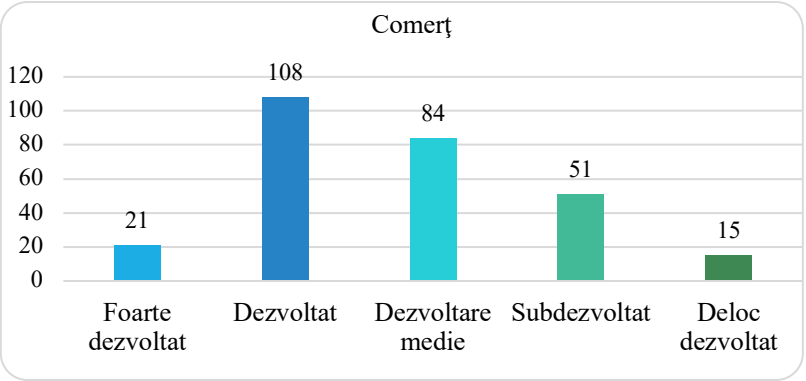

Figura 9.2: Aprecierea dezvoltării comerțului din orașul Târgu Neamț

Constatăm faptul că majoritatea respondenților (38,7%) consideră faptul că sectorul comerțului este dezvoltat, urmând ca 30,1% dintre aceștia să considere o dezvoltare medie, deși în orașul Târgu Neamț majoritatea întreprinderilor activează în domeniul comerțului. O pondere de 18,28% dintre respondenți consideră faptul că acest sector este subdezvoltat. Aceste răspunsuri arată necesitatea realizării unor investiții/ atragerea de investitori în vederea îmbunătățirii activității de comerț și implicit a economiei locale.

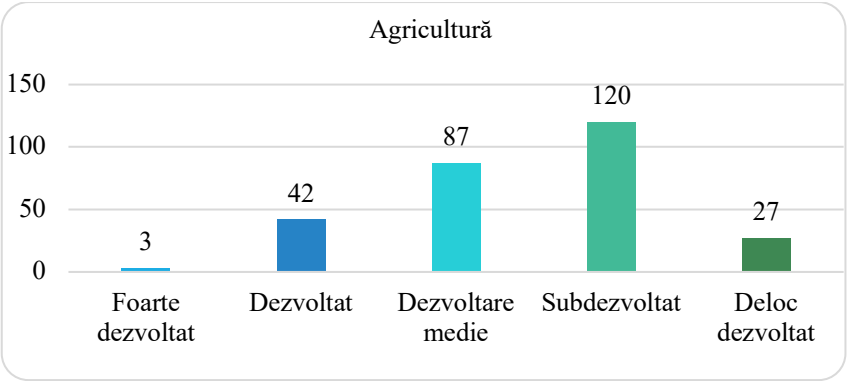

Figura 9.3: Aprecierea dezvoltării agriculturii în orașul Târgu Neamț

Pentru sectorul agricol, 43% dintre respondenți consideră faptul că acest sector este subdezvoltat în timp ce 31,18% consideră o dezvoltare medie și doar 15% consideră că sectorul este dezvoltat. Rezultă faptul că sectorul agricol prezintă un potențial agricol nedescoperit și sunt necesare investiții și atragerea de investitori pentru a dezvolta rapid și eficient acest sector economic pentru a oferi valoare fondului funciar și pentru reducerea importurilor.

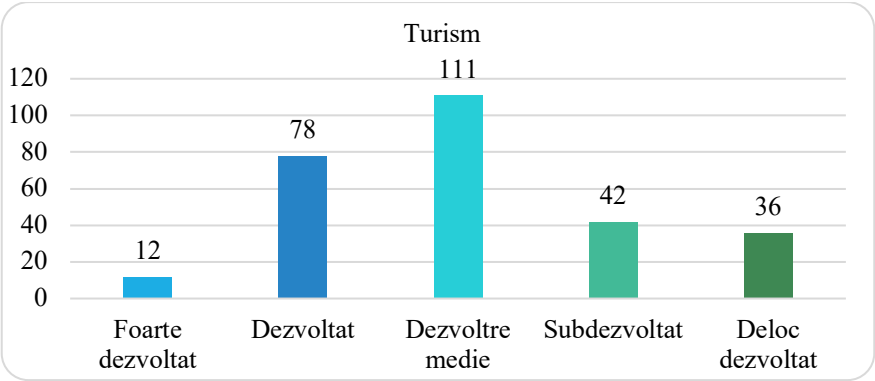

Figura 9.4: Aprecierea dezvoltării turismului în orașul Târgu Neamț

Privind turismul 39,78% dintre respondenți consideră o dezvoltare medie a acestui sector urmând ca 27,95% dintre respondenți să afirme faptul că turismul este dezvoltat, iar 15% consideră că acest sector este subdezvoltat. Se constată faptul că sunt necesare investiții de punere în evidență a obiectivelor turistice din orașul Târgu Neamț și din apropierea acestuia prin acțiuni de promovare, pentru a oferi vizibilitate sporită la nivel național și nu

numai. De asemenea este necesară atragerea de investitori, creșterea numărului de unități de cazare, îmbunătățirea activităților turistice și dezvoltarea de noi activități pentru a crește numărul de turiști.

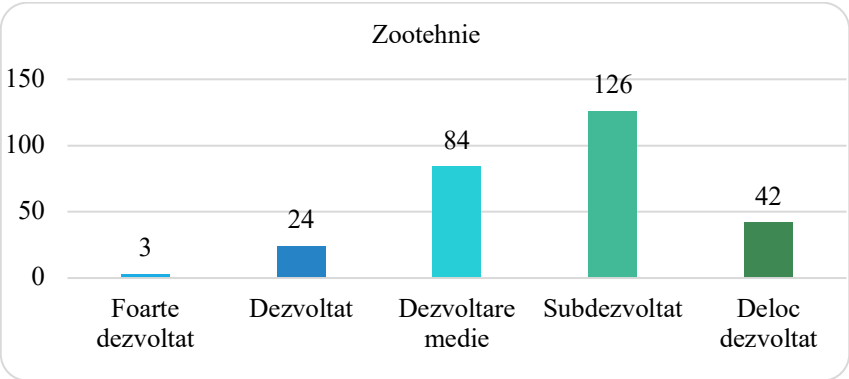

Figura 9.5: Aprecierea dezvoltării zootehniei în orașul Târgu Neamț

Sectorul zootehnic prezintă o dezvoltare mai redusă comparativ cu sectorul agricol, în viziunea respondenților. Astfel, 45,16% dintre respondenți consideră acest sector ca fiind subdezvoltat, 30,1% îl privesc ca având o dezvoltare medie iar 15% afirmă faptul că nu este dezvoltat deloc. În urma acestor răspunsuri se poate concluziona faptul ca sunt necesare investiții majore pentru dezvoltarea acestui sector, motivarea investitorilor, oferirea de consiliere pentru fermierii ce doresc să se dezvolte în acest domeniu, promovarea produselor animale locale, oferirea de prețuri avantajoase pentru fermieri pentru produsele realizate, creșterea producției de produse bio ș.a.

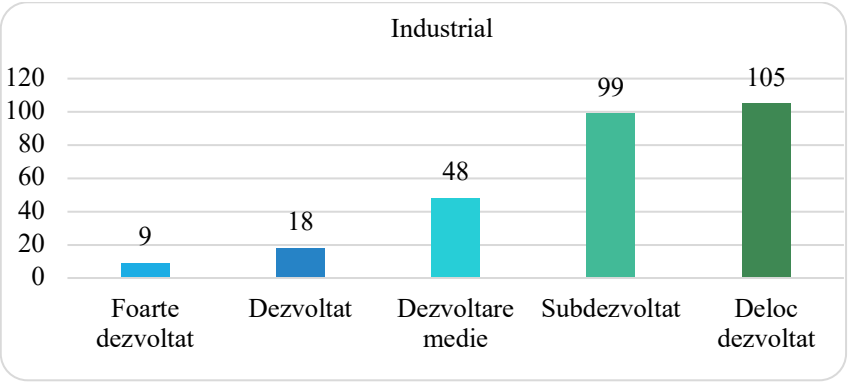

Figura 9.6: Aprecierea dezvoltării industriei în orașul Târgu Neamț

În viziunea respondenților respondenților, sectorul industrial se prezintă ca fiind nedezvoltat. Astfel, 37,63% dintre respondenți consideră că acest sector este deloc dezvoltat, 35,48% consideră că este un sector subdezvoltat și 17,2% din respondenți consideră o dezvoltare medie a sectorului industrial. Deși conform analizei primelor 20 de întreprinderi, în domeniul industriei prelucrătoare activează firmele cu cel mai ridicat profit net anual și cea mai mare cifră de afaceri. Sunt necesare investiții și atragerea investitorilor pentru dezvoltarea industriei prin îmbunătățirea tehnologiilor de producție, crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea diferitelor ramuri ale industriei pentru a reduce valorile importurilor și pentru a procesa materiile prime realizate în interiorul țării.

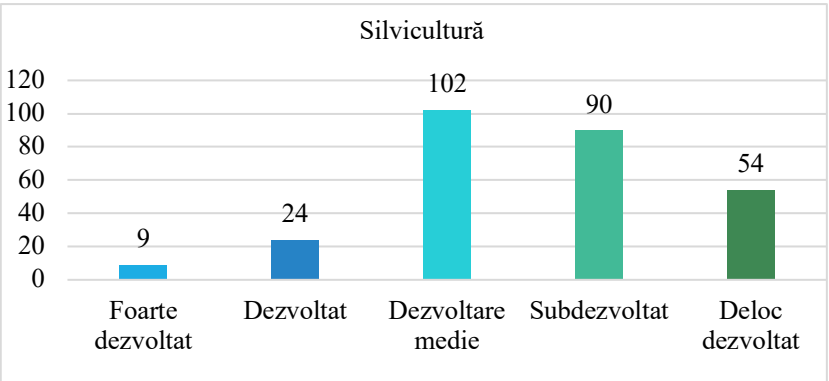

Figura 9.7: Aprecierea dezvoltării silviculturii în orașul Târgu Neamț

Sectorul silviculturii prezintă o dezvoltare mai ridicată comparativ cu cel al agriculturii și al zootehniei. Astfel, 36,56% dintre respondenți consideră o dezvoltare medie a sectorului, urmând ca 32,25% dintre respondenți să considere acest sector ca fiind subdezvoltat iar 19,35% din respondenți să privească acest sector ca fiind deloc dezvoltat. Sectorul silviculturii prezintă un potențial neexploatat în întregime fiind necesare investiții și motivarea investitorilor, promovarea produselor locale, consiliere pentru fermierii ce doresc să se dezvolte în acest domeniu.

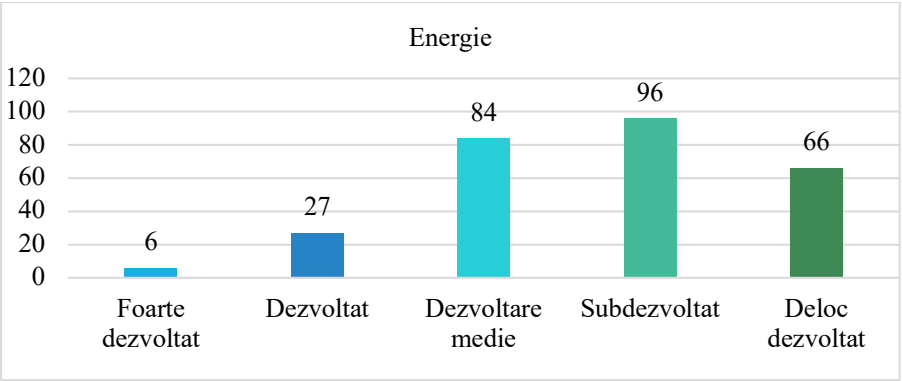

Figura 9.8: Aprecierea dezvoltării sectorului energetic în orașul Târgu Neamț

În privința sectorului energetic 34,4% dintre respondenți îl consideră subdezvoltat, 30,1% cred că este un sector cu o dezvoltare medie și 23,65% consideră faptul că este deloc dezvoltat. Sunt necesare investiții și atragerea de investitori pentru a dezvolta sectorul energetic, realizarea de parcuri fotovoltaice, eoliene, prin tranziția către energii regenerabile și durabile, mai circulare și digitale, reducând poluarea mediului înconjurător.

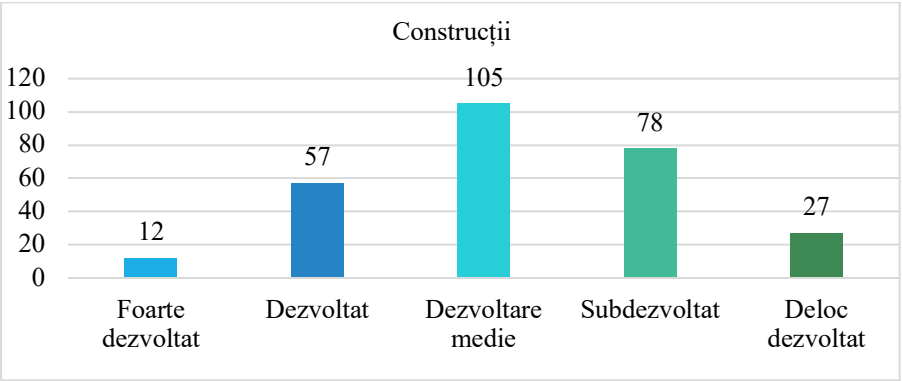

Figura 9.9: Aprecierea dezvoltării sectorului de construcții în Târgu Neamț

Față de sectorul construcțiilor 37,63% dintre respondenți consideră că prezintă o dezvoltare medie, 27,95% consideră acest sector ca fiind subdezvoltat iar 20,43% consideră că acest sector este dezvoltat. Se pot aduce îmbunătățiri în acest sector prin realizarea de investiții și motivarea investitorilor, creșterea gradului de dezvoltare prin îmbunătățirea utilajelor/ echipamentelor folosite pentru realizarea lucrărilor.

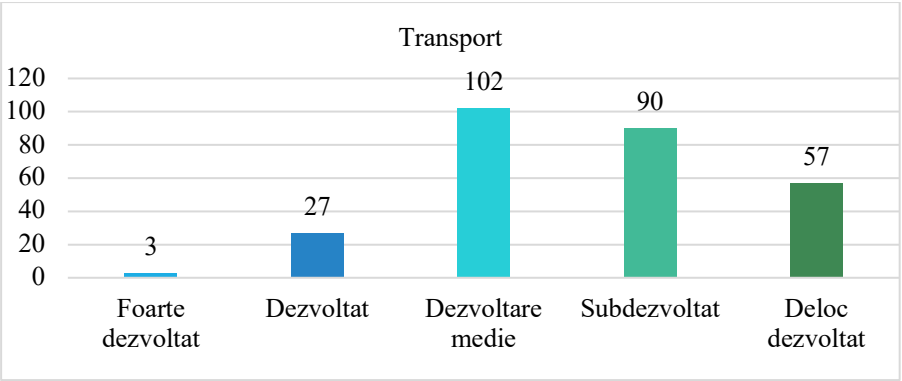

Figura 9.10: Aprecierea dezvoltării transporturilor în orașul Târgu Neamț

În privința transportului în orașul Târgu Neamț, 36,56% dintre respondenți consideră o dezvoltare medie a acestui sector în timp ce 32,25% consideră că acest sector este subdezvoltat și 20,43% îl consideră ca fiind deloc dezvoltat. Conform răspunsurilor oferite sunt necesare investiții pentru transportul de mărfuri pentru realizarea de șosele de centură pentru a decongestiona centrul orașului și realizarea de căi de acces pentru zonele frecventate de autovehiculele transportatoare de mărfuri și modernizarea căilor ferate pentru îmbunătățirea transportului feroviar. Pentru transportul rutier de persoane în orașul Târgu Neamț sunt necesare investiții pentru extinderea/ înnoirea parcului auto disponibil prin achiziționarea de noi autobuze/ microbuze și îmbunătățirea infrastructurii rutiere oferind căi exclusive pentru transportul public de persoane pentru a reduce timpul petrecut în trafic și cel al persoanelor în așteptare din stațiile pentru autobuze/ microbuze.

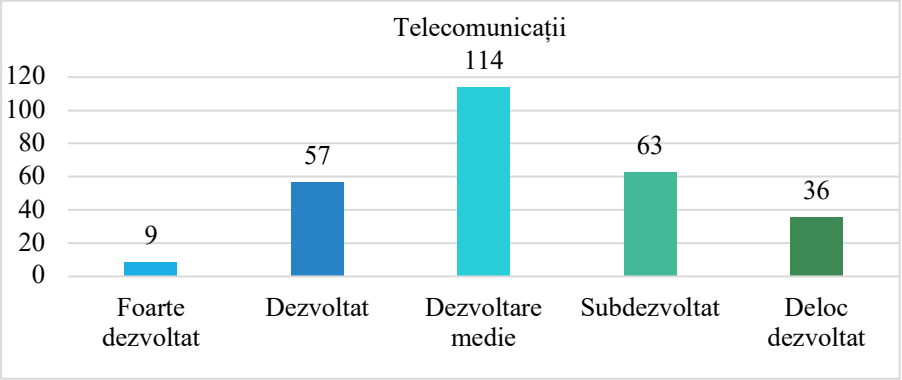

Figura 9.11: Aprecierea dezvoltării telecomunicațiilor în orașul Târgu Neamț

În ceea ce privește sectorul telecomunicațiilor (Figura 9.11), 40,86% dintre respondenți consideră faptul că acest sector prezintă o dezvoltare medie, urmând ca 22,58% să fie de părere că sectorul este subdezvoltat iar 20,43% apreciază acest sector ca fiind dezvoltat. În urma răspunsurilor oferite putem spune că sunt necesare investiții și atragerea investitorilor pentru realizarea de turnuri pentru telefonie mobilă cu scopul de a crește calitatea semnalului pe întreaga rază a orașului și a comunelor învecinate, dezvoltarea/ extinderea rețelei de fibră optică și wi-fi pentru accesul la internet și îmbunătățirea vitezei de *upload* și *download*.

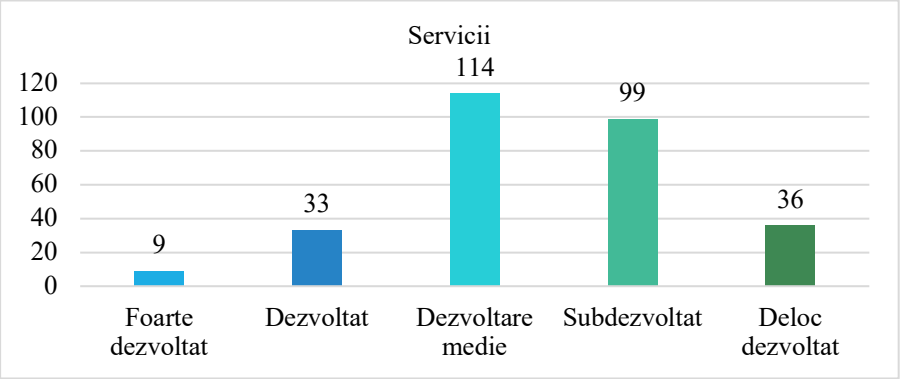

Figura 9.12: Aprecierea dezvoltării serviciilor în orașul Târgu Neamț

Sectorul serviciilor prezintă o dezvoltare medie în viziunea a 39,17% dintre respondenți, 34,02% consideră acest sector ca fiind subdezvoltat. Potrivit răspunsurilor se pot aduce îmbunătățiri în acest sector prin realizarea de investiții în digitalizarea serviciilor ce pot beneficia de acest lucru, promovarea serviciilor inovatoare.

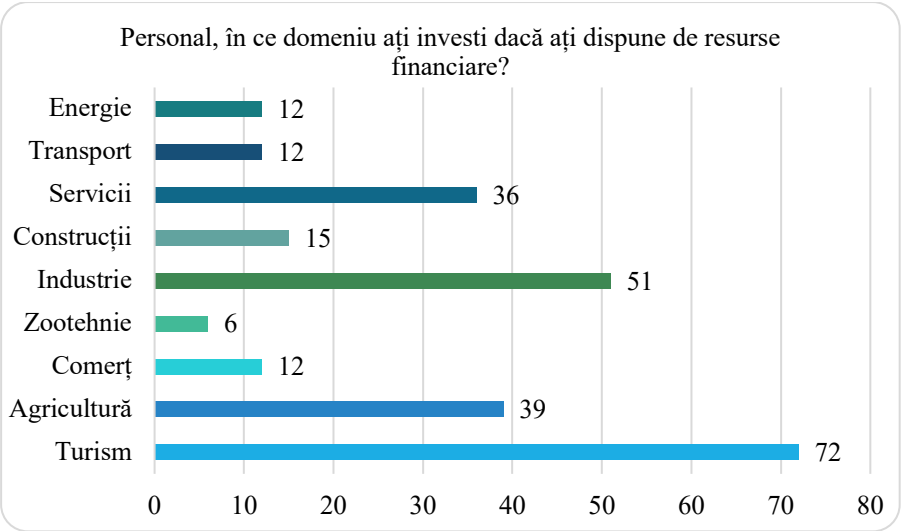

Figura 9.13: Opinia publicului față de posibilele investții

Privind posibilitatea respondenților de a investi într-un domeniu dacă ar dispune de resursele financiare necesare, 28,23% dintre aceștia au ales turismul ca o posibilă investiție, orașul Târgu Neamț având un potențial turistic foarte ridicat. Al doilea domeniu votat (20%) este cel al industriei, în România fiind nevoie de industria prelucrătoare de materii prime pentru a reduce volumul exporturilor de materie primă la prețuri mici în favoarea valorificării lor pe plan local. Agricultura este pe locul trei, respondenții realizând potențialul agricol al zonei și necesitatea dezvoltării acestuia.

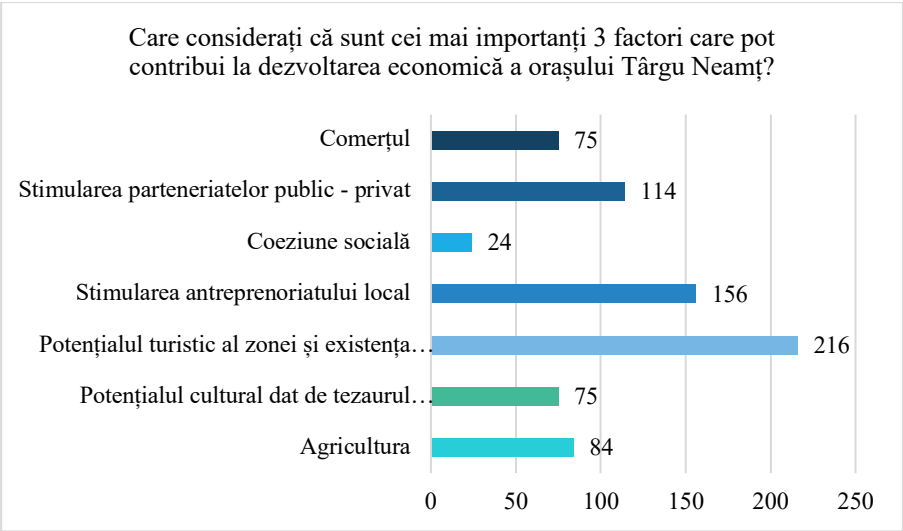

Figura 9.14: Principalele elemente pentru dezvoltarea economică

În viziunea respondenților potențialul turistic al orașului prezintă cea mai mare importanță pentru dezvoltarea economică, urmând stimularea antreprenoriatului local și îmbunătățirea/ stimularea parteneriatelor unităților publice cu cele private, precum și altele evidențiate în grafic.

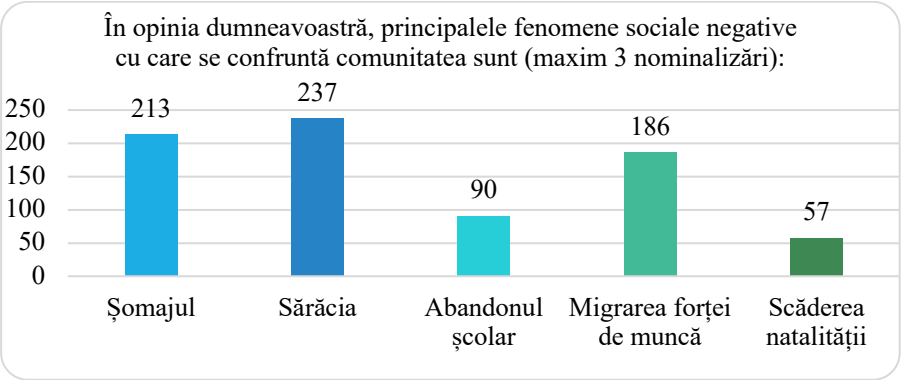

Figura 9.15: Principalele fenomene sociale negative

Conform răspunsurilor primite primele trei fenomene sociale negative sunt legate de forța de muncă și gradul de sărăcie, 30,26% din răspunsuri fiind pentru gradul de sărăcie accentuat la nivelul orașului Târgu Neamț. Șomajul prezintă un fenomen social negativ conform a 27,2% dintre respondenți, deși putem spune că numărul șomerilor înregistrați din ultimii 3

ani este mai redus comparativ cu perioada 2010 – 2016. Migrarea forței de muncă prezintă o îngrijorare în rândul populației, persoanele apte de muncă plecând spre zone mai dezvoltate pentru a-și găsi locuri de muncă mai bine plătite sau în domeniul în care au studii.

O altă îngrijorare printre respondenți ar fi abandonul școlar. Conform datelor la nivelul județului Neamț cel mai ridicat procent de abandon se înregistrează pentru învățământul postliceal și de maiștri.

Se înregistrează și o îngrijorare privind natalitatea la nivelul orașului Târgu Neamț, deși numărul nou născuților este fluctuant de la an la an și nu a prezentat valori descendente ieșite din comun.

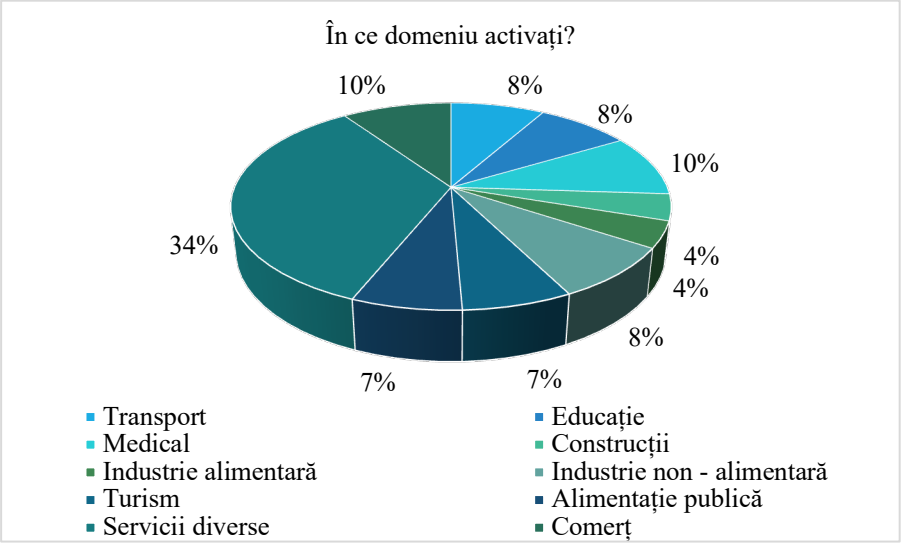

Figura 9.16: Domeniul de activitate al respondenților

Majoritatea respondenților (34%) lucrează în servicii diverse ce nu sunt menționate în grafic, urmând ca 10% să lucreze în domeniul medical și alți 10% în comerț, în educație lucrează 8% din respondenți, același procent și pentru sectorul transporturilor și industria non-alimentară. În turism activează doar 7%, la fel și pentru alimentația publică.

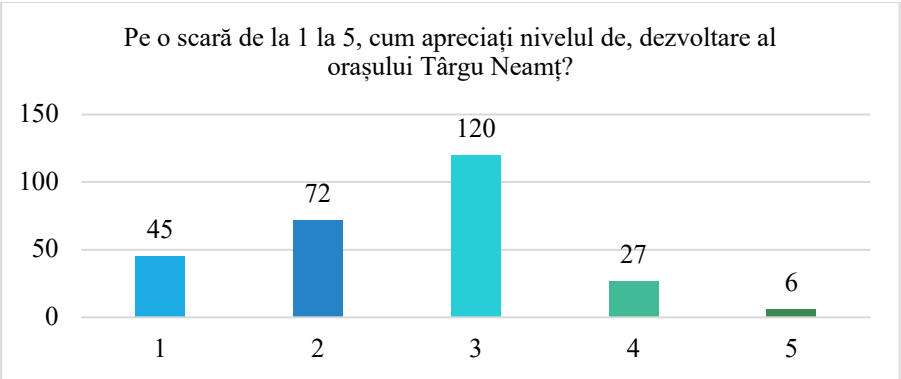

Figura 9.17: Nivelul de apreciere al dezvoltării orașului Târgu Neamț

În ceea ce privește nivelul de dezvoltare al orașului Târgu Neamț, majoritatea respondenților (44,44%) au acordat nota 3 reprezentând o dezvoltare medie, urmate de nota 2 în proporție de 26,67% și nota 1 în proporție de 16,67%, rezultând faptul că respondenții consideră orașul Târgu Neamț ca fiind subdezvoltat. Concluzionăm că sunt necesare investiții, atragerea de fonduri/ investitori pentru dezvoltarea sectoarelor private și publice și îmbunătățirea traiului locuitorilor orașului și nu numai.

CAPITOLUL X – TURISMUL

Cu o diversitate de obiective turistice care te poartă dintr-o eră în alta și te plimbă printr-un amalgam de sentimente, Târgu Neamț, acest oraș din regiunea Moldovei despre care se vorbește mult prea puțin, este o destinație încântătoare ce își impresionează toți vizitatorii ce se încumetă să-i exploreze ținuturile. Cu o fortificație incredibilă, Cetatea Neamțului, unde Ștefan cel Mare obișnuia să-și conducă armata în aprigele lupte contra invadatorilor, o nostalgică și micuță casă memorială a celui mai mare scriitor român, Ion Creangă, mai multe mănăstiri și cu o rezervație de zimbri unde poți admira îndeaproape aceste animale impresionante care sunt, din păcate, din ce în ce mai puține pe teritoriul țării noastre…orașul Târgu Neamț reprezintă o alegere potrivită pentru orice anotimp. Prin poziţia sa, în preajma unor cunoscute monumente istorice şi de artă, oraşul a devenit în ultimii ani un important centru turistic.

Obiective turistice

Cetatea Neamț

Cetatea Neamț (cunoscută impropriu sub titulatura Cetatea Neamțului) este o cetate medievală din Moldova, aflată la marginea de nord-vest a orașului Târgu Neamț (în nord-estul României). Ea se află localizată pe stânca Timuș de pe Culmea Pleșului (numită și Dealul Cetății), la o altitudine de 480 m și la o înălțime de 80 m față de nivelul apei Neamțului. De aici, străjuia valea Moldovei și a Siretului, ca și drumul care trecea peste munte în Transilvania.

A fost atestată documentar prima dată în anul 1395. A fost construită din piatră, nisip şi mortar foarte rezistent în două etape. Prima etapă, în timpul domniei lui Petru I Muşat, s-a concretizat în ridicarea unui fort central, cu fundaţia construită în trepte, pe care s-au ridicat ziduri groase de 2 – 3 m, înalte de 12 m, prevăzute cu creneluri şi 4 turnuri de apărare în colţuri, iar în exterior susţinute de 15 contraforturi. În interior existau ziduri de incintă şi o fântână. A doua perioadă de construcţie a cetăţii a fost în timpul lui Ştefan cel Mare, când s-a adăugat curtea exterioară cu o nouă centură de ziduri şi 4 bastioane semicirculare. Au fost înălţate zidurile vechiului fort, s-a săpat un nou şanţ de apărare, peste care s-a construit un pod arcuit. Tot în această perioadă s-au construit corpurile de clădiri din curtea interioară cu case domneşti, locuinţe ale domnitorului, magazii, ateliere şi o biserică. A fost

refăcută, întărită şi reamenajată în timpul lui Ieremia Movilă şi Vasile Lupu. Istoria cetăţii este strâns legată de zbuciumatul trecut al ţării, având un rol important în sistemul defensiv al Moldovei. În anul 1691 aici s-a scris o importantă pagină de eroism când cetatea a fost apărată de un mic grup de plăieşi împotriva armatei polone condusă de Ioan Sobieski. Ziua cetăţii: „Ştefan cel Mare şi Sfânt” (2 iulie).

Imaginea 10.1: Cetatea Neamț

Muzeul memorial „Ion Creangă”

Aflat în cartierul Humuleşti al oraşului, muzeul reconstituie prin exponate diverse, personalitatea marelui povestitor.

Muzeul de Istorie și Etnografie

Înfiinţat în anul 1957, reorganizat în anul 1978 în actuala clădire – fosta Şcoală Domnească din anul 1852, azi monument istoric. Colecţiile cuprind îndeosebi exponate de arheologie (piese descoperite în săpăturile de la Cetate).

Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” (comuna Vânători-Neamț)

Este consacrat vieţii si creaţiei prozatorului care îşi petrecea adesea verile aici.

Hanu Ancuţei

Se află în comuna Tupilaţi, pe drumul dintre Târgu Neamţ şi Roman, la aproximativ 35 km de Târgu Neamț. Este un plăcut loc de popas care evocă întâmplările de demult povestite în paginile pline de farmec ale lui Mihail Sadoveanu.

După unele documente păstrate, hanul ar data înca din secolul al XVIII-lea, când se pare că și-a deschis porțile pentru negustorii aflați în trecere spre Roman, Suceava sau spre Iași. La acel moment, Hanu Ancuței se afla în marginea unui sat care s-a strămutat apoi pe moșia boierilor Catargi.

În anul 1819 vornicul Ștefan Catargiu, proprietarul moșiei Tupilați, a obținut hrișov pentru înființarea de târguri și iarmaroace. Cum hanul se afla la o încrucișare de mari drumuri comerciale – drumul Siretului și drumul care lega Iașul de Piatra Neamț sau Târgu Neamț prin Tupilați – s-a construit un han nou, ce a servit și ca stație de poștă.

Imaginea hanului este frumos surprinsă de către Mihail Sadoveanu: "Trebuie să știți dumneavoastră ca hanul acela al Ancuței nu era han, – era cetate. Avea niște ziduri groase de ici până colo, și niște porți ferecate cum n-am mai văzut de zilele mele. Pe lângă adăpost, hanul oferea oamenilor și prilej de petrecere. În cuprinsul lui puteai oploși oameni, vite și căruțe și nici habar nu aveau din partea hoților… Porțile stăteau deschise ca la Domnie. Și prin ele, în zilele de toamnă, puteai vedea valea Moldovei cât bătea ochiul și paclele munților pe păduri de brad până la Ceahlău și Hălăuca. Iar după ce se cufundă soarele înspre tărâmul celălalt și toate ale depărtării se ștergeau și lunecau în tainice neguri, – focurile luminau zidurile de piatră, gurile negre ale ușilor și ferestrelor zebrelite. Contenea câte un răstimp viersul lăutarilor, și porneau poveștile…"

Această clădire a dăinuit multă vreme până când, prin anul 1943, proprietarul a dărâmat-o, rămânând doar leagănul unor minunate povestiri sadoveniene. Cu zidurile în ruină, a vegheat întinderile pustii până acum două decenii și jumătate, când a redevenit locul de popas atât de vestit odinioară, dar cu alte povestiri și alți eroi traitori în acele vremuri. Amenajat cu tot specificul unui interior de epocă, Hanu Ancuței se întipărește puternic în amintirea vizitatorilor săi, cărora le oferă ospitalitate.

Imaginea 10.2: Hanu Ancuței

Complexul medieval „Curtea Domnească”

În centrul istoric al urbei se află alături de Biserica Domnească „Sf. Ioan Botezatorul” Turnul-clopotniță sau Turnul lui Ștefan cel Mare care a fost zidit în anul 1499, la un an după construcția bisericii. Acest turn făcea parte din Complexul Medieval „Curtea Domnească” care a devenit simbolul orașului de la poalele Pietricicăi.

Turnul clopotniță este construit ca o prismă înaltă din piatră brută străbătută cu câteva braie de cărămidă. Încăperea de la nivelul solului este izolată și boltița cu un semicilindru.

Urcarea în turn se făcea printr-o scară mobilă, care a fost înlocuită cu o scară metalică și pe care se urcă până la camera clopotelor. Aici, se găsesc astăzi patru clopote: cel mai mare datează din secolul al XVII-lea și are o sonoritate unică, altul din secolul al XIX-lea, iar celelalte două au fost turnate de către meșterul Damian, în anul 1979, la Târgu Neamț.

Turnul a fost supraînalțat pe la mijlocul secolului al XIX-lea, când peste ultimul nivel medieval s-a construit o încăpere pentru “păzitorii de foc”. Apoi, în anul 1861 a fost montat primul ceas de mari dimensiuni care a fost adus de la Viena. De-a lungul timpului mecanismul ceasului a fost schimbat de mai multe ori, iar cel existent astăzi a fost montat în anul 1920, prin contribuția unor negustori din Neamț. De atunci și până în prezent ceasul a fost reparat și repus în funcțiune de mai multe ori, ultima dată în anul 2006.

Cu toate că de mult timp această construcție nu mai este cea mai înaltă din oraș, Turnul lui Ștefan cel Mare rămâne totuși o mărturie și un simbol a ceea ce a fost odată orașul Piatra Neamț.

Imaginea 10.3: Complexul medieval „Curtea Domnească”

Mănăstirea Văratec, aflată în satul cu acelaşi nume, a fost ridicată în anul 1808 şi îmbină forme tradiţionale moldoveneşti cu elemente neoclasice. În imediata apropiere se află mormântul Veronicăi Micle, în cadrul muzeului local, situat în incinta fostei şcoli.

Mănăstirea Agapia, aflată în comuna cu acelaşi nume, este o ctitorie a hatmanului Gavril din anii 1644 – 1647, refăcută în anul 1823, când faţadele au fost îmbrăcate într-un decor de inspiraţie neoclasică, în interior, picturi murale realizate de Nicolae Grigorescu între anii 1858 – 1860. La Agapia se poate vizita și Muzeul Memorial „Alexandru Vlahuţă”, amenajat într-o modestă casă cu cerdac unde poposeau adesea, ca oaspeţi ai autorului „României pitoreşti”, scriitori iluştri precum Caragiale, Delavrancea, Ibrăileanu, Sadoveanu, Topîrceanu.

Monumentul „Vânătorilor de munte”

Monumentul Eroilor din Târgu Neamț este un monument dedicat corpului de Vânători de munte ai Armatei Române și eroilor Primului Război Mondial.

Monumentul amplasat la Târgu Neamț este situat în partea de nord-est a orașului, pe terasa creată în mod artificial în anul 1936, pe Culmea Pleșului. Orașul a fost ales pentru construcția acestui edificiu datorită faptului

că aici, în anii 1916 – 1917, a fost fondat primul corp de Vânători de munte de către regele Carol al II-lea.

Aflată la o altitudine de 491 de metri, cu aproape 100 de metri deasupra orașului, construcția poate fi remarcată cu ușurință de la depărtare.

Monumentul - mausoleu a fost inaugurat la data de 29 iunie 1939, în cadrul unei ceremonii solemne la care a participat regele Carol al II-lea, prim-ministrul Armand Călinescu, precum și numeroși generali, ofițeri superiori ai corpului de armată al vânătorilor de munte și oficialități ale județului Neamț. Monumentul-mausoleu a fost construit la propunerea Societăţii „Cultul eroilor”, cu sprijinul „Comitetului de iniţiativă al vânătorilor de munte”, cu sediul în Bucureşti, în fruntea căruia a fost generalul Virgil Bădulescu, maior la acea vreme. Acesta a fost cel care a instruit şi pregătit, la Târgu Neamţ, primul batalion de vânători de munte, cu ajutorul a 28 ofiţeri din cadrul corpului de armată al vânătorilor de munte. Vânătorii de munte instruiţi la Târgu Neamţ au înfruntat vitejește inamicul, obţinând numeroase victorii în luptă. Batalionul de aici a fost decorat cu distincţia „Crucea Mihai Viteazul”.

Monumentul realizat de arhitectul Theodor Burca este atât monument cât şi mausoleu. A fost ridicat pentru a comemora jertfa eroilor neamului din Primul Război Mondial. Este monument, deoarece reprezintă o operă arhitecturală şi de artă de mari proporţii, destinată să comemoreze jertfele de glorie şi de eroism ale neamului, din Primul Razboi Mondial. Este şi mausoleu, deoarece este un monument funerar mare, ridicat în memoria eroilor vânători de munte căzuţi pe frontul de luptă în Razboiul de Reîntregire a Neamului şi înhumaţi în cripta de la baza monumentului.

Lucrarea are un soclu cu înălţimea de 16 metri, care sugerează prin forma sa un foişor de observator. Pe laturi sunt trei plăci de marmură: una aminteşte data de 27 iulie 1917, când vânătorii de munte au plecat pe linia frontului; o placă mare cuprinde numele celor 72 „vânători de munte căzuţi pe câmpul de onoare”, şi a treia cuprinde textul dedicat dezvelirii monumentului.

Pe soclu mai sunt două basoreliefuri, realizate în bronz tot de către Theodor Burca. Unul prezintă o femeie înaripată, care simbolizeaza România. Este îmbrăcată în haine de roman, cu o spadă la şold şi face un salt de pe un vârf de munte. În mâna stângă ţine stema României sprijinită pe umăr, iar în mâna dreaptă întinsă are o cunună de lauri.

Al doilea basorelief prezintă militari români avântându-se în luptă. Pe o treaptă superioară a soclului se află un vultur ce-şi ia zborul către vest,

direcţia ostaşilor primului batalion de vânători de munte porniţi spre frontul de luptă. În partea de nord, apare la suprafaţă cripta mausoleului, sub forma unui mormânt, cu o cruce albă pe lespedea neagră.

Monumentul – mausoleu a fost renovat în 1990 şi în fiecare an, în data de 3 noiembrie aici este sărbatorită „Ziua vânătorilor de munte”.

Imaginea 10.4: Monumentul „Vânătorilor de munte”

Casa Memorială „Veronica Micle” se distinge prin simplitate, având o tindă şi trei încăperi, precum şi prin autenticitatea stilului. Casa, aflată în centrul vechi al oraşului, este construită numai din lemn şi cărămidă; în faţa acesteia este amplasat un bust de bronz al poetei.

În oraşul Târgu Neamţ se găsesc şi bisericile: Biserica „Sf. Gheorghe”, Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, Biserica „Sf. Mc. Haralambie”, Biserica „Sf. Nicolae”, Biserica „Sf. Ilie”, Biserica „Sf. Mihail şi Gavriil” (Pometea, Târgu Neamţ), Biseica „Sf. Gheorghe” (Blebea, Târgu Neamţ) şi Biserica „Sf. Nicolae” (Humuleşti, Târgu Neamţ).

Destinația de ecoturism Ținutul Zimbrului

Orașul Târgu Neamț este un pol al turismului în zonă, împreună cu ansamblul obiectivelor spirituale din zonă. De asemenea existența Romsilva – Parcul Natural Vânători Neamț în zonă a fost un factor determinant în dezvoltarea din punct de vedere turistic a microregiunii. Administrația ariei

protejate a inițiat primul program de reintroducere a zimbrului în libertate la nivel național, a inițiat procesul de includere a zonei în patrimoniul UNESCO.

Orașul este inclus în destinația de ecoturism Ținutul Zimbrului care se suprapune peste Romsilva – Parcul Natural Vânători Neamț, orașul Târgu Neamț, comunele Agapia, Bălțătești, Crăcăoani, Vânători Neamț. În anul 2015 s-a semnat un acord între UAT-urile din localitățile enumerate, alături de Inspectoratul Județean de Jandarmi Neamț, Romsilva – Parcul Natural Vânători Neamț și Asociația de Promovare și Dezvoltare Turistică Valea Ozanei și s-a stabilit că Asociația Ținutul Zimbrului să fie unitatea de management a destinației, să coordoneze dezvoltarea și promovarea microregiunii cunoscute ca și Ținutul Zimbrului. Printre obiectivele Asociației Ținutul Zimbrului se numără:

- Creșterea perioadei de ședere a turiștilor care ajung în destinație;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice la nivel de destinație și a posibilităților de petrecere a timpului liber;
- Crearea unei rețele de ecoturism la nivel local pentru a favoriza cooperarea și dezvoltarea economiei circulare la nivel de Ținutul Zimbrului, crescând nivelul de trai la nivel de comunitate;
- Creșterea calității produselor și serviciilor oferite la nivel de destinație;
- Păstrarea autenticității la nivel local, promovarea culturii, tradițiilor, istoriei, valorilor locale;
- Protecția mediului înconjurător și evidențierea beneficiilor naturii în viața omului;
- Promovarea la nivel local, regional, național și internațional a microregiunii sub brandul de Ținutul Zimbrului.

Destinația a fost certificată la nivel național în anul 2016 ca destinație ecoturistică, fiind a 4-a destinație certificată la nivel național. De asemenea, din anul 2017 este inclusă în Top 100 Destinații Sustenabile la nivel mondial, un clasament realizat de specialiști în turism de la nivel intenațional la inițiativa Green Destinations. Până în prezent este singura destinație din România inclusă în acest clasament elitist. De asemenea destinația este în proces de certificare ecoturistică la nivel internațional.

Din anul 2015 Asociația Ținutul Zimbrului a marcat trasee de drumeție, de cicloturism, tematice, a amenajat locuri de odihnă, a montant panouri de promovare și informare. A urmărit promovarea destinației într-un mod unitar pe baza unui plan de interpretare. A promovat destinația prin

intermediul materialelor de promovare și informare, a site-ului, pe rețelele de socializare, prin participarea la evenimente și târguri naționale sau internaționale. A făcut pași în dezvoltarea rețelei de ecoturism la nivel de microregiune, a dezvoltat evenimente de promovare locale (cum sunt ecobrunch-urile, picnicurile).

Destinația Ținutul Zimbrului face parte din rețeaua destinațiilor de ecoturism de la nivel național sprijinită din punct de vedere tehnic de către Asociația de Ecoturism din România.

Imaginea 10.5: Destinația de ecoturism Ținul Zimbrului

Tabelul 10.1: Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	9	10	14	15	16	15	14	35	14	35
Hoteluri	-	-	1	1	2	2	2	2	2	2
Moteluri	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vile turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Bungalouri	1	1	1	1	1	1	1	22	1	22
Pensiuni turistice	8	8	11	12	12	11	10	10	9	9

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică sunt ansamblul tuturor tipurilor de construcții destinate cazării a unui număr mai mare de 5 persoane, care furnizează în mod permanent sau sezonier serviciul de cazare și alte servicii specifice pentru turiști.

Bungalourile sunt unități de cazare turistică cu capacitate redusă, de obicei din lemn sau materiale similare. Acestea sunt amplasate în campinguri, sate de vacanță, ca unități independente în spa-uri sau zone turistice, sau ca spații complementare în afară de alte structuri de cazare turistică.

Conform procesului accelerat de creștere a structurilor de primire turistică între anii 2011-2010, s-a realizat conștientizarea populației cu privire la capacitatea turistică a orașului Târgu Neamț, astfel acestea ajung să numere 35 de structuri în anul 2020 comparativ cu anul 2011 când funcționau doar 9 structuri turistice. Cu trecerea timpului au apărut mai multe tipuri de structuri turistice, în anul 2020 fiind disponibile hoteluri, moteluri, vile turistice, bungalouri și pensiuni turistice comparativ cu anul 2011 unde se regăseau doar penisuni turistice și bungalouri.

Valorile ridicate în anii 2018 și 2020 sunt date de către numărului bungalourilor disponibile, acesta fiind de 22, în anii precizați conform datelor INSSE iar în rest a fost înregistrat doar câte un bungalou pentru restul anilor analizați.

Tabelul 10.2: Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	234	284	459	463	508	442	416	439	444	478
Hoteluri	-	-	76	56	128	128	128	128	128	139
Moteluri	-	44	44	44	44	44	44	44	44	44
Vile turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	30	45
Bungalouri	44	44	44	44	44	44	44	44	44	50
Pensiuni turistice	190	196	295	319	292	226	200	223	198	200

Conform INSSE, capacitatea de cazare turistică existentă (instalată) reprezintă numărul de locuri de cazare de folosință turistică înscrise în ultimul act de recepție, omologare, clasificare al unității de cazare turistică, exclusiv paturile suplimentare care se pot instala în caz de necesitate.

La nivelul capacității de cazare turistică aceasta prezintă două perioade de ascensiune. Prima perioadă este între anii 2011 – 2015 unde are loc o creștere de 274 de locuri, urmată de o scădere până în anul 2017 de 92 de locuri.

A doua perioadă de creștere este în intervalul perioadei 2018 – 2020, când se poate observa o redresare pozitivă a situației. Capacitatea de cazare s-a dublat în anul 2020 comparativ cu anul 2011, respectiv o creștere de 104,27%.

Pensiunile turistice dețin cea mai ridicată capacitate de cazare turistică reprezentând 41,84% din capacitatea totală, urmând ca hotelurile să dețină 29,08% din capacitatea de cazare.

Tabelul 10.3: Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	5470	6567	9393	10609	14009	13411	15525	15645	16842	11620
Hoteluri	-	-	622	660	2241	1969	3166	2763	2878	1951
Moteluri	1100	3002	3203	2981	3426	3802	3302	5463	5147	2333
Vile turistice	-	-	-	-	-	-	-	215	3647	3401
Bungalouri	1310	703	2148	2513	1673	1388	81	20	134	74
Pensiuni turistice	3060	2862	3420	4455	6669	6252	8976	7184	5036	3861

În numărul turiștilor cazați în unitățile de cazare turistică se cuprind toate persoanele (români și străini) care călătoresc în afara localităților în care își au domiciliul stabil, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și stau cel puțin o noapte într-o unitate de cazare turistică în zone vizitate din țară; motivul principal al călătoriei este altul decât acela de a desfășura o activitate remunerată în locurile vizitate.

Numărul total de sosiri ale turiștilor a crescut exponențial, atingând în anul 2019 un număr de 16.842 sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, de aproximativ 3 ori mai multe sosiri față de anul 2011, din cauza pandemiei COVID-19 numărul acestora a scăzut în anul 2020, acesta fiind de 11.620 persoane.

Majoritatea turiștilor preferă să se cazeze în pensiunile turistice, numărul acestora fiind de 3.861 în anul 2020, respectiv 33,22% din numărul total al sosirilor.

Deși prima vilă turistică în orașul Târgu Neamț a aparut în anul 2018, aceasta a observat o creștere rapidă a numărului de sosiri, astfel de la doar 215 sosiri turistice în anul 2018, s-a ajuns la peste 3.000 de sosiri în umrătorii ani, reprezentând 29,26% din numărul total de sosiri.

Bungalourile au suferit o scădere puternică a numărului de sosiri, ajungând să reprezinte doar 0,63%.

Creșterea numărului de turiști în structurile de primire destinate acestora, duce la creșterea economiei locale cât și la importanța atracțiilor turistice din zonă.

Tabelul 10.4: Înnoptări în structuri de primire turistică pe tipuri e structuri (Sursa: INSSE)

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	7902	9477	12812	13379	20970	18945	21361	19139	22681	15907
Hoteluri	-	-	765	829	5202	2947	4421	3380	4637	2594
Moteluri	1483	3981	4439	3805	4585	4941	4249	6343	6237	3173
Vile turistice	-	-	-	-	-	-	-	335	5422	4636
Bungalouri	1530	726	2148	2513	1695	1592	81	54	138	114
Pensiuni turistice	4889	4770	5460	6232	9488	9465	12610	9027	6247	5390

Înnoptarea turistică este intervalul de 24 de ore, începând cu ora hotelieră, pentru care o persoană este înregistrată în evidența spațiului de cazare turistică și beneficiază de găzduire în contul tarifului aferent spațiului ocupat, chiar dacă durata de ședere efectivă este inferioară intervalului menționat. Sunt avute în vedere și înnoptările aferente paturilor instalate suplimentar (plătite de clienți).

Numărul de înnoptări nu este cu mult mai ridicat față de numărul sosirilor turiștilor, în anul 2019 înregistrându-se cel mai mare număr de înnoptări, acesta fiind de 22.681 înnoptări, media de nopți petrecute pentru fiecare turist fiind de 1,33 nopți. Numărul înnoptărilor s-a dublat în anul 2020 comparativ cu anul 2011, respectiv s-a înregistrat o creștere de 101,3%, cu o medie a nopților petrecute de 1,37 nopți per turist în anul 2020 și o medie de 1,44 nopți per turist în anul 2011.

CAPITOLUL XI – ANALIZA TOWS A DOMENIILOR STRATEGICE PENTRU DEZVOLTAREA ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ

Tabelul 11.1: Analiza TOWS a profilului cultural

<table>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">PROFILUL CULTURAL</td><td>Puncte tari - S</td><td>Puncte slabe - W</td></tr>
<tr><td>1. Existența a numeroase instituții culturale (Muzeu, Casa de cultură, Clubul copiilor);
2. Păstrarea clădirilor personalităților de seamă;
3. Existența a numeroase personalități care au schimbat modul de gândire al societății;
4. Prezența a unui număr ridicat de lăcașe de cult, cu o bogată istorie;
5. Existența a numeroase biblioteci.</td><td>1. Variația redusă a volumului de cărți;
2. Variația redusă a volumelor eliberate;
3. Lipsa atelierelor meșteșugărești;
4. Interes scăzut pentru susținerea manifestărilor culturale din partea mediului privat.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Oportunități - O</td><td rowspan="2">1. Conectivitatea între locațiile turistice și instituțiile culturale;
2. Implicarea tinerilor în manifestații culturale;
3. Crearea unor festivități speciale în rândul tinerilor.</td><td>Strategii - SO</td><td>Strategii - WO</td></tr>
<tr><td>1. S1/2/4-O1: Crearea unui circuit intern între locațiile de cazare și atracțiile culturale;
2. S3-O2: Conștientizarea în rândul tinerilor a importanței păstrării autenticității naționale;
3. S1-O3: Folosirea spațiilor pentru tinerii talentați în rândul manifestațiilor culturale moderne.</td><td>1. W4-O1: Crearea unui parteneriat public - privat;
2. W3-O2: Susținerea tinerilor talentați prin programe pentru manifestarea abilităților.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Amenințări - T</td><td rowspan="2">1. Lipsa traseelor turistice;
2. Interesul scăzut al tinerilor pentru manifestațiile culturale;
3. Paletă de activități și evenimente culturale destinate tinerilor redus.</td><td>Strategii - ST</td><td>Strategii - WT</td></tr>
<tr><td>1. S1/2/4-T1: Crearea unor trasee turistice care să includă întregul complex de instituții;
2. S3-T2: Implicarea mai profundă a tinerilor în istoria locală;
3. S1-T3: Crearea unor evenimente culturale pentru tineri.</td><td>1. W4-T1: Educarea mediului antreprenorial cu privire la importanța colaborării dintre instituții;
2. W3-O3: Crearea unor ateliere pentru tineri.</td></tr>
</table>

Tabelul 11.2: Analiza TOWS a profilului administrativ

<table>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">PROFILUL ADMINISTRATIV</td><td>Puncte tari - S</td><td>Puncte slabe - W</td></tr>
<tr><td>1. Poziția favorabilă din punct de vedere economic cât și turistic;
2. 70,2% din suprafața agricolă este ocupată cu terenuri arabile;
3. Integralitatea orașului Târgu Neamț în unul din cei 31 de poli privind coeziunea teritorială, socială și economică;
4. Existența Programului “Banca de hrană”;
5. Existența unui ambulatoriu integrat;
6. Existența unui spital cu secții specializate;
7. Creșterea numărului de locuințe.</td><td>1. Concentrarea majorității instituțiilor în zona centrală;
2. Oscilația numărului de autorizații de construcții eliberate;
3. Flucțuația persoanlului medical;
4. Instituții publice slab modernizate;
5. Rețele tehnico-edilitare subdezvoltate.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Oportunități - O</td><td rowspan="2">1. Păstrarea autenticității construcțiilor;
2. Extinderea spațiilor verzi;
3. Crearea unui program de colectare selectivă și inteligentă a gunoiului;
4. Susținerea tinerilor rezidenți.</td><td>Strategii - SO</td><td>Strategii – WO</td></tr>
<tr><td>1. S1-O1: Crearea unor centre de susținere/ consultanță pentru antreprenorii locali cu privire la tendințele actuale;
2. S2-O2: Extinderea spațiilor verzi destinate locuitorilor;
3. S3-O3: Crearea unor programe de informare a locuitorilor cu privire la protejarea mediului înconjurător;
4. S4/5-O2: Extinderea spațiilor verzi.</td><td>1. W2-O1: Promovarea autenticității locale;
2. W3-O4: Susținerea tinerilor rezidenți pentru a menține personalul medical în oraș.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Amenințări - T</td><td rowspan="2">1. Suprafața spațiilor verzi nu a prezentat nicio extindere în ultimii 10 ani;
2. Străzile nu sunt modernizate în totalitate;</td><td>Strategii - ST</td><td>Strategii -WT</td></tr>
<tr><td>1. S2-T1: Amplasarea strategică a unor spații de relaxare;
2. S3-T2: Susținerea din bugetul local cât și a mediului privat pentru</td><td>1. W4/5-T2/3: Obținerea unor fonduri nerambursabile pentru reabilitarea instituțiilor publice cât și sitemul tehnico-edilitar;</td></tr>
</table>

	3. Se înregistrează pierderi de apă de la nivelul rețelei de apă potabilă; **4.** Neuniformitatea dezvoltării orașului Târgu Neamț.	modernizarea infrastructurii de transport; **3.** S1-T4: Dezvoltarea unităților teritoriale în funcție de punctele tari; **4.** S3-T3: Menținerea rețelei de apă funcționale pentru eliminarea oricăror costuri suplimentare privind reparațiile.	**2.** W1-T4: Crearea unor centre complexe (tip policlinică).

Tabelul 11.3: Analiza TOWS a profilului educațional

		Puncte tari - S	**Puncte slabe - W**
PROFILUL EDUCAȚIONAL		**1.** Tradiția îndelungată a învățământului; **2.** Creșterea populației școlare; **3.** Rata redusă a abandonului școlar față de nivelul național și regional; **4.** Existența spațiilor pentru efectuarea lucrărilor practice (laboratoare); **5.** Existența personalului medical calificat.	**1.** Implicarea insuficientă a agenților economici; **2.** Oscilația personalului didactic; **3.** Reducerea spațiului pentru laboratoarele școlare; **4.** Lipsa unor proiecte pentru formarea cadrului didactic.
Oportunități - O	**1.** Accesul la unitățile de educație superioară în număr relativ ridicat; **2.** Accesibilitatea la un număr mare de unități școlare existente la nivelul orașului; **3.** Încheierea de parteneriate cu agenții economici pentru instruirea practică; **4.** Închirierea unor spații din unitățile școlare pentru desfășurarea de activități.	**Strategii - SO**	**Strategii - WO**
		1. S2-O3: Încheierea unor contracte între agenții economici și elevi pentru creșterea gradului de ocupare a forței de muncă; **2.** S1-O2: Promovarea unităților școlare locale pentru a împiedica migrarea populației școlare; **3.** S5-O4: Instruirea persoanlului școlar cu privire la posibilitatea obținerii unor surse financiare externe.	**1.** W1-O3: Conștientizarea antreprenorilor cu privire la instruirea proaspeților absolvenți ; **2.** W2-O4: Acordarea unor venituri suplimentare cadrelor didactice din venituri proprii; **3.** W4-O4: Utilizarea unor spațiilor existente pentru desfășurarea de activități diverse.

		Strategii - ST	Strategii - WT
Amenințări - T	**1.** Scăderea numărului de absolvenți; **2.** Se înregistrează disfuncționalități la rețeaua de internet; **3.** Migrarea forței de muncă calificate către zonele mai dezvoltate.	**1.** S2-T1: Amplasarea strategică a unor spații de relaxare; **2.** S3-T2: Susținerea din bugetul local cât și a mediului privat pentru modernizarea infrastructurii de transport; **3.** S1-T4: Dezvoltarea unităților teritoriale în funcție de punctele tari; **4.** S3-T3: Menținerea rețelei de apă funcționale pentru eliminarea oricăror costuri suplimentare privind reparațiile;	**1.** W2-T2: Creșterea stabilității oferite de instituțiile educaționale; **2.** W1-T4: Implicarea mediului școlar și antreprenorial în formarea personalului calificat necesar în această zonă;

Tabelul 11.4: Analiza TOWS a profilului demografic

		Puncte tari - S	Puncte slabe - W
PROFILUL DEMOGRAFIC		**1.** Omogenitatea etnică și culturală; **2.** Scăderea numărului de divorțuri; **3.** Creșterea numărului de născuți vii; **4.** Existența unor personalități de interes local.	**1.** Scăderea numărului de locuitori; **2.** Apariția fenomenului de îmbătrânire a populației; **3.** Inegalitatea dintre sexe pe grupe de vârstă.
		Strategii - SO	**Strategii - WO**
Oportunități - O	**1.** Atragerea personalului de calitate în zonă; **2.** Creșterea numărului de ANL-uri; **3.** Crearea unor programe de susținere a familiilor cu mai mulți copii;	**1.** S2-O3: Oferirea unui suport material persoanelor care formează o familie numeroasă cu scopul menținerii unui echilibru demografic; **2.** S3/4-O2: Extinderea suprafețelor cu locuințe în format ANL, cu scopul reducerii deplasării persoanelor spre alte zone mai dezvoltate; **3.** S4-O1: Crearea unor parteneriate pentru schimb de experiență culturală și antreprenorială;	**1.** W1-O1: Atragerea de potențiali locuitori prin promovarea resurselor existente/ oportunităților de la nivelul orașului ; **2.** W2-O3: Promovarea familiei;

Amenințări - T	**1.** Înregistrarea unui spor natural negativ; **2.** Oscilația numărului de căsătorii; **3.** Creșterea numărului de plecări cu domiciliul a locuitorilor.	**Strategii - ST**	**Strategii - WT**
		1. S2-T2: Promovarea uniunii familiale; **2.** S4-T3: Valorificarea potențialului uman local cu scopul de a atrage populație în zonă.	**1.** W2-T2: Derularea unor programe care să implice persoanele vârstnice; **2.** W3-T3: Susținerea tinerilor cu idei antreprenoriale cu scopul reducerii deplasării acestora în masă.

Tabelul 11.5: Analiza TOWS a profilului economic

PROFILUL ECONOMIC		**Puncte tari - S**	**Puncte slabe - W**
		1. Orașul înregistrează progres economic; **2.** Orașul este bine reprezentat de agenții economici; **3.** Se înregistrează o scădere a numărului de șomeri; **4.** S-a înregistrat o creșterea numărului de salariați.	**1.** Scăderea numărului de înmatriculări a agenților economici; **2.** Diversitate redusă a activităților economice; **3.** Se evidențiază sectoare economice subdezvoltate.
Oportunități - O	**1.** Subvenţionarea locurilor de muncă şi de facilităţi firmelor; **2.** Acordarea de credite în condiţii avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă; **3.** Acordarea de sprijin financiar pentru formarea profesională a angajaţilor proprii.	**Strategii - SO**	**Strategii - WO**
		1. S1-O2: Sprijinirea antreprenorilor pentru a crește eficiența economică de la nivelul întreprinderilor; **2.** S4-O3: Formarea continuă a capitalului uman; **3.** S2-O1: Accelerarea progresului economic.	**1.** W1-O1: Susținerea tinerilor antreprenori prin crearea unor centre de consultanță; **2.** W2-O3: Diversificarea activităților din cadrul oașului prin mobilizarea persoanelor cu studii de specialitate.

Amenințări - T	**1.** Înregistrează locul 4 la nivelul PIB pentru Regiunea Nord - Est; **2.** Migrarea forței de muncă specializate; **3.** Reducerea numărului de personal calificat.	**Strategii - ST** **1.** S3-T2: Menținerea personalului prin bonificații cât și activități de team-building; **2.** S4-T3: Susținerea personalului prin calificări multiple.	**Strategii - WT** **1.** W2-T1: Conștientizarea importanței diversității în rândul tinerilor cu idei noi și provocatoare pentru mediul afacerist; **2.** W3-T2: Susținerea tinerilor și nu numai prin lărgirea paletei de activități economice care să implice toate specializările din cadrul studiilor superioare și nu numai.

Tabelul 11.6: Analiza TOWS a profilului turism

PROFILUL TURISM		**Puncte tari - S** **1.** Diversitatea obiectivelor turistice; **2.** Creșterea numărului de structuri de primire turistică; **3.** Creșterea capacității de cazare; **4.** Dublarea numărului de înnopări în anul 2020 față de anul 2010; **5.** Creșterea numărului de turiști sosiți în zona Târgu Neamț. **6.** Existența inițiativei de dezvoltare ecoturistică a destinației Ținutului Zimbrului.	**Puncte slabe - W** **1.** Slaba semnalizare a circuitelor turistice în oraș; **2.** Promovarea insuficientă a tuturor obiectivelor turistice; **3.** Inexistența unor ghizi turistici care să însoțească grupuri în adevărate trasee de prezentare a patrimoniului local.
Oportunități - O	**1.** Formarea unor trasee complexe; **2.** Valorificarea tuturor resurselor turistice antropice; **3.** Crearea unor complexe agroturistice; **4.** Valorificarea turistică a așezărilor naturale (Pădurea de argint, Parcul natural Vânători);	**Strategii - SO** **1.** S1-O1: Implicarea mediului privat cât și a administrației locare în promovarea patrimoniului existent; **2.** S4-O4: Înființarea unor zone de relaxare în zona de pădure, zone de picnic, camping etc; **3.** S5-O3/5: Asocierea antreprenorilor locali cât cu administrația	**Strategii - WO** **1.** W1-O1: Susținerea tinerilor și ideilor inovative pentru dezvoltarea traseelor; **2.** W2-O2: Realizarea unor locuri de muncă în domeniul promovării în cadrul primăriei.

	5. Valorificarea producțiilor locale în zonele de cazare turistică.	locală în constituirea unor zone de dezvoltare.	
Amenințări - T	**1.** Degradarea obiectivelor turistice; **2.** Cooperarea insuficientă a mediului privat cu instituțiile culturale; **3.** Nepromovarea conservării ariilor naturale.	**Strategii - ST**	**Strategii - WT**
		1. S3/4-T2: Promovarea reciprocă în cadrul locațiilor turistice și locațiilor de cazare; **2.** S1-T1: Menținerea în stare optimă a obiectivelor turistice.	**1.** W3-T2: Promovarea personalului calificat; **2.** W2-T2/3: Crearea unor campanii de voluntari care să promoveze imaginea orașului Târgu Neamț.

CAPITOLUL XII – TENDINȚE INTERNAȚIONALE – DEZVOLTAREA URBANĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Orașul Târgu Neamț reprezintă un pol de atracție urbană pentru localitățile alăturate, contribuind în mod semnificativ la dezvoltarea generală a localităților învecinate: Agapia, Răucești, Timișești, Petricani, Grumăzești, Vânători-Neamț și altele.

Dezvoltarea integrată a orașului Târgu Neamț reprezintă o asigurare de îmbunătățire a condițiilor de trai ale populației din acest areal. Conform raportului privind "Finanțarea viitoare a UE", publicat în iunie 2017, de către Comisia Europeană, prioritățile de finanțare ale Uniunii Europene în orizontul 2030 sunt reprezentate de următoarele:

Figura 12.1: Priorități de finanțare ale UE – orizont 2030

Zonele urbane reprezintă motorul economiei. Creșterea economică se sprijină pe o abordare integrată a dezvoltării urbane, astfel încât să se stabilească parteneriate între factorii interesați.

Agenda urbană a UE se focusează pe dezvoltarea a 12 parteneriate care să răspundă următoarelor provocări:

- Integrarea migranților și refugiaților;
- Calitatea aerului;
- Sărăcia urbană;
- Locuințele;
- Economia circulară;
- Locurile de muncă și competențele forței de muncă în economia locală;
- Adaptarea la schimbările climatice;

- Tranziția energetică;
- Utilizarea durabilă a terenurilor și a soluțiilor bazate pe natură;
- Mobilitatea urbană;
- Tranziția digitală;
- Achiziții publice inovatoare și responsabile.

La nivelul UE peste două treimi din populația totală se regăsește în zonele urbane, acestea fiind considerate motorul creșterii economice.

Prin reabilitarea infrastructurii urbane se au în vedere următoarele: creșterea calității vieții, îmbunătățirea serviciile urbane, dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor.

În contextul dezvoltării urbane durabile, la nivelul european se evidențiază necesitatea unei abordări integrate.

Principalele acțiuni care se sprijină prin intermediul programelor în curs de derulare abordează aspecte referitoare la economie, cultură, demografie, mediu, etc.

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia. Investițiile FEDR sunt concentrate tematic pe domeniile prioritare cheie:

- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

Articolul 7 din regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al consiliului din 17 decembrie 2013 se menționează faptul că FEDR sprijină dezvoltarea urbană durabilă prin strategii care stabilesc acţiuni integrate pentru a aborda provocări economice, sociale, climatice, demografice și de mediu care afectează zonele urbane, ţinând seama de nevoia de a promova legăturile dintre zonele urbane și cele rurale.

Orașele inteligente

Orașele din întreaga lume înregistrează deja progrese enorme în realizarea durabilității economice, de mediu și sociale, a inițiativelor bazate pe export și a creării de locuri de muncă din secolul 21. Toate acestea sunt modalități excelente de a îmbunătăți standardele de viață ale orașului și

economiile. Conceptul de orașe inteligente nu concurează cu aceste eforturi. În schimb, tehnologiile inteligente ale orașului pot sprijini și îmbunătăți activitatea deja în curs de desfășurare.

În anul 2011, Nam și Pardo au alăturat conceptului de SMART CITY (Oraș Inteligent) următoarele concepte legate de oraș:

- Intelligent City;
- Knowledge City;
- Sustainable City;
- Talented City;
- Wired City;
- Digital City;
- Eco-City.

O altă definiție dată de Schaffers et. al. (2011) referitoare la orașele inteligente spune că „un oraş poate fi numit inteligent atunci când investițiile de capital uman şi social, precum şi infrastructura tradițională şi modernă duc la o dezvoltare economică sustenabilă şi o calitate a vieții ridicată, cu un management rațional al resurselor naturale. Un aspect esențial în definirea oraşelor inteligente este reprezentat de utilizarea TIC pentru eficientizarea activităților şi proceselor urbane. Astfel, un oraş inteligent utilizează TIC pentru creşterea competitivității şi în vederea asigurării unei dezvoltări durabile în cadrul rețelelor de persoane, întreprinderi, infrastructuri, consum de energie, spații, etc.

Caracteristicile oraşelor inteligente:

- Mobilitate smart;
- Economie smart;
- Guvernanță smart;
- Mediu smart;
- Populație smart;
- Nivel de trai smart.

În anul 2011, 240 dintre cele 468 de oraşe ale UE cu cel puțin 100.000 de locuitori au avut cel puțin o caracteristică Smart City şi, prin urmare au putut fi clasificate ca Oraşe Inteligente. Există mai multe oraşe inteligente de mici dimensiunii, față de oraşele de mari dimensiuni. Cele mai multe oraşe inteligente se găsesc în Marea Britanie, Spania şi Italia. Cea mai mare proporție de oraşe inteligente se găseşte în Italia, Austria, Danemarca,

Norvegia, Suedia, Estonia şi Slovenia. Cele mai multe inițiative Smart City se află încă în faza eficientă a dezvoltării, dar oraşele mari tind să fie cele mai mature.

Un studiu Roland Berger, publicat în martie 2017, a analizat 87 de orașe de pe tot globul, care au adoptat strategii și fac eforturi pentru a deveni „smart cities".

În document s-au identificat zece pași importanți care ajută orașele să dezvolte o strategie completă și integrată:

1. Reevaluarea rolului orașului și al administrației locale;
2. Implicarea cetățenilor și societății civile;
3. Evitarea soluțiilor izolate și aplicarea celor mai bune practici;
4. Încurajarea inițiativelor, a modelelor sustenabile de afaceri și a contribuțiilor din sectorul privat;
5. Crearea unei strategii de date cuprinzătoare și a unei platforme de date;
6. Crearea unor incubatoare de afaceri și pentru industrii creative/ cercetare;
7. Asigurarea securității datelor;
8. Implicarea operatorilor rețelelor edilitare pentru proiectarea și finanțarea unor soluții de tip smart city;
9. Obținerea suportului politic și integrarea sugestiilor publicului;
10. Stabilirea unei autorități care să coordoneze inițiativele de tip smart city și care să aibă un plan de implementare.

Potrivit studiului realizat de Roland Berger, cele mai inteligente orașe în anul 2017 sunt: Viena (locul I), Chicago (locul II) și Singapore (locul III). Londra este clasată pe locul IV, Santander pe V și New York pe VI.

Studiul Roland Berger explică:

„**Viena**, un oraș cu 1,74 milioane de locuitori, are o strategie de oraș inteligent bine structurată. Se axează, de asemenea, pe digitizare. (...) Orașul stabilește ținte clare pe termen scurt, pe termen mediu și pe termen lung pentru digitizare. Pașii includ investiții în fibra optică, dar și în cea mai nouă generație de rețele wireless, în același timp fiind menținute și infrastructuri digitale avansate. Serviciile publice se mută spre online, iar wi-fi-ul este

extins în întreg orașul în colaborare cu școli, universități și colegii. Orașul caută neîncetat companii pentru a sponsoriza activitățile de tip smart city, cu proiecte pilot desfășurate în parteneriat alături de companiile ICT”.

Chicago, care este pe locul doi în clasament, își stabilește viziunea pentru viitor în The City of Chicago Technology Plan, descris ca „o foaie de parcurs pentru a conduce Chicago spre aspirațiile sale de oportunitate, înglobare, angajare și inovare pentru toți”.

Orașul cu 2,7 milioane de locuitori nu este străin de probleme sociale, dar are o abordare deosebit de proactivă pentru a-și educa cetățenii și a-i familiariza cu epoca digitală și tehnologia prin parteneriate cu școlile din oraș și prin materiale educaționale creative. De exemplu, orașul organizează „Civic Summer Innovation”, un program de vară care îi ajută pe adolescenți să folosească cele mai recente tehnologii digitale pentru a-și amplifica vocile și pentru a lua atitudine pe probleme civice, folosind sistemele de date deschise.

Smart Amsterdam – 170 de proiecte bazate pe tehnologii inteligente

Inițiativa Amsterdam Smart City a fost lansată în 2009, orașul fiind acum unul dintre cele mai dezvoltate din acest punct de vedere, cu peste 170 de proiecte de tip smart city. Acestea includ iluminatul inteligent, care reglează luminozitatea lămpilor stradale în funcție de traficul pietonal, o aplicație care permite locuitorilor să își închirieze locul de parcare, iar datele generate pot fi apoi utilizate de oraș pentru a determina cererea de parcare și fluxurile de trafic din Amsterdam, o serie de locuințe au fost prevăzute cu contoare de energie inteligente, traficul este monitorizat, iar informațiile despre ambuteiaje sunt oferite utilizatorilor pentru a alege cele mai bune rute.

Smart Dubai – cooperare între sectorul public și cel privat

Inițiativa Dubai Smart City a fost lansată în 2013 și aduce împreună sectorul public și sectorul privat. De exemplu, se colaborează cu municipalitatea din Dubai pentru wi-fi, servicii guvernamentale inteligente și date deschise, cu Autoritatea de Electricitate și Apa din Dubai (DEWA) în domenii precum contoarele inteligente, rețeaua inteligentă și stațiile de încărcare a vehiculelor electrice, iar cu Autoritatea de Transport pentru

parcări inteligente, metroul complet automatizat și un sistem de comunicații fără fir, în întreg orașul.

Cum ține Potsdam poluarea sub control folosind un sistem inteligent

În orașul german Potsdam, în sud-vestul Berlinului, a fost instalat un sistem de control al traficului orientat spre mediu.

Tehnologia utilizată în sistem se bazează pe un model de dispersie a poluanților. Aceasta combină datele culese de detectorii locali cu privire la viteza și densitatea traficului, precum și proporția mașinilor grele în trafic, cu date online de la stațiile meteorologice și de monitorizare a calității aerului. Folosind datele de trafic, instrumentul poate calcula volumul de poluanți emiși, cum ar fi dioxidul de azot și particule fine. Datele despre vreme furnizează apoi o imagine a modului în care emisiile sunt în prezent dispersate. Principalii factori sunt direcția și forța vântului, precum și temperatura aerului. Acești factori influențează modul în care componentele chimice individuale se descompun și se dezintegrează în atmosferă. Aducând toate aceste date împreună, sistemul evaluează nivelul actual al poluanților din regiunea orașului.

Planul Național de Redresare și Reziliență

Declanșarea epidemiei de COVID-19 la începutul anului 2020 a modificat perspectivele economice, sociale și bugetare în Uniune și în lume, fiind necesar un răspuns urgent și coordonat atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național pentru a face față enormelor consecințe economice și sociale, precum și efectelor asimetrice asupra statelor membre.

În contextul crizei provocate de COVID-19 este necesar să se consolideze cadrul actual pentru furnizarea de sprijin statelor membre și să se acorde sprijin financiar direct statelor membre, prin intermediul unui instrument inovator. În acest scop Uniunea Europeană a instituit un mecanism de redresare și reziliență („mecanismul”), pentru a furniza un sprijin financiar eficace și semnificativ menit să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe în statele membre. Mecanismul trebuie să fie un instrument special conceput pentru a aborda efectele și consecințele negative ale crizei provocate de COVID-19 în Uniune. Acesta trebuie să fie cuprinzător și trebuie să beneficieze de experiența dobândită de

Uniune și de statele membre în urma utilizării celorlalte instrumente și programe.

Mecanismul este gândit pe 6 piloni („cei șase piloni”) și anume:

1) **Tranziția verde**

Tranziția verde ar trebui să fie sprijinită prin reforme și investiții în tehnologii și capacități verzi, inclusiv în biodiversitate, eficiență energetică, renovarea clădirilor și economia circulară, contribuind în același timp la obiectivele Uniunii privind clima, promovând creșterea sustenabilă, creând locuri de muncă și menținând securitatea energetică.

2) **Transformare digitală**

Reformele și investițiile în tehnologiile, infrastructurile și procesele digitale vor spori competitivitatea Uniunii la nivel global și vor contribui, de asemenea, la creșterea rezilienței și a inovării în Uniune și la scăderea dependenței sale, prin diversificarea lanțurilor esențiale de aprovizionare. Reformele și investițiile ar trebui să promoveze în special digitalizarea serviciilor, dezvoltarea de infrastructuri digitale și de date, de clustere și de centre de inovare digitală, precum și de soluții digitale deschise. Tranziția digitală ar trebui să stimuleze și digitalizarea IMM-urilor. Investițiile în tehnologiile digitale ar trebui să respecte principiile interoperabilității, eficienței energetice și protecției datelor cu caracter personal, permițând participarea IMM-urilor și a start-up-urilor și promovând utilizarea de soluții cu sursă deschisă.

3) **Creștere inteligentă**

Reformele și investițiile în creșterea inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv în coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu IMM-uri puternice, ar trebui să vizeze consolidarea potențialului de creștere și să permită o redresare sustenabilă a economiei Uniunii. Aceste reforme și investiții ar trebui, de asemenea, să promoveze antreprenoriatul, economia socială, dezvoltarea de infrastructuri și de transporturi sustenabile, industrializarea și reindustrializarea și să atenueze efectul crizei provocate de COVID-19 asupra economiei.

4) **Coeziune socială și teritorială**

Reformele și investițiile în coeziunea socială și teritorială ar trebui, de asemenea, să contribuie la combaterea sărăciei și a șomajului pentru ca economiile statelor membre să se redreseze, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Reformele și investițiile respective ar trebui să conducă la crearea de locuri de muncă stabile și de înaltă calitate, la incluziunea și integrarea grupurilor defavorizate și să permită consolidarea dialogului social, a infrastructurii și a serviciilor, precum și a sistemelor de protecție și bunăstare socială.

5) Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Criza provocată de COVID-19 a scos în evidență, de asemenea, importanța reformelor și a investițiilor în domeniul sănătății, precum și a rezilienței economice, sociale și instituționale, în scopul, printre altele, al creșterii nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză, în special prin îmbunătățirea continuității activității și a serviciului public, a accesibilității și capacității sistemelor de sănătate și de îngrijire, a eficacității administrației publice și a sistemelor naționale, inclusiv prin reducerea la minimum a sarcinii administrative, precum și a eficacității sistemelor judiciare, precum și a prevenirii fraudei și a supravegherii combaterii spălării banilor.

6) Politici pentru generația următoare, copii și tineret

Reformele și investițiile în următoarea generație, copii și tineri, sunt esențiale pentru a promova educația și competențele, inclusiv competențele digitale, actualizarea competențelor, reconversia profesională și recalificarea forței de muncă active, programele de integrare pentru șomeri, politicile de investiții în accesul și oportunitățile oferite copiilor și tinerilor în materie de educație, sănătate, nutriție, locuri de muncă și locuințe, precum și politicile care reduc decalajul dintre generații în conformitate cu obiectivele garanției pentru copii și ale garanției pentru tineret. Respectivele acțiuni ar trebui să asigure că următoarea generație de europeni nu va fi afectată permanent de impactul crizei provocate de COVID-19 și că decalajul dintre generații nu se va adânci și mai mult.

Pilonul 1:

- **I.1** Sistemul național de gestionare a apei: acces la apă și canalizare, irigații, dezmlăștiniri, lucrări de combatere a eroziunii solului și intervenții active în atmosferă;

- **I.2** Împădurim România și protejăm biodiversitatea;
- **I.3** Managementul deșeurilor, colectare selectivă și economie circulară;
- **I.4** Transport feroviar și mobilitate urbană;
- **I.5** Valul renovării – Fondul pentru reabilitarea verde și seismică;
- **I.6** Energie regenerabilă și eficiență energetică.

Pilonul 2:

- **II.1** Cloud guvernamental și sisteme digitale interconectate în administrația publică, semnătură și identitate electronică, promovarea investițiilor cu valoare adăugată mare în TIC;
- **II.2** România Educată – Digitalizarea educației;
- **II.3** Broadband și 5G.

Pilonul 3:

- **III.1** Reforma sistemului de pensii și reforme fiscale;
- **III.2** Investiții și instrumente financiare pentru sectorul privat și reforma companiilor de stat;
- **III.3** România Educată – Învățământ dual, tehnic și profesional;
- **III.4** Cercetare, Dezvoltare și Inovare;
- **III.5** Dezvoltarea infrastructurii de gaz natural în amestec cu hidrogen și alte gaze verzi;
- **III.6** România Creativă (industrii creative);
- **III.7** Transport rutier și autostrăzi.

Pilonul 4:

- **IV.1** Fondul de reziliență pentru localități;
- **IV.2** Fondul pentru dezvoltare comunitară în rural și zone urbane sărace;
- **IV.3** Infrastructură socială si cămine de bătrâni;
- **IV.4** România Velo – Încurajarea transportului și turismului pe bicicletă, pedestru și alte forme nemotorizate;
- **IV.5** România Atractivă.

Pilonul 5:

- **V.1** Fondul pentru Spitale. Creșterea accesului la Sănătate;
- **V.2** Reziliență în situații de criză;
- **V.3** România Educată – infrastructură școlară și universitară;
- **V.4** Încurajarea formalizării muncii și introducerea Venitului Minim de Incluziune;
- **V.5** Reforma administrației publice, salarizarea unitară, dialog social și creșterea eficienței justiției;
- **V.6** Fondul de reziliență a societății civile.

Pilonul 6:

- **VI.1** România Educată – Programul național de reducere a abandonului școlar;
- **VI.2** Granturi pentru tineret și sport;
- **VI.3** România Educată - Programul Național pentru Creșe.

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare "Mecanismul de Redresare și Reziliență", fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul Plan de Relansare și Reziliență prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

CAPITOLUL XIII – CALITATEA VIEȚII LA NIVEL NAȚIONAL ȘI EUROPEAN

Capitolul presupune analiza calității vieții la nivel local și identificarea decalajelor de dezvoltare față de nivelul național și media Uniunii Europene.

Satisfacția generală a vieții

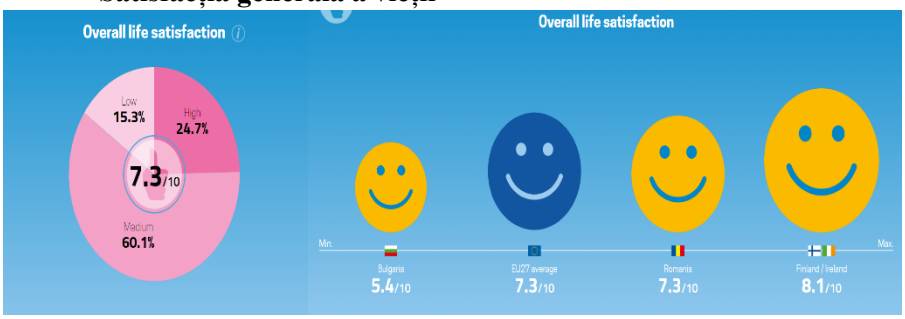

Figura 13.1: Satisfacția generală a vieții

Procentele afișate în cercul exterior arată ponderea persoanelor din România care și-au evaluat satisfacția pe o scară de la 0 (cel mai mic) la 10 (cel mai mare). Rezultatele sunt grupate ca mici (0 – 5), medii (6 – 8) sau mari (9 – 10).

Valoarea afișată în cercul interior arată nivelul mediu de satisfacție, adică satisfacția medie a tuturor persoanelor din România. Această medie se calculează prin însumarea tuturor evaluărilor oferite de oameni la nivelul lor de satisfacție subiectivă, care variază între 0 și 10 puncte, iar ulterior această sumă este împărțită la numărul total de respondenți pentru a obține media.

România are aceeași medie cu cea a UE, respectiv 7,3/10, Finlanda și Irlanda împărțind primul loc cu o medie de 8,1/10 iar la capătul opus se află Bulgaria cu doar 5,4/10 privind satisfacția generală a vieții.

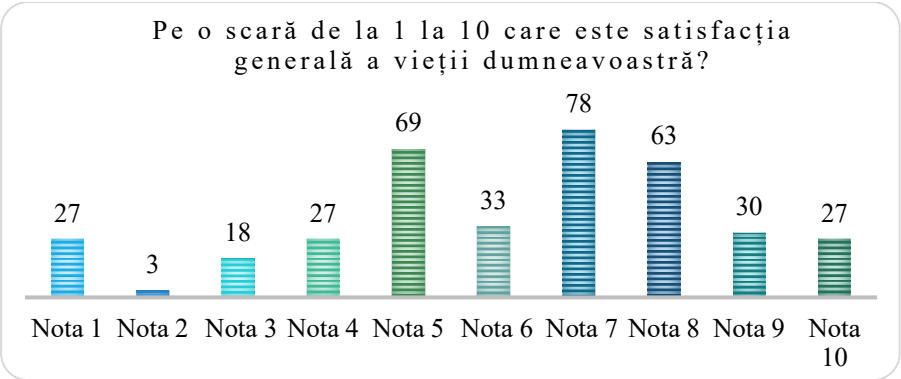

Figura 13.2: Satisfacția generală a vieții respondenților la nivelul orașului Târgu Neamț

Conform figurii 13.2, 20,8% dintre respondenți au apreciat satisfacția generală a vieții cu nota 7, iar 18,4% consideră că au o de nota 5/10, în total reprezentând 39,2% din totalul respondenților, urmați de cei care au dat nota 8, în proporție de 16,8%. Media rezultată din totalul răspunsurilor este de 6,2/10, situându-se sub media României.

Condiții de viață materiale

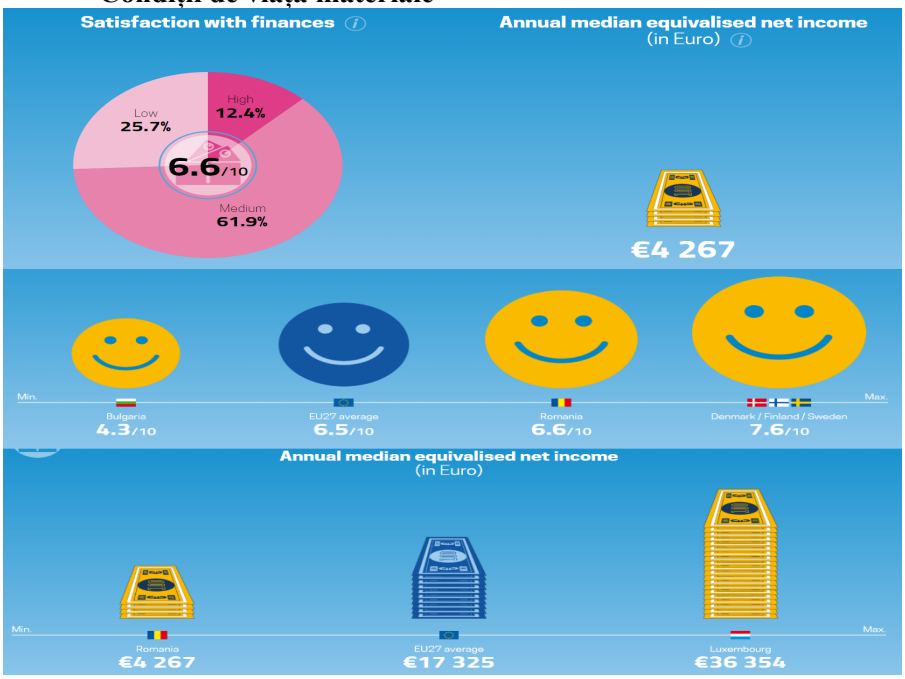

Figura 13.3: Satisfacția finanțelor și venitul mediu anual

Venitul net mediu anual echivalent în euro este venitul anual total al unei gospodării (adică toate veniturile monetare primite din orice sursă de către fiecare membru al unei gospodării), după impozitare și alte deduceri, care sunt disponibile pentru cheltuieli sau economii, împărțite la numărul de membri ai gospodăriei.

Pentru a reflecta diferențele în ceea ce privește dimensiunea și compoziția unei gospodării, venitul total (net) al gospodăriei este împărțit la numărul de „adulți echivalenți", utilizând o scală standard (echivalența): scala OECD modificată; această scală dă o greutate tuturor membrilor gospodăriei (și apoi le adaugă pentru a ajunge la dimensiunea echivalentă a gospodăriei):

- 1.0 la primul adult;
- 0.5 la a doua și fiecare persoană ulterioară de 14 ani și peste;
- 0.3 pentru fiecare copil cu vârsta sub 14 ani.

În cele din urmă, cifra rezultată se numește venit disponibil echivalent și este atribuită în mod egal fiecărui membru al gospodăriei.

România se situează deasupra mediei Uniunii Europene cu 6,6/10 privind satisfacția materială, țările nordice precum Danemarca, Finlanda și Suedia au cea mai mare rată de satisfacție monetară fiind de 7,6/10, Bulgaria are o satisfacție monetară scăzută comparativ cu UE fiind de 4,3/10.

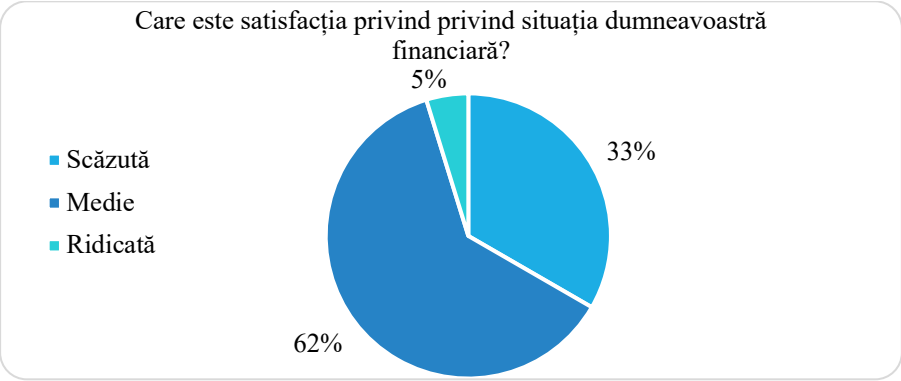

Figura 13.4: Satisfacție financiară a respondenților din orașul Târgu Neamț

Din numărul total de respondenți, 62% au o satisfacție medie în privința situației financiare, 5% au o satisfacție ridicată, în timp ce 33% au o satisfacție scăzută, o valoare mult mai mică față de situația la nivelul României, unde 25,7% dintre respondenți au o satisfacție financiară scăzută.

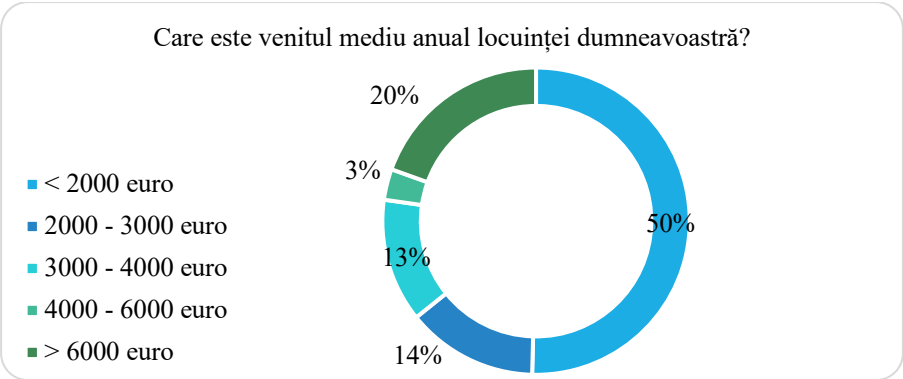

Figura 13.5: Venitul mediu anual al locuințelor respondenților din orașul Târgu Neamț

Venitul mediu anual majoritar pe locuință este de sub 2.000 euro în pentru majoritatea respondenților. O pondere de 20% dintre respondenți raportează un venit mediu anual de peste 6.000 de euro, în timp ce ponderi de 14% raportează venituri cuprinse în intervalul 2.000 – 3.000 euro respectiv 3.000 – 4.000 euro. Doar 3% dintre respondenți raportează venituri în intervalul 4.000 – 6.000 euro. Media veniturilor anuale a acestor respondenți este de 3.142 euro, cu aproximativ 1.000 de euro sub media României care este de 4.267 euro, venit mediu anual.

Condițiile de locuință

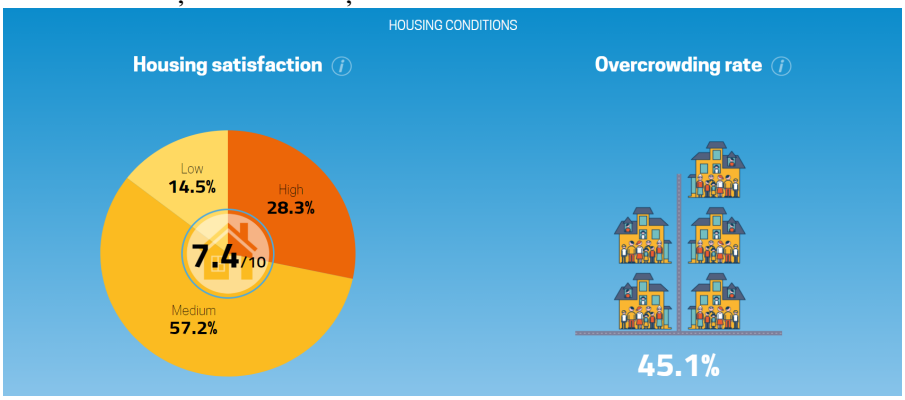

Figura 13.6: Satisfacția privind condițiile de locuință și coeficientul de supraaglomerare

Rata supraaglomerării este definită ca procentul populației care trăiește într-o gospodărie supraaglomerată.

O persoană este considerată ca trăind într-o gospodărie supraaglomerată dacă gospodăria nu are la dispoziție un număr minim de camere egal cu:

- O cameră pentru gospodărie;
- O cameră pentru fiecare cuplu în gospodărie ;
- O cameră pentru fiecare persoană cu vârsta de 18 ani sau mai mult;
- O cameră pentru o pereche de persoane singure de același sex cu vârsta cuprinsă între 12 și 17 ani;
- O cameră pentru fiecare persoană cu vârsta cuprinsă între 12 și 17 ani și care nu este inclusă în categoria anterioară;
- O cameră pentru fiecare pereche de copii cu vârsta sub 12 ani.

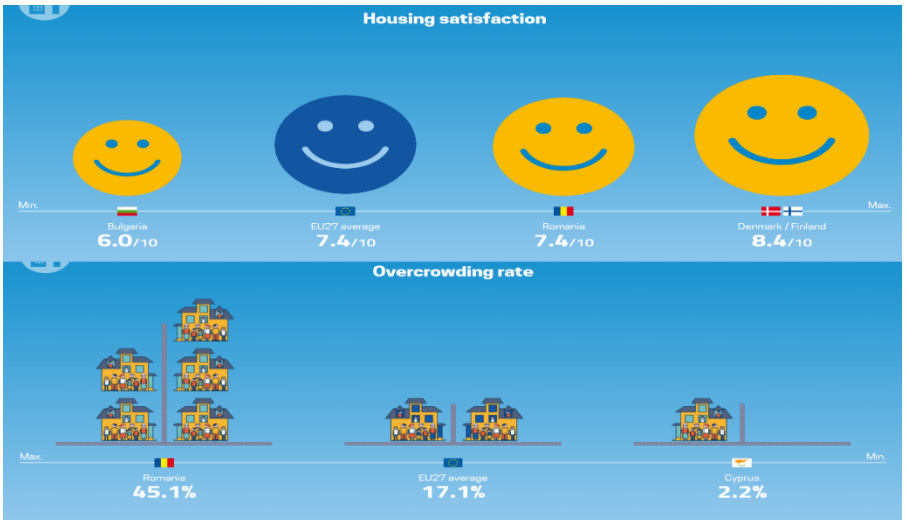

Figura 13.7: Satisfacția privind condițiile de locuință și coeficientul de supraaglomerare

România se situează la aceeași satisfacție a locuinței cu Uniunea Europeană având media de 7,4/10. Precum și în datele analizate anterior țările nordice au cel mai ridicat nivel de satisfacție fiind de 8,4/10 pentru Danemarca și Finlanda iar Bulgaria cu cea mai mică medie europeană de 6/10.

La capitolul supraaglomerare România se situează pe ultimul loc cu un procent de 45,1%, cu 28% mai mult față de media UE. Cipru înregistrează cea mai bună situație la acest capitol cu o valoare de 2,2%

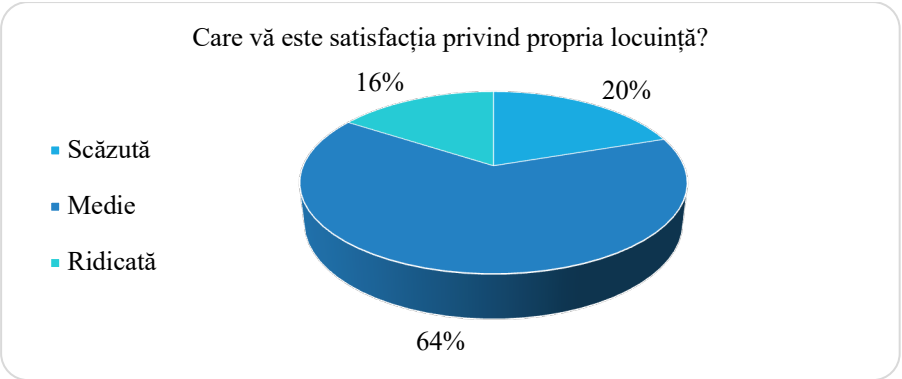

Figura 13.8: Satisfacția față de propria locuință a respondenților la nivelul orașului Târgu Neamț

Majoritatea populației respondente (64%) înregistrează o satisfacție medie față de propria locuință, 20% înregistrează o satisfacție ridicată în timp ce 16% dintre respondenți au o satisfacție scăzută. Nivelul de satisfacție ridicată este mai mic în comparație cu situația înregistrată la nivel național, la acest nivel ponderea fiind de 28,3%.

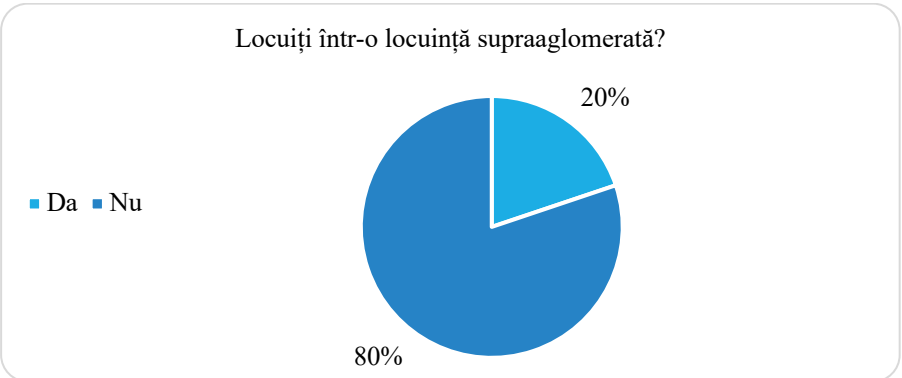

Figura 13.9: Nivelul de supraaglomerare a locuințelor la nivelul orașului Târgu Neamț

Majoritatea respondenților nu locuiesc într-o gospodărie supraaglomerată, mai exact 80% dintre aceștia. Rata de supraaglomerare la nivelul României este de 45,1%.

Ocuparea forței de muncă

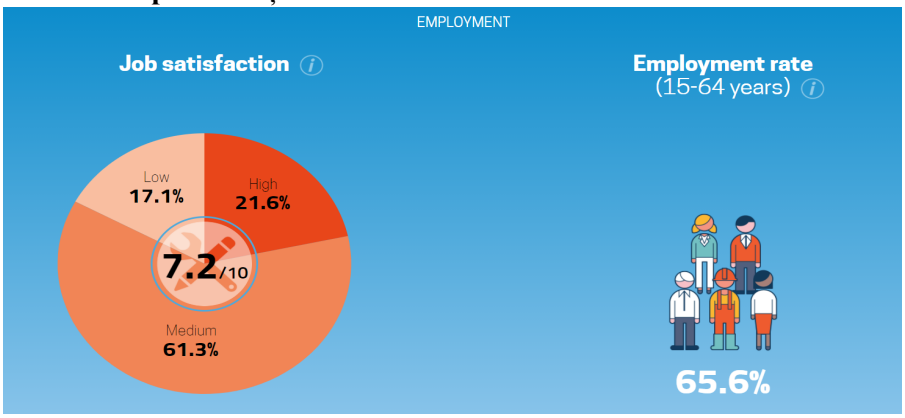

Figura 13.10: Satisfacția privind locul de muncă și rata angajării

Rata de ocupare a forței de muncă este procentul de salariați cu vârste cuprinse între 15 și 64 de ani în raport cu populația totală comparabilă de vârstă activă.

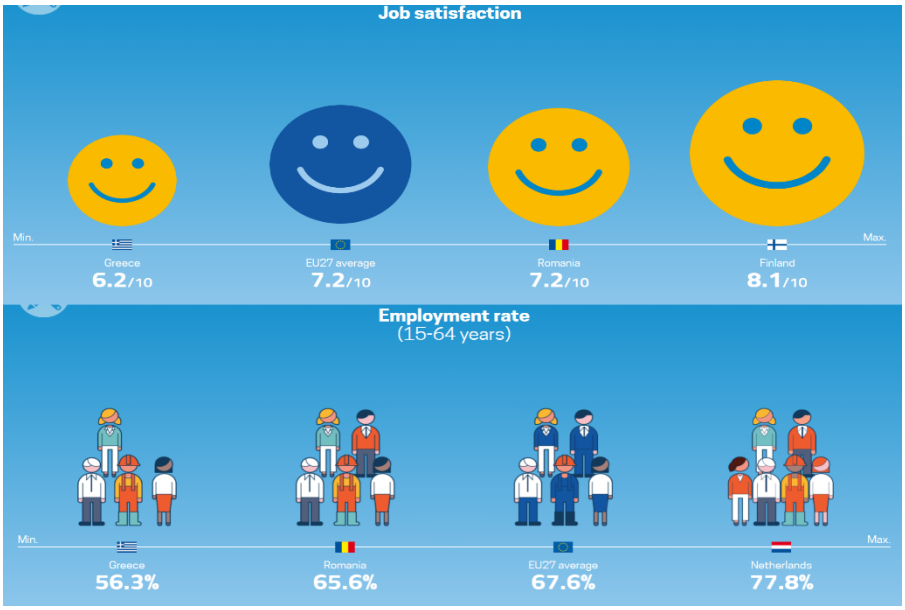

Figura 13.11: Satisfacția privind locul de muncă și rata angajării

Vorbind de satisfacția la locul de muncă România se încadrează în media Uniunii Europene de 7.2/10, dar are o rată de angajare de 65,6% fiind sub media UE de 67,6%. Grecia este pe ultimul loc cu o satisfacție medie de

6,2/10 și o rată de angajare de 56,3%. Pe primul loc se află Finlanda pentru satisfacția la locul de muncă cu o medie de 8,1/10 iar cea mai mare rată de angajare o deține Olanda fiind de 77,8%.

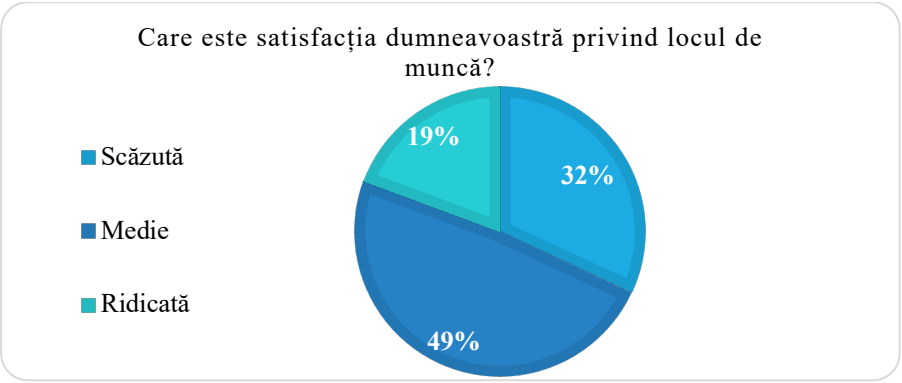

Figura 13.12: Satisfacția privind locul de muncă la nivelul orașului Târgu Neamț

Conform figurii 13.13 satisfacția privind locul de muncă este majoritar pozitivă, 49% dintre respondenți au o satisfacție medie în timp ce 32% dintre respondenți au o satisfacție ridicată. Procentul satisfacției scăzute este mai mic la nivelul orașului Târgu Neamț (19%), comparativ cu cel înregistrat la nivel național. (17,1%).

Utilizarea timpului

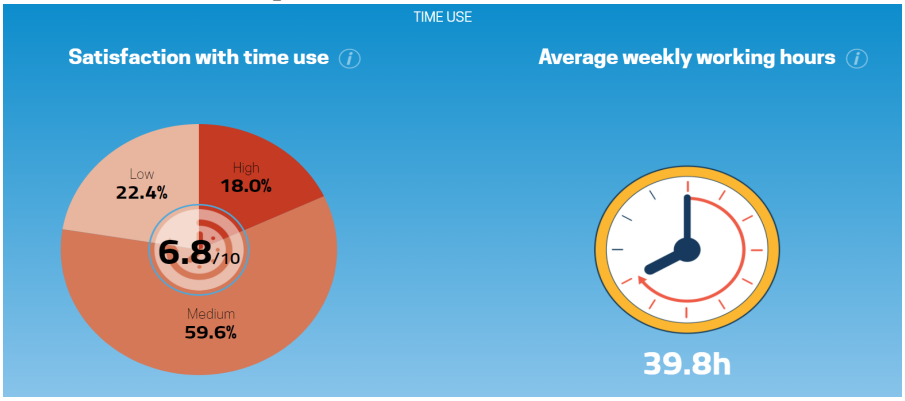

Figura 13.13: Satisfacția timpului utilizat și media orelor de lucru săptămânale

Numărul mediu de ore corespunde numărului de ore în care lucrează în mod normal o persoană. Aceasta acoperă toate orele, inclusiv orele suplimentare, fie plătite, fie neplătite, pe care persoana le lucrează în mod normal. Aceasta exclude timpul de călătorie între domiciliu și locul de muncă, precum și pauzele principale de masă (în mod normal, luate la prânz).

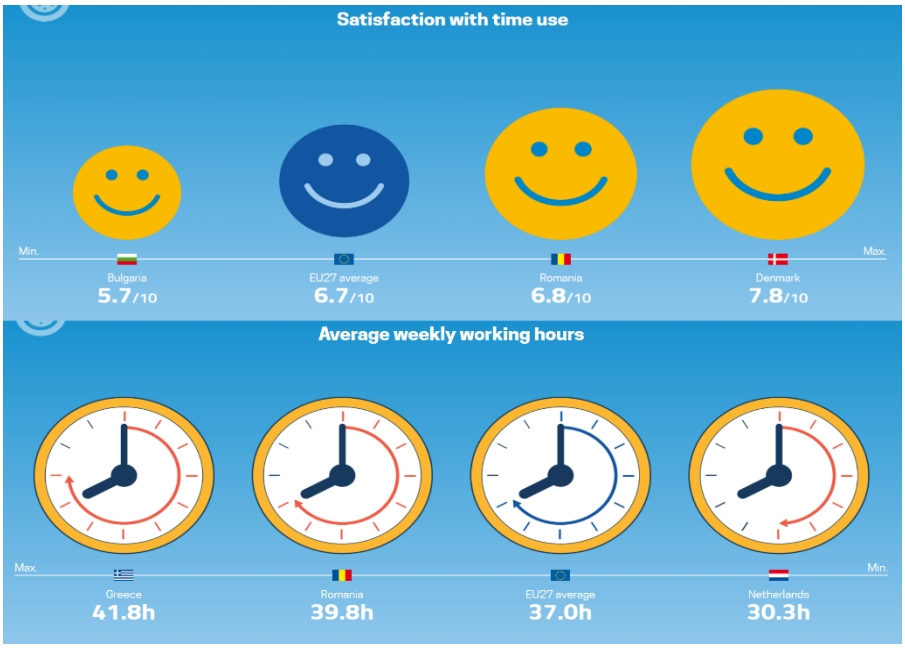

Figura 13.14: Satisfacția timpului utilizat și media orelor de lucru săptămânale

Pentru satisfacția folosirii timpului, România se situează cu o medie de 6,8/10, peste cea a Uniunii Europene, iar numărul mediu de ore de lucru pe săptămână este de 39,8h, cu 2,8h mai mult decât media UE.

Danemarca are cea mai ridicată medie a satisfacției timpului utilizat, aceasta fiind de 7,8/10, și privind în polul opus Bulgaria înregistrează o satisfacție medie de doar 5,7/10. Olanda lucrează mai inteligent nu mai greu cu o medie de doar 30,3h pe săptămână, iar Grecia are cea mai ridicată medie de ore de lucru pe săptămână atingând 41,8h.

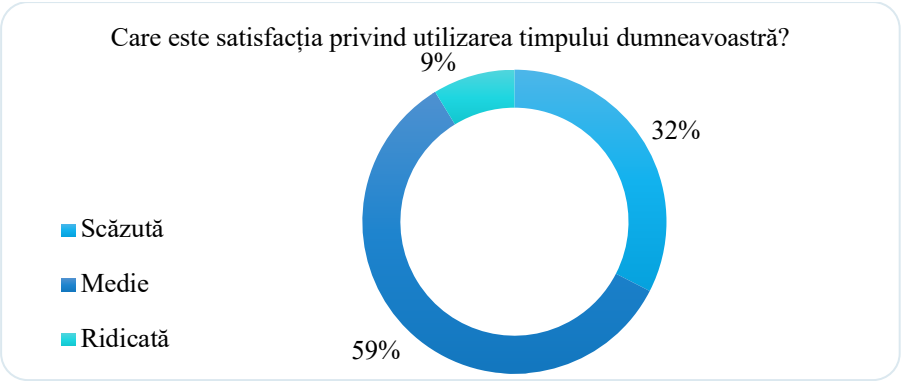

Figura 13.15: Satisfacția respondenților privind utilizarea timpului la nivelul orașului Târgu Neamț

Majoritatea respondenților (59%) din orașul Târgu Neamț au o satisfacție medie în privința utilizării timpului personal, 32% dintre locuitori sunt foarte mulțumiți de cum își utilizează timpul. La nivel național 22,4% din populație nu este satisfăcută de utilizarea timpului personal și doar 18% au o satisfacție ridicată.

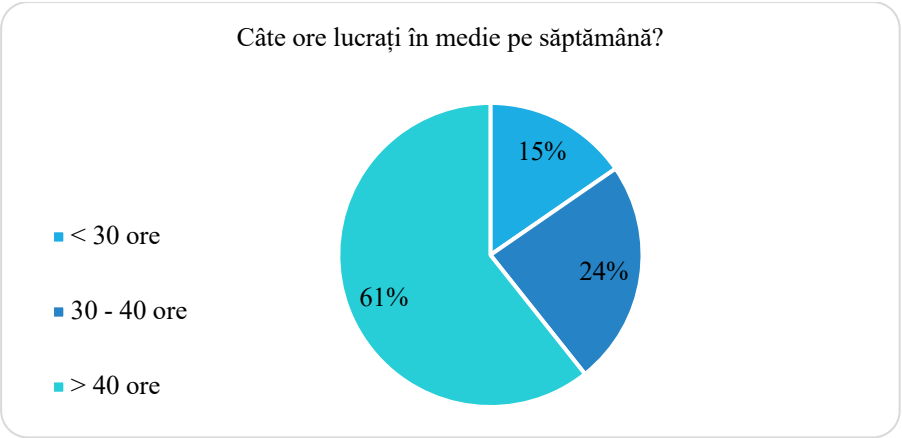

Figura 13.16: Situația media orelor lucrate pe săptămână

Analizând graficul se poate observa faptul că 61% din populația orașului Târgu Neamț lucrează în medie peste 40 de ore pe săptămână, urmând ca 24% să lucreze în medie între 30 – 40 ore pe săptămână, iar 15% sub 30 ore. Media orașului pentru orele lucrate în medie pe săptămână este de

37,3 ore, mai mică comparativ cu cea înregisrată la nivel național, aceasta fiind de 39,8 ore.

Educație

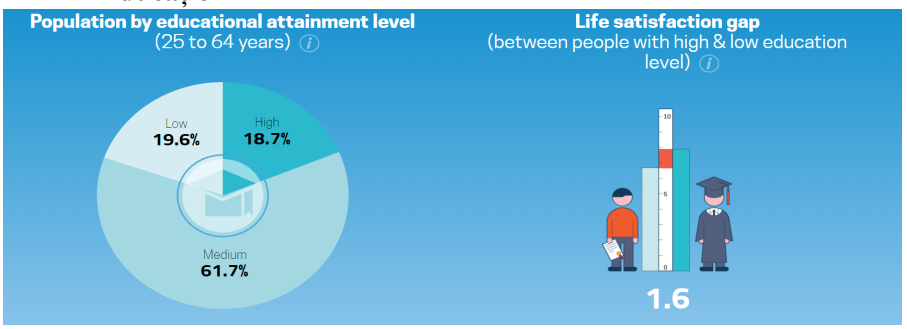

Figura 13.17: Nivelul de educație și diferența satisfacției generale

Procentele afișate arată ponderea populației în funcție de nivelul de educație atins, „scăzut” (primar și secundar inferior, ISCED 0 – 2), „mediu” (secundar superior și postliceal non-terțiar, ISCED 3 – 4) și „ridicat” (terțiar, ISCED 5 – 8). Cotele se calculează prin împărțirea numărului de persoane care au atins acest nivel de realizare (numărător) la populația totală (numitor). Decalajul de satisfacție în viață se obține prin scăderea satisfacției medii de viață a celor cu educație scăzută din satisfacția medie de viață a celor cu studii superioare.

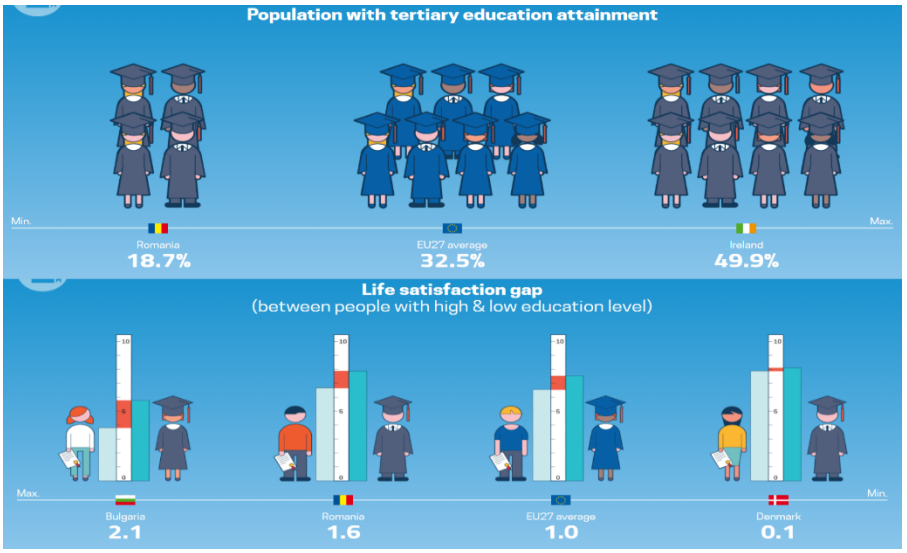

Figura 13.18: Nivelul de educație și diferența satisfacției generale

România se situează pe ultimul loc în ceea ce privește educația terțiară având un procent de 18,7% persoane cu studii superioare, media UE este de 32,5%, iar Irlanda ocupă primul loc cu o pondere a persoanelor cu studii superioare de 49,9%. Decalajul satisfacției vieții între persoane cu nivel de studii diferit este de 1,6 în România, cu 0,6 mai mare decât media UE. Bulgaria are cel mai mare decalaj, acesta fiind de 2,1 iar Danemarca are un decalaj al satisfacției vieții de 0,1.

Sănătate

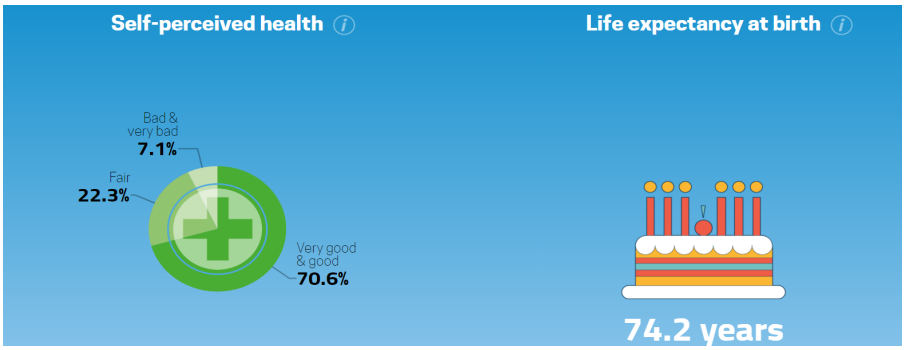

Figura 13.19: Autoevaluarea sănătății și speranța de viață

Procentele afișate arată ponderea populației care își evaluează sănătatea lor ca fiind fie „Foarte bună/ Bună”, „Echitabilă” sau „Rea/ Foarte rea”. Sănătatea auto-percepută exprimă aprecierea subiectivă de către respondent a stării sale de sănătate. Speranța de viață la naștere arată numărul mediu de ani în care un nou-născut se poate aștepta să trăiască dacă este supus de-a lungul vieții sale la condițiile actuale de mortalitate.

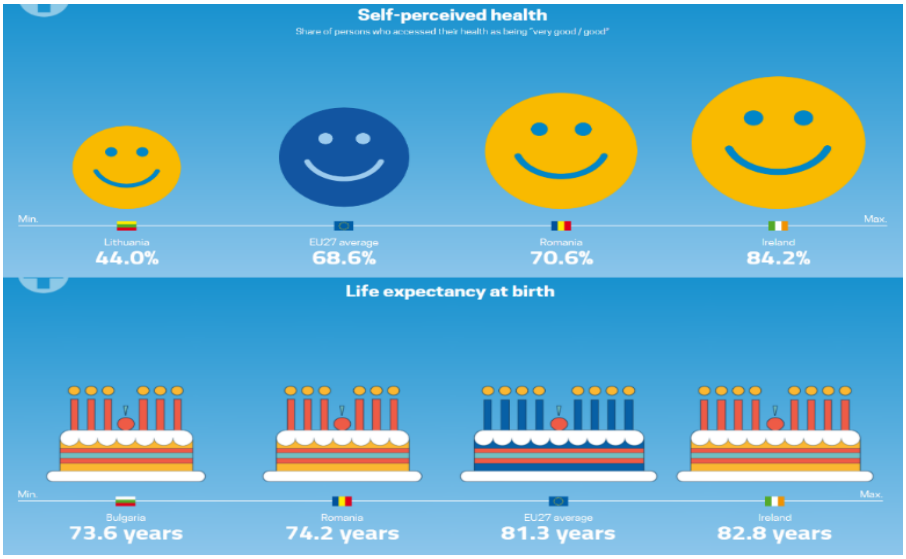

Figura 13.20: Autoevaluarea sănătății și speranța de viață

În ceea ce privește autoevaluarea sănătății în România 70,6% dintre respondenți au declarat că își consideră sănătatea ca fiind "Foarte bună/ Bună" depășind media UE de 68,6%. Cu toate acestea România se situează spre coada clasamentului cu o speranță de viață de 74,2 ani, cu aproximativ 7 ani mai mică decât media Uniunii Europene.

În Lituania doar 44% dintre persoane își consideră sănătatea ca fiind "Foarte bună/ Bună", iar Irlanda ajunge la o valoare aproape dublă comparativ cu Lituania, de 84.2%.

Cea mai redusă speranță de viață dintre țările UE este în Bulgaria de 73,6 ani, nivelul cel mai ridicat fiind atins de Irlanda cu numărul de 82,8 ani.

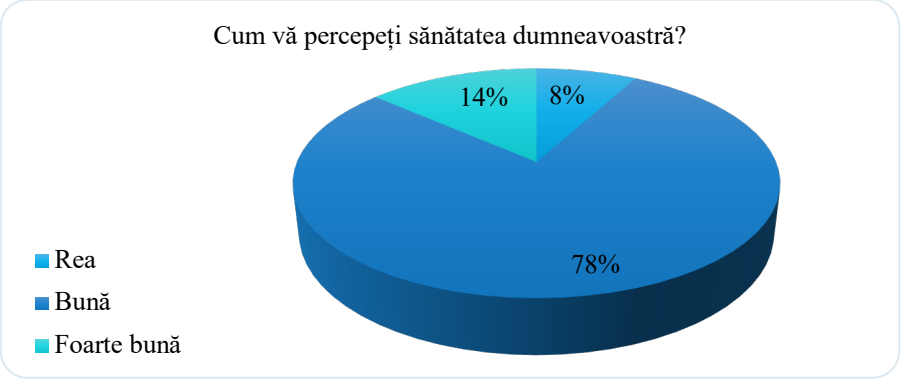

Figura 13.21: Perceperea propriei sănătăți de către respondenți

Majoritatea respondenților și-au perceput sănătatea ca fiind „bună” (78%), 14% și-au perceput sănătatea ca fiind „foarte bună”, iar 8% „rea”. La nivel național, 70,6% dintre respondenți consideră că au o sănătate „bună” și „foarte bună”, 7,1% “rea” și „foarte rea”, în timp ce restul (22,3%) consideră că au o sănătate echitabilă.

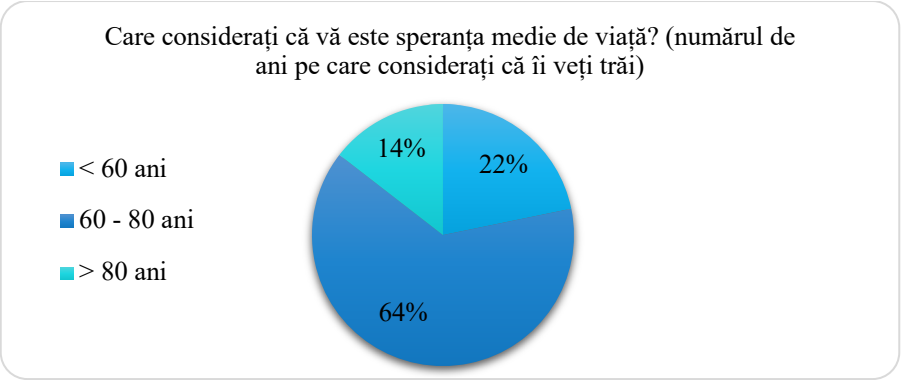

Figura 13.22: Speranța medie de viață prevăzută de respondenți

Conform figurii 13.22 răspunsul majoritar este categoria de speranță 60 – 80 ani (64%), 14% au considerat speranța medie de viață ca fiind peste 80 de ani, iar 22% sub 60 de ani, pe baza acestor răspunsuri am putea calcula o medie a speranței de viață a orașului Târgu Neamț de 69,3 ani. În România speranța medie de viață este de 74,2 ani.

Relații sociale

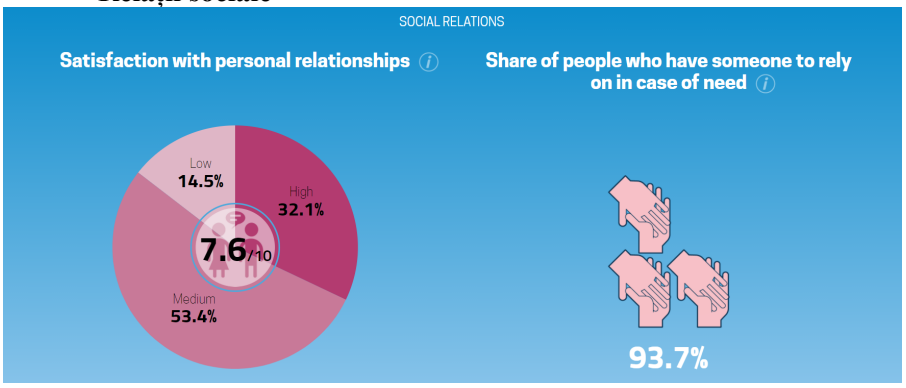

Figura 13.23: Satisfacția relațiilor personale

Valoarea afișată în partea din dreapta (Figura 13.24) reprezintă cota de oameni care au spus că au pe cineva să se bazeze în cazul în care au nevoie de ajutor.

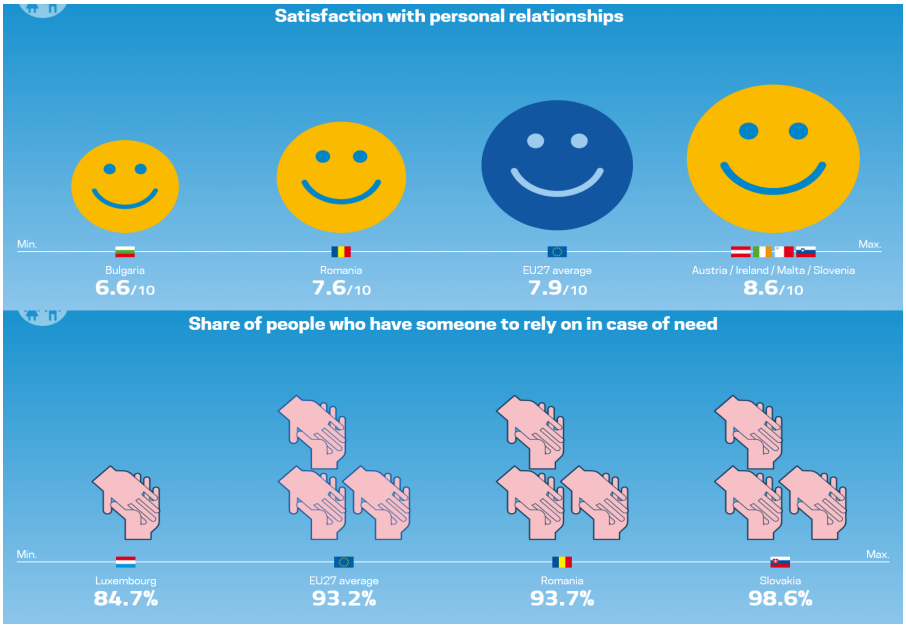

Figura 13.24: Satisfacția relațiilor personale

Satisfacția față de relațiile personale în România este de 7,6/10, cu 0,3 mai mică comparativ cu media UE, iar 93.7% din persoanele din România au spus că au pe cineva pe care să se bazeze la nevoie, depășind media UE cu 0,5%.

Bulgaria precum și în indicatorii anteriori legați de nivelul de satisfacție se situează pe ultimul loc cu o medie de 6,6/10, în timp ce Austria, Irlanda, Malta și Slovenia se luptă pentru primul loc, cu o medie de 8,6/10 în ceea ce privește satisfacția față de relațiile personale.

Doar 84,7% dintre persoanele din Luxemburg au pe cine se baza la nevoie în timp ce în Slovacia 98,6% dintre persoane au în cine să își pună baza la nevoie.

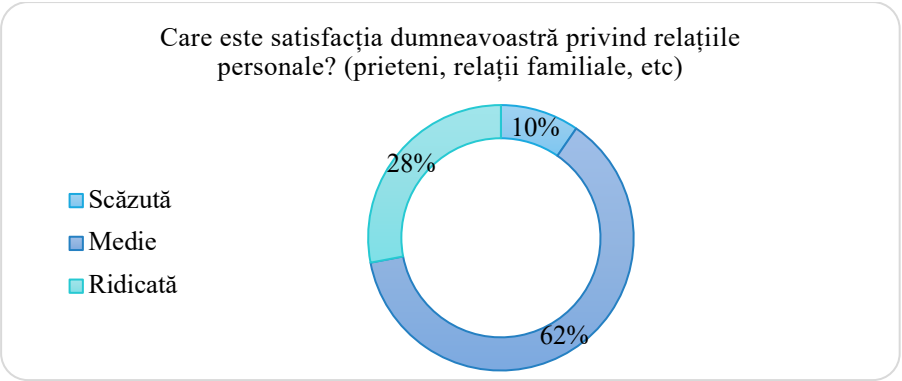

Figura 13.25: Satisfacția respondenților privind relațiile personale

Satisfacția privind relațiile personale este pozitivă, 62% categorizând-o ca fiind „medie”, 28% ca fiind „ridicată”, iar 10% dintre respondenți nu au o relații personale satisfăcătoare. În România 14,5% au o satisfacție scăzută în privința relațiilor personale, 53,4% și 32,1% au un nivel de satisfacție mediu, respectiv ridicat.

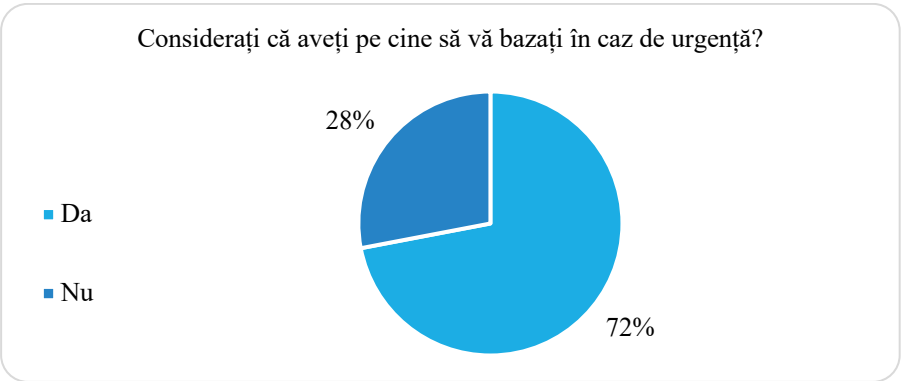

Figura 13.26: Bazarea pe o persoană apropiată în caz de urgență

Respondenții au oferit răspunsul majoritar „Da” (72%) în privința faptului că au pe cine se baza în caz de urgență, rezultând o legătură bună a relațiilor interpersonale. La nivel național, 93,7% dintre respondenți au pe cine se baza la nevoie, orașul Târgu Neamț fiind sub media națională.

Siguranță

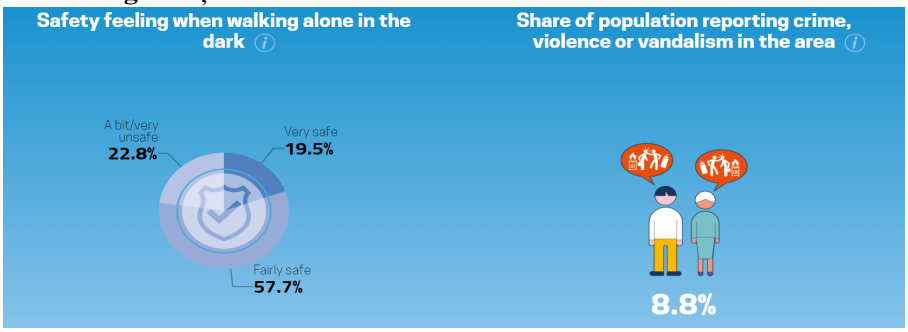

Figura 13.27: Nivelul de siguranță

Procentele afișate arată ponderea persoanelor care au răspuns că se simt „foarte în siguranță”, „destul de sigur” sau „un pic/ foarte nesigure” atunci când merg pe jos în întuneric în cartierul lor. Procentul afișat arată ponderea populației care a raportat că se confruntă cu problema criminalității, violenței sau vandalismului în zona lor locală. Aceasta descrie situația în care respondentul consideră că criminalitatea, vandalismul sau violența din zonă reprezintă o problemă pentru gospodărie (nu neapărat faptul de a fi afectat personal de problemă).

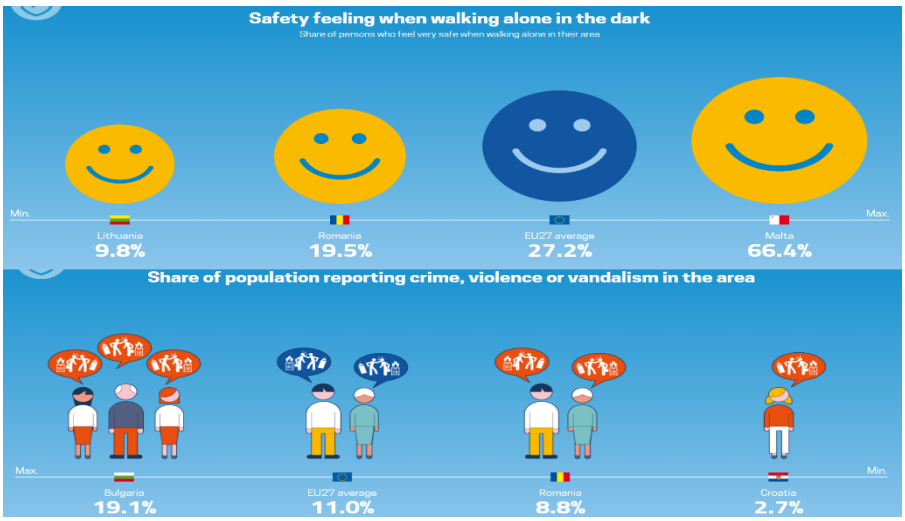

Figura 13.28: Nivelul de siguranță

În România doar 19.5% din populație se simte “foarte în siguranță” când merge pe jos în întuneric, fiind sub media UE de 27,2%. Populația care

raportează acte de violență și vandalism în România reprezintă un procent de 8,8%, cu aproximativ 2% mai puțin decât media Uniunii Europene. Lituania este pe ultimul loc privind siguranța, doar 9,8% din populație se simte "foarte în siguranță", în timp ce în Malta 66,4% din populație se simte "foarte în siguranță". În Bulgaria 19,1% din populație raporteaza criminalități, acte de violență și vandalism, un factor ce poate duce la scăderea nivelelor de satisfacție analizate, în timp ce Croația are doar 2,7% din populație care raportează acte de violență și vandalism.

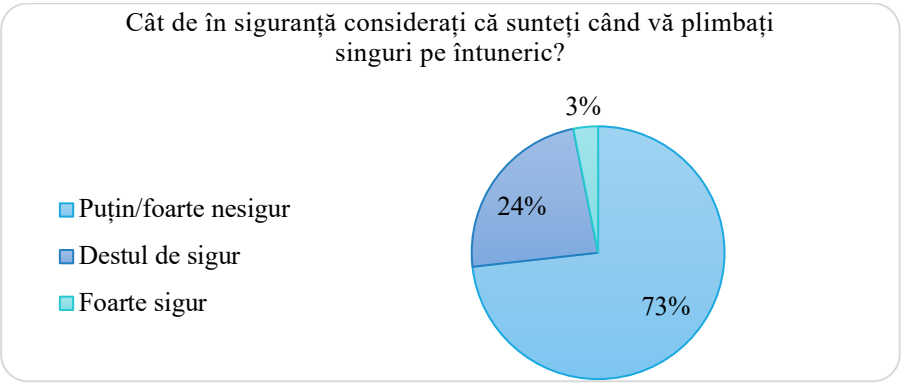

Figura 13.29: Siguranța respondenților plimbându-se pe întuneric

Analizând datele din grafic, 73% din respondenți se simt nesiguri când se plimbă singuri pe întuneric, urmând ca 24% să afirme că se simt siguri, iar doar 3% sunt foarte siguri în ceea ce privește plimbatul pe întuneric de unul singur, ceea ce denotă faptul că Târgu Neamț este un oraș cu un grad ridicat de nesiguranță ce poate aduce mai multe îmbunătățiri pentru crearea siguranței locuitorilor. La nivel național 22,8% din populație se simte nesigură noaptea pe întuneric în cartierul propriu, în timp de 57,7% se simt în siguranță, iar 19,5% foarte în siguranță.

Guvernare

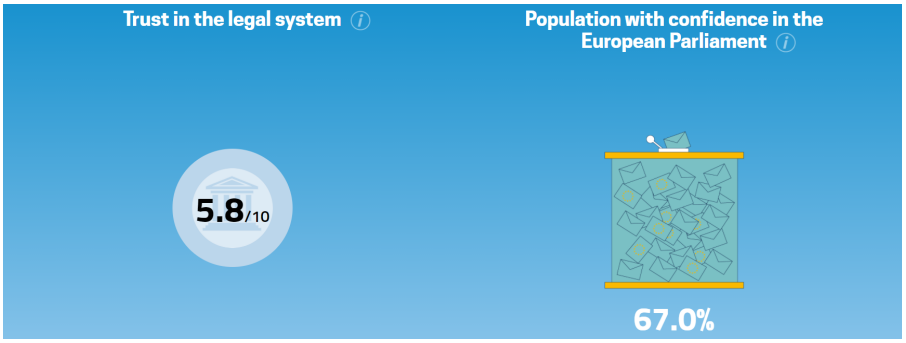

Figura 13.30: Încrederea în sistemul juridic

Indicatorul măsoară încrederea cetățenilor UE în Parlamentul European. Acesta este exprimat ca ponderea opiniilor pozitive (oameni care declară că au tendința de a avea încredere) despre instituție. Cetățenii sunt rugați să își exprime nivelul de încredere alegând următoarele alternative: “tind să aibă încredere”, “tind să nu aibă încredere” și “nu știu” sau “nu răspund”.

Indicatorul se bazează pe Eurobarometru, un sondaj realizat de două ori pe an din 1973 pentru a monitoriza evoluția opiniei publice în statele membre.

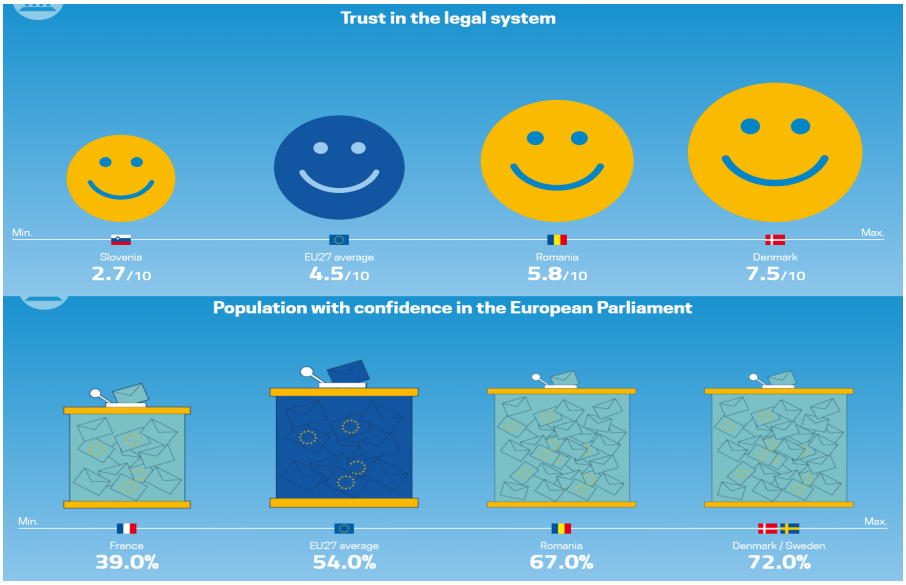

Figura 13.31: Încrederea în sistemul juridic

Încrederea în sistemul juridic în România reprezintă o medie de 5,8/10, fiind peste media UE de 4,5/10. Încrederea cetățenilor din România în Parlamentul European este 67% ceea ce reprezintă că același procent din populație are opinii pozitive despre Parlamentul European, iar media UE este de 54%.

Slovenia are cea mai scăzută medie a încrederii în sistemul juridic de doar 2,7/10, în timp ce Danemarca atinge o medie de 7,5/10.

Franța are o încredere scăzută în Parlamentul European fiind de 39%, Suedia și Danemarca au de aproximativ două ori mai multă încredere în Parlamentul European fiind de 72%.

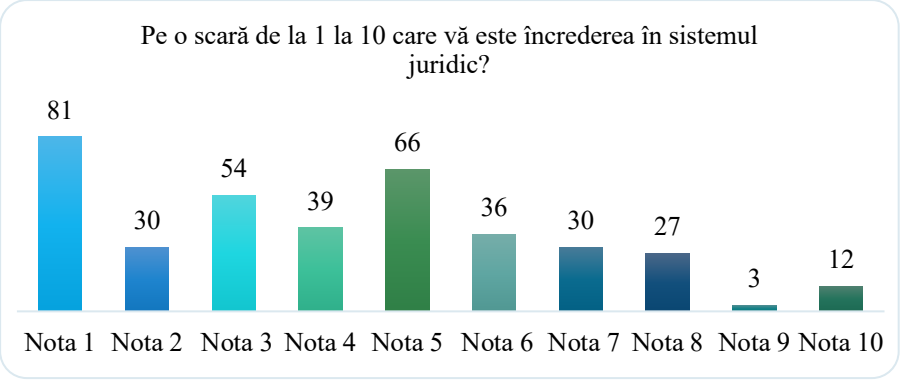

Figura 13.32: Încrederea în sistemul juridic la nivelul orașului Târgu Neamț

În ceea ce privește încrederea în sistemul juridic, majoritatea respondenților au acordat nota 1/10, urmând notele 5 și 3. Media orașului Târgu Neamț este de 4,2/10 pentru încrederea în sistemul juridic, în timp ce media la nivel național este de 5,8/10.

Mediu

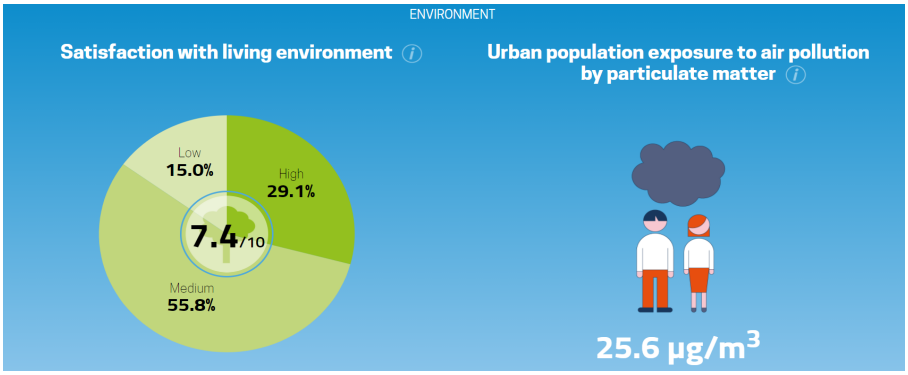

Figura 13.33: Satisfacția cu mediul înconjurător și nivelul de poluare

Indicatorul indică concentrația medie anuală ponderată în funcție de populație a PM10 la care populația urbană este potențial expusă.

Particulele fine (PM10), adică particulele al căror diametru este mai mic de 10 micrometri, pot fi transportate adânc în plămâni, unde pot provoca inflamații și o agravare a stării persoanelor cu boli cardiace și pulmonare. Principala sursă de particule în zonele urbane este cea a vehiculelor rutiere cu motor diesel, deși, de asemenea arderile industriale, publice, comerciale și rezidențiale contribuie la această problemă.

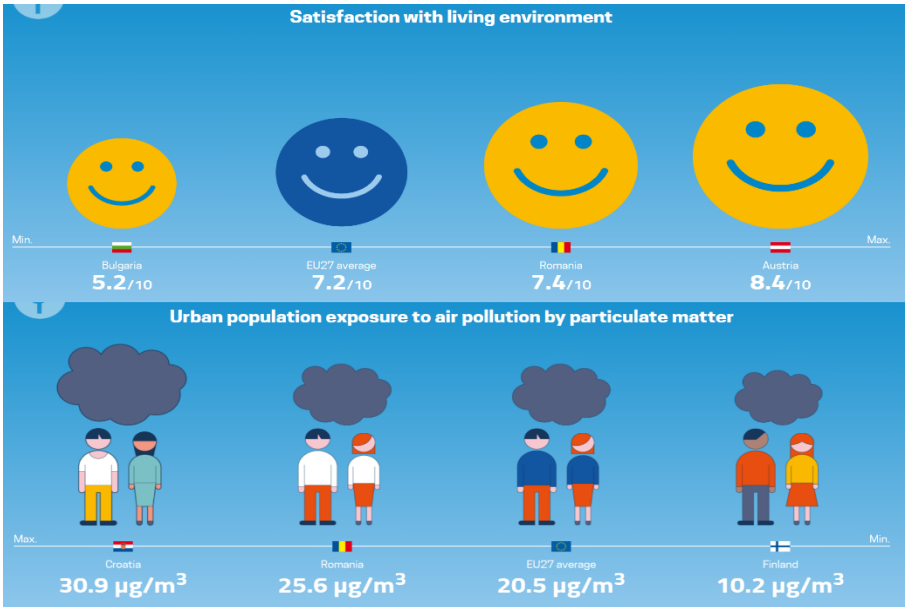

Figura 13.34: Satisfacția cu mediul înconjurător și nivelul de poluare

Media națională în legătură cu satisfacția cu mediul înconjurător este de 7,4/10, cu 0,2 mai mare decât media UE. În România populația urbană este expusă la 25,6µg/m^3, în timp ce media Uniunii Europene este de 20,5µg/m^3 (micrograme per metru cub). Austria are cea mai ridicată medie a satisfacției cu mediul înconjurător atingând 8,4/10, în timp ce Bulgaria se situează pe ultimul loc cu o medie de 5,2/10. Cea mai "verde" țară europeană este Finlanda având o valoare de 10,2µg/m^3, Croația prezintă cel mai ridicat nivel de poluare, având valoarea de 30,9µg/m^3.

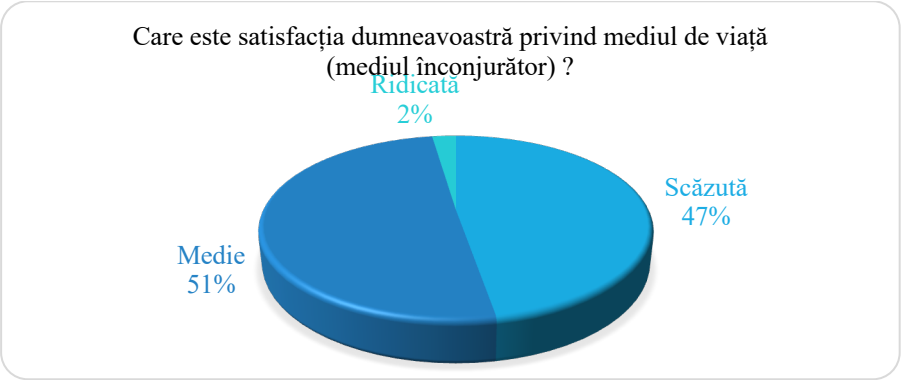

Figura 13.35: Satisfacția respondenților privind mediul de viață

Majoritatea respondenților (51%) și-au exprimat nivelul satisfacției privind mediul înconjurător ca fiind mediu, 47% au o satisfacție „scăzută", în timp ce doar 2% dintre respondenți au o satisfacție „ridicată". Per total locuitorii sunt relativ satisfăcuți de mediul înconjurător. În România 55,8% din populație prezintă o satisfacție „medie", 29,1% „ridicată" și 15% au o satisfacție „scăzută" privind mediul înconjurător.

CAPITOLUL XIV – PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ORAȘULUI TÂRGU NEAMȚ ORIZONT 2027

Propuneri ale locuitorilor orașului Târgu Neamț

În urma anchetelor sociologice realizate și a întâlnirilor de lucru au rezultat următoarlee:

- Realizarea de piste pentru biciclete, fluidizarea traficului, amenajarea de spații verzi pentru recreere și spații de joacă în fiecare cartier;
- Atragerea fondurilor europene, încurajarea antreprenorilor locali și dezvoltarea industriei;
- Realizare parc industrial, crearea de locuri de muncă;
- Sprijin privind tinerii în găsirea unui loc de muncă;
- Îmbunătățirea iluminatului public;
- Dezvoltarea sistemului energetic privind energia regenrabilă;
- Dezvoltarea rețelelor de apă potabilă, canalizare, gaz pentru întreg arealul orașului Târgu Neamț;
- Construire Centură DN15B spre Oglinzi;
- Îmbunătățirea serviciilor de salubritate, reciclare, colectare selectivă;
- Creșterea numărului de locuri de parcare, amenajarea celor existente;
- Dezvoltarea activităților agricole, promovarea produselor locale;
- Dotarea/ digitalizarea/ reabilitarea unităților sanitare;
- Realizarea de trasee turistice, promovarea culturii și a turismului local;
- Realizarea de mai multe activități sportive, îmbunătățirea bazei sportive, terenuri de fotbal, tenis, basket, rugby etc., în ființarea de cluburi sportive;
- Înființarea unei stațiuni balneare;
- Modernizarea clădirilor administrative publice.

Planul de acțiune – Orizont 2027

Prin acest plan de acțiune sunt propuse următoarele:

- Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri;
- Promovarea și susținerea industriilor creative;
- Susținerea și promovarea antreprenoriatului local pe piețele naționale și internaționale;
- Reabilitarea infrastructurii culturale;
- Promovarea valorilor culturale locale pe plan național și internațional;
- Dezvoltarea și promovarea turismului local;
- Valorizarea evenimentelor educaționale;
- Valorizarea infrastructurilor educaționale;
- Derularea unor proiecte de dezvoltare personală;
- Proiecte de reabilitare, restaurare și modernizare a infrastructurii de sănătate;
- Derularea unor proiecte de reabilitare, restaurare și modernizare a infrastructurii sociale;
- Derularea de proiecte de reabilitare și extindere a infrastructurii rutiere;
- Derularea de proiecte de reabilitare și extindere a infrastructurii de apă potabilă și canalizare;
- Derularea de proiecte de reabilitare și extindere a infrastructurii de iluminat public, energie electrică și gaz;
- Reconversia sit-urilor aflate în degradare prin crearea de parcuri tehnologice, spații verzi, zone de agrement;
- Derularea de proiecte de reabilitare și extindere spații verzi;
- Conștientizarea importanței mediului înconjurător.

Prima întâlnire de lucru a avut loc în data de 18/03/2021, ora 10:00, unde au participat:

- Reprezentanți din partea Primăriei orașului Târgu Neamț – organizatorul întâlnirii;
- Reprezentanți ai instituțiilor educaționale, unităților de cult și instituțiilor culturale;
- Reprezentanți din partea prestatorului de servicii contractat: S.C. YXS AVALANA S.R.L.

Către reprezentanții insituțiilor a fost transmisă o invitație deschisă:

Figura 14.1: Invitație reprezentanți instituții

Cea de a doua întâlnire de lucru a avut loc în data de 18/03/2021, ora 14:00, unde au participat:

- Reprezentanți din partea Primăriei orașului Târgu Neamț – organizatorul întâlnirii;
- Reprezentanți ai instituțiilor sanitare, ONG-uri și mediul antreprenorial;
- Reprezentanți din partea prestatorului de servicii contractat: S.C. YXS AVALANA S.R.L.

Către reprezentanții insituțiilor a fost transmisă o invitație deschisă:

Figura 14.2: Invitație reprezentanți instituții

Principalele concluzii ale dezbaterilor au fost următoarele:

- ✓ Realizarea șoselei de centru spre satele Oglinzi și Răucești;
- ✓ Realizare traseu turistic de la stațiunea Oglinzi până la Monumentul Vânătorilor de munte;
- ✓ Dezvoltare stațiunii balneare în zona Oglinzi;
- ✓ Realizare sens giratoriu în Humulești;
- ✓ Proiectare pasaj subteran piață agroalimentară;
- ✓ Construirea unui cinematograf;
- ✓ Modernizare/digitalizare spital;
- ✓ Reabilitare spital pentru creșterea eficienței energetice;
- ✓ Extindere spital;
- ✓ Realizare spațiu verde pentru recreere în curtea spitalului;
- ✓ Reabilitare bibliotecă;
- ✓ Realizare bazin didactic;
- ✓ Reabilitarea/ dotarea /digitalizarea Școlii nr. 2;
- ✓ Reabilitarea/ dotarea/ digitalizarea Liceului Economic;
- ✓ Reabilitarea/ dotarea/ digitalizarea Colegiului Tehnic;
- ✓ Anveloparea a 10 blocuri;
- ✓ Proiectarea a 30 de blocuri;
- ✓ Reabilitarea a 4 blocuri de garsoniere aflate în stare de degradare;
- ✓ Reabilitare centru pentru copiii cu dizabilități;
- ✓ Realizarea unui nou ambulatoriu;
- ✓ Regenerarea/ amenajarea spațiilor verzi;
- ✓ Construire amfiteatru;
- ✓ Reabilitare sediu primărie pentru creșterea eficienței energetice;
- ✓ Realizarea de 80 de apartamente ANL;
- ✓ Realizarea a 20 de apartamente cu destinație pentru medici;
- ✓ Modernizare străzi;
- ✓ Digitalizare pensiuni;
- ✓ Achiziționare abator mobil;
- ✓ Achiziționare de table pentru instituțiile publice;
- ✓ Dotarea unităților cu produse dezinfectante în contextul pandemic;
- ✓ Amenajarea Monumentului Vânătorilor de munte și împrejurimilor;
- ✓ Construirea unei noi piețe agroalimentare;
- ✓ Dezvoltare rețea inteligentă de gaz pentru întreg orașul;
- ✓ Realizare zonă de agrement în apropierea râului Ozana sub cetate + tirolieană;

- ✓ Reabilitarea digului și a drumului din zonă;
- ✓ Realizare zonă de agrement sau rezidențială în localitatea Blebea;
- ✓ Amenajare zonă pietonlă din apropierea primăriei;
- ✓ Dezvoltarea/extinderea sistemului de iluminat public;
- ✓ Reabilitare pod în localitatea Blebea;
- ✓ Achiziție computer tomograf;
- ✓ Achiziție utilaje ISU;
- ✓ Dezvoltare cluster cu zonă de afaceri (privat + public) și parc industrial;
- ✓ Realizare centru de educație virtuală;
- ✓ Realizare muzeu virtual;
- ✓ Implementarea unui birou unic;
- ✓ Digitalizarea primăriei;
- ✓ Realizarea unui funicular;
- ✓ Implementarea revistei orașului;
- ✓ Panotaj oraș;
- ✓ Înființare stații de încărcare electrică pentru autovehicule;
- ✓ Construire clădire zona Tăbăcari;
- ✓ Realizare centru multifuncțional pentru tineri cu dizabilități;
- ✓ Modernizarea exterioară a Bisericii Adormirii Maicii Domnului;
- ✓ Reabilitare exterior Biserica Sf. Ilie;
- ✓ Biserica Sf. Nicolae din Humulești, realizare capelă mortuară și clopotniță nouă;
- ✓ Reabilitare Parohia Humuleștii Noi;
- ✓ Digitalizare clădire Clubul Copiilor;
- ✓ Reabilitare și extindre bibliotecă.

Pentru o mai bună informare a cetățenilor privind demersul elaborării SIDU, au fost create materiale publicitare, care au fost amplasate în locuri vizibile, de interes pentru populație.

Figura 14.3: Materiale promovare SIDU Târgu Neamț

Lista de proiecte – Orizont 2027

Tabelul 14.1: Reabilitare/ extindere infrastructură rutieră

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Realizarea unei șosele de centură a orașului Târgu Neamț	Fluidizarea traficului local poate fi susținut prin realizarea șoselei de centură, care conferă transportatorilor o cale de ocolire a orașului.	Îmbunătățirea calității infrastructurii rutiere.	PNDL, PNDR, Programul Operațional Transport (POT) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea unui sens giratoriu în Humulești	Îmbunătățirea fluidității traficului.	Modernizarea infrastructurii rutiere.	PNDL, PNDR, Programul Operațional Transport (POT) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Regenerare spații verzi și circulații pietonale (marcaje și semnalizare) – construirea de alei pietonale, trotuare și piste de biciletă	Dotarea cu elemente constructive de tipul alei, foișoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, piste pentru bicicliști, trotuare/ zone pietonale, marcaje și semnalizare rutieră.	Înfrumusețarea orașului, spații funcționale pentru bicicliști, creșterea gradului de satisfacție al pietonilor.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021-2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea unui pasaj subteran de la nivelul pieței agroalimentare	Îmbunătățirea fluidității traficului pietonal.	Reducerea aglomerării în zona pieței.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare și modernizare drum județean DJ 157G, km 0+000 – 3+000, jud. Neamț	Drumul județean 157G, km 0+000 – 3+000 necesită lucrări de reabilitare și modernizare pentru îmbunătățirea fluidității traficului.	Modernizarea infrastructurii rutiere.	Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social, alte

			fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Modernizare/ reabilitare străzi orășenești	Continuitatea zonelor stradale modernizate de la nivelul orașului contribuie la facilitarea demersurilor locuitorilor în ceea ce privește o viață normală.	Îmbunătățirea calității străzilor orășenești.	PNDL, PNDR, Programul Operațional Transport (POT) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea digului și a drumului din zona Blebea	Reabilitarea digului și a drumului din zona Blebea va conduce la evitarea inundațiilor frecvente și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.	Amenajarea componentei de prevenție împotriva calamităților.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea zonei pietonale din apropierea primăriei	Dezvoltarea sub aspect estetic a locațiilor foarte frecventate.	Îmbunătățirea traficului pietonal.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea zonei pietonale din apropierea amfiteatrului	Dezvoltarea sub aspect estetic a locațiilor foarte frecventate.	Îmbunătățirea traficului pietonal.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare pod Blebea	Construirea unui pod pentru a facilita accesul populației.	Îmbunătățirea modalității de acces către zona Blebea.	PNDL, PNDR, Programul Operațional Transport (POT) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajare parcări în zonele rezidențiale și nerezidențiale	În vederea facilitării circulației în interiroul orașului și a realizării activităților curente, este necesară amenajarea de noi locuri de parcare.	Creșterea numărului de locuri de parcare, creșterea gradului de satisfacție al populației.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Amenajare spații de parcare pentru locații de cultură	Amenajarea de parcă pentru Casa Memorială "Ion Creangă", Muzeul de Istorie, Casa Memorială "Veronica Micle".	Creșterea numărului locurilor de parcare, fluidizarea traficului.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea infrastructurii velo și pietonale	Îmbunătățirea infrastructurii pietonale și cea de ciclism la nivelul orașului Târgu Neamț.	Creșterea suprafețelor pietonale și a pistelor de biciclete pentru orașul Târgu Neamț.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.2: Dezvoltarea tursimului

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Reabilitarea și modernizarea Stațiunii Băile Oglinzi	Crearea de noi activități neagricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural. Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural.	Încurajarea menținerii și dezvoltării activităților turistice.	FEADR sM 6.2/6.4, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Acreditare zona Oglinzi ca stațiune balneară	Acreditarea centrului balnear Oglinzi ca stațiune balneară pentru a putea desfășura activități conform legislației în vigoare.	Punerea în evidență a obiectivelor turistice.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea unui traseu între stațiunea Oglinzi –	Realizarea unei rețele de ciclism între stațiunea Oglinzi – Monumentul Vânătorilor – Cetate, cu trasee din pădure și	Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care	POCS (Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei)

Monumentul Vânătorilor – Cetate	care să conțină opțiunea de închiriere a bicicletelor și încadrarea în drumurile rutiere.	dispun de un potențial turistic valoros.	2021 – 2027, POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Digitalizarea pensiunilor	Luând în calcul tendințele de digitalizare a tuturor activităților curente este necesar ca și locațiile turistice să beneficieze.	Creșterea nivelului de digitalizare și a eficienței lucrătorilor din instituțiile turistice.	Strategia de Specializare Inteligentă (RIS 3 BI), POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea unei zone de agrement	În zona de jos a cetății unde se află pădurea este o locație destinată construirii unei zone de agrement care să cuprindă și digul ca zonă pietonală + o tiroliană.	Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros.	POCS (Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei) 2021 – 2027, POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea unei zone de agrement în arealul cetății	În zona împrejmuită a cetății se dorește amenjarea spațiului pentru a fi folosit în scopuri de recreere/ agrement.	Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros.	POCS (Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei) 2021 – 2027, POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri

			nerambursabile + fonduri proprii.
Cearea unei zone de agrement în incinta zonei forestiere din zona Blebea	Valorificarea potențialului din zonă prin conversia zonei de pășune în zonă de agrement. Valorificarea existenței islazului din suprafața de 15 ha a pădurii destinată acestei locații.	Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros.	POCS (Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei) 2021 – 2027, POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea monumentului Vânătorilor de munte și a împrejurimilor	Conservarea patrimoniului cultural de care dispune unitatea administrativă, cu scopul menținerii vii a culturii locale.	Înfrumusețarea zonei, creșterea numărului de turiști.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea unei instalații pentru transportarea persoanelor către Cetatea Neamțului	Dotarea zonei cu un mijloc de transport aerian format din unul sau din mai multe cabluri suspendate pe stâlpi, pe care circulă cabinele cu pasageri și cărucioarele cu materiale, folosit în regiunile muntoase greu accesibile (funicular).	Accesibilitatea mai ușoară către locații/ obiective turistice situate în zone muntoase.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Crearea indicatoarelor de semnalizare și orientare turistică	Punerea în evidență a obiectivelor turistice, evidențiarea clară a rutelor turistice și a locației obiectivelor turistice.	Creșterea traficului turistic către obiectivele mai puțin cunoscute.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajare zonă de camping	Este necesară amenajarea unei zone de camping cu bungalouri pentru cazare și	Înfrumusețarea zonei, dezvoltarea potențialului turistic.	Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei (POCS) 2021 –

	spații pentru copii pentru a crește fluxul de turiști.		2027, Multifond: FSE+, FEDR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea de trasee turistice către biserici cu ghid turistic	Demararea de trasee turistice cu ajutorul unor ghizi calificați pentru vizitarea bisericilor din orașul Târgu Neamț și împrejurimi.	Creșterea numărului de turiști ce vizitează lăcașe de cult, dezvoltarea turismului religios.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Casa Meșteșugarilor (Muzeul Vivant al Meșterului Popular) în Târgu Neamț	Amenajare Casa Meșteșugarilor pentru a fi puse în evidență prin expunerea lucrărilor meșteșugărești.	Dinamizarea resursei turistice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Complex de agrement „Ținutul lui Creangă”	Dezvoltarea complexului „Ținutul lui Creangă”, dotat cu unități turistice, culturale, spații verzi/ agrement și sport, unități comerciale, alimentație publică și prestări servicii.	Dezvoltarea infratructurii specific turistice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, PNDL, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Parc Educațional tematic Zoo-Safari în Parcul Natural Vânători-Neamț	Amenajarea unui parc educațional cu tematică zoologică în Parcul Natural Vânători-Neamț pentru dezvoltarea activităților turistice și educaționale.	Dezvoltarea infratructurii specific turistice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Promovarea identității orașului prin evenimente	Promovarea identității orașului prin organizareade evenimente culturale și nu numai.	Creșterea atractivității pentru turiști.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Crearea și dezvoltarea unei platforme pentru promovarea turismului	Crearea și dezvoltarea unei platforme multi-language pentru promovarea turismului din Târgu Neamț.	Dezvoltarea infratructurii specific turistice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri

			nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea parcări și căi de acces pentru persoanele cu dizabilități	Amenajarea de parcări, instalarea de rampe, modificarea intrărilor în unitățile turistice în beneficiul persoanelor cu dizabilități.	Creșterea accesibilității.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajare parc de agrement zona gării	Dezvoltarea unui parc de agrement în zona gării pentru diversificarea activităților de petrecere a timpului liber.	Înfrumusețarea zonei, extinderea spațiilor verzi, dinamizarea activităților de agrement.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Revitalizare/ extindere/ dotare traseu Mocănița	Revitalizarea/ extinderea și aducerea la standarde conforme a traseului pentru reintroducerea Mocăniței.	Dezvoltarea infratructurii specific turistice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Includera în UNESCO a „Peisajului cultural monahal Vânători-Neamț”	Includera în UNESCO a „Peisajului cultural monahal Vânători-Neamț” pentru promovarea patrimoniului cultural.	Conștientizarea patrimoniului cultural.	Fonduri nerambursabile + fonduri prorii.
Protecție împotriva infiltrațiilor de apă în ziduri și spații muzeale la Cetatea Neamț	Instalarea unor sisteme de protecție pentru eliminarea infiltrațiilor cauzate de apă.	Protejarea patrimoniului cultural.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.3: Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii educaționale

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Construirea unor spații supravegheate pentru copii	Sprijin acordat angajatorilor pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă antepreșcolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate.	Îmbunătățirea accesului la îngrijirea și educația timpurie a copilului și sprijinul părinților angajați.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construcția unui bazin didactic	Intervenție în sprijinul activităților sportive.	Îmbunătățirea infratructurii sportive/ educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea/ dotarea/ digitalizarea Școlii Gimnaziale Nr. 2 „Școala Domnească”	Școala necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și profesorilor. Sunt necesare intervenții pentru creșterea mulțumirii locuitorilor cu privire la sistemul de educație.	Îmbunătățirea infratructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea/ dotarea/ digitalizarea Colegiului Tehnic „Ion Creangă”	Instituția de învățământ necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și profesorilor. Modernizarea bazei sportive și amenajare parcare Corp A.	Îmbunătățirea infratructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Crearea unui centru de educație virtuală	Valorificarea clădirii de lângă școala nr. 5 prin transformarea într-un centru de educație virtuală.	Modernizarea sistemului de învățare prin metode inteligente.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, POR (Program Operațional Regional) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Demararea de workshop-uri pentru copii	Se dorește realizarea de workshop-uri pentru copii pe diferite teme prestabilite.	Dezvoltarea tineretului și crearea de oportunități.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Digitalizare Clubul Copiilor	Se dorește digitalizarea clădirii pentru a crește calitatea activităților desfășurate.	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ modernizare baza sportivă Cetatea	Se dorește reabilitarea bazei sportive prin amenajarea tribunelor, bănci de rezerve, reabilitare pistă de atletism.	Îmbunătățirea calității activităților sportive/ educaționale, creșterea satisfacției privind facilitățile sportive a locuitorilor.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea/ dotarea/ digitalizarea Liceului „Vasile Conta”	Instituția de învățământ necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și profesorilor. Reabilitarea sălii de sport,	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

	schimbarea centralei termice, amenjare parcare și spațiu verde.		
Reabilitare/ dotare/ digitalizare Grădinița cu Program Prelungit Nr.1	Instituția de învățământ necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și profesorilor. Schimbarea centralei termice, amenajare parcare și reabilitarea instalației sanitare.	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea/ dotarea/ digitalizarea Colegiului Național „Ștefan cel Mare”	Instituția de învățământ necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și profesorilor. Modernizarea bazei sportive și reabilitare Corp B, școala 1-8 din cadrul Colegiului Național „Ștefan cel Mare”.	Îmbunătățirea infratructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Înființarea a două creșe în orașul Târgu Neamț	Realizarea unor creșe pentru copii cu scopul de a dezvolta educația timpurie.	Îmbunătățirea accesului la îngrijirea și educația timpurie a copilului prin diversificarea serviciilor socio-educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021-2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ dotare/ digitalizare Grădinița Nr.2	Instituția de învățământ necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și profesorilor. Creșterea gradului eficienței electrice, dotarea cu obiecte noi pentru desfășurarea activităților educative, creșterea gradului de digitalizare.	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ dotare/ digitalizare Grădinița Nr.3	Instituția de învățământ necesită o îmbunătățire continuă pentru a crea un mediu plăcut de învățare elevilor cât și	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri

	profesorilor. Creșterea gradului eficienței electrice, dotarea cu obiecte noi pentru desfășurarea activităților educative, creșterea gradului de digitalizare.		nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea de spații de joacă/ parcuri pentru copii	Gradul de satisfacție al comunității necesită îmbunătățit, astfel este necesară amenajarea unor parcuri/ spații de joacă. Lipsa acestui tip de facilitate, de cele mai multe ori împinge populația tânără către alte localități ce dispun de aceste facilități.	Reabilitarea și extinderea spațiilor verzi, creșterea nivelului de socializare a localnicilor.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021-2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Derularea de cursuri cu scopul pregătirii profesionale pentru profesori	Dezvoltarea profesională a profesorilor, diversificarea metodelor de predare.	Îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.4: Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii de sănătate

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Reabilitare/ modernizare/ dotare ambulatoriu	Reabilitarea și dotarea ambulatoriului pentru a fluidiza zona spitalului care este aglomerată datorită spațiului insuficient.	Dezvoltarea infrastructurii de sănătate.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea/ extinderea spitalului actual	Se propune reorganizarea clădirilor din cadrul spitalului și extinderea acesteia pentru a se desfășura activitatea de la nivelul tuturor ramurilor cât și înființarea	Dezvoltarea infrastructurii de sănătate.	Programul Operațional Sănătate (POS) 2021 – 2027,Casa Naţională de Asigurări de Sănătate

	unei secții ATI (necesară mai ales în condiții pandemice și nu numai). Datorită segmentării precare din cadrul spitalului circuitele nu sunt funcționale la standardele normale, este necesar să se creeze noi circuite medicale cât și digitalizarea spitalului pentru a evita deplasarea personalului care implică mult timp. Se dorește relocarea clădirii în care funcționa pediatria și cardiologia în clădire pentru birouri/ corp administrativ datorită circuitelor proaste. Se încearcă valorificarea fiecărui spațiu disponibil, propunem ca în mijlocul curții să se înlocuiască vechea clădire cu un parc și crearea unui nou sediu pentru administrarea spitalului. Sunt necesare investiții la nivelul: - Amenajarea interioară a policlinicii; - Reabilitarea interioară CPU + chrirurgie generală + ortopedie – într-o singură clădire; - Înființare secție de oncologie.		(CAS),alte fonduri nerambursabile, fonduri proprii + mediul privat.
Construire farmacie în spitalul actual	Amenajarea unui spațiu și contruirea unei farmacii anexe spitalului actual.	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Construire stație de salvare în spitalul actual	Amenajarea unui spațiu și contruirea unei stații de salvare anexe spitalului actual.	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construire spital	Construirea unui nou spital, dotat cu ambulatoriu, farmacie, stație de salvare pentru o mai bună îngrijire a pacienților.	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate.	POIM (Program Operațional Infrastructura Mare) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Achiziția unui computer tomograf	Dotarea spitalului cu aparatuă modernă.	Îmbunătățirea echipamentelor medicale.	Programul Operațional Sănătate (POS) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dotarea cu utilaje ISU	Îmbunătățirea parcului de utilaje ISU și îmbunătățirea activității angajaților.	Creșterea numărului de utilaje ISU.	Programul Operațional Sănătate (POS) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajare centru de dezintoxicare/ dezalcolizare	Amenajarea unui spațiu destinat unui centru pentru detoxifiere a persoanele dependente de substanțe nocive.	Reducerea consumului de substanțe nocive.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea unui cabinet medical în zona Blebea	Realizarea unui cabinet medical în zona Peblea pentru accesul imediat la consultații și alte activități medicale pentru loituorii din zonă.	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate, creșterea calității vieții a locatarilor.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri

			nerambursabile + fonduri proprii.
Digitalizarea unităților medico-sanitare din orașul Târgu Neamț	Digitalizarea tuturor unităților medicale de la nivelul orașului Târgu Neamț, evidențierea electronică a pacienților, eliberarea de rețete medicale electronice etc.	Creșterea gradului de digitalizare.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Înființare centru de îngrijiri paliative	Înființarea unui centru de îngrijiri paliative pentru îmbunătățirea calității vieții pacienților cu boli cronice progresive.	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Cursuri de perfecționare a personalului medical	Dezvoltarea profesională a medicilor, asistentelor/ asistenților, schimburi de experiență.	Îmbunătățirea competențelor personalului medical.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.5: Reabilitarea/ dezvoltarea infrastructurii socio-culturale

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Construirea unui cinematograf	Realizarea unei locații de destindere și petrecere a timpului liber în rândul locuitorilor.	Îmbunătățirea activității socio-culturale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Reabilitare/ extindere/ modernizare și dotare Casa Culturii	Reabilitarea clădirii unde se situează Casa Culturii precum și extinderea acesteia, modernizarea utilităților și dotarea acesteia.	Reabilitarea/ extinderea spațiilor culturale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Amenajarea de spații pentru tabere	Amenajarea unor spații destinate pentru tabere educaționale privind patrimoniul cultural.	Îmbunătățirea activității socio-culturale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea bibliotecii care reprezintă un monument istoric	Susținerea patrimoniului cultural de la nivelul unităților administrative.	Îmbunătățirea patrimoniului cultural de la nivelul orașului.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea unui amfiteatru	Facilitarea, prin extinderea locațiilor culturale, activiților de interes cultural de la nivelul comunității.	Extinderea spațiilor culturale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Înființarea unui muzeu de istorie virtual	Din conștientizarea faptului că generațiile sunt tot mai actualizate și țin pasul cu tehnologia se dorește crearea unui muzeu virtual care să încânte generațiile cât și să mențină tradiția vie.	Înființarea unui program de digitalizare și transmitere virtuală.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ modernizare/ dotare și digitalizare muzee	Se dorește reabilitarea muzeelor, dotarea/ modernizarea cu mobilier și digitalizarea acestora, bilete electronice, sisteme audio	Îmbunătățirea activității socio-culturale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri

	tip walkman multi-language, proiecții video multi-language.		nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ modernizare și dotare centru cultural Blebea	Reabilitarea clădirii unde se situează centrul cultural Blebea, modernizarea utilităților și dotarea acesteia.	Reabilitarea spațiilor culturale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Susținerea și promovarea ansamblurilor culturale, artiști locali	Susținerea și promovarea ansamblurilor culturale locale prin punerea în evidență a acestora la evenimente culturale atât local cât și la nivel național, expunerea operelor de artă ale artiștilor locale în muzee și centre culturale.	Promovarea patrimoniului cultural imaterial.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea revistei orașului	Surprinderea evenimentelor de mare interes cât și informarea cetățenilor.	Proiectarea unei reviste cât și structurea subiectelor.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea și modernizarea monumentului istoric Biserica „Sfântul Gheorghe” Târgu Neamț	Susținerea patrimoniului cultural religios.	Menținerea patrimoniului cultural de la nivelul orașului.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare și modernizare clădire monument istoric cod LMI NT-II-m-B-10715	Protejarea patrimoniului cultural prin reabilitarea clădirii monument istoric unde își desfășoară activitatea fundația Omenia.	Menținerea patrimoniului cultural de la nivelul orașului.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.6: Construire/ reabilitare clădiri rezidențiale

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Anveloparea blocuri	Îmbunătățirea zonelor de locuință pentru cetățenii orașului.	Îmbunătățirea zonelor rezidențiale.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Proiectarea a 30 de blocuri	Extinderea zonelor de locuință pentru a reduce supra-aglomerarea din locuințe cât și posibilitatea menținerii locuitorilor în zona orașului.	Extinderea și modernizarea clădirilor de locuință de la nivelul orașului.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, OUG 155, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea a 4 blocuri de garsoniere	Reabilitarea zonelor de locuit degradate pentru un mediu eco-friendly.	Modernizarea blocurilor degradate.	Ministerul Dezvoltării, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea a 80 de apartamente	Realizarea unor spații de locuire pentru persoanele vulnerabile cât și sprijinul acestora pentru a menține populația în zona orășenească, respectiv evitarea migrației forței de muncă și atragerea de persoane (forță de muncă).	Extinderea zonelor rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea/ achiziția de apartamente pentru medici	Construirea unor locuințe destinate cadrelor medicale cu scopul sprijinirii acestora cât și din dorința de a menține personalul cât și atragerea de tineri specialiști.	Extinderea zonelor rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Construirea/ achiziția de apartamente pentru persoane defavorizate	Construirea unor locuințe destinate persoanelor defavorizate cu scopul sprijinirii și pregătirii acestora.	Extinderea zonelor rezidențiale, promovarea șanselor egale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea/ achiziția de apartamente pentru persoane cu cazuri sociale	Construirea unor locuințe destinate persoanelor cu cazuri sociale cu scopul sprijinirii și pregătirii acestora.	Extinderea zonelor rezidențiale, promovarea șanselor egale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea/ achiziția de apartamente/ imobile pentru tineri căsătoriți	Construirea unor locuințe destinate tinerilor căsătoriți cu scopul sprijinirii și menținerii acestora în orașul Târgu Neamț.	Extinderea zonelor rezidențiale, promovarea familiei, reducerea emigrării.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii
Construirea unei clădiri în zona Tăbăcari	Susținerea familiilor de rromi prin extinderea unor zone de locuințe ce va contribui atât la fenomenul de uniformizare a nivelului de trai cât și la egalitatea de șanse.	Elaborearea unei noi clădiri de locuințe.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere zona rezidențială, cartierul Blebea	Dezvoltarea zonei rezidențiale/ cartierul Blebea, creșterea numărului de locuințe.	Extinderea zonelor rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere zona rezidențială, cartierul Băile Oglinzi	Dezvoltarea zonei rezidențiale/ cartierul Băile Oglinzi, creșterea numărului de locuințe.	Extinderea zonelor rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere zona rezidențială, cartierul Condreni	Dezvoltarea zonei rezidențiale/ cartierul Condreni, creșterea numărului de locuințe.	Extinderea zonelor rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere zona rezidențială, cartierul Humuleștii Noi	Dezvoltarea zonei rezidențiale/ cartierul Condreni, creșterea numărului de locuințe.	Extinderea zonelor rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.7: Urbanism

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Actualizare PUG	Reorganizarea și dezvoltarea căilor de comunicație; Stabilirea și delimitarea zonelor funcționale; Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan; Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire; Stabilirea și delimitarea zonelor protejate; Stabilirea și delimitarea zonelor construibile; Modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare; Evidențierea deținătorilor terenurilor și a modului de circulație juridică a terenurilor, etc.	Actualizare PUG al orașului Târgu Neamț.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Întocmire PUZ zona centrală	Organizarea rețelei stradale; Zonificarea funcțională a terenurilor; Organizarea din punct de vedere urbanistic-arhitectural în funcție de caracteristicile respectivei structuri urbane; Indici și indicatori urbanistici; Dezvoltarea infrastructurii edilitare, etc.	Realizare PUZ zona centrală.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Întocmire PUZ CP monumente istorice	Delimitarea zonelor/ ariilor protejate unde se situează monumente istorice.	Realizare PUZ CP monumente istorice.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Întocmire PUZ zone rezidențiale	Organizarea rețelei stradale; Zonificarea funcțională a terenurilor; Organizarea din punct de vedere urbanistic-arhitectural în funcție de caracteristicile respectivei structuri urbane; Indici și indicatori urbanistici; Dezvoltarea infrastructurii edilitare, etc.	Realizare PUZ zone rezidențiale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Întocmire PUZ extindere intravilan	Extinderea limitei intravilanului orașului Târgu Neamț.	Realizare PUZ extindere intravilan.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Întocmire plan de mobilitate urbană	Asigură că tuturor cetăţenilor li se oferă opţiuni de transport care permit accesul la destinaţii şi servicii esenţiale; Îmbunătăţeşte siguranţa şi securitatea; Reduce poluarea sonoră şi a aerului, emisiile de gaze de seră şi consumul de energie; Îmbunătăţeşte eficienţa şi rentabilitatea transportului de persoane şi bunuri; Contribuie la creşterea atractivităţii şi calităţii mediului urban şi a designului urban în beneficiul cetăţenilor, economiei şi societăţii în general.	Realizare plan de mobilitate urbană, dezvoltare urbană durabilă/ sustenabilă.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.8: Dezvoltarea/ reabilitarea infrastructurii sociale

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Înființarea unui centru pentru persoanele cu dizabilități	Construirea unui centru pentru persoanele cu dizabilități.	Îmbunătățirea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri

	Înfiinţarea unei echipe mobile pe raza oraşului Târgu Neamţ, care să ofere servicii medicale, kinetoterapie şi consiliere la domiciliul persoanelor cu handicap.		nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea şi diversificarea serviciilor sociale destinate persoanelor cu handicap	Monitorizarea serviciilor prestate pentru persoana cu handicap grav sau accentuat, beneficiară de indemnizație. Informarea și consilierea familiilor cu copii cu handicap privind cele mai adecvate servicii de recuperare disponibile în proximitatea acestora.	Servicii de îngrijire de calitate. Creșterea numărului de persoane care beneficiază de recuperare.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Înființarea unui centru bătrâni	Realizarea unui centru pentru bătrâni.	Îmbunătățirea serviciilor sociale pentru bătrâni.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Derularea unui proiect pentru integrarea/ angajarea tinerilor defavorizați	Este necesară demararea unui proiect la nivelul orașului Târgu Neamț pentru integrarea tinerilor în societate și oferirea de locuri de muncă pentru aceștia.	Creșterea numărului de salariați, dezvoltarea personală a acestora, creșterea gradului de socializare.	Programul Operațional Capital Uman (POCU), Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei (POCS) 2021 – 2027, Multifond: FSE+, FEDR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea unui centru multifuncțional	Realizarea unui centru multifuncțional pentru tinerii cu dizabilități pentru desfășurarea de activități și instruirea acestora pentru a intra pe câmpul muncii.	Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri

			nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltare centru rezidențial pentru persoane vârstnice	Realizarea centrului rezidențial, amenajarea de spații verzi, înființarea de cabinete medicale în apropierea centrului promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale.	Îmbunătățirea calității vieții a persoanelor vârstnice.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Creşterea calităţii serviciilor de asistenţă specializat vederea reintegrării sau integrării familiale și socio-profesională a copiilor şi tinerilor.	Îmbunătățirea sau menținerea standardelor de calitate pentru copiii care beneficiază de îngrijire prin măsuri de protecție. Monitorizarea activității asistentului maternal profesionist.	Creșterea numărului de copiii care beneficiază de standarde de calitate, consiliere psihologică gratuită.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Înființarea unui centru de primire în regim de urgență pentru mame și copii proveniți din familii în dificultate, copii abandonați, victime ale violenței în familie	Identificarea, amenajarea si licentierea spațiului. Identificarea și preluarea solicitărilor. Acordarea gratuită/contra cost de servicii privind: cazare,hrană ș.a.	Crearea unei baze de date funcționale, creșterea numărului de persoane care să beneficieze de cazare, hrană.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea și modernizarea serviciilor oferite în cadrul Creșei Nr.1 pentru familie și copii cu vârsta între 0 – 3 ani	Activități educaționale,recreative și de socializare pentru copil. Încheierea de parteneriat public-privat.	Creșterea numărului de copii care beneficiază de activități educaționale, recreative ș.a.,	Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei (POCS) 2021 – 2027, Multifond: FSE+, FEDR, alte fonduri

proveniți din familii defavorizate		satisfacerea trebuințelor de hrană.	nerambursabile + fonduri proprii.
Facilitarea accesului copiilor cu vârsta peste 7 ani la serviciile oferite de Fundația Filantropică „Omenia”	Încheierea de parteneriat public-privat. Modernizarea serviciilor oferite și îmbunătățirea activităților desfășurate.	Oferirea serviciilor de calitate.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Modernizarea serviciilor oferite de Cantina Socială	Identificarea, amenajarea și licentierea spațiului. Asigurarea unui personal de specialitate.	Satisfacerea trebuințelor zilnice de hrană pentru persoane aflate în situații de dificultate.	Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei (POCS) 2021 – 2027, Multifond: FSE+, FEDR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Îmbunătățirea accesului la serviciile sociale a cetățenilor români de etnie romă	Dezvoltarea unor reţele de susţinere, de tipul consiliilor comunitare consultative, cu implicarea actorilor relevanţi în soluţionarea problemelor sociale, pentru copiii şi familiile care se confruntă cu situaţii de dificultate.	Creșterea numărului de persoane beneficiare de programe sociale.	Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei (POCS) 2021 – 2027, Multifond: FSE+, FEDR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Acordarea de ajutoare în bunuri și servicii persoanelor defavorizate prin „Banca de resurse”	Modernizare, igienizare și dotare a spațiului „Băncii de resurse”. Oferirea de ajutoare materiale și hrană.	Creșterea numărului de persoane beneficiare care depășesc situația de criză.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Centru de primire în regim de urgență a persoanelor fără adăpost „Sf. Teodora”	Modernizarea și dotarea spațiului disponibil.	Creșterea numărului de persoane fără adăpost care beneficiază de servicii de	Programul Operațional pentru Combaterea Sărăciei (POCS) 2021 – 2027, Multifond: FSE+,

	Acordarea de servicii de consiliere, îngrijire și igienă corporală, hrană și facilitarea accesului la piața muncii.	cosiliere, îngrijire, igienă și hrană.	FEDR, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea unei unităţi de îngrijire la domiciliu pentru persoanele aflate în necesitate	Selectarea personalului de specialitate (asistent medical şi asistent social). Acordarea serviciilor de asistenţă medical şi socială la domiciliu.	Creșterea numărului de persoane care beneficiază de asistenţă medicală şi socială la domiciliu.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.9: Reabilitare/ dotare/ modernizare a orașului Târgu Neamț și a instituțiilor publice, administrative

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Reabilitare sediu primărie pentru creșterea eficienței energetice	Clădirea în care își desfășoară activitatea primăria necesită lucrări de modernizare pentru creșterea eficienței energetice a clădirii și dotări pentru o mai bună funcționare a activităților.	Modernizare clădiri administrative.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare clădiri ocupate de instituții publice pentru creșterea eficienței energetice	Clădirile în care își desfășoară activitatea instituțiile publice necesită lucrări de modernizare pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor și dotări pentru o mai bună funcționare a activităților.	Modernizare clădiri publice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Digitalizarea instituțiilor publice	Luând în calcul tendințele de digitalizare a tuturor activităților curente este necesar ca și orașul Târgu Neamț să se adapteze acestor schimbări.	Creșterea nivelului de digitalizare și a eficienței lucrătorilor din instituțiile publice.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021-2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Dotarea tehnică cu tablete	Tendințele de digitalizare din ultima perioadă impun asigurarea unităților cu dispozitive pentru a facilita activitățile profesionale.	Creșterea nivelului de digitalizare și a eficienței activităților.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dotarea unităților cu produse dezinfectante în contextul pandemic	Asigurarea unităților cu produse calitative pentru protecție și asigurarea desfășurării în condiții normale a activităților.	Creșterea gradului de dotare cu materiale dezinfectante.	Programul Operațional Sănătate (POS) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitarea termică a clădirilor publice	Modernizarea sistemului de încălzire de la nivelul clădirilor publice.	Dotarea cu echipament termic modern.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Înființarea unui birou unic	Realizarea unei locații pentru birou unic cât și evidența populației cu scopul de a facilita demersurile și de a grăbi procesele de desfăşurare a activităților.	Construcția unui birou unic.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Identitatea vizuală a primăriei	Digitalizarea primăriei și schimbarea identității acesteia.	Înființarea unui program de digitalizare și crearea unei noi identități a primăriei.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea registrului primăriei	Construirea unei metode moderne și inteligente de oganizare a documentelor.	Realizarea unei arhivări inteligente a documentelor.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Achiziție autobuze/ microbuze cu emisii reduse/ zero	Achiziția de mijloace de transport în comun moderne ecologice, cu un grad redus/ zero de emisii.	Îmbunătățirea transportului public și a mediului înconjurător.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Înființare serviciu pentru transport în comun pentru cartiere	Înființarea serviciului de transport în comun pentru zonele rezidențiale și dotarea acestuia cu vehicule.	Dezvoltarea rutelor de transport în comun.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Instalare sistem de supraveghere video pe întreaga rază a orașului Târgu Neamț	Dotarea cu echipamente video de supraveghere pentru a crește nivelul de siguranță al rezidenților.	Îmbunătățirea siguranței locuitorilor orașului Târgu Neamț.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Achiziționarea de terenuri neproductive în vederea punerii în valoare a acestora	Achiziționarea terenurilor degradate și abandonate pentru transformarea acestora în terenuri productive.	Reducerea suprafeței neproductive.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Crearea unor zone smart cu wi-fi gratuit și bănci inteligente	Amenajarea zonelor publice cu acces la wi-fi gratuit și instalarea de bănci inteligente în zonele de agrement cu posibilitatea de încărcare a dispozitivelor mobile prin prize USB sau wireless, acestea putând să își producă singure electricitatea necesară prin panouri fotovoltaice pe șezutul băncilor.	Creșterea gradului de digitalizare a orașului.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizare aeroport	Identificarea, amenajarea și licentierea spațiului. Înființare aeroport dotat cu hangare pentru avioane, terminale, turn de control, facilități pentru pasageri (resturante, magazine,	Accesibilitate de sosire directă și mai rapidă a turiștilor internaționali. Dezvoltarea infrastructurii transportului aerian.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

	grupuri sanitare, etc.), serviciu de urgență, parcare subterană.	Realizarea de zboruri naționale și internaționale.	
Realizare aerodrom	Identificarea și licentierea spațiului special amenajat pentru decolarea, aterizarea și staționarea avioanelor prevăzut cu instalații de asistență tehnică necesare activității de zbor.	Dezvoltarea infrastructurii transportului aerian. Posibilitatea de realizare a cursurilor de zbor.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.10: Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Achiziționarea unui abator mobil	Achiziția unui abator mobil pentru facilitarea sacrificării în cantități reduse a animalelor pentru carne.	Îmbunătățirea calității muncii a micilor întreprinzători din domeniul zootehnic.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construcția unei noi piețe agroalimentare	Este nevoie de o asemenea piață. Se vor construi spații de comercializare, va fi asigurată alimentarea cu apă curentă, energie electrică și locuri de parcare amenajate.	Punerea în evidență a produselor locale.	Programul Operational Competitivitate (POC) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea unui cluster care să includă zona de afaceri și parcul industrial	Punerea în comun a potențialului antreprenorial (atât din zona industrială cât și cea meșteșugărească) de la nivelul orașului și sprijinul start-up-urilor locale prin crearea unui incubator și a unei hale.	Construcția unei hale împreună cu dotarea unui parc industrial care să sprijine cluster-ul format din antreprenori.	Programul Operational Competitivitate (POC) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Înființarea unui Agri Food Hub	Înființarea unei piețe de desfacere a produselor locale și a unei parcări pentru fluidizarea traficului.	Susținerea producătorilor locali prin puncte de desfacere.	Programul Operational Competitivitate (POC) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Digitalizarea piețelor și dezvoltarea unei platforme online	Digitalizare piețelor agroalimentare și dezvoltarea unui site/ aplicații pentru punerea în evidență a produselor, în special cele locale.	Promovarea produselor locale agroalimentare în format digital.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea panotajului la nivelul orașului	Punerea în evidență a întreprinderilor locale.	Creșterea competitivității, dezvoltarea marketing-ului.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dezvoltarea de centre de procesare produse agroalimentare	Realizare de centre de procesare a produselor agricole realizate de fermieri locali.	Sprijinirea fermierilor, promovarea produselor locale.	Programul Operational Competitivitate (POC) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.11: Modernizarea/ extinderea rețelelor tehnico-edilitare

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Dezvoltare/ extinderea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale	Extinderea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale pe întreg teritoriu al UAT Târgu Neamț.	Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare.	Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM), alte fonduri

			nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ extindere rețea de iluminat public	Este necesară extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public pe întreaga rază a orașului Târgu Neamț.	Creșterea gradului de iluminare a orașului și înfrumusețarea acesteia.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere/ modernizare rețea de alimentare cu apă	Luând în calcul răspunsurile acordate de respondenți sunt necesare investiții în componenta de alimentare cu apă pentru întreaga comunitate.	Îmbunătățirea infrastructurii de apă.	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ dezvoltare rețea de canalizare pe întreaga rază a orașului Târgu Neamț	Dezvoltarea unui sistem de canalizare pentru facilitatea comunei și a locuitorilor săi dezvoltându-se un trai de viață mai ridicat.	Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare.	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.12: Dezvoltare infrastructură de salubritate, infrastructură verde și a mediului înconjurător

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Construirea unui centru de reciclare și revalorificare a materialelor provenite din demolări, deșeuri menajere, electronice, etc.	Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile. Extinderea capacităților de sortare și reciclare. Extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor.	Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile; extinderea capacităților de sortare și reciclare; extinderea sistemului de colectare separată a	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

	Realizarea de capacități de compostare pentru deșeurile verzi. Realizarea de instalații de digestie anaerobă Instalații TMB cu biouscare. Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri. Întărirea capacității de pregătire pentru implementarea economiei circulare la nivelul autorităților publice (MMAP, ANPM, UAT).	biodeșeurilor; realizarea de capacități de compostare pentru deșeurile verzi; realizarea de instalații de digestie anaerobă.	
Educarea cetățenilor cu privire la mediul înconjurător și reducerea poluării/ reciclarea deșeurilor	Demararea de cursuri pentru educarea cetățenilor orașului Târgu Neamț în privința mediului înconjurător precum și cum să reducă poluarea și reciclarea deșeurilor pentru îmbunătățirea calității vieții.	Reducerea gradului de poluare, creșterea gradului de reciclare, tranziția către surse de energie verde.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Achiziția de panouri fotovoltaice pentru asigurarea necesarului de energie electrică în instituțiile publice	Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie.	Creșterea gradului de folosire a energiei regenerabile.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Instalarea de stații de încărcare pentru mașinile electrice/ hibride	Amenajarea de spații și instalarea unor stații de încărcare pentru mașinile electrice/ hibride pentru a veni în ajutorul persoanelor care dețin acest tip de autoturism.	Susținerea în ceea ce privește achizitionarea autoturismelor electrice pentru a diminua procesul de poluare.	Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (MEEMA), Electric Up, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Achiziționarea de pubele pentru colectarea selectivă	Achiziționarea pubelelor pentru colectarea selectivă amplasate pe întreaga rază a orașului Târgu Neamț.	Reducerea deșeurilor aruncate aleatoriu, reducerea poluării, creșterea gradului de reciclare.	Programe Operaționale Regionale (POR) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Dotarea cu utilaje pentru serviciul de salubritate	Achiziționarea de utilaje performante pentru desfășurarea activităților de colectare, selectare a deșeurilor din orașul Târgu Neamț.	Îmbunătățirea calității activităților realizate de serviciul de salubritate.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea unui parc fotovoltaic prin promovarea unui parteneriat public-privat	Se propune construirea unui parc fotovoltaic prin promovarea unui parteneriat public-privat.	Creșterea eficienței energetice și reducerea consumului de energie.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Producere în cogenerare a energiei termice/ electrice utilizând biomasă/ deșeuri	Se propune implementarea unor proiecte de producere în cogenerare a energiei termice/ electrice utilizând biomasă/ deșeuri.	Creșterea eficienței energetice și reducerea consumului de energie.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere/ modernizare stație de captare a apei	**Optimizarea soluţiilor tehnice existente** pentru captarea, transportul, dezinfecţia şi distribuţia apei prin stabilirea unor modele hidraulice, matematice, modelarea hidraulică reală a sistemelor şi controlul direct asupra tuturor parametrilor apei potabile (debite, presiuni), inclusiv urmărirea strictă a parametrilor de calitate a apei (încărcări chimice si cantitatea de clor rezidual în apa potabilă).	Creșterea eficienței stației de tratare a apei.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Înființare centru de compostare a deșeurilor menajere	Reciclarea deșeurilor menajere prin digestie aerobă și conversie în fertilizator organic a biodeșeurilor rezultate din gospodării.	Valorificarea deșeurilor menajere.	Administrația Fondului pentru Mediu (AFM), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Realizarea de platforme pentru depozitare gunoi	Identificarea și amenajarea de spații în scopul realizării de platforme de gunoi.	Condiții conforme de depozitare a gunoiului.	Administrația Fondului pentru Mediu (AFM), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Rețea inteligentă de colectare a deșeurilor subterane	Platformele subterane de colectare a deșeurilor dispun de coșuri de inserție din inox, aflate la suprafață, iar pubelele/ containerele de gunoi sunt poziționate în subteran. Containerele ies la suprafață prin intermediul unui sistem hidraulic doar în momentul în care mașina de gunoi vine să le golească, după care se întorc acolo unde le este locul, adică în subteran, ferite de ochiul omului. Acestea sunt dotate cu un sistem de monitorizare oferind informații în timp real referitoare la gradul de umplere al containerelor.	Reducerea impactului asupra sănătății publice. Aspect mult mai plăcut. Eliminarea mirosurilor neplăcute. Reducerea amprentei la sol.	Administrația Fondului pentru Mediu (AFM), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere păduri	Creșterea suprafețelor ocupate de păduri pe teritoriul Târgu Neamț.	Protejarea mediului înconjurător.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Stabilizare maluri	Realizarea de lucrări de stabilizare a malurilor, instalarea de gabioane pentru întărirea malurilor, consolidarea albiilor de râu cu eroziune continuă.	Menținerea ariilor naturale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Regularizare/ renaturalizare cursuri de apă	Rectificarea cursului, consolidarea și reprofilarea albiilor minore ale cursurilor de apă.	Menținerea ariilor naturale.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.13: Dezvoltarea profesională/ personală

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Realizarea unui centru de formare profesională pentru populație	Este necesară realizarea unui centru pentru cursuri de formare profesională în scopul creșterii gradului de persoane ce dispun de o educație profesională.	Creșterea numărului de persoane cu, cunoștințe profesionale, creșterea numărului de antreprenori/ salariați în orașul Târgu Neamț.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Derularea de cursuri de managemnt și dezvoltare antreprenorială	Susținerea de cursuri pentru dezvoltarea antreprenorilor locali și managementul afacerilor.	Promovarea antreprenoriatului local.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Derularea unui proiect privind educația civică	Se dorește implementarea unor cursuri privind educația civică pentru populația orașului Târgu Neamț.	Îmbunătățirea spiritului civic și a responsabilităților față de comunitate, reducerea infracțiunilor.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Derularea de cursuri pentru profesionalizarea persoanelor din sectorul agricol	Susținerea de cursuri pentru dezvoltarea persoanelor ce activează sau doresc să lucreze în domeniul agricol (agricultură, zootehnie, piscicultură, apicultură, pomicultură, etc.).	Dezvoltarea sectorului agricol și creșterea gradului de educație privind domeniul agricol.	Program Operațional Capital Uman (POCU) 2021 – 2027, alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Tabelul 14.14: Reabilitarea/ modernizarea infrastructurii lăcașelor de cult

Titlu	Acțiune	Rezultat așteptat	Surse posibile de finanțare
Modernizarea aspect exterior a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului”	Este necesară modernizarea exterioară a bisericii și iluminare arhitecturală.	Îmbunătățirea infrastructurii privind lăcașelor de cult și a turismului.	Compania Națională de Investii (CNI), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare aspect exterior a Bisericii „Sf. Ilie”	Este necesară modernizarea exterioară a bisericii și amenajarea unei parcări în zonă.	Îmbunătățirea infrastructurii privind lăcașelor de cult și a turismului.	Compania Națională de Investii (CNI), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Construirea unei capele mortuare și a unei noi clopotnițe lângă Biserica „Sf. Nicolae” din Humulești	Se dorește construirea unei capele mortuare, a unei clopotnițe în incinta Bisericii Sf. Nicolae și iluminare arhitecturală.	Îmbunătățirea infrastructurii privind lăcașele de cult și a normelor sanitare.	Compania Națională de Investii (CNI), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare Parohia Humuleștii Noi	Se dorește reabilitarea acoperișului, îmbunătățirea sistemului de încălzire a bisericii și iluminare arhitecturală.	Îmbunătățirea infrastructurii privind lăcașelor de cult.	Compania Națională de Investii (CNI), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Extindere/ amenajare cimitir	Identificarea și amenajarea spațiului pentru extinderea cimitirului local.	Îmbunătățirea infrastructurii privind lăcașele de cult și a normelor sanitare.	Fonduri nerambursabile + fonduri proprii.
Reabilitare/ modernizare Biserica „Sf. Spiridon”	Reabilitarea clădirii, îmbunătățirea sistemului de încălzire a bisericii și iluminare arhitecturală.	Îmbunătățirea infrastructurii privind lăcașelor de cult.	Compania Națională de Investii (CNI), alte fonduri nerambursabile + fonduri proprii.

Direcții de dezvoltare pentru mediul privat:

- Înființare centru de colectare și prelucrare a reziduurilor forestiere pentru producerea de energie;
- Înființare crescătorie de pești ornamentali de apă dulce;
- Înființare crescătorie de crustacee de apă dulce, scoici, moluște;
- Construire creșă pentru puiet de pește de apă dulce (incubatoare pentru icre de pește);
- Construire abator pentru activități de sacrificare, sortare sau ambalare a cărnii;
- Construire unitate pentru realizarea de preparate din carne (cârnați, salam, pateu etc.);
- Construire unitate fabricarea produselor alimentare din fructe și legume;
- Construire unitate pentru prelucrarea laptelui, fabricarea de unt, iaurt, brânză, smântână etc.;
- Construire unitate pentru fabricarea produselor de panificație (pâine, specialități de pâine, produse de patiserie);
- Construire unitate pentru fabricarea pastelor făinoase;
- Construire unitate pentru fabricarea de băuturi alcoolice distilate vin de struguri, cidru, bere sau băuturi răcoritoare nealcoolice;
- Construire unitate pentru pregătirea fibrelor textile (mătase, lână, alte fibre vegetale sau artificiale, hârtie sau sticlă);
- Construire unitate pentru fabricarea articolelor de îmbrăcăminte din piele/ înlocuitori de piele sau blană;
- Construire unitate pentru fabricarea produselor din lemn, plută, paie și din alte materiale vegetale;
- Construire unitate pentru fabricarea sticlei și articolelor din sticlă;
- Construire unitate pentru producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje;
- Înființarea unui parc fotovoltaic pentru producerea de energie verde;
- Construire service auto;
- Construire spălătorie auto;
- Amenajarea de spații fiind exploatate ca spații de depozitare (silozuri de cereale, depozite generale de mărfuri, depozite frigorifice etc.);
- Construire moteluri, hoteluri sau alte unități de cazare turistică pentru cazări turistice;

- Crearea de facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată (tabere de copii, case de vacanță, bungalow-uri);
- Amenajarea spații pentru parcuri de rulote, camping și tabere;
- Construire restaurante, pizzerii, standuri/ tonete, fast-food;
- Amenajare locații pentru servirea de băuturi (baruri, cafenele, berării, etc.);
- Înființare firmă IT, editare/ adaptare software, realizare de aplicații;
- Înființare firmă de publicitate/ marketing (creare și realizare campanii publicitare, plasare reclame în ziare, la radio, pe internet, promoții produs);
- Înființare studio de foto-video (producții fotografice comerciale, creare și prelucrare video);
- Construire cabinet veterinar;
- Înființare firmă pentru activități specializate de curățenie;
- Înființare firmă pentru activități de întreținere peisagistică;
- Înființare dispensar/ centru medical;
- Construire centru de sport/ fitness;
- Înființare firmă pentru repararea calculatoarelor și a echipamentelor periferice;
- Înființare firmă pentru repararea aparatelor de uz casnic;
- Înființare firmă pentru repararea aparatelor de uz personal și gospodăresc;
- Înființarea unei spălătorii pentru articole textile și a produselor din blană (îmbrăcăminte, lenjerie, covoare etc.);
- Înființare centru pentru îngrijirea zilnică a copiilor;
- Înființare salon pentru coafură și alte activități de înfrumusețare;
- Înființare centru de întreținere corporală (băi turcești, saune, saloane de masaj etc.);

Alte proiecte de succes care pot fi implementate la nivelul orașului Târgu Neamț în funcție de direcțiile viitoare de dezvoltare

1) **Sprijinirea biomasei forestiere în industria agricolă (Porto, Portugalia)**

Priotăți: Eficiența resurselor și clima

Obiective:

Elaborarea de modele eficiente de colectare, planificare și transport a biomasei forestiere;

Identificarea și testarea soluțiilor adaptate și automatizate care reduc costurile, sporesc siguranța și reduc efortul fizic necesar în timpul colectării biomasei și a prelucrării prealabile;

Furnizarea de soluții pentru echipamentele de încălzire cu efect de seră care folosesc așchii de lemn pentru a obține o eficiență sporită și costuri mai mici cu energia.

Rezultate:

Se așteaptă să se aplice software-ul de gestionare a biomasei companiile devenind cu 40% mai eficiente în ceea ce privește costurile operaționale și logistice comparate cu sistemele anterioare de gestionare a biomasei.

Pentru industria agroalimentară, se estimează că, costul cumpărării biomasei (așchii de lemn) este cu 82% mai mic decât achiziționarea de gaze naturale. Utilizarea biomasei forestiere reduce riscul de incendiu, deoarece scade încărcătura de combustibil în păduri.

Proiectul contribuie la atenuarea schimbărilor climatice prin înlocuirea combustibililor fosili cu un combustibil regenerabil care este neutru în CO2.

Buget: 316.375 euro

-fonduri FEADR 213.553 euro

-fonduri regionale/naționale 23.728 euro

-fonduri private 79.094 euro

Sursa: europa.eu

2) **Spațiu digital pentru persoane vârstnice (Finlanda)**
Priorități: incluziune socială și dezvoltare locală
Obiective:

Îmbunătățirea competențelor informatice de utilizare a computerului și a altor dispozitive digitale de către rezidenții Suodenniemi, în special persoanele în vârstă;

Contribuirea la dezvoltarea și adoptarea de noi servicii digitale într-o comunitate care a suferit de pe urma depopulării și multe servicii publice și private sunt închise;

Îmbunătățirea serviciilor de bibliotecă și utilizarea multiplă a spațiul public.

Rezultate:

Profesionistul IT a putut ajuta aproximativ trei persoane pe zi.

Multe companii private, bănci, farmacii și furnizori de software, care au închis punctele lor de servicii fizice în Suodenniemi și-au luat angajamentul de a juca un rol în proiect, prin intermediul serviciilor lor electronice.

Buget: 27.100 euro
FEADR 7.481 euro
Fonduri nationale/regionale 10.331 euro
Fonduri private 9.287 euro
PowerPoint Presentation (europa.eu)

3) **Regândirea managementului deșeurilor organice (Spania)**
Priorități: Eficiența resurselor și climă
Obiective:

Acest proiect își propune să dezvolte un model inovator de gestionare a deșeurilor biologice,la scară locală cu luarea în considerare a implicațiilor sociale potențiale.

Rezultate:

A fost creat un sistem de colectare și transport pentru deșeuri biologice în Lumbier și alte zone din apropiere.

Crearea unei instalații de tratare biologică a deșeurilor biologice din Lumbier.

Cercetări privind metodele de optimizare a procesului de tratament și asigurarea utilizării compostului obținut.

Proiectarea unui curs de formare; introducerea acestui model de management la nivel local.

Buget: 197.962 euro
FEADR 115.808 euro
Fonduri nationale/regionale 62.358 euro
Fonduri private 19.796 euro
Sursă: europa.eu

4) **Configurarea unui centru de aventură (Grecia)**

Obiective:

Proiectul a urmărit să ajute zona Imathia să devină populară, destinație turistică pe tot parcursul anului. A planificat să ofere o gamă largă de activități pentru vizitatori care utilizează bunurile naturale în timp ce oferă facilități moderne. Obiectivul său principal a fost crearea companiei, care oferă servicii sportive și de agrement (inclusiv un restaurant) inclusiv o componentă de educație de mediu de bază.

Rezultate:

Proiectul a creat un centru de sport și aventură, completat de facilități de educație pentru mediu și servicii de catering pentru sportivi și vizitatori. Se așteaptă ca centrul să crească numărul de vizitatori în regiune și să se îmbunătățească înțelegerea și respectarea valorii naturale a zonei montane. Creșterea valorii zonei ca destinație turistică va aduce beneficii altor operatori din regiune și va îmbunătăți economia locală în ansamblu.

Budget: 286.445 euro
FEADR 107.417 euro
Fonduri nationale 35.806 euro
Fonduri private 143.222 euro
Sursă: europa.eu

5) **Susținerea unui stil de viață sănătos pentru toate generațiile (Slovenia)**

Priorități: Incluziune socială și dezvoltare locală

Obiective:

Obiectivele generale ale acestui proiect au fost îmbunătățirea sănătății fizice și mentale a populației din Meža Valley, creșterea gradului de conștientizare și responsabilitate în rândul populației pentru propria sănătate și dobândirea unui stil de viață sănătos. Obiectivele specifice au inclus accesul

îmbunătățit la infrastructură recreativă în aer liber; modernizarea și îmbunătățirea locurilor de joacă pentru copii; și motivarea populației locale să se angajeze în activitate fizică în aer liber.

Rezultate:

În patru municipalități, au fost stabilite 29 de locații pentru recreere în aer liber. Peste 45 de evenimente, ateliere și prezentări au fost direcționate către grupurile țintă, inclusiv copii, părinți, bunici, vârstnici și persoane cu dizabilități. Echipamentul este utilizat în mod regulat de tot mai mulți utilizatori, fie cei implicați în recreere organizată sau cei care preferă să facă mișcare singuri, gratuit. Se observă încet o schimbare de atitudine, în special în rândul persoanelor în vârstă a populației.

Buget: 243.340 euro

FEADR 117.545 euro

Fonduri regionale/nationale 29.386 euro

Fonduri private 96.409 euro

Sursă: europa.eu

6) **Casa medicală „Cella Santé" la Pont-à-Celles (Belgia)**

Priorități: Incluziune socială și dezvoltare locală

Obiective:

Finanțarea publică a vizat să contribuie la creșterea calității serviciilor oferite de centrul medical din Pont-à-Celles prin îmbunătățirea organizării spațiilor și echipamente cu o eficiență ridicată.

Rezultate:

În perioada septembrie 2016 – martie 2018, centrul medical a înregistrat o creștere a mediei zilnice a numărului pacienților de la 10 la 14 și numărul de rezidenți aproape s-a dublat. Activitățile de asistență medicală adună între 5 și 10 persoane pe sesiune.

Sursă: europa.eu

7) **Școala subsidiară - o forță motrică pentru dezvoltare locală (Slovenia)**

Obiective:

Crearea de oportunități de implicare a copiilor în diverse activități de timp liber;

Dezvoltarea capitalului social al celor mai tinere generații;

Creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de mediu;

Stimularea creativității copiilor;

Consolidarea cooperării intergeneraționale;

Susținerea școlii subsidiare pentru a deveni centrul vieții sociale din sat.

Rezultate:

1 049 de copii au fost implicați în activitățile proiectului; de la 60 în anul 2009 la 300 în 2014;

67 de cadre didactice și 22 de cadre tehnice au lucrat voluntar în proiect;

La activități au participat 106 actori locali și 16 asociații;

Au fost implementate 209 de ateliere ecologice, 35 de evenimente promoționale, 13 vizite organizate între școlile subsidiare, 3 prezentări în capitală, 6 evenimente anuale, 6 jocuri fără granițe etc.

Buget: 160.048 euro

FEADR 84.667 euro

Fonduri regionale/nationale 21.167 euro

Fonduri private 54.214 euro

Sursă: europa.eu

8) Îmbunătățirea durabilității pădurilor (Slovacia)

Axa 2 – îmbunătățirea mediului și a zonei rurale

Obiective:

Proiectul a urmărit să protejeze viabilitatea pe termen lung a pădurii prin consolidarea biodiversității și a producției sale potențiale. În același timp, proiectul și-a propus să îmbunătățească funcțiile ecologice, cum ar fi resursele de sol, îmbunătățirea capacității de absorbție și gestionarea apei. Schema de asemenea, a căutat să dezvolte un drum asfaltat de 1,4 km pentru a permite vehiculelor de întreținere efectuarea lucrărilor de întreținere, asigurarea accesului echipajelor de intervenție, precum și îmbunătățitirea accesibilității pentru turiști.

Rezultate:

Noi răsaduri de fag și arțar asigură pădurea mai sănătoasă și rezistentă la daunele provocate de vânt și dăunători.

Risc mai mic de eroziune a solului și o retenție mai mare de apă.

Noul drum permite echipamentelor grele să acceseze pădurea pentru recoltarea lemnului sau

combaterea incendiilor.

Drumul este, de asemenea, un impuls pentru organizațiile de turism și sport.

Buget: 460.383 euro

FEADR 368.307 euro

Fonduri nationale/regionale 92.077 euro

Sursă: europa.eu

9) **Înființarea unei clădiri de afaceri într-o zonă care suferă de șomaj ridicat**

Priorități: Incluziune socială și dezvoltare locală

Obiective:

Scopul proiectului a fost de a construi o clădire de afaceri care oferă clienților spații și servicii de sprijin adecvate.

Rezultate:

73% din clădire este închiriată. Clădirea deservește astăzi 16 firme mici, cu capacitatea de a găzdui alte cinci companii.

Clădirea a devenit un loc de întâlnire pentru antreprenorii din regiune și nu doar cei care au un loc în sediul său.

Diferite evenimente sunt organizate în incinta incubatorului comun - o expoziție de fotografii de către un autor local în timpul zilei "ușa deschisă".

Buget: 1.905.980 euro

FEADR 643.268 euro

Fonduri nationale/regionale 214.423 euro

Fonduri private 1.048.289 euro

Sursă: europa.eu

10) **Organizarea zilei fermei deschise (Estonia)**

Obiective:

Obiectivul acestei inițiative este de a sensibiliza publicul care trăiește în centre urbane cu privire la ceea ce este cu adevărat viața rurală. Un astfel de eveniment are ca scop să contribuie la îmbunătățirea înțelegerii de către oameni a modului în care este produsă hrana lor și să ridice aprecierea pentru alimentele locale sănătoase, agricultură și viața în zonele rurale.

Rezultate:

Numărul mediu de vizitatori pe fermă este de 400 de persoane.

Numărul participanților a crescut de-a lungul anilor:

• 2015: 148 de ferme au participat și au găzduit peste 45.000 de vizitatori.

• 2016: 234 de ferme au participat și au găzduit peste 83.000 de vizitatori.

• 2017: 280 de ferme au participat și au găzduit peste 121.000 de vizitatori.

• 2018: 296 de ferme au participat și au găzduit peste 163.000 de vizitatori

Buget: PDR 56.200 euro

Sursă: europa.eu

11) Înființarea plantațiilor de plopi pentru uz industrial (Ungaria)

Priorități: Eficiența resurselor și climă

Obiective:

• aprovizionarea industriei prelucrătoare cu materii prime care acoperă cel puțin o treime din consumul său total;

• producerea materiilor prime care nu sunt disponibile în Ungaria;

• contribuția la extinderea gamei de produse cu produse semifinite;

• echilibrarea fluctuațiilor pieței și a producțiilor dependente de condiții meteorologice .

Rezultate:

Populus Hungary Ltd. a înființat plantații industriale de plopi pe o suprafață de 109,18 hectare de teren. Două plantații au fost înființate în Somogyudvarhely, de 25,41 ha și 27,68 ha de teren. Două plantații au fost înființate în Berzence, de 26,14 ha și 29,95 ha de teren. 70% din producție este vândută către Derula Ltd., în timp ce 10% este vândută Italiei și restul de 20% este vândută centralelor electrice de biomasă din Ungaria.

Buget: 483.882 euro

PDR 241.941 euro

FEADR 205.650 euro

Fonduri regionale/nationale 36.291 euro

Sursă: europa.eu

12) **Restaurarea și conservarea Biserica Sf. Nicolae din Telesti, judetul Gorj**

Priorități: Incluziune socială și dezvoltare locală

Obiective:

O serie de lucrări de restaurare de bază au fost necesare pentru a păstra clădirea și de a îmbunătăți funcționalitățile sale.

Rezultate:

Investiția a făcut biserica mai accesibilă enoriașilor și turiștilor internaționali.

Localnicii au fost angajați să facă lucrările proiectului. Printre acestea se numără 20 de persoane cu muncă necalificată/ slab calificată; 15 persoane care sunt instruite în diferite meserii, precum zidărie, sculptori de piatră, dulgheri, picturi vechi și restauratori de icoane.

Un număr nespecificat de ghizi cu normă întreagă vor fi angajați în urma finalizării lucrărilor.

Buget: 462.226 euro

FEADR 264.769 euro

Fonduri nationale/regionale 46.724 euro

Alte fonduri 150.733 euro

Sursă: europa.eu

13) **Magazinele pop-up pentru a revitaliza centrul orașului (Austria)**

Priorități: Incluziune socială și dezvoltare locală

Obiective:

• revitalizează mediul neprimitor al incintelor de cumpărături semi-abandonate prin introducerea ferestrelor pop-up;

• creșterea numărului de vizitatori oferind frecvent o schimbare a gamei de servicii și produse;

• creșterea numărului de clienți pentru toți localnicii afaceriști;

• previne delocalizarea în continuare a afacerilor;

• promovarea înființării de noi afaceri;

• încurajarea locațiilor pe termen lung.

Rezultate:

9 magazine pop-up deschise pe termen lung.

S-au înființat 5 afaceri noi, care nu mai funcționează în cadrul proiectului.

Acum există mai puține spații comerciale libere în centrul orașului.

Traficul clienților a crescut cu 43% pe promenada „Linzer Straße”.
Nu există alte închideri / plecări ale întreprinderilor locale până acum.
Proiectul a sporit profilul orașului Enns.
Creșterea activităților de marketing și activități promoționale.
Proprietarii sunt din ce în ce mai dispuși să investească.
Atât proprietarii de afaceri, cât și clienții arată o satisfacție mai mare.
Creșterea numărului de micro-evenimente în incinta cumpărăturilor.
Buget: 126.176 euro
PDR 50.470 euro
Fonduri private 75.706 euro
PowerPoint Presentation (europa.eu)

14) **Investiții pentru creșterea competitivității unei afaceri de panificație (Slovacia)**
Priorități: Lanț alimentar și manangementul riscului
Obiective:
Obiectivul principal al proiectului a fost creșterea competitivității Bakery Hrinova prin aplicarea noilor tehnologii și inovații în panificație, precum și modernizarea și inovația echipamentului companiei.
Rezultate:
Cinci produse noi au fost adăugate la gama de produse de panificație.
Au fost create trei noi locuri de muncă și se planifică crearea a încă patru.
Cifra de afaceri a crescut 10%.
Consum redus de energie.
Buget: 1.992.841 euro
FEADR 822.047
Fonduri nationale/regionale 274.016 euro
Fonduri private 896.779 euro
Sursă: europa.eu

15) **Transformarea caselor parohiale abandonate în cazare turistică (Austria)**
Priorități: Incluziune socială și dezvoltare economică
Obiective:
• adaptarea caselor parohiale pentru a fi utilizate pentru turism;

• dezvoltarea de programe în jurul acestor case parohiale pentru a informa turiștii de moștenirea culturală materială și imaterială a mediului rural;

• adăugarea de valoare zonelor preponderent slabe din punct de vedere structural;

• crearea de noi locuri de muncă și să stimularea activității economice.

Rezultate:

O listă scurtă de case parohiale a fost elaborată din fiecare zonă participantă;

Dezvoltarea și implementarea platformei de rezervare;

Partenerii au organizat patru excursii la alte GAL-uri;

A fost realizat un mare eveniment de rețea.

Buget: 187.000 euro

PDR 147.600 euro

Fonduri private 39.400 euro

Sursă: europa.eu

16) Conexiune cu fibră de bandă largă (Suedia)

Axa 3 – calitatea vieții în mediul rural și diversificarea economiei rurale

Obiective:

Obiectivul acestui proiect a fost furnizarea de bandă largă pentru acces la internet pentru locuitorii din mediul rural din municipiul Bräcke, cu toate avantajele pe care le prevede.

Rezultate:

Proiectul a condus la 272 de conexiuni la rețeaua de bandă largă.

În 2012, doar 0,033% din municipalitate avea acces la rețeaua de bandă largă. În 2017,

90% din gospodării erau conectate.

Aproximativ 500 de voluntari au fost angajați în grupul satului.

Buget: 985.898 euro

FEADR 394.359 euro

Fonduri nationale/regionale 98.590 euro

Fonduri private 492.949 euro

Sursă: europa.eu

17) **Utilizarea indicatoarelor rutiere pentru a promova cultura locală (Estonia)**

Obiective:

Scopul proiectului a fost să faciliteze călătoria turiștilor pe traseul Seto Külävüü, atunci când nu au un ghid local care să le arate împrejurimile. Mai întâi s-a făcut un acord asupra abordării, adică ceea ce trebuie să fie prezent în peisaj pentru a facilita turismul. S-a făcut un acord privind necesarul: indicatoare (indicatoare spre sat, spre principalele atracții), semnalizări mari, hărți (harta Seto Külävüü și hartă regională cu toate datele), locuri de picnic și standuri de informare.

S-a împărțit lucrarea în trei faze pentru a realiza sarcina de lucru gestionabilă. Proiectul se află în faza de creare a indicatoarelor rutiere.

Rezultate:

Au fost instalate 130 de indicatoare rutiere pe ruta Seto Külävüü și 3 indicatoare în trei sate (Värska, Obinitsa, Tsiistre).

Au fost instalate 12 hărți rutiere regionale și Seto Külävüü, precum și 17 standuri informative și 7 locuri de picnic în locații diferite.

Vizitatorii pot găsi repere interesante mai ușor și pot afla despre cultura locală.

Traseul către punctul de control al frontierei cu Rusia este acum clar indicat.

Buget: 12.061 euro

FEADR 7.237 euro

Fonduri private 3.015 euro

Sursă: europa.eu

18) **Oportunități inovatoare de afaceri din lapte de măgăriță (Italia)**

Obiective:

Scopul principal al proiectului a fost dezvoltarea de alimente inovatoare produse din lapte de măgăriță și combinându-l cu lapte de capră. Acest lucru ar fi rezolvat problema deșeurilor alimentare care decurg din dificultatea de a vinde întreaga producție de lapte de măgăriță ca produs proaspăt. Mai mult, implementarea proiectului a fost așteptată să genereze noi surse de venit pentru cooperative, altele decât creșterea interesului turiștilor de a vizita zona.

Rezultate:

Brânza produsă din combinația de lapte de capră și de măgăriță a avut un discret succes pe piață. Se vinde în magazine locale, restaurante și pensiuni agroturistice și reprezintă pentru cooperativă o sursă importantă de venit. În ceea ce privește iaurtul, au fost evidențiate unele probleme în producția sa. De fapt, potrivit rezultatele fazei de testare a produselor, un tip de iaurt produs a fost foarte mult apreciat de clienți, dar producția sa a fost prea costisitoare și, în consecință de asemenea, prețul său de piață ar fi fost prea scump.

În ansamblu, implementarea proiectului a avut efecte pozitive pentru cooperativă.

Producția de brânzeturi a asigurat o sursă suplimentară de venit și numărul de vizitatori a crescut, de asemenea, ca urmare a activităților de diseminare legate de proiect.

Buget: 73.736 euro

FEADR 25.703 euro

Fonduri nationale/regionale 32.713 euro

Fonduri private 15.288 euro

Sursă: europa.eu

19) Stații de încărcare a vehiculelor electrice (Bulgaria)

Rezultate:

Cinci stații de încărcare au fost construite în perioada martie - septembrie 2015 în orașele Varna, Plovdiv, Shumen, Burgas și Belogradchik.

Au fost create trei noi locuri de muncă.

Aproximativ 500 de membri ai comunității au participat la șase zile de demonstrație.

60 de membri au participat la un exercițiu de asamblare a mini-modele de mașini electrice.

Rezultatele au fost diseminate către peste 1000 de locuitori ai municipiului Isperih, fiind promovată mobilitatea electrică ca soluție modernă pentru protecția sănătății și a mediului precum și a modului de a crea o imagine contemporană și atractivă a regiunii.

Buget: 38.800 euro

FEADR 21.760 euro

Fonduri nationale/regionale 5.440 euro

Fonduri private 11.600 euro

Sursă: europa.eu

20) Diversificarea în călărie terapeutică (Slovenia)

Priorități: Incluziune socială și dezvoltare locală

Obiective:

Obiectivul acestui proiect a fost de a sprijini dezvoltarea turismului și serviciilor noi la fermă cu adăugarea unei activități de echitație, în același timp cu promovarea și conectarea întreprinderilor locale.

Rezultate:

Proiectul a extins gama de produse și servicii turistice în zona Prlekija, iar acest lucru are beneficii atât economice, cât și sociale.

A fost înregistrată o creștere cu 15% a vizitelor la fermă.

Un nou loc de muncă pentru un instructor terapeutic de echitație a fost creat la fermă.

Buget: 23.806 euro

FEADR 13.670 euro

Fonduri nationale/regionale 3.418 euro

Fonduri private 6.718 euro

Sursă: europa.eu

Perspectiva dezvoltării strategice

Perspectiva dezvoltării stabilește cu claritate modalități de dezvoltare ale orașului Târgu Neamț pentru perioada 2021 – 2027 și constituie diferența dintre ceea ce reprezintă astăzi orașul Târgu Neamț și ceea ce va deveni după următorii 7 ani.

Conceptul strategic de dezvoltare se traduce astfel – *dezvoltare economică datorată poziției strategice, a valorilor și a resurselor orașului Târgu Neamț* – ceea ce determină dezvoltarea activităților economice ce se desfășoară în momentul actual la nivelul orașului, precum și atragerea de noi investitori pentru începerea unor noi businessuri locale.

În acest sens, trebuie urmate următoarele principii prioritare:

- Consolidarea și dezvoltarea situației economice a orașului;
- Creșterea gradului de atractivitate a orașului, prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții;
- Facilități de atragere a investitorilor, prin investiții în infrastructură, facilități fiscale, servicii strategice și oferte pentru terenuri sau clădiri.

Orașul Târgu Neamț, se va dezvolta și mai mult pană în anul 2027, urmărind următoarele direcții de dezvoltare principale:

- Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor orașului Târgu Neamț, prin:
  - ✓ asigurarea tuturor acestora la accesul la utilitățile de bază (apă, canalizare, energie electrică, energie termică – gaze naturale);
  - ✓ dezvoltarea infrastructurii – modernizarea drumurilor din oraș, care încă nu sunt modernizate;
  - ✓ crearea de noi locuri de muncă pentru a reduce la 0 numărul persoanelor aflate în șomaj sau în asistență socială;
- Dezvoltarea și creșterea economiei orașului prin atragerea de noi investitori în domeniile care pot conferi oportunități – agricultură, silvicultură, industrie, servicii;
- Va sprijini procesul de învățare de la nivel local prin:
  - menținerea calității actului didactic și a condițiilor de desfășurare a acestuia, și prin sprijinirea transformării procesului educativ în decursul anilor ce urmează;
  - prevenirea și combaterea abandonului școlar;
  - promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- Oferirea de oportunități pentru intervenția din mediul privat a investitorilor, în vederea încheierii de parteneriate public-private pentru investiții în proiecte la nivelul orașului;
- Protecția mediului pentru păstrarea bunăstării locuitorilor orașului și pentru păstrarea cadrului natural optim pentru dezvoltarea turismului;
- Utilizarea eficientă a resurselor naturale ale orașului.

Viziunea de dezvoltare cuprinde și conceptul strategic de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare.

Conceptul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de noi locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

Direcțiile de dezvoltare

Dezvoltarea orașului Târgu Neamț prin crearea și susținerea unui mediu economico-social competitiv, stabil și diversificat, care să asigure creșterea economică și creșterea calității vieții cetățenilor constau în:

- Creșterea gradului de acoperire al utilităților de bază la 100% pe întreg teritoriul orașului;
- Asigurarea accesului neîngrădit al populației și al agenților economici la infrastructura de bază (apă, canalizare, distribuția de gaze, căi de comunicații, telefonie, internet);
- Protecție socială și optimizarea sistemului de sănătate;
- Direcționarea orașului spre dezvoltare economică cu scopul de a crea noi locuri de muncă;
- Reabilitarea, modernizarea sau construcția de noi clădiri pentru sediile instituțiilor publice din oraș;
- Protejarea mediului înconjurător prin aderarea la normele europene stabilite pentru următoarea perioadă, 2021 – 2027, și respectarea cu strictețe a acestora;
- Dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru stabilirea priorităților comunității locale;
- Asigurarea de condiții propice pentru antreprenorii din domeniile agriculturii, silviculturii, horticulturii, industriei și serviciilor din oraș, astfel ca aceștia să poată realiza o activitate economică rentabilă, care să aibă ca efect complementar dezvoltarea orașului și crearea de noi locuri de muncă, și totodată creșterea veniturilor la nivel local din impozite și taxe;
- Luarea de măsuri pentru eliminarea excluderilor sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investiționale.

Politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- Modernizare accelerată a sistemelor de educație, formare profesională și sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii;
- Folosirea în deciziile investiționale din fonduri publice pe plan local și stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat

pentru folosirea celor mai bune tehnologii accesibile, din punct de vedere economic;

- Corelarea obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
- Valorificarea avantajelor comparative ale orașului Târgu Neamț în privința dezvoltării producției agricole;
- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural;
- Identificarea unor surse de finanțare suplimentare, în condiții de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, educației, sănătății și serviciilor sociale.
- Introducerea criteriilor de eco-eficiență în toate activitățile de producție și servicii.

CAPITOLUL XV – ORAȘUL TÂRGU NEAMȚ ÎN IMAGINI

Imaginea 15.1: Cetatea Neamț

Imaginea 15.2: Stațiunea Oglinzi

Imaginea 15.3: Investitie construire amfiteatru

Imaginea 15.4: Zonă parc și viitorul ștrand

Imaginea 15.5: Monumetul Eroilor și Monumentul Ostașilor Sovietici

Imaginea 15.6: Biserica „Sf. Nicolae”

Imaginea 15.7: Spitalul orășenesc „Sfântul Dimitrie”

Imaginea 15.8: Casa și muzeul memorial „Ion Creangă”

Imaginea 15.9: Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae”

Imaginea 15.10: Școala Gimnazială „Ion Creangă”

Imaginea 15.11: Colegiul Național „Ștefan cel Mare”

Imaginea 15.12: Primăria orașului Târgu Neamț

Imaginea 15.13: Colegiul Tehnic „Ion Creangă”

Imaginea 15.14: Biserica Adormirea Maicii Domnului

Imaginea 15.15: Grădinița Nr. 2 cu program prelungit

Imaginea 15.16: Muzeul de istorie și etnografie

Imaginea 15.17: Casa memorială „Veronica Micle”

Imaginea 15.18: Școala Gimnazială Domnească

Imaginea 15.19: Clădire primire urgențe din cadrul spitalului orășenesc

Imaginea 15.20: Gara Târgu Neamț

Imaginea 15.21: Clubul sportiv școlar

Imaginea 15.22: Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor, Târgu Neamț

Imaginea 15.23: Librăria Doxologia

Imaginea 15.24: Parcul Central

Imaginea 15.25: Casa culturii „Ion Creangă”

Imaginea 15.26: Biblioteca orășenească

Imaginea 15.27: Asociația meșteșugarilor „Nemțeanca” și fundația filantoprică „Omenia”

Imaginea 15.28: Râul Ozana, peisaj Târgu Neamț

Imaginea 15.29: Peisaj Târgu Neamț

Imaginea 15.30: Orașul Târgu Neamț